

Ministerstvo
vnitřní

Zpráva o situaci v oblasti migrace a integrace cizinců na území České republiky

2025

Zpráva o situaci v oblasti migrace a integrace cizinců na území České republiky 2025
<https://mv.gov.cz/migrace/clanek/vyrocní-zpravy-o-situaci-v-oblasti-migrace-a-integrace.aspx>

Zpracovalo Ministerstvo vnitra, Praha 2026

SHRNUTÍ

V roce 2025 byla **migrační situace v ČR nadále úzce provázána s pokračujícím ozbrojeným konfliktem na Ukrajině**, jehož dopady představovaly jeden z dominantních faktorů ovlivňujících migrační politiku ČR i celé EU. Klíčovým nástrojem pomoci osobám prchajícím před ruskou agresí zůstal institut dočasné ochrany, jejíž platnost byla rozhodnutím Rady EU pro spravedlnost a vnitřní věci z června 2025 prodloužena do 4. března 2027.

Počet cizinců s dočasnou ochranou v ČR na konci roku 2025 dosáhl 393 056 osob, **ČR i nadále představuje jednu z hlavních cílových zemí v rámci EU** a v přepočtu na počet obyvatel zůstává státem s nejvyšším podílem těchto osob v EU. Novinkou roku 2025 v ČR bylo **zavedení zvláštního dlouhodobého pobytu**, který umožňuje integrovaným a finančně samostatným držitelům dočasné ochrany přechod do standardního pobytového režimu; do ledna 2026 byl tento pobyt vydán 14 637 osobám.

Celkový počet cizinců legálně pobývajících na území ČR v roce 2025 již čtvrtým rokem přesáhl hranici milionu osob (1 131 197 cizinců), a to v důsledku pokračujících příchodů osob s dočasnou ochranou a souběžně rostoucí standardní pracovní migrace. V porovnání se stavem na konci předchozího roku se celkový počet cizinců zvýšil o 3,4 %. Cizinci tak v roce 2025 dosáhli **10,4% podílu na populaci ČR**.

Naprostou většinu (79,1 %) cizinců na území tvoří cizinci ze třetích zemí (zejména občané Ukrajiny, Vietnamu a Ruské federace). Z občanů EU jsou nejvíce zastoupeni občané Slovenska, kteří po občanech Ukrajiny tvoří nejpočetnější skupinu cizinců s registrovaným pobytem v ČR.

V oblasti legální migrace se opatření přijímaná v roce 2025 opět soustředila na témata spojená s **pracovní migrací**. Nařízením vlády č. 206/2025 Sb. s účinností od 1. července 2025 došlo s cílem podpořit příchod vysoce kvalifikovaných pracovníků k úpravě **kvót pro náběh žádostí o pobytová oprávnění na vybraných zastupitelských úřadech ČR**, Program kvalifikovaný zaměstnanec byl zároveň od 1. července 2025 rozšířen o **Thajsko**.

V průběhu roku 2025 bylo značné úsilí věnováno **novému zákonu o pobytu cizinců**, jehož cílem je zejména posílit efektivitu a transparentnost řízení o pobytu prostřednictvím digitalizace cizinecké pobytové agendy. Návrh rovněž předpokládá zavedení povinné registrace občanů EU. Vládní návrh zákona byl v srpnu 2024 předložen Poslanecké sněmovně, do konce volebního období v roce 2025 však nebyl projednán; **v novém volebním období byl proto znovu schválen vládou a předložen Poslanecké sněmovně na jaře 2026**.

Významnou legislativní změnou roku 2025 byla **novela zákona o azylu vyhlášená v září 2025** (zákon č. 314/2025 Sb.), která představuje nejrozsáhlejší modernizaci českého azylového a migračního práva za poslední dekádu. Reaguje na potřebu zefektivnit, zrychlit a zpřesnit postupy, posílit bezpečnostní prvky a transponovat unijní legislativu (Pakt o migraci a azylu).

S rostoucím počtem cizinců pobývajících na území ČR na významu nabývají opatření v oblasti jejich integrace, a to zejména na regionální a lokální úrovni. V roce 2025 pokračovala činnost **18 regionálních Center na podporu integrace cizinců** financovaných z prostředků Azylového, migračního a integračního fondu (AMIF). Klíčovými nástroji informování cizinců zůstaly Klientské centrum pro cizince provozované MV a **Informační portál pro cizince**, který v roce 2025 nově sloužil rovněž k online vyjádření zájmu o zvláštní dlouhodobý pobyt a k navazující registraci.

Situace v oblasti nelegální migrace zůstávala v roce 2025 stabilizovaná. Tranzitní nelegální migrace dále výrazně poklesla na 148 osob (1,4 % z celkového počtu), což představuje nejnižší úroveň od roku 2015. Tento příznivý vývoj byl zejména výsledkem celkového snížení migračního tlaku na západobalkánské trase. V roce 2025 nebyly českými orgány znovuzavedeny kontroly na vnitřních hranicích, na česko-německé a česko-rakouské hranici však pokračovala obnovená ochrana ze strany Německa, resp. Rakouska. Celkový počet osob zjištěných při nelegální migraci v roce 2025 dosáhl počtu 10 838 osob (meziroční nárůst o 14,6 %). Tento nárůst, který se projevoval zejména v kategorii nelegálního pobytu spojeného s porušováním pobytového režimu lze dát do kontextu s rostoucím počtem cizinců pobývajících na území ČR. Nejčastěji byli při nelegální migraci zjišťováni občané Ukrajiny, následováni státními příslušníky Moldavska a Vietnamu.

V oblasti mezinárodní ochrany se ČR v evropském kontextu ani v roce 2025 nevyznačovala výraznou pozicí. V ČR bylo **podáno 1 197 žádostí o mezinárodní ochranu**, meziročně se tedy jedná o pokles o 12,2 %; s výjimkou pandemických let 2020–2021 jde o nejnižší počet od roku 2016. Nejpočetnější skupinou žadatelů o mezinárodní ochranu byli v roce 2025 občané Vietnamu, následováni státními příslušníky Ukrajiny a Uzbekistánu. Mezinárodní ochranu ve formě azylu ČR v roce 2025 udělila 70 žadatelům, doplňkovou ochranu pak ve 127 případech. Míra udělení mezinárodní ochrany v roce 2025 tvořila 25,7 % z celkového počtu meritorních rozhodnutí (všechna rozhodnutí vyjma zastavení řízení).

Vedle trvajících řešení důsledků vojenské agrese na Ukrajině v roce 2025 **na úrovni EU pokračoval proces reformy migrační a azylové politiky EU** zaměřené na snížení migračního tlaku na EU, posílení ochrany vnějších hranic a zvýšení efektivity migračních a návratových procedur. ČR se v rámci probíhajících diskuzí podílela na doplnění reformy o další klíčové legislativní úpravy a iniciativy. Mj.se jednalo o návrh nového návratového nařízení, jehož cílem je usnadnění a zefektivnění návratů, návrh nařízení o uplatňování seznamu bezpečných zemí původu a revizi konceptu bezpečné třetí země, kdy oba tyto instrumenty cílí na zrychlení a zjednodušení azylového a následně návratového procesu.

Dne 12. října 2025 byl na vnějších schengenských hranicích **zahájen provoz Systému vstupu/výstupu (EES)**, tj. automatizovaného informačního systému, jehož cílem je zvýšení vnitřní bezpečnosti EU, posílení efektivity hraničních kontrol a snadnější odhalování překračování povolené doby pobytu. EES nahrazuje dosavadní manuální razítkování cestovních dokladů a umožňuje digitální registraci vstupů a výstupů státních příslušníků třetích zemí. Systém je zaváděn postupně během šestiměsíčního přechodného období, s plánovanou plnou implementací od 10. dubna 2026. ČR jej uplatňuje na všech vnějších schengenských hranicích od 12. října 2025.

ZÁKLADNÍ STATISTICKÉ UKAZATELE ZA ROK 2025

Vstup do ČR

V roce 2025 bylo na ZÚ ČR podáno celkem **172 879 žádostí o udělení krátkodobého víza** (meziročně +14,7 %), uděleno bylo 148 695 krátkodobých víz. Nejčastěji se jednalo o státní příslušníky Indie, Turecka a Číny.

O dlouhodobá pobytová oprávnění do ČR požádalo v roce 2025 celkem 36 209 cizinců (meziročně +5,9 %). Evidováno bylo **14 407 žádostí o dlouhodobé vízum** (uděleno 11 808) - nejčastěji od občanů Spojených států amerických, Turecka a Kazachstánu – a dále **21 802 žádostí o udělení povolení k dlouhodobému pobytu**, z nichž 19 528 bylo vyhověno. Mezi žadateli o dlouhodobý pobyt dominovali státní příslušníci Filipín, Ukrajiny a Indie.

Pobyt na území

Na území ČR v roce 2025 o **prodloužení stávajícího povolení k dlouhodobému pobytu požádalo 73 392 cizinců** ze třetích zemí (meziročně -3,9 %). Ministerstvo vnitra 68 205 povolení prodloužilo, nejvíce občanům Ukrajiny, Ruské federace a Vietnamu.

Dále státní příslušníci třetích zemí podali **12 583 žádostí o udělení povolení k dlouhodobému pobytu**, vyhověno bylo v 11 140 případech – nejčastěji občanům Ukrajiny, Kazachstánu a Indie. **O změnu účelu dlouhodobého pobytu požádalo 3 741 cizinců ze třetích zemí**, Ministerstvo vnitra změnu povolilo v 3 294 případech, nejčastěji státním příslušníkům Vietnamu, Ukrajiny a Ruské federace. Občané třetích zemí v roce 2025 také oznámili **23 065 změn zaměstnavatele nebo pracovní pozice** (meziročně +1,1 %), vyhověno bylo v 20 747 případech.

V roce 2025 **požádalo 14 188 občanů EU o vydání osvědčení o registraci (k přechodnému pobytu)**, vydáno bylo 13 114 kladných osvědčení, nejčastěji občanům Slovenska, Rumunska a Maďarska. **O povolení k přechodnému pobytu rodinného příslušníka občana EU požádalo dalších 4 576 osob** (převážně občané Ukrajiny), kladně bylo rozhodnuto v 4 735 případech.

V roce 2025 bylo Ministerstvu vnitra podáno **34 444 žádostí o povolení k trvalému pobytu** (meziročně -2,7 %). Kladné rozhodnutí bylo vydáno v 31 741 případech, nejčastěji občanům Ukrajiny, Slovenska a Ruské federace.

Dočasná ochrana

V roce 2025 ČR **udělila dočasnou ochranu celkem 89 358 osobám** prchajícím před válkou způsobenou invazí vojsk Ruské federace na Ukrajinu, v naprosté většině se jednalo o občany Ukrajiny.

Cizinci s povoleným pobytem

K 31. 12. 2025 bylo v ČR k legálnímu pobytu (po dobu delší než 90 dnů) evidováno **celkem 1 131 197 cizinců** (meziročně +3,4 %). Trvalý pobyt mělo 394 265 osob (34,9 %), 343 876 (30,4 %) na území pobývalo přechodně, dalších 393 056 v ČR mělo dočasnou ochranu (34,7 %). Celkově převažovali cizinci z třetích zemí (894 607 osob, tj. 79,1 %), občanů ze zemí EU bylo evidováno 236 590. Největší zastoupení měli státní příslušníci Ukrajiny, Slovenska a Vietnamu.

Ekonomické aktivity cizinců

K 31. 12. 2025 evidovaly úřady práce **v postavení zaměstnanců celkem 935 322 cizinců** – 416 993 občanů členských států EU/EHP a Švýcarska včetně jejich rodinných příslušníků a 518 329 cizinců ze třetích zemí. Ze států mimo EU měli na trhu práce nejvyšší zastoupení občané Ukrajiny, Ruské federace a Vietnamu. Ze států EU/EHP a Švýcarska byli nejvíce zastoupeni občané Slovenska, Rumunska a Polska.

Ke konci roku 2025 bylo evidováno **celkem 145 537 podnikatelů cizinců**. Mezi podnikateli-cizinci bylo nejvíce státních příslušníků Ukrajiny, Slovenska a Vietnamu.

Vzdělávání cizinců

Mateřské školy v ČR navštěvovalo ve školním roce 2025/2026 **celkem 21 597 dětí-cizinců**, nejčastěji občané Ukrajiny, Slovenska a Vietnamu. V přípravných třídách základních škol a v přípravném stupni základních škol speciálních bylo evidováno celkem 675 dětí-cizinců, nejčastěji pocházeli z Ukrajiny, Vietnamu a Slovenska.

V **základních školách bylo celkem 76 726 žáků-cizinců**, nejvíce z Ukrajiny, Vietnamu a Slovenska.

Ve **středních školách se vzdělávalo 24 993 žáků-cizinců**, nejvíce z Ukrajiny, Slovenska a Vietnamu. Počty cizinců vzdělávajících se na konzervatořích dosahovaly celkem 277 žáků, nejčastěji z Ukrajiny, Slovenska a Ruské federace.

Ve vyšších odborných školách studovalo celkem 896 cizinců, nejvíce jich pocházelo ze Slovenska, Ukrajiny a Ruské federace. Na **vyšších školách v ČR studovalo celkem 58 959 cizinců**, nejčastěji ze Slovenska, Ukrajiny a Ruské federace.

Mezinárodní ochrana

V roce 2025 v ČR **požádalo o udělení mezinárodní ochrany celkem 1 197 osob** (meziročně -12,2 %). Hlavními zdrojovými zeměmi žadatelů o mezinárodní ochranu byly Vietnam, Ukrajina a Uzbekistán.

Mezinárodní ochranu formou **azylu ČR udělila v 70 případech**, nejčastěji státním příslušníkům Myanmaru, Ruské federace a Venezuely. **Doplňková ochrana byla udělena 127 žadatelům**, nejčastěji občanům Ukrajiny, Ruské federace a Jemenu.

Státní občanství

V roce 2025 **nabylo státní občanství ČR celkem 7 810 cizinců** (meziročně +13,5 %). Z toho bylo v 5 258 případech státní občanství uděleno na základě žádosti (dle § 11 a násl. zákona o státním občanství), nejvíce státním příslušníkům Ukrajiny, Slovenska a Ruské federace. Prohlášením nabylo státní občanství ČR v roce 2025 celkem 2 514 osob, a tzv. zvláštními způsoby udělení 38 dětem (dle § 28 a § 29 zákona o státním občanství).

Nelegální migrace

V roce 2025 bylo odhaleno **při nelegální migraci na území ČR celkem 10 838 osob** (meziročně + 14,6 %). Z uvedeného počtu bylo 400 osob zjištěno při nelegální migraci přes vnější schengenskou hranici ČR – nejvíce státní příslušníci Gruzie, Uzbekistánu a Velké Británie – a 10 438 osob při nelegálním pobytu – nejčastěji státní příslušníci Ukrajiny, Moldavska a Vietnamu.

Kontrolní činnost

V roce 2025 odbory cizinecké policie realizovaly **175 235 pobytových kontrol**, a to jak samostatně, tak ve spolupráci s ostatními orgány. Kontrolováno bylo 505 960 cizinců (meziročně -11,4 %).

Státním úřadem inspekce práce bylo v roce 2025 při kontrolách zaměřených na odhalování nelegální práce zjištěno **2 484 nelegálně zaměstnávaných cizinců ze třetích zemí a 87 občanů EU**. Živnostenské úřady provedly v roce 2025 **kontroly u celkem 906 zahraničních subjektů**, zjištěno bylo celkem 407 porušení živnostenského zákona a zákonů souvisejících s podnikáním.

Vyhoštění a návraty

V roce 2025 bylo vydáno **1 887 rozhodnutí o povinnosti opustit území ČR** (meziročně o téměř třetinu více) - nejčastěji občanům Ukrajiny, Vietnamu a Uzbekistánu, a **4 691 rozhodnutí o správním vyhoštění** (meziročně pokles o 366 osob) - nejčastěji občanům Ukrajiny, Moldavska a Vietnamu. Dále bylo v roce 2025 celkem **942 zaevidovaných cizinců s trestem vyhoštění uloženým soudem** (meziročně -9,2 %), nejvíce se jednalo o občany Ukrajiny, Rumunska a Slovenska.

Na základě readmisních dohod ČR předala v roce 2025 celkem 86 cizinců do sousedních států. **Realizace správního vyhoštění** ze zařízení pro zajištění cizinců byla v roce 2025 **provedena u 623 osob** (meziročně o 199 osob více), **realizace soudního vyhoštění** na základě trestu vyhoštění uloženého soudem **u 150 osob** (meziročně -10,2 %).

V rámci aplikace dublinského nařízení zrealizovala ČR **104 transferů** cizinců ze třetích zemí do jiného členského státu EU.

V roce 2025 bylo realizováno celkem **1 090 dobrovolných návratů cizinců**. 1 002 asistovaných dobrovolných návratů cizinců realizovalo MV ČR, 56 asistovaných dobrovolných návratů žadatelů o mezinárodní ochranu bylo realizováno SUZ a 32 dobrovolných návratů bylo realizováno organizací IOM.

Trestně stíhaní cizinci

V roce 2025 bylo **trestně stíháno 9 027 cizinců** (meziročně -0,9 %). Mezi trestně stíhanými cizinci převažovali státní příslušníci Ukrajiny, Slovenska a Polska.

Odsouzení cizinci

V roce 2025 bylo pravomocně **odsouzeno celkem 6 498 cizinců** (meziročně +2,5 %). Největší zastoupení mezi odsouzenými cizinci měli státní příslušníci Ukrajiny, Slovenska a Polska. Ve výkonu trestu bylo ke konci roku 2025 celkem 1 191 odsouzených cizinců.

OBSAH

SHRNUTÍ	3
ABECEDNÍ SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK	10
I. ÚVOD	13
II. INSTITUCIONÁLNÍ A LEGISLATIVNÍ RÁMEC	14
II.1. Strategie migrační politiky.....	14
II.2. Institucionální rámec	15
II.2.1. Ústřední orgány státní správy ČR	15
II.2.1.1. Ministerstvo vnitra	15
II.2.1.2. Policie ČR	16
II.2.1.3. Ministerstvo zahraničních věcí	16
II.2.1.4. Ministerstvo práce a sociálních věcí	17
II.2.1.5. Ministerstvo průmyslu a obchodu	17
II.2.1.6. Ministerstvo spravedlnosti	17
II.2.1.7. Ministerstvo financí	18
II.2.1.8. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	18
II.2.1.9. Ministerstvo pro místní rozvoj	19
II.2.1.10. Ministerstvo zdravotnictví	19
II.2.2. Mezirezortní orgány	19
II.2.2.1. Koordinačního orgán pro řízení ochrany státních hranic a migraci	19
II.2.2.2. Analytické centrum pro ochranu státních hranic a migraci	20
II.2.2.3. Mezirezortní orgán pro potírání nelegálního zaměstnávání	20
II.2.2.4. Pracovní tým Rady hospodářské a sociální dohody pro zaměstnávání zahraničních pracovníků	21
II.3. Legislativní rámec.....	21
II.3.1. Zákon o pobytu cizinců	21
II.3.2. Zákon o azylu	22
II.3.3. Zákon o státním občanství	23
II.3.4. Zákon o zaměstnanosti (s ohledem na imigraci)	23
II.3.5. Zákon o ochraně státních hranic ČR	24
II.3.6. Legislativní činnost související s příchodem osob v důsledku ruské invaze na Ukrajinu	24
III. VÍZOVÁ POLITIKA A PRAXE ČESKÉ REPUBLIKY	25
III.1. Společná vízová politika v oblasti krátkodobých víz	25
III.2. Vízová praxe	27
IV. SCHENGENSKÁ PROBLEMATIKA.....	29
IV.1. Koordinace schengenské problematiky na národní úrovni.....	29
IV.1.1. Dočasné znovuzavedení hraničních kontrol sousedních zemích na vnitřních hranicích s ČR	29
IV.1.2. Schengenské hodnocení	29
IV.2. Schengenská spolupráce na úrovni EU.....	30
IV.2.1. Evropská legislativa vztahující se k schengenské problematice	30
IV.2.2. Strategie České republiky pro evropskou integrovanou správu hranic na období 2024–2029	30
IV.2.3. Enhanced Border Security Partnership	31
IV.3. Interoperabilita informačních systémů v oblasti spravedlnosti a vnitřních věcí	31
IV.3.1. Vývoj interoperabilní architektury	31
IV.3.2. Program eu-INIS	31
V. LEGÁLNÍ MIGRACE	33
V.1. Druhy pobytu.....	33
V.2. Řízení legální migrace do ČR	34
V.2.1. Kvóty pro ekonomickou migraci	34
V.2.2. Migrační programy	36
V.2.2.1. Programy ekonomické migrace	36
V.2.2.2. Projekty v oblasti studentské migrace	40

V.3. Řízení o pobytu na vstupu do ČR.....	40
V.3.1. Vstup a pobyt do 90 dnů.....	40
V.3.1.1. Řízení o udělení krátkodobého víza.....	40
V.3.1.2. Krátkodobý pobyt rodinných příslušníků občanů EU.....	43
V.3.2. Vstup a pobyt nad 90 dnů.....	43
V.3.2.1. Řízení o udělení dlouhodobého víza na vstupu do ČR.....	45
V.3.2.2. Řízení o udělení povolení k dlouhodobému pobytu na vstupu do ČR.....	46
V.4. Řízení o pobytu na území ČR.....	47
V.4.1. Dlouhodobý pobyt občanů třetích zemí.....	47
V.4.1.1. Řízení o udělení povolení k dlouhodobému pobytu na území ČR.....	48
V.4.1.2. Změna zaměstnavatele.....	49
V.4.1.3. Řízení o prodloužení povolení k dlouhodobému pobytu.....	50
V.4.1.4. Řízení o změně účelu dlouhodobého pobytu.....	51
V.4.2. Přechný pobyt občanů EU a jejich rodinných příslušníků.....	52
V.4.2.1. Řízení o vydání osvědčení o registraci občana EU.....	52
V.4.2.2. Řízení o udělení povolení k přechnému pobytu rodinným příslušníkům občana EU.....	53
V.4.3. Řízení o udělení povolení k trvalému pobytu.....	54
V.5. Řízení o dočasné ochraně.....	55
V.6. Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců.....	57
V.7. Soudní přezkum cizineckých kauz.....	58
VI. POBYT CIZINCŮ NA ÚZEMÍ ČR.....	59
VI.1. Cizinci s povoleným pobytem na území ČR.....	59
VI.2. Zaměstnávání cizinců v ČR.....	64
VI.2.1. Stanoviska MV v rámci řízení o vydání povolení ke zprostředkování zaměstnání.....	66
VI.3. Podnikání cizinců v ČR.....	67
VI.4. Vzdělávání cizinců v ČR.....	69
VII. INTEGRACE.....	71
VII.1. Integrace cizinců.....	71
VII.2. Poskytování informací cizincům.....	71
VII.3. Integrace azylantů a poživatelů doplňkové ochrany.....	73
VIII. MEZINÁRODNÍ OCHRANA A DUBLINSKÉ ŘÍZENÍ.....	75
VIII.1. Mezinárodní ochrana.....	75
VIII.1.1. Žádosti o mezinárodní ochranu.....	75
VIII.1.2. Rozhodnutí o udělení mezinárodní ochrany.....	78
VIII.2. Aplikace dublinského nařízení v ČR.....	81
VIII.2.1. Přijaté a odeslané žádosti.....	81
VIII.2.2. Realizované transfery.....	83
VIII.3. Soudní přezkum ve věcech mezinárodní ochrany.....	84
VIII.4. Azylová zařízení.....	85
VIII.5. Nezletilí cizinci bez doprovodu.....	87
IX. STÁTNÍ OBČANSTVÍ.....	88
X. PROGRAMY A PROJEKTY V OBLASTI MIGRACE A AZYLU.....	90
X.1. Přesídlování krajanů.....	90
X.2. Program podpory a ochrany obětí obchodování s lidmi.....	90
X.3. Program Pomoc na místě.....	91
X.4. Stálý zdravotně humanitární program MEDEVAC.....	92
X.5. Azylový, migrační a integrační fond.....	93
XI. NELEGÁLNÍ MIGRACE V ČR.....	97
XI.1. Odepření vstupu na vnější schengenské hranici.....	97
XI.2. Nelegální migrace v ČR.....	99
XI.3. Nelegální překročení vnější schengenské hranice ČR.....	101
XI.3.1. Neregulérní cestovní doklady na vnější schengenské hranici.....	102
XI.4. Nelegální pobyt.....	102
XI.4.1. Neregulérní cestovní doklady při nelegálním pobytu.....	105
XI.5. Tranzitní nelegální migrace.....	105

XII. KONTROLNÍ ČINNOST A REPRESIVNÍ OPATŘENÍ	109
XII.1. Kontrolní činnost Policie ČR	109
XII.2. Kontrolní činnost Státního úřadu inspekce práce	110
XII.3. Kontrolní činnost živnostenských úřadů.....	113
XII.4. Kontrolní činnost orgánů Finanční správy ČR.....	113
XII.5. Kontrolní činnost Celní správy ČR.....	114
XII.5.1. Kontroly zaměstnávání cizinců	114
XII.5.2. Kontroly v oblasti přeprav, skladování a prodeje tabákových výrobků a lihovin	115
XII.5.3. Kontrola v oblasti dozoru na vnitřním trhu a ochrany spotřebitele	115
XII.6. Monitoring situace v souvislosti se zaměstnáváním cizinců v průmyslových zónách	116
XIII. NÁVRATOVÁ POLITIKA A PRAXE	117
XIII.1. Návratová politika	117
XIII.1.1. Readmisní smlouvy	117
XIII.2. Návratová praxe	118
XIII.2.1. Rozhodnutí o návratu	120
XIII.2.1.1. Rozhodnutí o povinnosti opustit území ČR nebo území členských států EU+	120
XIII.2.1.2. Rozhodnutí o správním vyhoštění	120
XIII.2.1.3. Trest vyhoštění uložený soudy	121
XIII.2.2. Výkon rozhodnutí o návratu.....	122
XIII.2.2.1. Provádění readmisních smluv	122
XIII.2.2.2. Tranzity pozemní cestou.....	123
XIII.2.2.3. Realizace správního vyhoštění	124
XIII.2.2.4. Realizace soudního vyhoštění.....	124
XIII.2.3. Asistovaný dobrovolný návrat.....	124
XIII.2.3.1. Dobrovolné návraty realizované Správou uprchlických zařízení	126
XIII.2.3.2. Dobrovolné návraty zajišťované Ministerstvem vnitra	127
XIII.2.4. Zařízení pro zajištění cizinců na území ČR.....	128
XIV. TRESTNÁ ČINNOST CIZINCŮ	129
XIV.1. Trestně stíhaní cizinci	129
XIV.1.1. Zhodnocení dopadů migrace z Ukrajiny na kriminalitu v ČR	133
XIV.1.2. Působení cizinců v oblasti organizovaného zločinu na území ČR	134
XIV.2. Odsouzení cizinci	135
XIV.3. Cizinci omezení na osobní svobodě	137
XV. VNĚJŠÍ ROZMĚR MIGRACE	139
XV.1. Mezinárodní spolupráce ČR v oblasti migrace v gesci MV	139
XV.2. Spolupráce v oblasti migrace na úrovni EU	139
XV.2.1. Agentura Evropské unie pro otázky azylu (EUAA)	142
XV.2.2. Zapojení českých policistů do operací agentury FRONTEX.....	142
XV.2.3. Evropská migrační síť (EMN)	143
XV.3. Situace v oblasti migrace na úrovni EU.....	144
XV.3.1. Situace v oblasti nelegální migrace na úrovni EU	144
XV.3.2. Situace v oblasti mezinárodní ochrany v EU.....	150
XV.3.3. Situace v oblasti dočasné ochrany v EU.....	153
REALIZACE KONCEPCE INTEGRACE CIZINCŮ V ROCE 2025 - SAMOSTATNÁ ČÁST	155
TABULKOVÁ ČÁST	206

ABECEDNÍ SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK

ADS	Approved Destination Status (Memorandum o porozumění mezi EU a Čínskou lidovou republikou o vízech a turistických skupinách)
AIK	Adaptačně-integrační kurz
AMIF	Azylový, migrační a integrační fond (Asylum, Migration and Integration Fund EU)
API	Advance Passenger Information (informační systém o cestujících v letecké dopravě)
CIS	Cizinecký informační systém (viz též IS CIS)
CPIC	Centrum na podporu integrace cizinců
CZ-ISCO	Klasifikace zaměstnání používaná v ČR (Czech Statistical Classification of Occupations)
CzechInvest	Agentura pro podporu podnikání a investic
ČR	Česká republika
ČSSZ	Česká správa sociálního zabezpečení
ČSÚ	Český statistický úřad
DG HOME	Directorate-General for Migration and Home Affairs (Generální ředitelství Evropské komise pro migraci a vnitřní věci)
ECRIS-TCN	European Criminal Records Information System – Third-Country Nationals (evropský informační systém rejstříků trestů týkající se státních příslušníků třetích zemí)
EES	Entry/Exit System (systém vstupu/výstupu pro vnější schengenské hranice)
EHP	Evropský hospodářský prostor
EIBM	European Integrated Border Management (evropská integrovaná správa hranic)
EK	Evropská komise
ELA	European Labour Authority (Evropský orgán pro pracovní záležitosti)
EMN	Evropská migrační síť (European Migration Network)
ENO	Evidence nežádoucích osob
ES	Evropské společenství
ESVA	Evropská služba pro vnější činnost
ETIAS	European Travel Information and Authorisation System (evropský systém pro cestovní informace a povolení)
EU	Evropská unie
eu-INIS	Program implementace nových evropských informačních systémů v oblasti spravedlnosti a vnitřních věcí v ČR
eu-LISA	Agentura EU pro provozní řízení rozsáhlých informačních systémů v prostoru svobody, bezpečnosti a práva
EUAA	Agentura Evropské unie pro otázky azylu (European Union Agency for Asylum)
EURES	European Employment Services (Evropské služby zaměstnanosti)
EURES+3Z Up!	Projekt MPSV a ÚP ČR na podporu integrace cizinců ze třetích zemí na český trh práce
Eurodac	European Dactyloscopy (databáze otisků prstů žadatelů o mezinárodní ochranu v EU)
EUROSUR	European Border Surveillance System (evropský systém ostrahy hranic)
EURP	EU Reintegration Programme (reintegrační program agentury Frontex)
FAR	Frontex Application for Return (systém agentury Frontex pro nákup letenek pro návraty)

FN	Fakultní nemocnice
Frontex	Evropská agentura pro pohraniční a pobřežní stráž
GK	Generální konzulát
GPIS	Generální poskytovatel integračních služeb (v rámci Státního integračního programu)
IAS	Integrační azylové středisko
ICAS	Informační systém agendy cizinců
ICMPD	International Centre for Migration Policy Development (Mezinárodní centrum pro rozvoj migračních politik)
ICP	Inspektorát cizinecké policie (na mezinárodním letišti)
IKEM	Institut klinické a experimentální medicíny
IOM	International Organization for Migration (Mezinárodní organizace pro migraci)
IPC	Informační portál pro cizince
IPVZ	Institut postgraduálního vzdělávání ve zdravotnictví
JePEK	Projekt zaměřený na centralizaci evidence kontrol a snížení administrativní zátěže
JHA	Justice and Home Affairs (Rada EU pro spravedlnost a vnitřní věci)
JMK	Jihomoravský kraj
KACPU	Krajské asistenční centrum pomoci Ukrajině
KŘP	Krajské ředitelství policie
KVOP	Kancelář veřejného ochránce práv
LIBE	Committee on Civil Liberties, Justice and Home Affairs (Výbor Evropského parlamentu pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci)
MČ	Městská část
MEDEVAC	Medical Evacuation (vládní zdravotně humanitární program MV)
MK	Ministerstvo kultury
MMR	Ministerstvo pro místní rozvoj
Mode 4	Ustanovení o usnadnění pohybu osob v dohodách o volném obchodu
MOPNZ	Mezirezortní orgán pro potírání nelegálního zaměstnávání
MPI	Migration Policy Institute (Institut pro migrační politiku)
MPO	Ministerstvo průmyslu a obchodu
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí
MS	Ministerstvo spravedlnosti
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
MV	Ministerstvo vnitra
MZ	Ministerstvo zdravotnictví
MZe	Ministerstvo zemědělství
MZV	Ministerstvo zahraničních věcí
NATO	North Atlantic Treaty Organization (Organizace Severoatlantické smlouvy)
NCO NZO	Národní centrum ošetřovatelství a nelékařských zdravotnických oborů
NCOZ	Národní centrála proti organizovanému zločinu služby kriminální policie a vyšetřování

Abecední seznam použitých zkratk

NNO	Nestátní nezisková organizace
NPI ČR	Národní pedagogický institut České republiky
OAMP	Odbor azylové a migrační politiky (MV)
OBP	Odbor bezpečnostní politiky (MV)
OCP	Odbor cizinecké policie (krajských ředitelství PČR)
OIP	Oblastní inspektorát práce
OP AMIF	Operační program Azylového, migračního a integračního fondu
OPL	Omamné a psychotropní látky
OPZ+	Operační program Zaměstnanost plus
ORP	Obec s rozšířenou působností
OSN	Organizace spojených národů
OSPOD	Orgán sociálně-právní ochrany dětí
OSVČ	Osoba samostatně výdělečně činná
PČR	Policie České republiky
PNR	Passenger Name Record (záznamy o cestujících v letecké dopravě)
PoS	Pobytové středisko
PřS	Přijímací středisko
PSEM	Pracovní skupina pro ekonomickou migraci
ŘSCP	Ředitelství služby cizinecké policie
SEAS	Společný evropský azylový systém (Common European Asylum System)
SIP	Státní integrační program
SIS	Schengenský informační systém
SUIP / SÚIP	Státní úřad inspekce práce
SUZ MV	Správa uprchlických zařízení Ministerstva vnitra
TAIEX	Technical Assistance and Information Exchange (nástroj technické pomoci a výměny informací EU)
ÚMPOD	Úřad pro mezinárodně právní ochranu dětí
ÚP ČR	Úřad práce České republiky
ÚSKPV	Úřad služby kriminální policie a vyšetřování (Policejního prezidia ČR)
UNHCR	Office of the United Nations High Commissioner for Refugees (Úřad Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky)
UNICEF	United Nations Children's Fund (Dětský fond OSN)
USA	Spojené státy americké (United States of America)
V4	Visegrádská skupina (Česká republika, Maďarsko, Polsko, Slovensko)
VIS	Visa Information System (Vízový informační systém EU)
VÚPSV	Výzkumný ústav práce a sociálních věcí (Research Institute for Labour and Social Affairs, RILSA)
WHO	World Health Organization (Světová zdravotnická organizace)
ZÚ	Zastupitelský úřad
ZZC	Zařízení pro zajištění cizinců

I. ÚVOD

Zpráva o situaci v oblasti migrace a integrace cizinců na území České republiky v roce 2025 je souhrnný materiál, který poskytuje celkový přehled o migraci cizinců a současně o aktivitách v oblasti jejich integrace na území ČR. Zpráva je rozdělena do dvou samostatných, i když tematicky a obsahově velmi úzce provázaných částí.

První část zprávy přináší přehled aktivit odpovědných orgánů a jimi přijatých legislativních i nelegislativních opatření s relevancí pro problematiku migrace. Obsahuje rovněž základní přehled migračních trendů na území ČR, kdy detailně statisticky členěné migrační indikátory porovnává s úrovní z roku 2024, příp. s předchozími lety. Opomenut není ani mezinárodní rozměr migrace s důrazem na situaci v EU. Již čtvrtým rokem se zpráva věnuje rovněž problematice dočasné ochrany především z pohledu statistických ukazatelů a hlavních opatření v této oblasti.

Druhá část zprávy se pak detailně věnuje tématu integrace cizinců, jakožto nedílné součásti migrační politiky ČR. Tato část představuje každoroční informaci o realizaci integrace cizinců na území ČR a obsahuje přehled konkrétních integračních opatření, kterými příslušné resorty odpovědné za realizaci integrační politiky v průběhu roku 2025 podpořily úspěšné začleňování cizinců do české společnosti.

Při zpracování materiálu Ministerstvo vnitra vycházelo nejen z vlastních informací, ale rovněž z podkladů poskytnutých Policií ČR, Ministerstvem zahraničních věcí, Ministerstvem práce a sociálních věcí, Ministerstvem průmyslu a obchodu, Ministerstvem spravedlnosti, Ministerstvem pro místní rozvoj, Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy, Ministerstvem financí, Ministerstvem zdravotnictví, Ministerstvem zemědělství či Ministerstvem kultury.

II. INSTITUCIONÁLNÍ A LEGISLATIVNÍ RÁMEC

II.1. STRATEGIE MIGRAČNÍ POLITIKY

Strategii migrační politiky České republiky přijala vláda svým usnesením č. 621 ze dne 29. července 2015¹. Jedná se o základní strategický dokument, kterým jsou definovány klíčové zásady migrační politiky českého státu a priority v této oblasti:

- zajistit občanům klidné soužití s cizinci, a díky účinné integraci zabránit vzniku negativních sociálních jevů;
- zajistit bezpečnost svých občanů a efektivní vynucování práva v oblasti nelegální migrace, návratové politiky a organizovaného zločinu spojeného s převaděčstvím a obchodováním s lidmi;
- dostát svým závazkům v oblasti azylu;
- pomáhat uprchlíkům v zahraničí a předcházet tak dalšímu rozvoji migrační krize;
- udržet výhody volného pohybu osob v rámci EU a schengenského prostoru;
- podporovat legální migraci v souvislosti s potřebami trhu práce;
- dostát svým mezinárodním a evropským závazkům a aktivně se podílet na hledání společných řešení.

Strategie rovněž stanovuje cíle ČR na pro naplňování těchto priorit na národní i unijní úrovni a uvádí konkrétní nástroje sloužící k jejich dosažení.

Strategie migrační problematiku pokrývá v celém jejím rozsahu. Je rozčleněna do 7 tematických modulů odpovídajících jednotlivým stěžejním zásadám. Kromě bezpečnosti státu, představující průřezový element Strategie, se jedná o následující tematické okruhy:

1. integrace cizinců,
2. nelegální migrace a návratová politika,
3. mezinárodní ochrana,
4. vnější dimenze migrace (včetně rozvojových a humanitárních aspektů),
5. volný pohyb osob v rámci EU a schengenského prostoru,
6. legální migrace a
7. provázanost se společnými politikami EU v oblasti migrace.

Na realizaci Strategie dohlíží Koordinační orgán pro řízení ochrany státních hranic a migraci.

¹ Usnesení č. 621 o Strategii migrační politiky České republiky a o Komunikační strategii České republiky k migraci. Strategie migrační politiky České republiky je dostupná na <http://www.mvcr.cz/clanek/strategie-migracni-politiky-cr.aspx>.

II.2. INSTITUCIONÁLNÍ RÁMEC

II.2.1. Ústřední orgány státní správy ČR

II.2.1.1. Ministerstvo vnitra

Ve smyslu zákona č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy ČR, ve znění pozdějších předpisů, je Ministerstvo vnitra (dále též „MV“) gestorem problematiky mezinárodní migrace, azylu či dočasné ochrany, a to jak na úrovni legislativně-koncepční, tak i realizační. V gesci ministerstva je dále ochrana státních hranic a problematika dobrovolných návratů cizinců do zemí původu.

MV rozhoduje o udělení dlouhodobého víza, o prodloužení doby pobytu na toto vízum a platnosti dlouhodobého víza. Dále rozhoduje o vydání povolení k dlouhodobému pobytu (včetně zaměstnaneckých a modrých karet), povolení k přechodnému pobytu, o prodloužení platnosti těchto oprávnění, o vydání povolení k trvalému pobytu a o prodloužení doby platnosti průkazu cizinci, kterému bylo vydáno povolení k trvalému pobytu. MV také vydává občanům EU osvědčení o registraci (dříve potvrzení o přechodném pobytu). Dále pořizuje biometrické údaje v souvislosti s vydáváním cizineckého pasu nebo průkazu o povolení k pobytu, rozhoduje o vydání a odnětí cizineckého pasu a v rozsahu své působnosti o vydání a odnětí cestovního průkazu totožnosti. Rozhoduje o přiznání a zrušení postavení dlouhodobě pobývajících rezidenta na území.

MV v souladu se zákonem č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále též „zákon o pobytu cizinců“) vykonává dozor nad policií při výkonu státní správy a plní úkoly nadřízeného správního orgánu vůči Ředitelství služby cizinecké policie. V rámci rozhodování o správním vyhoštění vydává MV, na základě vyžádání policie, závazná stanoviska. MV rozhoduje o správních deliktech podle zákona o pobytu cizinců v rozsahu své působnosti.

MV dále zřizuje a provozuje zařízení pro zajištění cizinců, rozhoduje o hrazení nákladů spojených s pobytem zajištěného cizince na území ČR a jeho vycestováním z území a vymáhá jejich úhradu, pokud o jejich úhradě nerozhoduje policie.

MV vydává v rámci řízení o vydání povolení ke zprostředkování zaměstnání závazná stanoviska v souladu s § 60a zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů (též „zákon o zaměstnanosti“). Při vydávání závazného stanoviska posuzuje udělení povolení ke zprostředkování zaměstnání z hlediska ochrany veřejného pořádku, bezpečnosti a ochrany práv třetích osob. V této souvislosti vyhodnocuje rovněž informace získané ze zdrojů Policie ČR a zpravodajských služeb.

MV sjednává anebo se podílí na sjednávání mezinárodních smluv v oblasti mezinárodní migrace, a to jednak formou sjednávání dvoustranných readmisních smluv, jednak se spolupodílí na práci Evropské komise (dále též „EK“) při sjednávání unijních readmisních dohod s vybranými třetími státy. MV je rovněž gestorem za schengenskou problematiku i koordinátorem implementace schengenských pravidel do vnitrostátního práva a praxe.

Na základě zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále též „zákon o azylu“) zabezpečuje MV výkon státní správy v problematice mezinárodní ochrany a vytváří státní integrační programy zaměřené na pomoc azylantům a poživatelům doplňkové ochrany při jejich začlenění do společnosti.

MV má rovněž působnost v rámci zákona č. 221/2003 Sb. o dočasné ochraně cizinců, který upravuje podmínky vstupu a pobytu cizince na území ČR za účelem poskytnutí dočasné ochrany. Dočasná ochrana byla v návaznosti

na aktivaci institutu dočasné ochrany na evropské úrovni v roce 2022 řešena navazující legislativou tzv. Lex Ukrajina (viz kapitola II.3.6. Legislativní činnost související s příchodem osob v důsledku ruské invaze na Ukrajinu).

MV rovněž plní roli hlavního koordinátora realizace Koncepce integrace cizinců na území České republiky.

MV je gestorem Koordinačního orgánu pro řízení ochrany státních hranic a migraci, který projednává problematiku migrace a ochrany hranic na mezirezortní úrovni (viz kapitola II.2.2.1. Koordinační orgán pro řízení ochrany státních hranic a migraci). MV rovněž předsedá Pracovnímu týmu Rady hospodářské a sociální dohody pro zaměstnávání zahraničních pracovníků, který slouží jako platforma pro diskuzi o otázkách pracovní migrace občanů třetích států do ČR (viz kapitola II.2.2.4. Pracovní tým Rady hospodářské a sociální dohody pro zaměstnávání zahraničních pracovníků).

II.2.1.2. Policie ČR

Plnění úkolů v oblasti cizinecké problematiky zastřešuje v rámci Policie České republiky (dále též „PČR“) Ředitelství služby cizinecké policie (dále též „ŘSCP“), jež je výkonným útvarem policie s celostátní působností, specializovaným ústředním metodicko-řídícím, odborným, analytickým, kontrolním a výkonným útvarem v oblasti výkonu státní správy na úseku agendy cizinců pobývajících na území ČR a po linii ochrany vnějších hranic schengenského prostoru, ve vymezeném rozsahu se podílí na ochraně civilního letectví před protiprávními činy.

V přímé podřízenosti ŘSCP je zařazeno 6 inspektorátů cizinecké policie na mezinárodních letištích², které zajišťují ochranu vnějších hranic na všech mezinárodních letištích ČR, dále pak Zařízení pro zajištění cizinců Bělá-Jezová, Zařízení pro zajištění cizinců Vyšší Lhoty, Zařízení pro zajištění cizinců Balková a Přijímací středisko cizinců Zastávka u Brna.

Na území jednotlivých krajů plní úlohy v oblasti migrace cizinců odbory cizinecké policie (dále též „OCP“), které jsou zařazeny do organizační struktury krajských ředitelství policie.

Útvarem Policie ČR s celorepublikovou působností, který rovněž plní úkoly v oblasti nelegální migrace, především pak na úseku boje proti převaděčství a obchodu s lidmi, je Národní centrála proti organizovanému zločinu služby kriminální policie a vyšetřování (dále též „NCOZ“).

II.2.1.3. Ministerstvo zahraničních věcí

Ministerstvo zahraničních věcí (dále též „MZV“) je ústředním správním orgánem ČR, který vytváří koncepci zahraniční politiky a koordinuje zahraniční rozvojovou spolupráci a humanitární pomoc poskytovanou do zahraničí.

MZV vykonává státní správu ve věcech povolování pobytu cizinců na území ČR požívajících výsad a imunit podle mezinárodního práva.

Prostřednictvím zastupitelských úřadů (dále též „ZÚ“) vykonává státní správu ve věcech udělování víz v rozsahu stanoveném zákonem o pobytu cizinců. V samostatné gesci pak vykonává státní správu ve věcech vydávání krátkodobých víz podle vízového kodexu EU (viz kapitola II. Vízová politika a praxe ČR).

² Jedná se o: ICP Praha-Ruzyně na letišti Václava Havla Praha, ICP Ostrava Mošnov, ICP Brno Tuřany, ICP Karlovy Vary, ICP Pardubice a ICP České Budějovice (od 1.1.2025).

II.2.1.4. Ministerstvo práce a sociálních věcí

Ministerstvo práce a sociálních věcí (dále též „MPSV“) na základě zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů (dále též „zákon o zaměstnanosti“), mj. vymezuje okruh subjektů působících v roli zaměstnavatele a ve vztahu k cizím státním příslušníkům stanovuje kritéria vstupu jednotlivých kategorií cizinců na trh práce. Na základě situace na trhu práce stanovuje podmínky pro povolování zaměstnání a zodpovídá za právní úpravu zaměstnávání cizinců ve vztahu k odpovídajícím právním předpisům EU a uzavřeným mezivládním dohodám.

MPSV rovněž vede centrální evidence volných pracovních míst obsaditelných držiteli zaměstnanecké nebo modré karty.

Oblastí nelegálního zaměstnávání cizinců se zabývá mj. Mezirezortní orgán pro potírání nelegálního zaměstnávání cizinců v ČR (viz kapitola II.2.2.3. Mezirezortní orgán pro potírání nelegálního zaměstnávání), jehož gestorem je MPSV.

Na základě přijetí zákona č. 66/2022 Sb., o opatřeních v oblasti zaměstnanosti a oblasti sociálního zabezpečení v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaným invazí vojsk Ruské federace (Lex Ukrajina), má MPSV povinnost výplaty humanitární dávky či příspěvku pro solidární domácnost.

II.2.1.5. Ministerstvo průmyslu a obchodu

Ministerstvo průmyslu a obchodu (dále též „MPO“) je ústředním správním úřadem pro problematiku živnostenského podnikání. Značná část podnikatelské činnosti spadá pod režim zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání, ve znění pozdějších předpisů (dále též „živnostenský zákon“),

MPO se zaměřuje na vstup do podnikání v činnostech, které jsou živnostmi, a na dodržování povinností podnikatelů při provozování živnosti; v této oblasti koordinuje i provádění příslušné kontrolní činnosti podle živnostenského zákona. Kontroly zahraničních osob, jakož i dalších podnikatelských subjektů a jejich případné sankcionování za porušení právních předpisů má své opodstatnění a vede k postupnému zlepšení povědomí o povinnostech v rámci podnikání, tj. o povinnostech vyplývajících ze živnostenského zákona a z předpisů souvisejících s podnikáním, a tím i k dodržování českých právních předpisů ze strany těchto podnikatelů.

MPO v rámci své gesce řídí pracovní skupinu zaměřenou na oblast lidských zdrojů, jejímž cílem je prostřednictvím navrhovaných opatření přispívat k řešení nedostatku pracovních sil na českém trhu práce. Pracovní skupina je složena ze zástupců resortů MPO, MV, MZV, MPSV a podnikatelských reprezentací. Její činnost se soustředí na diskuzi o aktuálních migračních tématech a na konzultace k fungování programů a projektů ekonomické migrace.

Další platformou pro dialog mezi státní správou a podnikatelskou sférou v oblasti zaměstnávání cizinců je Pracovní skupina pro ekonomickou migraci (PSEM), která funguje od roku 2012. V jejím rámci se pravidelně setkávají zástupci relevantních resortů (zejména MPO, MZV, MPSV a MV) a podnikatelé zastupovaní konkrétními institucemi a firmami (Hospodářská komora ČR, Svaz průmyslu a dopravy ČR či agentura CzechInvest). Cílem této platformy je výměna informací o aktuálních migračních otázkách a fungování projektů ekonomické migrace.

II.2.1.6. Ministerstvo spravedlnosti

Justiční agendy Ministerstva spravedlnosti (dále též „MS“) související s migrací se týkají zejména extradičního řízení, jehož cílem je vydání osoby k trestnímu stíhání, výkonu trestu nebo ochranného opatření. V rámci EU se namísto extradice uplatňuje předávání na základě evropského zatýkacího rozkazu prostřednictvím přímého styku

soudů členských států, přičemž o předání rozhodují krajské soudy a role Ministerstva spravedlnosti je metodická a asistenční. Oba postupy se řídí zákonem č. 104/2013 Sb., případně mezinárodními smlouvami.

Problematika migrace se uvedeného resortu dotýká i s ohledem na jeho kompetence v oblasti zajišťování legislativní činnosti, příprav návrhů zákonů v oblasti trestního práva a právních předpisů a dalších právních předpisů upravujících poměry v justici a ve vězeňství a kompetencí týkajících se sledování, prověřování a vyhodnocování fungování soudnictví.

MS je gestorem právní úpravy týkající se problematiky obchodního rejstříku, vzniku a postavení obchodních společností a družstev, závazkových vztahů atd., která je upravena zákonem č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů; zákonem č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích a družstvech, ve znění pozdějších předpisů a zákonem č. 304/2013 Sb., o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob, ve znění pozdějších předpisů. Důležitou agendou nejen v oblasti migrace je také správní soudnictví upravené zákonem č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů.

II.2.1.7. Ministerstvo financí

Do 30. června 2025 disponovala Celní správa ČR oprávněním provádět kontroly zaměstnávání cizinců na základě zákona o zaměstnanosti jako sdílenou kompetenci s orgány inspekce práce. V souladu s ustanoveními zákona o zaměstnanosti celní úřady kontrolovaly, zda cizinec vykonává práci pro právnickou nebo fyzickou osobu na základě pracovněprávního vztahu nebo jiné smlouvy a zda ji vykonává v souladu s vydaným povolením k zaměstnání, zaměstnaneckou nebo modrou kartou, jsou-li podle zákona o zaměstnanosti vyžadovány. Celní úřady byly rovněž oprávněny kontrolovat, zda zaměstnavatelé plní oznamovací povinnosti podle § 87 a 88 zákona o zaměstnanosti. Celní úřad o provedené kontrole informovaly oblastní inspektorát práce Státního úřadu inspekce práce a v případě zjištění nedostatků předaly podklady pro zahájení správního řízení o uložení pokuty.

S účinností zákona č. 218/2025 Sb. (tzv. celnický balíček) od 1. 7. 2025 výše popsaná kompetence přešla výhradně na orgány Státního úřadu inspekce práce a příslušné oblastní inspektoráty práce. Celní správa ČR může být v rámci kontrolní činnosti nadále zapojena výhradně formou asistenční činnosti na vyžádání inspekce práce, a to za účelem zajištění veřejného pořádku a ochrany osob a majetku v místě provádění kontroly.

Generální ředitelství cel pro účely této zprávy poskytuje informace vztahující se ke správě daní, které s migrací a integrací cizinců zásadně souvisí. Jedná se o poznatky zjištěné v rámci kontrolní činnosti a rizikové analýzy (mj. vyhodnocování správnosti přiznaných daní a vratitelných přeplatků).

Orgány Celní správy ČR se aktivně zapojují do boje proti nelegální migraci, věnují maximální pozornost posilování a hlubšímu propojování současných mechanismů zajišťujících koordinaci v oblasti nelegální migrace a aktivně podporují schengenskou spolupráci jakožto významný instrument pro další rozvoj ČR, včetně implementace závazků z ní vyplývajících. V této souvislosti Celní správa ČR dlouhodobě koordinuje a její zaměstnanci se podílí na spolupráci při zajišťování odborné přípravy příslušníků Služby cizinecké policie v rámci specializačních vzdělávacích kurzů.

II.2.1.8. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (dále též „MŠMT“) je věcně příslušné v otázkách přístupu ke vzdělání, uznávání zahraničního vzdělání a odborných kvalifikací.

Problematikou vzdělávání dětí/žáků-cizinců se MŠMT zabývá v souladu se zákonem č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů. Pokud jde o studium na vysoké škole, zákon č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů,

umožňuje cizincům studovat na veřejných vysokých školách za stejných podmínek jako občanům ČR v případě, že se jedná o studium v českém jazyce. Studium uskutečňované v cizím jazyce je zpoplatněno.

O uznání vysokoškolského vzdělání získaného v zahraničí rozhodují v souladu se zákonem o vysokých školách veřejné vysoké školy, které uskutečňují nebo jsou oprávněny uskutečňovat studijní program alespoň v jedné z oblastí vzdělávání, do nichž zahraniční vysokoškolský studijní program náleží. MŠMT vydává osvědčení o uznání vzdělání jen tehdy, bylo-li získáno ve státě, se kterým je uzavřena smlouva o uznávání rovnocennosti dokladů nebo případně tehdy, jestliže existují pochybnosti o tom, která veřejná vysoká škola uskutečňuje nebo je oprávněna uskutečňovat studijní program alespoň v jedné z oblastí vzdělávání, do nichž zahraniční vysokoškolský studijní program náleží. Především je však MŠMT odvolacím správním orgánem.

MŠMT je zřizovatelem Zařízení pro děti-cizince, které má ve své gesci výkon komplexní systémové péče o nezletilé cizince, kteří se ocitli na území ČR bez doprovodu zákonných zástupců či jiných osob odpovědných za výchovu, dětí odloučených, aktuálně dětí přicházejících ze zemí válečného konfliktu. Zároveň poskytuje služby i dětem cizincům a jejich rodinám, které legálně žijí na území ČR, ale jejich aktuální situace vyžaduje řešení pomocí specializovaných služeb, které jsou systémově nastavené i pro českou populaci. Řeší i aktuálně přibývajících problematiku selhání rodičovské či pěstounské péče.

II.2.1.9. Ministerstvo pro místní rozvoj

Ministerstvo pro místní rozvoj ČR (dále též „MMR“) je v oblasti migrace odpovědné za realizaci opatření vyplývajících z Memoranda ADS – Memorandum o porozumění mezi Ministerstvem kultury a cestovního ruchu Čínské lidové republiky a Evropským společenstvím o vízech a souvisejících otázkách týkajících se turistických skupin z Čínské lidové republiky. Memorandum ADS se vztahuje na turistické skupiny čínských obyvatel cestujících prostřednictvím registrovaných (čínských) cestovních kanceláří z Číny na území ČR, kde se mohou pohybovat v souladu s předem stanoveným cestovním programem.

II.2.1.10. Ministerstvo zdravotnictví

Ministerstvo zdravotnictví (dále též „MZ“) je ústředním orgánem státní správy na úseku zdravotní péče a ochrany veřejného zdraví. V oblasti přístupu cizinců k zdravotním službám je poskytovatel zdravotní péče v ČR povinen poskytnout neodkladnou péči pacientovi, a to bez ohledu na skutečnost, zda je pacient pojištěn, resp. zda má či nemá finanční prostředky k úhradě péče. Neodkladná péče je takto poskytována českým pojištěncům, evropským pojištěncům a všem osobám bez zdravotního pojištění bez ohledu na státní příslušnost.

Ministerstvo zdravotnictví v souvislosti s cizími státními příslušníky je gesčně příslušné zejména za oblast zdravotního pojištění. Od pobytového statusu cizince se pak odvíjí některý z možných způsobů zajištění úhrady zdravotních služeb vedle komerčního zdravotního pojištění. Někteří z dotčených cizinců tak mohou být pojištěnci veřejného zdravotního pojištění, u některých přichází v úvahu úhrada zdravotních služeb v určitém definovaném rozsahu ze strany státu.

II.2.2. Mezirezortní orgány

II.2.2.1. Koordinačního orgán pro řízení ochrany státních hranic a migraci

Koordinační orgán pro řízení ochrany státních hranic a migraci (dále též „Koordinační orgán“) je stálým mezirezortním orgánem složeným ze zástupců věcně příslušných resortů na úrovni vrchních ředitelů a disponuje pravomocí přijímat nezbytná opatření v oblasti migrace a ochrany státních hranic. Gestorem činnosti Koordinačního orgánu je Ministerstvo vnitra.

Spolupráce resortů v rámci Koordinačního orgánu umožňuje pružně reagovat na aktuální migrační situaci a přispívá k větší flexibilitě při řešení konkrétních problematik zasahujících do kompetence více ministerstev. Koordinační orgán rovněž řídí činnost Analytického centra pro ochranu státních hranic a migraci. Předjednání materiálů určených pro vládu ČR na zasedání Koordinačního orgánu umožňuje např. jejich následné schvalování bez rozpravy. V neposlední řadě Koordinační orgán slouží také jako platforma pro diskuzi o dalším směřování migrační politiky. Koordinační orgán je také vládou zmocňován, aby svým rozhodnutím prováděl vhodné změny migračních programů.

V roce 2025 se Koordinační orgán zabýval především problematikou pracovní migrace ze zemí mimo EU do ČR. V této souvislosti projednal a schválil soubor vhodných úprav vládních migračních programů s účinností od 1. dubna 2025 (Program klíčový a vědecký personál, Program vysoce kvalifikovaný zaměstnanec, Program kvalifikovaný zaměstnanec a Program pilot) a s účinností od 1. listopadu 2025 (Projekt pracovní migrace z Indonésie). Projednal rovněž návrhy na změnu kvót pro pracovní migraci předložené následně vládě ke schválení (viz kapitola V.2.1. Kvóty pro ekonomickou migraci).

II.2.2.2. Analytické centrum pro ochranu státních hranic a migraci

Analytické centrum pro ochranu státních hranic a migraci představuje stálé analytické pracoviště mezirezortního charakteru řízené MV, které se v rámci své činnosti zaměřuje na sledování a analýzu migrace jako komplexního jevu. Analytické centrum funguje na expertní úrovni a na jeho činnosti se podílejí všechny klíčové orgány zapojené do systému řízení ochrany státních hranic a regulace migrace, kterým úzká spolupráce a výměna informací na půdě této platformy poskytují možnost operativní a rychlé reakce na vzniklé problémy.

Činnost Analytického centra probíhá v několika tematicky zaměřených fórech se zaměřením na monitoring a analýzu aktuálních jevů, jež mohou být z bezpečnostně-migračního hlediska identifikovány jako rizikové či potenciálně problémové. V roce 2025 se jednalo především o monitoring a vyhodnocování situace v oblasti dočasné ochrany, nelegální tranzitní migrace, mezinárodní ochrany a vybraných aspektů legální migrace.

II.2.2.3. Mezirezortní orgán pro potírání nelegálního zaměstnávání

Posláním Mezirezortního orgánu pro potírání nelegálního zaměstnávání (dále též „MOPNZ“) je koordinovat činnost příslušných institucí, navrhnout legislativní změny přispívající k řešení nelegálního zaměstnávání a vytvářet koncepci řešení tohoto problému. MOPNZ dále doporučuje směry kontrolní a preventivní činnosti a získává informace z oblasti výzkumu migrace, z oblasti ekonomiky, a to se zaměřením zejména na oblast „šedé“ ekonomiky. MOPNZ koordinuje tři stálé pracovní skupiny: pracovní skupinu k problematice zaměstnávání cizinců, pracovní skupinu k problematice nelegální práce, pracovní skupinu k problematice agenturního zaměstnávání a zastřehného zprostředkování zaměstnání.

V roce 2025 se uskutečnila dvě řádná zasedání MOPNZ, na nichž byly projednány zásadní legislativní a kontrolní změny v oblasti zaměstnanosti, zejména posílení kontrolních pravomocí, zavedení institutu nehlášené práce a rozšíření povinností při hlášení zaměstnanců včetně cizinců. Diskutováno bylo rovněž zavedení jednotného měsíčního hlášení a projekt JePEK zaměřený na centralizaci evidence kontrol a snížení administrativní zátěže. Pracovní skupiny se dále věnovaly zaměstnávání cizinců, agenturnímu zaměstnávání a potírání nelegální práce, včetně problematiky pracovního vykořisťování a zastřehného zaměstnávání. Členové byli informováni také o přípravě transpozice evropské směrnice k práci prostřednictvím digitálních platform.

II.2.2.4. Pracovní tým Rady hospodářské a sociální dohody pro zaměstnávání zahraničních pracovníků

Rada hospodářské a sociální dohody (tzv. tripartita) v roce 2017 vytvořila pracovní tým pro zaměstnávání zahraničních pracovníků, který slouží jako platforma pro dialog o otázkách pracovní migrace občanů třetích států do ČR. Předsednictví bylo svěřeno do kompetence Ministerstva vnitra.

V roce 2025 členové pracovního týmu projednali aktualizovaný informační materiál věnovaný pobytu a zaměstnávání cizinců v ČR, který byl následně předložen na plenární schůzi tripartity. Pracovní tým byl rovněž seznámen s opatřeními v oblasti prodlužování dočasné ochrany a udělování zvláštního dlouhodobého pobytu po dočasné ochraně a o změnách kvót pro pracovní migraci.

II.3. LEGISLATIVNÍ RÁMEC

II.3.1. Zákon o pobytu cizinců

Zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů byl v roce 2025 několikrát novelizován v souvislosti se změnami v jiných zákonech. Nejednalo se však o zásadní změny v nastavení migrační politiky. Konkrétně se jednalo o následující novelizace:

(1) zákon č. 24/2025 Sb. – mezi hlavní změny patří např. doplnění nového odstavce v § 66 (možnost vydání povolení k trvalému pobytu po vyřazení ze sankčních seznamů za podmínky uplynutí 3 let od zápisu), úpravy ustanovení spjatých s dočasnou ochranou a zvláštním dlouhodobým pobytem (nová pravidla pro zvláštní dlouhodobý pobyt, požadavky na doklady o ubytování atd.);

(2) zákon č. 152/2025 Sb. – jedno z důležitých ustanovení je přechodné ustanovení pro účely vydání povolení k dlouhodobému pobytu, když za příjem se nebude považovat přídavek na dítě vyplácený po 30. září 2025 (tj. úprava pravidel posuzování příjmů ve vazbě na nově zavedenou „dávku státní sociální pomoci“ v širším rámci této novely);

(3) zákon č. 314/2025 Sb. – zasahuje do několika paragrafů zákona o pobytu cizinců, v něm se upravuje zejména přístup k tzv. prvotnímu prověřování, které se uplatní na cizince překračující bez oprávnění vnější hranici EU a doplňují se některá pravidla pro zrychlení vyhoštění odmítnutých žadatelů o mezinárodní ochranu.

MV předložilo zcela nový zákon nahrazující stávající zákon č. 326/1999 Sb., který má zejména zrychlit a zvýšit transparentnost řízení o pobytu prostřednictvím digitalizace cizinecké pobytové agendy (předpokládá se spuštění nového informačního systému). Nový návrh rovněž zavádí povinnou registraci občanů EU (umožní evidenci všech cizinců dlouhodobě pobývajících na území ČR) a zavádí koncept garanta (cílem je podpořit odpovědnost subjektů zajišťujících cizinci účel pobytu). Vládní návrh byl v srpnu 2024 předložen Poslanecké sněmovně (sněmovní tisk 782), do konce volebního období v roce 2025 však nebyl projednán. Zákon tak byl v novém volebním období znovu schválen vládou a předložen Poslanecké sněmovně na jaře 2026.

Na úrovni EU nedošlo v roce 2025 k žádným novým legislativním opatřením v oblasti legální migrace.

II.3.2. Zákon o azylu

Problematiku mezinárodní ochrany upravuje zákon č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále též zákon o azylu). Vedle vymezení základních pojmů zákon zejména definuje formy mezinárodní ochrany (azyl a doplňkovou ochranu) a její druhy (azyl dle § 12, azyl za účelem sloučení rodiny a humanitární azyl, doplňkovou ochranu dle § 14a a doplňkovou ochranu za účelem sloučení rodiny). Stanovuje podmínky získání mezinárodní ochrany a důvody pro její odnětí či zánik. Upravuje přijímací podmínky pro žadatele o mezinárodní ochranu a pobytové podmínky azylantů a osob s udělenou doplňkovou ochranou, tj. zejména jejich práva a povinnosti spojené s pobytem na území ČR a jejich postavením v rámci sociálního či zdravotního systému. Zákon rovněž definuje v obecných rysech státní integrační program, kompetence orgánů státu působících v oblasti mezinárodní ochrany a azylová zařízení.

Novela vyhlášená ve Sbírce zákonů v září 2025 pod číslem 314/2025 Sb. představuje nejrozsáhlejší modernizaci českého azylového a migračního práva za poslední dekádu. Reaguje na potřebu zefektivnit, zrychlit a zpřesnit postupy, posílit bezpečnostní prvky a transponovat ujní legislativu (Pakt o migraci a azylu). Změny zasahují nejen zákon o azylu, ale také zákon o pobytu cizinců, zákon o zaměstnanosti, Lex Ukrajina, zákon o Policii ČR a další související předpisy.

Novela zavádí pevné lhůty pro registraci žádostí o mezinárodní ochranu. Ministerstvo musí zahájit registraci žádosti do pěti dnů od obdržení informace o jejím podání. Místa, kde lze žádost podat, jsou jasně určena. Tato úprava má za cíl sjednotit postupy, zrychlit administrativní proces a omezit prostor pro nejasnosti či zneužívání systému.

Významnou část novely tvoří úprava práva setrvat na území. Nově je přesně vymezeno, kdy žadatel toto právo nemá – například při podání opakované nebo další opakované žádosti, pokud nejsou splněny podmínky stanovené evropským právem, nebo pokud má být žadatel předán mezinárodnímu trestnímu soudu, jinému státu na základě evropského zatýkacího rozkazu či pokud představuje nebezpečí pro veřejný pořádek nebo bezpečnost státu. Tato úprava posiluje možnosti státu se bránit proti zneužívání azylového řízení a současně respektuje zásadu nenavrácení.

Změny se týkají i samotného udělování mezinárodní ochrany. Azyl se nově uděluje na dobu nejméně tří let, doplňková ochrana stále na dobu nejméně jednoho roku. ČR tak bude jednak mít lepší přehled, zda se azylanti stále zdržují na území a jednak to podpoří jejich snahy o lepší integraci v ČR kvůli možnosti přechodu na trvalý pobyt.

Novela také zavádí prvky digitalizace. Ministerstvo, ale i soudy mohou využívat technické zařízení umožňující automatické tlumočení v reálném čase, tlumočení prostřednictvím videokonference a strojové překlady dokumentů. Tyto nástroje mají zrychlit řízení a snížit administrativní zátěž.

Rozsáhlé změny zákona o azylu se týkají rovněž soudního přezkumu, doručování nebo lhůt. Novela zpřesňuje pravidla pro podání žaloby proti rozhodnutí ministerstva, stanoví nové lhůty a upravuje účinky podané žaloby na právo setrvat na území. Správní soudy budou mít stanoveny lhůty pro rozhodnutí o všech žalobách proti rozhodnutí ministerstva ve věci mezinárodní ochrany. Lhůty jsou stanoveny dle priority případu, nejkratší jsou v azylovém řízení na hranicích, dále pro případy omezení osobní svobody nebo pro případy tzv. dublinského řízení.

Přesněji je upravena i detence žadatelů o mezinárodní ochranu a její soudní přezkum. Zcela nová úprava, která však navazuje na úpravu stávající, se týká azylových žádostí, které jsou podávány na vnější schengenské hranici – tedy na mezinárodních letištích v ČR.

Co se týče změn v dalších zákonech, zákon o pobytu cizinců je upraven tak, aby odpovídal novým požadavkům na přesnější prvotní screening nově příchozích a aby zrychlil a zefektivnil návraty nelegálně pobývajících cizinců.

Zaměřuje se například na osoby ve výkonu trestu, které po propuštění nebudou mít na území oprávnění k pobytu. Zákon o zaměstnanosti reaguje na změny v pobytových statusech a upravuje přístup žadatelů o udělení mezinárodní ochrany na trh práce, a to tak, aby právo pracovat nebylo důvodem pro podávání žádostí o mezinárodní ochranu. Zákon o veřejném zdravotním pojištění upravuje nárok žadatelů a osob s udělenou ochranou na zdravotní péči. Zdravotní péče žadatelů o azyl (s výjimkou dětí) je nově upravena v zákoně o azylu. Žadatelé o udělení mezinárodní ochrany již nebudou státními pojištěnci, ale budou mít nárok pouze na tzv. neodkladnou péči, jejíž úhradu bude zajišťovat ministerstvo vnitra. Institut neodkladné péče není v českém zdravotnickém systému nový – s jeho používáním jsou již v praxi nemalé zkušenosti. Zákon o veřejném ochránci práv upravuje nové kompetence této instituce směrem k monitorování prvotního screeningu nebo azylového hraničního řízení. Prvotnímu screeningu z hlediska zdravotního a bezpečnostního se věnuje i změna zákona o ochraně veřejného zdraví, respektive změna zákona o policii. Lex Ukrajina obsahuje změny, jejichž legislativní ukotvení si vyžádala praxe v reakci na stále vysoké počty příchoďů.

II.3.3. Zákon o státním občanství

Problematiku nabývání a pozbývání státního občanství ČR upravuje zákon č. 186/2013 Sb., o státním občanství České republiky a o změně některých zákonů (zákon o státním občanství České republiky), ve znění pozdějších předpisů, který nabyl účinnosti k 1. 1. 2014.

V roce 2025 byl tento zákon novelizován s účinností od 1.10.2025 v důsledku přijetí zákona č. 152/2025 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o dávkách státní sociální pomoci, kdy došlo pouze k terminologické změně v označení sociálních dávek v § 14 odst. 8 a § 28 odst. 1 zákona č. 186/2013 Sb.

II.3.4. Zákon o zaměstnanosti (s ohledem na imigraci)

Na migrační politiku v oblasti zaměstnanosti měla v roce 2025 dopad novela zákona č. 435/2004 Sb. o zaměstnanosti, konkrétně úprava § 98, kterou došlo k rozšíření okruhu osob s volným přístupem na trh práce o cizince, kteří vykonávají v ČR uměleckou činnost jako členové uměleckého souboru veřejné kulturní instituce a dále o občany samostatné jurisdikce stanovené v nařízení vlády. Volný přístup na trh práce tak od 1. března 2025 mají občané Australského společenství, Japonska, Kanady, Korejské republiky, Nového Zélandu, Singapurské republiky, Spojeného království Velké Británie a Severního Irska, Spojených států amerických, Státu Izrael a Tchajvanu. Cílem opatření je zrychlit přístup zahraničních zaměstnanců na tuzemský trh práce a zvýšit tak konkurenceschopnost ČR.

Další změny zákona o zaměstnanosti, které nabyly účinnosti během roku 2025:

- zrušení oprávnění celních úřadů provádět kontroly nelegální práce cizinců,
- vymezení nové kompetence celních úřadů spočívající v asistenční činnosti Oblastním inspektorátům práce a Státnímu úřadu inspekce práce formou zajišťování součinnosti při kontrolní činnosti, ochrany osob a majetku v místě provádění kontroly a zajištění dodržování veřejného pořádku v místě kontrolní činnosti,
- zavedení definice nehlášené práce (§ 5 zákona o zaměstnanosti), kterou se rozumí práce vykonávaná osobou uvedenou v § 87 odst. 1 větě první, u níž zaměstnavatel nesplnil informační povinnost vůči Úřadu práce ČR,
- zavedení sankce ve formě pokuty až do výše 3 000 000 Kč,
- upřesnění povinnosti hlášení podle § 87 zákona o zaměstnanosti, podle níž musí být oznámení Úřadu práce ČR učiněno nejpozději před okamžikem nástupu do zaměstnání nebo k výkonu práce; tato povinnost je výslovně promítnuta do § 5 v rámci definice nehlášené práce.

II.3.5. Zákon o ochraně státních hranic ČR

Zákon č. 191/2016 Sb., o ochraně státních hranic ČR a o změně souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, (dále též „zákon o ochraně státních hranic“) nabyl účinnosti dne 1. srpna 2016³. V návaznosti na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/399 ze dne 9. března 2016, kterým se stanoví kodex Unie o pravidlech upravujících přeshraniční pohyb osob (Schengenský hraniční kodex), v platném znění, zákon upravuje ochranu státních hranic proti jejich nedovolenému překračování. Stanovuje podmínky pro zřízení hraničního přechodu na mezinárodním letišti, povinnosti kapitánů letadel a provozovatelů letišť, jakož i pravidla pro dočasné znovuzavedení ochrany vnitřních hranic a přestupky související s ochranou hranic.

Zákon o ochraně státních hranic ČR nebyl v průběhu roku 2025 novelizován žádným předpisem.

II.3.6. Legislativní činnost související s příchodem osob v důsledku ruské invaze na Ukrajinu

Pokračující vojenská agrese Ruské federace měla za následek nadále vysoký počet vnitřně vysídlených osob na Ukrajině a příchod dalších osob do EU.

Dopady již čtvrtým rokem pokračující války stále představovaly bezprecedentní výzvu i pro jednotu členských států EU. Klíčovým nástrojem pomoci zůstalo provádění směrnice o dočasné ochraně, která umožnila členským státům se s velkým náparem nově příchozích vyrovnat. Ministři vnitra se na zasedání Rady JHA dne 13. června 2025 dohodli na prodloužení dočasné ochrany pro osoby prchající před ruskou agresí proti Ukrajině do 4. března 2027.

V průběhu roku 2025 nadále probíhaly diskuze o budoucnosti instrumentu dočasné ochrany včetně debat nad možnostmi přechodů do alternativních forem pobytu, a to jak na úrovni EU, tak v jednotlivých členských státech. V této souvislosti byl v ČR v rámci Lex Ukrajina VII zaveden tzv. zvláštní dlouhodobý pobyt, o který mohli držitelé dočasné ochrany v roce 2025 poprvé požádat.

Během roku 2025 také došlo k legislativním úpravám souvisejícím s humanitární dávkou. Humanitární dávka je podle zákona č. 66/2022 Sb. nadále jedinou dávkou, kterou mohou osoby s dočasnou ochranou žádat. Je určena k pokrytí základních životních potřeb a nákladů na bydlení. Změny byly součástí novely zákona č. 65/2022 Sb., přijaté zákonem č. 24/2025 Sb. (Lex Ukrajina VI), který nabyl účinnosti ve dvou vlnách, od 11. 2. 2025 a od 1. 7. 2025:

- pro účely nároku na humanitární dávku se nezapočítávají stipendia poskytovaná studujícím cizincům s dočasnou ochranou jako příjem,
- humanitární dávka nepodléhá výkonu rozhodnutí,
- u cizince s dočasnou ochranou, který je osobou invalidní nebo držitelem průkazu osvědčujícího zdravotní postižení, se částka humanitární dávky navyšuje,
- nová úprava zavádí povinnost posuzovat míru omezení soběstačnosti žadatele jako podmínku pro případné navýšení dávky.

³ Nahradil původní zákon č. 216/2002 Sb., o ochraně státních hranic České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, který již plně neodpovídal současnému zapojení ČR do schengenské spolupráce.

III. VÍZOVÁ POLITIKA A PRAXE ČESKÉ REPUBLIKY

Situace na poli vydávání víz byla v roce 2025 i nadále ovlivněna několika důležitými aspekty. Tím nejzásadnějším je trvající válka na Ukrajině. Vláda ČR prodloužila platnost svého nařízení, kterým pozastavila přijímání žádostí o víza občanů Ruska a Běloruska, s výjimkou rodinných příslušníků občanů ČR / EU a prokazatelných odpůrců režimu.

Zásadní vliv na vízovou činnost v oblasti dlouhodobých pobytových oprávnění mělo zřízení vízového centra v Drážďanech. Na GK Drážďany byla přesunuta vízová agenda ze všech evropských (schengenských) zastupitelských úřadů. Vízové centrum v Drážďanech momentálně zpracovává druhý největší počet žádostí o dlouhodobé pobytové tituly na světě.

III.1. SPOLEČNÁ VÍZOVÁ POLITIKA V OBLASTI KRÁTKODOBÝCH VÍZ

ČR od svého plného zapojení do schengenské spolupráce dne 21. prosince 2007 uplatňuje společnou vízovou politiku EU. Hlavní gesci v oblasti vízové politiky vykonává Ministerstvo zahraničních věcí. Do společného rámce evropské vízové politiky spadá oblast krátkodobých pobytů, tj. pobyt do 90 dnů během jakéhokoli období 180 dnů na území schengenského prostoru.

Základním dokumentem společné vízové politiky je nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1806 (tzv. vízové nařízení), které stanoví seznam třetích zemí, jejichž státní příslušníci podléhají vízové povinnosti při překračování vnějších hranice EU, a seznam zemí, jejichž státní příslušníci jsou od této povinnosti osvobozeni.

Základním právním nástrojem upravujícím vydávání krátkodobých (schengenských) víz je nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 810/2009 ze dne 13. července 2009 o kodexu Společenství o vízech (vízový kodex).

Spolupráce třetích zemí v oblasti návratové politiky

Evropská komise každoročně přezkoumává podle čl. 25a vízového kodexu, zda třetí země dostatečně spolupracují s EU v oblasti návratové politiky, zejména v oblasti readmisí. Tento mechanismus, označovaný jako tzv. „readmisní páka“, umožňuje uplatňovat opatření ve vízové oblasti s cílem zlepšit spolupráci při navracení státních příslušníků třetích zemí. O výsledcích hodnocení Komise pravidelně informuje Radu.

V roce 2025 Evropská komise přijala již šestou hodnotící zprávu k návratové politice. Opatření zavedená v minulosti vůči Etiopii a Gambii zůstávají beze změny, a to i přes dílčí pokroky Etiopie v oblasti spolupráce, u níž již probíhá diskuse o případném zrušení opatření. U dalších zemí, například Guineje, Senegal, Bangladéše, Somálska a Iráku, jsou nadále projednávány dříve předložené návrhy opatření na úrovni Rady.

Vízový suspenzivní mechanismus

Dalším nástrojem vízové politiky EU je vízový suspenzivní mechanismus, který umožňuje dočasné pozastavení bezvízového režimu v případě náhlého a významného nárůstu nelegální migrace, bezpečnostních rizik nebo jiných závažných okolností.

Rada dne 13. března 2024 schválila mandát k vyjednávání revize vízového nařízení s cílem mechanismus posílit. Vyjednávání byla završena a revize schválena v listopadu 2025. Revidované nařízení rozšířilo okruh důvodů pro aktivaci mechanismu mimo jiné o hybridní hrozby, porušování lidských práv, závažná porušení mezinárodního práva, nesoulad vízové politiky třetích zemí s politikou EU a programy občanství pro investory.

Mechanismus byl naposledy aktivován v roce 2022, kdy došlo k pozastavení bezvízového režimu s Vanuatu v souvislosti s tanním programem občanství pro investory. V rámci osmé zprávy Komise o mechanismu pozastavení víz Komise rovněž vyjádřila obavy z provozování investorských režimů v zemích východního Karibiku a aktivování mechanismu zvažuje do budoucna i pro tyto země.

Opatření v oblasti vízové politiky vůči Gruzii

V roce 2025 došlo ke zhoršení vztahů EU s Gruzii v oblasti vízové politiky v důsledku nerespektování demokratických principů a základních lidských práv ze strany gruzínských orgánů. Dne 27. ledna 2025 bylo částečně pozastaveno uplatňování Dohody mezi EU a Gruzii o usnadnění udělování víz, a to ve vztahu k držitelům diplomatických, služebních a oficiálních pasů. Na základě rozhodnutí Rady (EU) 2025/170 zavedlo v průběhu roku 2025 celkem 20 členských států EU vízovou povinnost pro tyto kategorie pasů. ČR zavedla vízovou povinnost pro krátkodobé pobyty držitelů diplomatických a služebních pasů Gruzie od 23. září 2025 prostřednictvím novely nařízení vlády č. 215/2017 Sb. Současně Evropská komise zvažuje aktivaci vízového suspenzivního mechanismu. K únoru 2026 se připravuje projednání možnosti dočasného zavedení vízové povinnosti na úrovni celé EU v reakci na nedodržování podmínek vízové liberalizace ze strany Gruzie, výrazné zhoršení vnějších vztahů a porušování lidských práv a mezinárodních standardů. Aktivace suspenzivního mechanismu by představovala výrazně silnější nástroj s celoplošnými politickými i praktickými dopady.

Arménie – vízová liberalizace

Dne 9. září 2024 byl v Jerevanu zahájen dialog mezi Evropskou komisí a Arménií o liberalizaci vízového režimu. Cílem procesu je podpořit Arménii v dosažení bezvízového režimu pro krátkodobé pobyty za předpokladu splnění všech podmínek souvisejících s bezpečností, řízenou mobilitou a ochranou hranic. Dle předběžných závěrů hodnotící mise TAIEX z konce roku 2025 Komise zaznamenala dílčí pokrok, zejména v oblasti legislativních příprav, strategií a budoucího zavedení biometrických cestovních dokladů (předpoklad od léta 2027). Nadále však přetrvávají závažné výzvy, zejména v oblasti kontroly hranic a boje proti organizovanému zločinu. Komise připravuje první oficiální hodnotící zprávu.

Kazachstán – vízová facilitace a readmise

Na počátku prosince 2025 byla zahájena jednání mezi EU a Kazachstánem o dohodě o usnadnění udělování víz a o readmisní dohodě. Diskuse se kromě vízových poplatků a délky bezvízového pobytu dotýkají širších politických otázek, včetně lidských práv a regionálních vztahů.

Opatření vůči Ruské federaci

V návaznosti na pokračující agresi Ruské federace proti Ukrajině schválila EU dne 23. října 2025 19. sankční balíček, který zpřísnil režim pohybu ruských diplomatů zavedením povinnosti notifikace a autorizace před vstupem do Schengenského prostoru. Opatření vstoupila v platnost dne 25. ledna 2026 a ČR je implementovala na národní úrovni. Další omezení bylo provedeno prováděcím rozhodnutím Komise z listopadu 2025, které výrazně omezilo vydávání víz pro více vstupů ruským státním příslušníkům.

ČR rovněž přestala uznávat nebiometrické cestovní pasy Ruské federace z bezpečnostních a technických důvodů a přijala vládní usnesení č. 740/2025, kterým byl omezen vstup držitelům diplomatických a služebních pasů Ruské federace přes vnější schengenskou hranici s vymezenými výjimkami.

Bilaterální a vícestranné dohody

V roce 2025 nebyly za ČR sjednány nové limitované bezvízové dohody. Stejně tak nedošlo k uzavření nových dohod o pracovní dovolené mládeže ani k ukončení jednání o nových dohodách o volném obchodu obsahujících ustanovení o usnadnění pohybu osob (Mode 4).

Interoperabilita a systém vstupu/výstupu (EES)

Dne 12. října 2025 začal být na vnějších schengenských hranicích uplatňován systém vstupu/výstupu (Entry/Exit System – EES). Tento automatizovaný informační systém nahrazuje dosavadní manuální razítkování cestovních dokladů a umožňuje digitální registraci vstupů a výstupů státních příslušníků třetích zemí. EES je zaváděn postupně během šestiměsíčního přechodného období, přičemž plná implementace je plánována od 10. dubna 2026. ČR systém uplatňuje na všech vnějších schengenských hranicích od 12. října 2025.

III.2. VÍZOVÁ PRAXE

MZV postupuje v souladu se záměrem evropské vízové politiky zabezpečit co nejširší dostupnost konzulátů členských států pro podání žádostí o schengenská víza pro občany třetích zemí. V souvislosti se zastupováním byla v roce 2025 sjednána Dohoda mezi vládou ČR a vládou Finska o vzájemném zastupování jejich konzulárních úřadů při vydávání víz účinná od 1. března 2025.

Za účelem navýšení kapacity a služeb konzulárních úseků zastupitelských úřadů ČR ve světě byla v roce 2015 zahájena spolupráce s externími dodavateli služeb při přijímání a zpracování žádostí o krátkodobá víza a posléze i o zaměstnanecké karty (vízový outsourcing ve vízových centrech). Dodavatelé služeb byli a jsou vybíráni na základě výsledků transparentního výběrového řízení. Také v roce 2025 probíhala spolupráce s externím poskytovatelem služeb (tzv. vízový outsourcing), aktuálně se tak děje v celkem 31 zemích.

Vytiženost zastupitelských úřadů ČR

V roce 2025 bylo zastupitelskými úřady ČR přijato 210 306 žádostí o víza. Přestože je náběr žádostí na historicky nejvytiženějších úřadech poznamenán válečnou agresí Ruska na Ukrajině (Ukrajina, Rusko) nebo ne příliš velkým zájmem obyvatel o přeshraniční cestování (Čína), byl v roce 2025 zaznamenán přibližně 13% nárůst v počtu přijatých žádostí. V roce 2024 bylo pro srovnání celkem přijato celkem 185 787 žádostí.

Z uvedeného množství žádostí podaných v roce 2025 bylo celkem 172 879 žádostí o krátkodobá schengenská víza a 37 376 tvořily žádosti o dlouhodobá víza a pobyty.

Nejvytiženějšími zastupitelskými úřady z hlediska vykonávané vízové agendy byly v roce 2025 velvyslanectví či generální konzuláty ČR v Dillí, Istanbulu, Rijádu, Astaně a Pekingu.

Nejvytíženější zastupitelské úřady ČR v roce 2025

ZÚ/GK	Celkem		ZÚ/GK	Krátkodobá víza		ZÚ/GK	Dlouhodobá pobytová oprávnění (víza + pobyty)	
	žádosti	uděleno		žádosti	uděleno		žádosti	uděleno
Dillí	29 833	23 792	Dillí	27 320	21 926	Manila	4 771	4 262
Istanbul	17 872	16 144	Rijád	17 712	16 993	Drážďany	3 379	2 349
Rijád	17 821	17 073	Istanbul	16 655	15 128	Dillí	2 513	1 866
Astana	15 437	12 462	Astana	13 854	11 144	Lvov	2 315	334
Peking	12 176	11 993	Peking	11 200	10 929	Ulánbátar	1 800	1 720

Zdroj: MZV

Vyhodnocení plnění povinností obsažených v Memorandu ADS

Memorandum ADS (Approved Destination Status) o porozumění mezi Evropským společenstvím a Národní správou pro cestovní ruch Čínské lidové republiky (nyní již Ministerstvo kultury a turismu ČLR) z 16. září 2004 stanovuje pravidla pro vydávání krátkodobých víz skupinám čínských turistů navštěvujících území EU, včetně počtů a jmen cestovních kanceláří a cestovních agentur oprávněných k realizaci výjezdového cestovního ruchu čínských turistů. V ČR bylo Memorandum implementováno usnesením vlády č. 1311 ze dne 22. prosince 2004. Týmž usnesením je MMR uložen průběžný úkol uzavírat smlouvy s českými cestovními kancelářemi a agenturami, na jejichž základě jsou zařazeny na seznam pravidelně předávaný Ministerstvu kultury a turismu ČLR. V roce 2025 MMR uzavřelo dvě nové smlouvy; aktuální seznam cestovních kanceláří a cestovních agentur s uzavřenými smlouvami je zveřejněn na webu MMR (<https://mmr.gov.cz/cs/ministerstvo/cestovnuruch/podnikani-v-cr/cestovni-kancelare-a-agentury/ads-memorandum-spoluprace-s-cinskymitouoperato>).

Počet žádostí o schengenské vízum za účelem ADS v postcovidové době narůstá jen velmi pozvolna. V roce 2025 bylo na zastupitelských úřadech v Číně uděleno 6 762 víz za tímto účelem, což oproti roku 2024, kdy bylo zpracováno 2 287 žádostí, představuje sice výrazný nárůst, nicméně proti 67 926 žádostem v předcovidovém roce 2019 i nadále výrazně zaostává.

Vysílání expertů pro migraci a doklady v roce 2025

Dne 24. června 2021 byla uzavřena Dohoda mezi Ministerstvem zahraničních věcí ČR a Ministerstvem vnitra ČR a Policií ČR a Hasičským záchranným sborem ČR o podmínkách poskytování vzájemné součinnosti při vysílání expertů pro migraci a doklady, styčných důstojníků Policie ČR na zastupitelské úřady ČR, styčného důstojníka Hasičského záchranného sboru ČR na Stálou delegaci ČR při NATO v Bruselu a na zastupitelský úřad ČR v Bratislavě, která ve věci vysílání styčných důstojníků pro migraci a doklady nahradila Dohodu mezi Ministerstvem vnitra ČR a Ministerstvem zahraničních věcí ČR o vysílání styčných důstojníků pro migraci a doklady na zastupitelské úřady ČR ze dne 13. 2. 2009.

V roce 2025 byli styční důstojníci pro migraci a doklady vysláni na zastupitelské úřady ČR v Astaně, Ankaře, Dillí, Hanoji, Islámábádu, Káhiře, Ulánbátaru a na generální konzulát ČR v Istanbulu (ve dvou termínech). Dále byli vysláni experti na migraci a doklady na mezinárodní letiště v Athénách.

Díky činnosti expertů bylo odhaleno značné množství pozměněných či padělaných cestovních dokladů a byly identifikovány nekalé aktivity zahraničních i českých subjektů a osob podílejících se na nelegální migraci. Styční důstojníci rovněž navázali rozsáhlou spolupráci s místními orgány a podíleli se na pohovorech a výsleších žadatelů o víza a pobytová oprávnění. Nasazení expertů pro migraci a doklady je považováno za žádoucí i v roce 2026, zejména v destinacích, kde se zastupitelské úřady ČR při zpracovávání vízové a pobytové agendy dlouhodobě potýkají s vysokým počtem migračně rizikových žádostí.

IV. SCHENGENSKÁ PROBLEMATIKA

IV.1. KOORDINACE SCHENGENSKÉ PROBLEMATIKY NA NÁRODNÍ ÚROVNI

Dne 22. listopadu 2021 vláda ČR schválila materiál Koncepce schengenské spolupráce 2021–2027, který je základním strategickým dokumentem ČR pro oblast schengenské spolupráce v plánovacím období 2021–2027. Vychází z předchozích strategických dokumentů vlády ČR souvisejících s přípravou na vstup a členstvím v Schengenu, především Národního schengenského plánu 2014 a zpráv o jeho plnění a dále materiálů EU, zejména Strategie k plně fungujícímu a odolnému Schengenskému prostoru.

IV.1.1. Dočasné znovuzavedení hraničních kontrol sousedních zemích na vnitřních hranicích s ČR

V roce 2024 Německo a Rakousko zavedly hraniční kontroly na pozemních hranicích s ČR, které byly odůvodněny bezpečnostními riziky spojenými s nelegální migrací a převaděčstvím. Kontroly na česko-německé hranici byly prodlouženy do března 2026, na česko-rakouské hranici pak do června 2026.

Časté zavádění kontrol na vnitřních hranicích bývá obecně kritizováno některými členskými státy EU, zejména v kontextu revize Schengenského hraničního kodexu. Tato revize, která vstoupila v platnost v červenci 2024, má za cíl vyjasnit podmínky pro znovuzavedení a prodloužení hraničních kontrol a omezit použití tohoto nástroje pouze na výjimečné situace, kdy by byla ohrožena veřejná bezpečnost nebo vnitřní pořádek. Navzdory legislativní změně však došlo k nárůstu kontrol na vnitřních hranicích. Tento vývoj znázorňuje složitost nalezení rovnováhy mezi zajištěním bezpečnosti a zachováním svobody pohybu v rámci Schengenského prostoru.

Specifickou situací na vnitřních hranicích v roce 2025 byla situace spojená s výskytem nákazy slintavky a kulhavky a nebezpečím zavlečení dané nákazy ze Slovenské a Maďarské republiky. Státní veterinární správa ČR prostřednictvím mimořádných veterinárních opatření zavedla specifická opatření a zpřísnila podmínky mimo jiné pro přepravu zvířat a živočišných produktů. Osobám v dopravních prostředcích s hmotností nad 3,5 tuny bylo nařízeno využít pro překročení státní hranice ze Slovenské republiky do ČR specifických hraničních přechodů a strpět kontrolu zásilek vnímavých zvířat. V daném případě se ale nejednalo o znovuzavedení ochrany vnitřních hranic v intencích Schengenského hraničního kodexu a zákona o ochraně státních hranic.

IV.1.2. Schengenské hodnocení

Na závěr roku 2024 proběhlo v ČR hodnocení uplatňování schengenského acquis podle Nařízení (EU) 2022/922. Hodnocení se zaměřilo na oblasti integrované správy hranic, navracení, vízové politiky, policejní spolupráce, rozsáhlých informačních systémů (konkrétně Schengenského informačního systému) a ochrany osobních údajů. Součástí procesu bylo vyplnění dotazníku a návštěva hodnotícího týmu na místě.

V návaznosti na výše uvedené hodnocení obdržela ve druhé polovině roku 2025 ČR hodnotící zprávu, která obsahuje návrh doporučení k nápravě zjištěných nedostatků a zlepšení prioritních oblastí. V návaznosti na obdržení hodnotící zprávy vypracovala ČR akční plán, který slouží jako reakce na doporučení k nápravě zjištěných nedostatků a dále přibližuje konkrétní kroky, které ČR přijme k jejich nápravě.

IV.2. SCHENGENSKÁ SPOLUPRÁCE NA ÚROVNI EU

IV.2.1. Evropská legislativa vztahující se k schengenské problematice

Dne 8. října 2024 zveřejnila Evropská komise balíček k tzv. digitalizaci cestovních dokladů, jenž obsahoval dva legislativní návrhy:

(1) návrh nařízení Rady o vydávání digitálních cestovních oprávnění založených na průkazech totožnosti a o technických normách pro tato oprávnění (dále též „návrh nařízení o vydávání digitálních cestovních oprávnění“);

(2) návrh nařízení, kterým se zavádí aplikace pro elektronické předkládání cestovních údajů („digitální cestovní aplikace EU“) a mění nařízení (EU) 2016/399 a (EU) 2018/1726 a nařízení Rady (ES) 2252/2004, pokud jde o používání digitálních cestovních oprávnění (dále též „návrh nařízení, kterým se zavádí digitální cestovní aplikace EU“).

Na základě těchto návrhů mají být zavedeny jednotné standardy pro digitální cestovní oprávnění a také společná digitální cestovní aplikace EU pro mobilní telefony určená pro elektronické předkládání cestovních údajů. Digitální cestovní oprávněním se rozumí digitální zobrazení totožnosti osoby odvozené z informací uložených v čipu na průkazu totožnosti (tedy již vydaného fyzického občanského průkazu nebo cestovního pasu). Digitální podoba bude obsahovat stejné údaje jako fyzický doklad držitele, včetně biometrického snímku obličeje, ovšem nebude obsahovat otisky prstů. V případě vygenerování digitálního cestovního oprávnění v rámci aplikace bude při překračování vnější hranice ovšem vždy nutné disponovat i fyzickým cestovním dokladem.

Cílem nařízení je umožnění rychlejšího a plynulejšího průchodu hraničními kontrolami a posílení efektivity těchto kontrol a bezpečnosti na hranicích. V roce 2025 probíhalo projednávání návrhu na úrovni Rady EU s cílem dosáhnout shody na obecném přístupu Rady.

IV.2.2. Strategie České republiky pro evropskou integrovanou správu hranic na období 2024–2029

V dubnu 2024 schválil meziresortní Koordinační orgán pro řízení ochrany státních hranic a migraci nový strategický dokument – Strategii České republiky pro evropskou integrovanou správu hranic na období 2024–2029 (Strategie EIBM 2024). Jedná se o hlavní koncepční dokument pro správu vnějších hranic a navracení v ČR, který definuje strategické priority v těchto oblastech. Hlavním cílem strategie je zefektivnit správu vnějších hranic a navracení na vnitrostátní úrovni a zároveň přispět ke zlepšení situace na evropské úrovni tak, aby došlo k posílení bezpečnosti schengenského prostoru při zachování volného pohybu osob. Strategie EIBM 2024 navazuje na stejnojmennou strategii na období 2020–2024. Současně vznikla v souladu se Sdělením Evropské komise Evropskému parlamentu a Radě z března 2023, které definuje cyklus strategické politiky pro evropskou integrovanou správu hranic na období 2023–2027.

V listopadu 2024 schválil výše uvedený Koordinační orgán aktualizovanou verzi Strategie EIBM 2024. Tato aktualizace reflektuje nově schválené dokumenty a změny vyplývající z revidovaného Schengenského hraničního kodexu a Paktu o migraci a azylu.

IV.2.3. Enhanced Border Security Partnership

V roce 2025 Spojené státy americké vnesly nový požadavek pro účast zemí v programu bezvízového styku (Visa Waiver Program). Požadavek spočívá ve výměně informací v rámci tzv. posíleného partnerství pro bezpečnost na hranicích (Enhanced Border Security Partnership).

Před zahájením vyjednávání ze strany členských států o bilaterálních dohodách s USA dojde k uzavření rámcové dohody mezi EU a Spojenými státy, která nastaví obecná pravidla a parametry pro sdílení informací, vymezí mantinely pro budoucí bilaterální ujednání a posílí vyjednávací pozici jednotlivých členských států.

Vyjednáváním rámcové dohody byla pověřena Evropská komise s tím, že při vyjednávání se bude řídit vyjednávacím mandátem schváleným v roce 2025 Radou pro spravedlnost a vnitřní věci.

IV.3. INTEROPERABILITA INFORMAČNÍCH SYSTÉMŮ V OBLASTI SPRAVEDLNOSTI A VNITŘNÍCH VĚCÍ

IV.3.1. Vývoj interoperabilní architektury

Účelem interoperability informačních systémů EU v oblasti spravedlnosti a vnitřních věcí je zajistit mezi dotčenými orgány vyšší kvalitu výměny informací potřebných k účinnému plnění svých povinností. K dosažení tohoto cíle je třeba vyvinout nové nebo upravit některé již fungující informační systémy EU.

Prvním milníkem na cestě k vybudování interoperabilní architektury bylo spuštění Schengenského informačního systému v březnu 2023. V říjnu 2025 došlo k úspěšnému spuštění systému EES (Entry/Exit System), který bude do 10. dubna 2026 postupně uváděn do plného provozu. Cílem systému je zvýšit vnitřní bezpečnost v EU a posílit efektivitu hraničních kontrol na vnější hranici. Dalšími systémy, které budou v rámci interoperabilní architektury spuštěny v roce 2026 je Eurodac, ECRIS-TCN a ETIAS.

V závěru roku 2025 došlo ke schválení aktualizovaného harmonogramu, který reaguje na potřeby členských států a agentury eu-LISA i na výzvy spojené se zajištěním finančních/materiálních/lidských kapacit. K dokončení interoperabilní architektury by mělo dojít kolem roku 2030. Dosažení tohoto milníku umožní efektivně spravovat vnější evropskou hranici, zvýší vnitřní bezpečnost EU a usnadní boj proti trestné činnosti i související výměnu dat v oblasti spravedlnosti a vnitřních věcí.

IV.3.2. Program eu-INIS

Program eu-INIS byl vytvořen v únoru 2019 v návaznosti na rozhodnutí o vytvoření interoperabilní architektury rozsáhlých informačních systémů v oblasti spravedlnosti a vnitřních věcí, ke kterému na evropské úrovni došlo v roce 2015 v reakci na migrační krizi a bezpečnostní hrozby. Cílem je napomoci řádné implementaci evropských projektů týkajících se interoperability.

Program eu-INIS obsahuje nástroje pro koordinaci, podporu a monitoring realizace 10 národních a 4 horizontálních projektů zaměřených na implementaci nových nebo modifikací již fungujících rozsáhlých evropských informačních systémů v oblasti spravedlnosti a vnitřních věcí v ČR (EES, ETIAS, SIS, Nástroje interoperability, VIS, Eurodac, ECRIS-TCN, EUROSUR, PNR, API). Svým rozsahem a časovými limity se jedná o úkol bezprecedentního rozsahu v oblasti evropské integrace. Vzhledem k finanční náročnosti projektů je v rámci Programu eu-INIS kladem důraz

na efektivní využívání zdrojů z národního rozpočtu i ze zdrojů EU a je zajištěn důsledný monitoring vynakládání finančních prostředků.

Opakovaná odložení spuštění jednotlivých systémů na evropské úrovni se může stát ekonomickým problémem, ovlivňujícím fungování programu eu-INIS. Každé prodloužení termínů vyžaduje alokaci dalších finančních a lidských zdrojů a tím se zvyšuje i riziko potenciálních problémů během národní implementace. Nedodržení evropských závazků a harmonogramů může mít za následek problémy v rámci evropské implementace systémů a pro jednotlivé ČS může jít o zásadní reputační a ekonomické riziko.

V. LEGÁLNÍ MIGRACE

V.1. DRUHY POBYTU

Z pohledu podmínek vstupu a pobytu na území ČR zákon dělí cizince do dvou skupin. Do první skupiny přísluší občané států EU⁴ a dalších států, které jsou vázány Smlouvou o Evropském hospodářském prostoru⁵, a občané Švýcarska (dále též „občané EU“). Obdobné postavení požívají za určitých podmínek stanovených zákonem rodinní příslušníci občanů EU i tehdy, nejsou-li občany těchto států. Druhou skupinu tvoří občané ostatních, tzv. třetích zemí.

Cizinci ze třetích zemí jsou povinni mít pro vstup a krátkodobý pobyt (do 90 dnů) na území ČR vízum. To se netýká cizinců, jimž je vízová povinnost zrušena v rámci jednotné vízové politiky EU⁶. Vízum pro vstup a krátkodobý pobyt na území ČR dále také nepotřebují např. držitelé dokladu o povolení k dlouhodobému nebo trvalému pobytu na území jiného schengenského státu, držitelé povolení k trvalému pobytu s přiznaným právním postavením dlouhodobě pobývajících rezidenta v Evropském společenství na území jiného členského státu EU nebo občané třetích zemí – rodinní příslušníci občana EU, kteří jsou držiteli dokladu o povolení k přechodnému či trvalému pobytu na území jiného členského státu EU.

Pro dlouhodobý pobyt (nad 90 dnů) v ČR musí mít cizinci ze třetích zemí vždy vízum k pobytu nad 90 dnů, případně povolení k pobytu. Na vízum k pobytu nad 90 dnů může cizinec pobývat v ČR po dobu nepřesahující 1 rok, následně může požádat o povolení k dlouhodobému pobytu za podmínky, že trvá stejný účel pobytu.

V důsledku transpozice příslušných směrnic⁷ Rady ES do vnitrostátního práva může cizinec požádat o udělení povolení k dlouhodobému pobytu, aniž by předtím na území ČR pobýval na základě víza k pobytu nad 90 dnů za konkrétním účelem. V uvedeném smyslu se jedná o povolení k dlouhodobému pobytu za účelem společného soužití rodiny na území, povolení k dlouhodobému pobytu za účelem studia na území, povolení k dlouhodobému pobytu za účelem vědeckého výzkumu, povolení k dlouhodobému pobytu za účelem zaměstnání (zaměstnanecká karta nebo modrá karta) a povolení k dlouhodobému pobytu rezidenta jiného členského státu EU⁸. Speciálním pobytovým oprávněním je povolení k dlouhodobému pobytu za účelem ochrany na území.

Občané EU mají právo volného pohybu a pobytu, které je garantováno Smlouvou o fungování EU. Občané EU mohou na území ČR vstupovat a na něm pobývat po dobu neomezenou, jen na základě cestovního

⁴ Belgie, Bulharsko, Dánsko, Estonsko, Finsko, Francie, Chorvatsko, Irsko, Itálie, Kypr, Litva, Lotyšsko, Lucembursko, Maďarsko, Malta, Německo, Nizozemsko, Polsko, Portugalsko, Rakousko, Rumunsko, Řecko, Slovensko, Slovinsko, Španělsko, Švédsko.

⁵ Norsko, Island, Lichtenštejnsko.

⁶ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 2018/1806 (dříve 539/2001) ze dne 14. listopadu 2018, kterým se stanoví seznam třetích zemí, jejichž státní příslušníci musí mít při překračování vnějších hranic vízum, jakož i seznam třetích zemí, jejichž státní příslušníci jsou od této povinnosti osvobozeni.

⁷ Např.: Směrnice Rady 2003/86/ES ze dne 22. září 2003 o právu na sloučení rodiny; Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/801 ze dne 11. května o podmínkách vstupu a pobytu státních příslušníků třetích zemí za účelem výzkumu, studia, stáže, dobrovolnické služby, programů výměnných pobytů žáků či vzdělávacích projektů a činnosti au-pair; Směrnice Rady 2004/81/ES ze dne 29. dubna 2004 o povolení k pobytu pro státní příslušníky třetích zemí, kteří jsou obětmi obchodování s lidmi nebo obdrželi pomoc k nedovolenému přistěhovalectví, a kteří spolupracují s příslušnými orgány; Směrnice Rady 2003/109/ES ze dne 25. listopadu 2003 o právním postavení státních příslušníků třetích zemí, kteří jsou dlouhodobě pobývajícími rezidenty.

⁸ Tento případ se týká cizinců ze třetího státu, kteří mají na území jiného členského státu EU povolen trvalý pobyt, je jim přiznán statut rezidenta a hodlají na území ČR pobývat po dobu delší než 90 dnů.

dokladu, kterým je v tomto případě i doklad totožnosti, aniž by byli povinni žádat o jakoukoliv formu oprávnění k pobytu. Nicméně pro tuto kategorii cizinců je zákonem vytvořen pobytový titul – osvědčení o registraci občana EU. Žádat o tento druh pobytu nemají občané EU stanoveno jako povinnost, ale jako právo, chce-li občan EU na území pobývat po dobu delší než 90 dnů, má právo požádat o vydání osvědčení o registraci občana EU, které mu zejména ulehčí jednání s úřady a institucemi v ČR.

Specifickou skupinu požívající práva na volný pohyb v rámci EU tvoří rodinní příslušníci občanů EU. U těchto cizinců se uplatňují zjednodušené postupy týkající se udělení víza pro krátkodobý pobyt (do 90 dnů), zejména pokud jde o náležitosti předkládané k žádosti o vízum. Důvody pro neudělení víza u této kategorie žadatelů jsou značně omezené. Rodinní příslušníci občanů EU mají při splnění stanovených podmínek právo na vstup a pobyt na území členských států EU a udělení krátkodobého víza je v těchto případech nárokové. Rodinný příslušník občana EU, který sám není občanem EU a hodlá na území pobývat přechodně po dobu delší než 90 dnů společně s občanem EU, je povinen požádat o povolení k přechodnému pobytu.

Povolení k trvalému pobytu mohou všichni cizinci obecně získat po 5 letech nepřetržitého pobytu na území ČR. Ve speciálních zákonem stanovených případech lze trvalý pobyt získat i za kratší dobu – po 4 letech nepřetržitého pobytu na území ČR po ukončení řízení o udělení mezinárodní ochrany při splnění zákonných podmínek nebo bez podmínky předchozího nepřetržitého pobytu na území ČR, např. z humanitárních důvodů či jiných důvodů hodných zvláštního zřetele. Tzv. blízký rodinný příslušník občana EU může získat trvalý pobyt za podmínky minimálního dvouletého nepřetržitého pobytu na území ČR v případě, že rodinná vazba na občana EU trvá alespoň jeden rok.

Pro cizince ze třetích zemí je v souladu s předpisy EU zavedena kategorie „právní postavení dlouhodobě pobývajících rezidenta v Evropském společenství na území“. Tento status je cizinci žádajícímu o udělení povolení k trvalému pobytu v ČR udělen automaticky, splňuje-li podmínku pětiletého nepřetržitého pobytu na území (včetně dalších zákonem stanovených kritérií). O přiznání tohoto statusu může písemně požádat cizinec s povolením k trvalému pobytu na území, kterému nebylo toto právní postavení přiznáno současně s vydáním povolení k trvalému pobytu, pokud splňuje zákonem stanovená kritéria. Z vnitrostátního hlediska nemá tento status zásadní význam. Významným se status stává v případě, že se jeho nositel hodlá usadit na území jiného státu EU. V tom případě mu zaručuje příznivější zacházení než občanům třetích zemí obecně.

Již čtvrtým rokem tvoří specifickou skupinu cizinci s dočasnou ochranou. Tento institut byl aktivován na úrovni Evropské unie v březnu 2022 v reakci na ruskou invazi na Ukrajinu prostřednictvím prováděcího rozhodnutí Rady (EU) 2022/382, kterým byl konstatován hromadný příliv vysídlených osob z Ukrajiny ve smyslu článku 5 směrnice 2001/55/ES. V ČR má dočasná ochrana formu víza k pobytu nad 90 dnů.

V.2. ŘÍZENÍ LEGÁLNÍ MIGRACE DO ČR

Hlavními nástroji pro řízení legálních migračních toků do ČR jsou početní kvóty, jejichž prostřednictvím vláda ČR pravidelně stanovuje maximální objem ekonomické migrace do ČR. Dále pak cílené migrační programy a projekty, jak pro oblast pracovní, tak studentské migrace, jejichž smyslem je podpora migrace, na které má český stát zvýšený zájem.

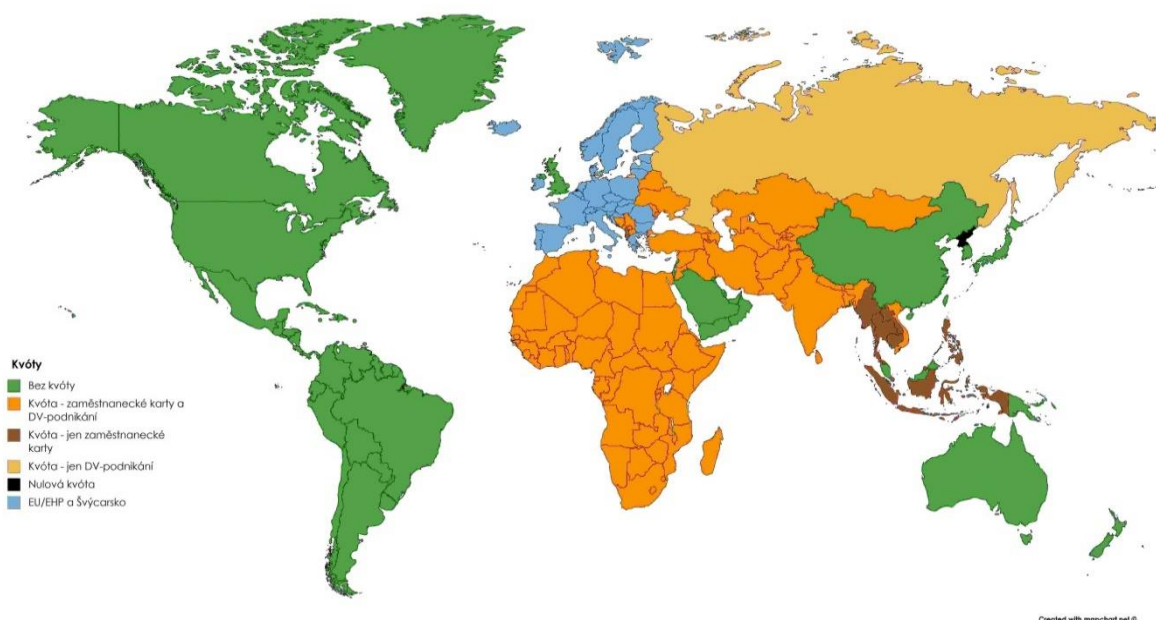
V.2.1. Kvóty pro ekonomickou migraci

Nařízením vlády č. 220/2019 Sb., účinným od 1. září 2019, vláda ČR zavedla roční kvóty určující maximální počty žádostí občanů třetích států o vízum k pobytu nad 90 dnů za účelem podnikání a žádostí o zaměstnaneckou kartu

nabíraných na vybraných ZÚ ČR v zahraničí. Důvodem pro zavedení kvót byla potřeba efektivnějším způsobem regulovat ekonomickou migraci ze zemí, kde se ZÚ ČR dlouhodobě potýkaly s přetížeností v důsledku vysokého zájmu cizinců o migraci do ČR mnohonásobně přesahujícího kapacitní možnosti těchto úřadů. Přetíženost byla zapříčiněna rychlým nárůstem poptávky po zahraničních pracovnících v ČR v předchozích letech. Stanovení transparentních kvót poskytlo základ pro lepší organizaci náběru žádostí a poskytlo předem cizincům i dalším subjektům zainteresovaným na jejich příchodu do ČR (zaměstnavatelům, obchodním korporacím) informaci o maximálním možném objemu migrace do ČR ve stanoveném časovém období.

V rámci kvót existuje systém preferenčního zacházení pro ty skupiny ekonomických migrantů, na jejichž příchodu má český stát zvýšený zájem. Kvóta pro každý zastupitelský úřad je vždy rozdělena tak, že samostatný počet míst je vyčleněn pro účastníky vládních migračních programů (viz kapitola V.2.2. Migrační programy), kterým ZÚ sám přiděluje termíny podání žádosti, a zbytková kvóta je rezervována pro cizince migrující mimo programy, kteří se k podání žádosti povinně objednávají (a zastupitelský úřad pozve pouze ty, kteří se objednají nejrychleji).

Kvóty ekonomické migrace

Zdroj: MV

V důsledku ruské vojenské invaze na Ukrajinu 24. února 2022 došlo k pozastavení náběru žádostí o pobytová oprávnění na zastupitelských úřadech ČR na Ukrajině. Vláda z důvodu ochrany zahraničně politických zájmů ČR rozhodla rovněž o pozastavení náběru žádostí podávaných občany Ruska a Běloruska na všech zastupitelských úřadech. Vznikla tak situace, kdy mezinárodní situace znemožnila čerpání stanovených ročních kvót pro náběr žádostí o zaměstnanecké karty na Ukrajině, v Rusku a Bělorusku, doposud klíčových zdrojových zemích pracovní migrace.

V roce 2025 došlo k zavedení souboru změn v nastavení výše kvót na vybraných ZÚ ČR, a to nařízením vlády č. 206/2025 Sb., které nabylo účinnosti k 1. červenci 2025.

Byla navýšena kvóta pro náběr žádostí o vízum k pobytu nad 90 dnů za účelem podnikání na ZÚ ČR v Dillí, a to ve prospěch účastníků vládního Programu digitální nomád, s cílem umožnit příchod vyššího množství vysoce kvalifikovaných specialistů, především v sektoru IT, z Indie do ČR.

Došlo k zavedení nových kvót pro náběr žádostí o zaměstnanecké karty na ZÚ ČR v Pekingu a v Šang-haji. Cílem opatření bylo stanovit dostatečně vysokou kvótu pro přijímání vysoce kvalifikovaných pracovníků z Číny, kteří jsou preferovanou skupinou migrantů, a zastavit naopak výrazný nárůst počtu žádostí podávaných v Číně pracovníky s minimální kvalifikací. Kapacita obou zastupitelských úřadů tak byla nastavena především ve prospěch účastníků vládního Programu klíčový a vědecký personál a Programu vysoce kvalifikovaný zaměstnanec.

Nové kvóty pro náběr žádostí o zaměstnanecké karty byly zavedeny rovněž na ZÚ ČR v Tokiu v Japonsku a na ZÚ ČR v Tchaj-peji na Tchaj-wanu. Kvóty se však nevztahují na občany těchto dvou států (ani na občany jiných států a samostatných jurisdikcí s volným přístupem na český trh práce podle nařízení vlády č. 158/2024 Sb.), pro které je mezi migranty do ČR typické četné zastoupení vysoce kvalifikovaných pracovníků, ale na občany jiných třetích zemí dlouhodobě pobývajících na jejich území, mezi kterými byli v praxi zastoupeni primárně nízko kvalifikovaní pracovníci. I toto opatření tak směřovalo k podpoře vysoce kvalifikované pracovní migrace.

Došlo ke snížení kvót pro náběr žádostí o zaměstnanecké karty podávaných mimo vládou schválené migrační programy (tzv. zbytkových kvót) na celkem 5 ZÚ ČR v Africe, a to v Addis Abebě, Káhiře, Lusace, Pretorii a Rabatu.

V.2.2. Migrační programy

Migrační programy a projekty jsou od roku 2012 vytvářeny a realizovány v rámci meziresortní spolupráce ústředních orgánů státní správy MV, MPO, MZV, MPSV, MZe, MZd a MD a na fungování některých z nich se podílejí rovněž podnikatelské reprezentace. Programy představují účinný nástroj podpory migrace vybraných cílových skupin občanů třetích států, na jejichž vstupu a pobytu na území ČR má český stát zvýšený zájem.

V.2.2.1. Programy ekonomické migrace

Od roku 2019 jsou realizovány celkem 4 vládou schválené migrační programy:

- Program klíčový a vědecký personál je určený pro investory, nově založené společnosti, start-upy, výzkumné organizace a technologické společnosti, jež mají zájem zaměstnat špičkové vysoce kvalifikované pracovníky z třetích zemí. Program je otevřen občanům všech třetích států, přičemž spolu s pracovními migranty se jeho účastníky mohou stát i jejich nejbližší rodinní příslušníci. Žádosti o pobytová oprávnění jsou vyřizovány co možná nejrychleji, a to do 30 dnů od podání žádosti na zastupitelském úřadě.
- Program vysoce kvalifikovaný zaměstnanec je určený pro společnosti zaměstnávající vysoce kvalifikované pracovníky ze třetích zemí (tj. pro cizince vykonávající v ČR profese zařazené v klasifikaci zaměstnání CZ-ISCO do hlavních tříd 1 až 3: řídící pracovníci; specialisté; techničtí a odborní pracovníci). Cílová skupina zahrnuje i zdravotnické pracovníky. Program je otevřen občanům všech třetích států, přičemž spolu s pracovními migranty se jeho účastníky mohou stát i jejich nejbližší rodinní příslušníci.
- Program kvalifikovaný zaměstnanec je určený pro společnosti zaměstnávající středně až nízko kvalifikované zaměstnance (tj. profese zařazené do hlavní třídy 4–8 v klasifikaci zaměstnání CZ-ISCO, např. řidiči, svářeči, šičky, řezníci, montážní dělníci, pracovníci v automobilovém a chemickém průmyslu atd.). O zařazení konkrétního zaměstnavatele do programu rozhodují garanté (tj. podnikatelské reprezentace v ČR a agentura CzechInvest). Pro tento program byly jako zdrojové země ekonomické migrace vybrány země, které vláda shledala jako vhodné z hlediska požadavků českého trhu práce a současně z hlediska bezpečnostních a migračních rizik. Program je aktuálně otevřen pro Arménii, Černou horu, Filipíny, Gruzii, Indii, Kazachstán, Moldavsko, Mongolsko, Severní Makedonii, Srbsko, Thajsko a Ukrajinu. Program zůstává nadále pozastaven pro Bělorusko.

- Program Mimořádné pracovní vízum pro státní příslušníky některých států pracující v zemědělství, potravinářství nebo lesnictví je určený výhradně pro zaměstnavatele hledající méně kvalifikované i nekvalifikované pracovníky (zařazené do hlavních tříd klasifikace zaměstnání CZ-ISCO 4–9) v sektorech uvedených v názvu programu. Aktuálně je otevřený pro občany Bosny a Hercegoviny, Gruzie, Moldavska, Severní Makedonie a Ukrajiny.

Cílem všech programů ekonomické migrace je zjednodušit příchod kvalifikovaných pracovníků ze zahraničí na území ČR a podpořit tak cílenou a výběrovou legální ekonomickou migraci.

Programy fungují jako nástroj výběru českých zaměstnavatelů a jejich zahraničních zaměstnanců, kterým je na základě splnění transparentních kritérií poskytováno přednostní zacházení při podávání žádostí o pobytová oprávnění na zastupitelských úřadech a další výhody (možnost migrace společně s nejbližšími rodinnými příslušníky, omezení administrativy, zrychlené vyřízení žádosti o pobyt).

Programy posilují kontrolu státních orgánů nad procesem pracovní migrace, snižují rizika spojená s migrací a zvyšují preventivně ochranu zahraničních pracovníků. Kritéria pro přijetí zaměstnavatelů do programu jsou nastavena tak, aby znemožňovala účast těch, kdo systematicky porušují právní předpisy a neplní zákonné povinnosti vůči státu nebo zaměstnancům. Minimální úroveň mezd stanovená pro cizince zařazené do programů slouží nejen jako prevence sociálního dumpingu, ale zlepšuje i ekonomické postavení migrantů.

Roční maximální objem pracovní migrace v rámci těchto programů i mimo ně je stanoven nařízením vlády č. 220/2019 Sb.

Kromě výše uvedených programů ekonomické migrace je realizován i tzv. Projekt Zácvik (zahájen dne 24. listopadu 2014 ve spolupráci se Svazem průmyslu a dopravy ČR) určený pro cizince ze třetích zemí, kteří jsou vysíláni zahraničními zaměstnavateli k českým právníkům (typicky výrobním společnostem), popř. fyzickým osobám s cílem zvyšování dovedností a kvalifikace pro účely dalšího zaměstnání těchto cizinců u jejich zahraničních zaměstnavatelů. Zácvik může trvat nejvýše 6 měsíců, absolvovat ho mohou občané všech třetích zemí.

Od 1. července 2023 je realizován vládou schválený Program digitální nomád. Program je určen pro vysoce kvalifikované a špičkové specialisty v oblasti informačních technologií, kteří mají zájem dlouhodobě pobývat v ČR jako osoby samostatně výdělečně činné (tzv. freelancer) nebo jako zaměstnanci zahraničních společností pracujících na dálku s využitím telekomunikačních prostředků. Program je otevřen pro občany Austrálie, Indie, Japonska, Jižní Koreje, Kanady, Nového Zélandu, Spojeného království Velké Británie a Severního Irska, USA a Tchaj-wanu a od 1. 1. 2025 rovněž pro občany Brazílie, Mexika, Singapuru a Izraele. Spolu s nomády mohou být do programu zařazeni i jejich nejbližší rodinní příslušníci. Účastníkům programu je garantován termín pro podání žádosti o dlouhodobé vízum na zastupitelském úřadu a vyřízení žádosti do 45 dnů.

Od prosince 2023 je realizován projekt Pilot je určený pro podporu výcviku kvalifikovaných pilotů z vybraných třetích zemí. Cizincům zařazeným do projektu je garantovaná možnost požádat o pobytové oprávnění za účelem leteckého výcviku. Projekt se vztahuje na občany Arménie, Ázerbájdžánu, Číny, Filipín, Ghany, Gruzie, Indie, Indonésie, Kazachstánu, Keni, Malajsie, Malediv, Nigérie, Tádžikistánu, Uzbekistánu, Ukrajiny a Vietnamu nebo na držitele cestovního pasu vydaného takovým státem. Od 1. 4. 2025 se vztahuje rovněž na občany Kataru.

Projekt pracovní migrace z Indonésie (od 1. července 2024) je určený pro indonéské studenty či absolventy polytechnických škol ve věku 21–29 let, kteří v ČR chtějí za účelem zvyšování kvalifikace vykonávat po přechodnou dobu kvalifikované zaměstnání na pozici řemeslného typu (např. svářeči, (elektro)mechanici, zámečníci) zařazenou do hlavní třídy 7 v klasifikaci zaměstnání CZ-ISCO). Na straně zaměstnavatelů je projekt určen pro velké české společnosti, které jsou připravené přijmout alespoň 50 indonéských migrantů najednou.

Počty žádostí v rámci programů ekonomické migrace

V roce 2025 byla realizace migračních programů nadále poznamenána dopadem ruské vojenské invaze na Ukrajinu. Realizace programů byla nadále v roce 2025 pozastavena vůči občanům Ruska a Běloruska.

Program klíčový a vědecký personál

Vypuknutí válečného konfliktu na Ukrajině mělo vliv i na tento Program, ačkoliv ne tak značný jako v případě dvou níže zmíněných programů, neboť klíčoví pracovníci z Ruska a Běloruska byli nahrazeni indickými a tureckými pracovníky. Zájem o tento program je tak mezi zaměstnavateli stále velký. V roce 2025 bylo do Programu klíčový a vědecký personál zařazeno 1 024 cizinců. Mezi nejčastější zdrojové země tohoto programu patřily Indie, Čína, Jižní Korea, Japonsko a Turecko. Nejčastějšími profesemi uchazečů byly vývojáři softwaru, systémoví analytici, specialisté v oblasti testování softwaru a příbuzní pracovníci, ostatní specialisté v oblasti průmyslového inženýrství a v příbuzných oblastech, řídicí pracovníci v oblasti informačních technologií a činností a programátoři počítačových aplikací specialisté. V roce 2025 bylo v rámci Programu klíčový a vědecký personál podáno 311 žádostí o zaměstnaneckou kartu⁹ a vydáno 323¹⁰ rozhodnutí, úspěšnost činila 95 %. Nejčastěji žádosti podávali občané Indie (69), Jižní Koreje (53) a Japonska (32).

Program vysoce kvalifikovaný zaměstnanec

Fungování programu bylo nadále poznamenáno válkou na Ukrajině. Do Programu vysoce kvalifikovaný zaměstnanec bylo v roce 2025 zařazeno 475 cizinců, přičemž nejvíce v něm byli zastoupeni žadatelé z Číny, Indie, Jižní Koreje a Spojeného království Velké Británie a Severního Irsku. Nejčastěji se jednalo o strojní techniky, specialisty v oblasti bezpečnostních dat, specialisté v oblasti počítačových sítí, programátory, systémové analytiky, vývojáře softwaru, elektrotechniky, šéfkuchaře a lektory a učitelé jazyků. V Programu vysoce kvalifikovaný zaměstnanec bylo podáno celkem 244 žádostí o zaměstnaneckou kartu¹¹ a vydáno bylo 237 rozhodnutí, úspěšnost činila 93,2 %. Nejčastěji žádosti podávali občané Číny (67), Indie (52) a Jižní Koreje (22).

Program kvalifikovaný zaměstnanec

Kapacita programu alokovaná na Ukrajinu byla v roce 2025 12 100 žádostí ročně a nebyla kvůli situaci na Ukrajině výrazně čerpána. Do programu bylo zařazeno 1 737 cizinců, což představuje přibližně 15% využití kapacity. U Indie (roční kvóta 600 žádostí) a Kazachstánu (500 žádostí) byla kapacita ve všech měsících zcela vyčerpána. Na Filipínách byla roční kvóta 10 300 žádostí čerpána zhruba z 47 %, do programu bylo zařazeno 4 791 cizinců. V Mongolsku byla roční kvóta 3 170 žádostí využita přibližně z 54 % a do programu bylo zařazeno 1 716 cizinců. U Moldavska byla roční kvóta 1 500 žádostí čerpána z přibližně 47 % a do programu bylo zařazeno 700 cizinců. U Gruzie byla roční kvóta 600 žádostí využita přibližně ze 44 % a v programu bylo zařazeno 262 cizinců. V případě Arménie byla roční kvóta 550 žádostí čerpána zhruba z 31 %, do programu bylo zařazeno celkem 173 cizinců.

Z celkových dat za rok 2025 vyplývá, že hlavními zdrojovými zeměmi programu byly Filipíny a Mongolsko. Výrazný zájem byl rovněž o pracovníky z Indie a Kazachstánu. Naopak u Srbska, Černé Hory a Severní Makedonie byla alokovaná kapacita využita pouze přibližně ze 4 %. Od 1. 7. 2025 byl program rozšířen o Thajsko s roční kvótou 100 žádostí. V roce 2025 byla poloviční kapacita (50 žádostí) zcela vyčerpána.

⁹ Účastníkům Programu jsou vydávány zaměstnanecké karty, modré karty, karty vnitropodnikově převedeného zaměstnance, dlouhodobá víza za účelem podnikání a jejich rodinným příslušníkům dlouhodobá víza za účelem rodinným a povolení k dlouhodobému pobytu za účelem společného soužití rodiny. Ministerstvo vnitra však v rámci pobytových statistik sleduje účast v Programu pouze u žadatelů o zaměstnanecké karty.

¹⁰ Počet vydaných rozhodnutí převyšující počet nabraných žádostí je způsoben tím, že začátkem kalendářního roku jsou rozhodovány žádosti podané ještě koncem roku předchozího.

¹¹ Účastníkům Programu jsou vydávány zaměstnanecké karty, modré karty, karty vnitropodnikově převedeného zaměstnance a jejich rodinným příslušníkům dlouhodobá víza za účelem rodinným a povolení k dlouhodobému pobytu za účelem společného soužití rodiny. Ministerstvo vnitra však v rámci pobytových statistik sleduje účast v Programu pouze u žadatelů o zaměstnanecké karty.

Celkem bylo v roce 2025 do Programu kvalifikovaný zaměstnanec zařazeno 10 616 cizinců. Nejčastěji poptávanými profesemi byli svářeči, montážní dělníci, zedníci, řidiči, zpracovatelé masa a ryb, zpracovatelé kovových výrobků, strojírenští kovodělníci, pomocní kuchaři a skladníci.

V Programu kvalifikovaný zaměstnanec pak bylo podáno 9 124 žádostí o zaměstnaneckou kartu a vydáno 10 317 rozhodnutí, úspěšnost činila 85,9 %. Žadosti podávali hlavně občané Filipín (4 324), Ukrajiny (1 823) a Mongolska (1 339).

Program digitální nomád

Do Programu digitální nomád bylo v roce 2025 zařazeno celkem 39 cizinců (11 zaměstnanců zahraničních společností a 18 freelancerů (OSVČ) a 10 rodinných příslušníků). Nejčastěji šlo o občany Spojených států amerických (22), Spojeného království Velké Británie a Severního Irska (8) a Izraele (4). Od 1. 7. 2025 byl program rozšířen na občany Indie; v roce 2025 však nebyl do programu zařazen žádný indický státní příslušník. V roce 2025 bylo podáno 23 žádostí digitálních nomádů o dlouhodobé vízum, kladně vyřízeno bylo 22. V 18 případech bylo uděleno vízum za účelem podnikání (freelancerům) a v 5 případech vízum za účelem „ostatní“ (zaměstnancům zahraničního zaměstnavatele). Držitelé víz se stali digitální nomády z USA (14), Spojeného království Velké Británie a Severního Irska (7) a Jižní Koreje (2).

Projekt Zácvik

Do projektu Zácvik bylo v roce 2025 zařazeno celkem 424 cizinců. Nejpočetnější skupiny uchazečů pocházely ze Severní Makedonie (206), Mexika (104), Bosny a Hercegoviny (32) a Thajska (18). V roce 2025 byly podány 4 žádosti o dlouhodobá víza za účelem zácviku, kladně vyřízeny byly 3 z nich.

Projekt Pilot

Do Projektu Pilot bylo zařazeno v roce 2025 celkem 83 cizinců. Většina cizinců byla z Vietnamu (42) a Indie (35).

Projekt Pracovní migrace z Indonésie

V roce 2025 nebyl do projektu Pracovní migrace z Indonésie zařazen žádný cizinec.

Počet žádostí o zaměstnaneckou kartu a rozhodnutí v rámci programů ekonomické migrace v roce 2025

Program	Počet žádostí	Počet rozhodnutí	Kladná rozhodnutí	% kladných rozhodnutí
Klíčový a vědecký personál	311	323	307	95,0
Vysoce kvalifikovaný zaměstnanec	244	237	221	93,2
Kvalifikovaný zaměstnanec	9 124	10 317	8 865	85,9
z toho:				
Filipíny	4 324	4 276	4 026	94,2
Ukrajina	1 845	2 572	1 696	65,9
Mongolsko	1 339	1 549	1 453	93,8
Indie	594	680	624	91,8
Moldavsko	520	594	533	89,7
Kazachstán	295	352	293	83,2
Gruzie	182	229	210	91,7
Čína	98	95	94	98,9
Arménie	98	106	91	85,8
Jižní Korea	75	78	78	100,0

Zdroj: MV

V.2.2.2. Projekty v oblasti studentské migrace

V oblasti studentské migrace do ČR jsou realizovány 2 projekty, jejichž cílem je podpořit příchody zahraničních studentů na vysoké školy v ČR:

Zrychlená procedura udělování pobytových oprávnění pro cizince – zahraniční studenti ze třetích zemí

V roce 2025 i nadále pokračovala realizace projektu, který byl poprvé zahájen v roce 2013. Projekt je zaměřený na studentskou migraci zahraničních stipendistů a jeho gestorem je MŠMT (spolugestory jsou MV a MZV). Studenti jsou do projektu zařazováni na základě nominace ze strany garanta pobytu, kterým jsou hostitelské instituce.

Cílovou skupinu tvoří studenti ze třetích zemí, kteří byli ke studiu v ČR přijati na základě bilaterálních či multilaterálních mezinárodních smluv a usnesení vlády (rozvojové země a krajané) a dále pak účastníci programu Erasmus+ Mezinárodní kreditové mobility a Fulbrightova programu.

Koncept pro usnadnění vízové procedury u vybraných studentů, tzv. Režim Student

Projekt Režim Student byl schválen vládou ČR v roce 2017. Jeho podstatou je usnadnění vízového/pobytového procesu cizinců z vybraných států přijatých ke studiu v akreditovaných studijních programech na vysokých školách v ČR. Prostřednictvím Režimu student je těmto studentům umožňován rychlejší přístup na zastupitelský úřad k podání žádosti o pobytová oprávnění.

Cílem Režimu student je zabezpečení flexibilní spolupráce zařazených vysokých škol s příslušnými správními orgány v ČR a zajištění kvalitní informovanosti cizinců ze strany vysokých škol vedoucí k tomu, že žádosti o pobytová oprávnění budou ze strany studentů podávány bez formálních a věcných vad.

Do Režimu Student bylo v roce 2025 zařazeno celkem 26 států, přičemž některé zastupitelské úřady mají konzulární působnost pro více států (takto bylo pokryto celkem 63 států).

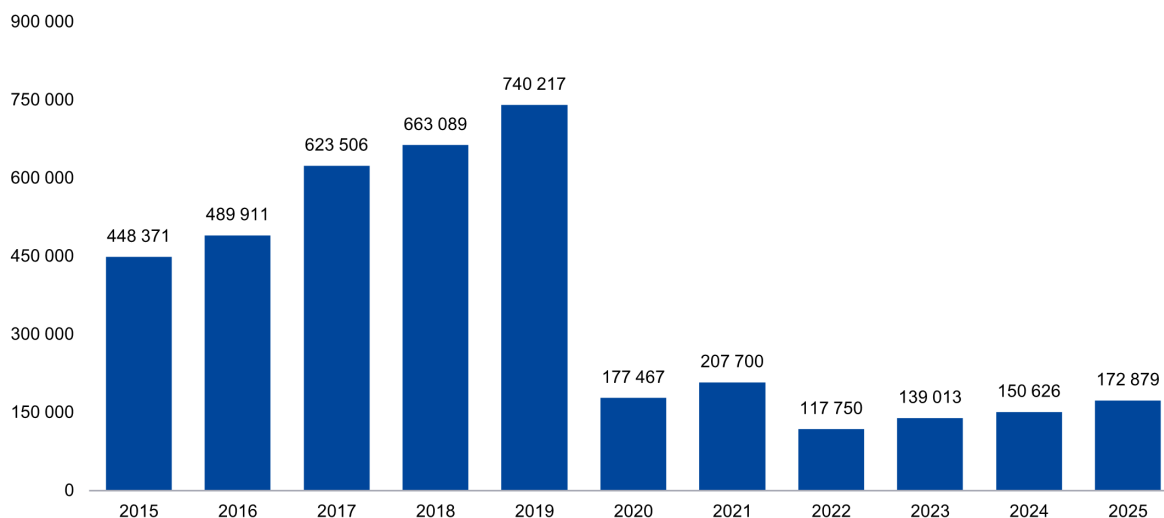
V.3. ŘÍZENÍ O POBYTU NA VSTUPU DO ČR

V.3.1. Vstup a pobyt do 90 dnů

V.3.1.1. Řízení o udělení krátkodobého víza

V roce 2025 bylo na zastupitelských úřadech ČR přijato celkem 172 879 žádostí o krátkodobá schengenská víza (tj. o 22 216 více než v roce 2024, tj. +14,7 %), z nichž největší část tvořily žádosti o víza za účelem turistiky (112 530) a obchodním účelem (20 929).

Vývoj počtu žádostí o krátkodobá víza v letech 2016–2025

Zdroj: MZV

Pokud jde o státní příslušnost žadatelů o krátkodobá schengenská víza, největší objem v roce 2025 představovali žadatelé z následujících zemí: Indie, Turecko, Čína, Kazachstán a Saudská Arábie.

Žádosti o krátkodobá víza dle státních příslušností – srovnání 2024/2025

	2024	tj. %	2025	tj. %	Změna oproti předchozímu roku	
					v %	absolutní číslo
Celkem podáno žádostí	150 663	100	172 879	100	14,7	22 216
z toho TOP 10 (řazeno dle 2025):						
Indie	25 912	17,2	32 993	19,1	27,3	7 081
Turecko	21 398	14,2	24 298	14,1	13,6	2 900
Čína	16 430	10,9	18 996	11,0	15,6	2 566
Kazachstán	10 905	7,2	13 833	8,0	26,9	2 928
Saudská Arábie	11 167	7,4	12 857	7,4	15,1	1 690
Ázerbájdžán	5 364	3,6	6 693	3,9	24,8	1 329
Filipíny	5 197	3,4	5 636	3,3	8,4	439
Kuvajt	6 499	4,3	4 873	2,8	-25,0	-1 626
Uzbekistán	4 256	2,8	4 851	2,8	14,0	595
Arménie	3 914	2,6	4 514	2,6	15,3	600

Zdroj: MZV

Celkově bylo v roce 2025 uděleno 148 695 krátkodobých schengenských víz, meziročně se tak jedná o nárůst o 18,1 % (+22 785). Zamítnuto bylo celkem 24 341 žádostí o krátkodobá schengenská víza, což představuje 14 % z celkového počtu žádostí. Nejvíce zamítnutých žádostí obdrželi občané Indie (5 520), Turecka (4 148) a Kazachstánu (2 681).

Udělená krátkodobá víza dle státních příslušností – srovnání 2024/2025

	2024	tj. %	2025	tj. %	Změna oproti předchozímu roku	
					v %	absolutní číslo
Celkem uděleno víz	125 910	100,0	148 695	100,0	18,1	22 785
z toho TOP 10 (řazeno dle 2025):						
Indie	21 640	17,2	27 508	18,5	27,1	5 868
Turecko	16 472	13,1	20 468	13,8	24,3	3 996
Čína	15 502	12,3	18 558	12,5	19,7	3 056
Saúdská Arábie	11 061	8,8	12 756	8,6	15,3	1 695
Kazachstán	9 723	7,7	11 153	7,5	14,7	1 430
Ázerbájdžán	4 797	4,8	6 318	4,2	31,7	1 521
Kuvajt	6 093	3,8	4 798	3,2	-21,3	-1 295
Filipíny	4 206	3,3	4 531	3,0	7,7	325
Arménie	3 641	2,9	3 957	2,7	8,7	316
Uzbekistán	3 497	2,8	3 942	2,7	12,7	445

Zdroj: MZV

Nové posouzení důvodů neudělení krátkodobého víza

V roce 2025 bylo na velvyslanectvích ČR podáno celkem 481 žádostí o nové posouzení důvodů neudělení krátkodobého víza ze strany žadatelů o schengenské vízum ze třetích zemí (v tomto počtu nejsou zahrnuty žádosti o nové posouzení rodinných příslušníků občanů EU). Z celkového počtu 24 493 zamítnutých žádostí o krátkodobé schengenské vízum v roce 2025 bylo opravného prostředku využito v 2,0 % případů.

V rámci přezkumného řízení vedeného u MZV bylo v 44 případech žádosti o nové posouzení vyhověno a rozhodnuto o udělení víza a 73 žádostem bylo vyhověno v rámci autoremedury zastupitelským úřadem. 376 žádostí bylo zamítnuto (tj. MZV souhlasilo s důvodem/důvody neudělení víza ze strany zastupitelského úřadu). V roce 2025 byla většina žádostí zamítnuta podle čl. 32 písm. b) (důvodné pochybnosti o pravosti či věrohodnosti předložených dokladů či uváděných údajů či o úmyslu opustit území členských států před uplynutím platnosti víza.

Vyhodnocení žádostí o nové posouzení důvodů neudělení víza v letech 2016–2025

Rok	Počet podaných žádostí o nové posouzení	Vyhověno v rámci autoremedury ZÚ	Vyhověno	Nevyhověno
2016	724	54	26	648
2017	1 099	33	73	947
2018	1 217	36	89	1 091
2019	946	24	97	717
2020	124	7	0	114
2021	59	7	1	51
2022	323	19	23	209
2023	412	44	19	349
2024	404	36	11	322
2025	481	73	44	376

Zdroj: MZV

V.3.1.2. Krátkodobý pobyt rodinných příslušníků občanů EU

V roce 2025 bylo zastupitelskými úřady ČR přijato celkem 1 319 žádostí o krátkodobý pobyt rodinného příslušníka občanů EU.

Vízum bylo uděleno celkem v 1 126 případech, zamítnuto bylo 13,7 % žádostí. Nejčastějším důvodem zamítnutí byl § 20 odst. 5 písm. e) zákona o pobytu cizinců (obcházení zákona za účelem získání pobytového víza, zejména prostřednictvím účelového uzavření manželství), tento důvod byl uplatněn ve 138 případech.

Žádosti o krátkodobá víza rodinných příslušníků občanů EU a vydaná rozhodnutí v letech 2016–2025

Rok	Počet podaných žádostí o krátkodobá víza RP	Počet udělených krátkodobých víz RP	Počet neudělených krátkodobých víz RP
2016	1 770	1 635	126
2017	1 645	1 571	112
2018	1 737	1 516	162
2019	1 811	1 557	224
2020	877	595	189
2021	1 181	857	225
2022	1 701	1 371	320
2023	1 701	1 472	215
2024	1 450	1 239	211
2025	1 319	1 126	193

Zdroj: MZV

V průběhu roku 2025 MZV posuzovalo celkem 56 žádostí o nové posouzení důvodů neudělení víza podaných žadateli o vízum z titulu rodinného příslušníka občana EU. Jedná se o stejný počet jako v předešlém roce. V rámci přezkumného řízení bylo MZV v 15 případech žádosti o nové posouzení vyhověno a rozhodnuto o udělení víza, v 36 případech MZV rozhodlo o zamítnutí žádosti.

Žádosti o nové posouzení důvodu neudělení víza rodinných příslušníků občanů EU v letech 2016–2025

Rok	Počet podaných žádostí o nové posouzení	Vyhověno v rámci autoremedury ZÚ	Vyhověno	Nevyhověno
2016	48	-	10	27
2017	36	-	1	25
2018	61	-	4	57
2019	91	-	12	50
2020	86	-	5	65
2021	86	-	6	52
2022	110	1	9	92
2023	79	1	19	57
2024	56	-	5	45
2025	56	-	15	36

Zdroj: MZV

V.3.2. Vstup a pobyt nad 90 dnů

Cizinci ze třetích zemí, kteří chtějí v ČR přechodně pobývat déle než 90 dnů, mohou na ZÚ ČR požádat o vízum k pobytu nad 90 dnů (dlouhodobé vízum) nebo, v případě speciálních pobytových titulů vyplývajících z evropských směrnic, povolení k dlouhodobému pobytu.

V roce 2025 objem dlouhodobé migrace do ČR nadále ovlivňoval pokračující ozbrojený konflikt na Ukrajině a s tím spojené omezené přijímání žádostí o dlouhodobá víza a dlouhodobé pobyty od občanů Ukrajiny, Ruska a Běloruska.¹² I přesto, stejně jako v předchozím roce 2024, pokračoval celkový nárůst počtu občanů třetích zemí nově přicházejících do ČR.

Vývoj počtu žádostí o vydání dlouhodobého pobytového oprávnění na vstupu do ČR a rozhodnutí za posledních 10 let

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Celkový počet žádostí	27 201	40 022	55 900	68 154	43 742	63 799	39 451	31 116	34 050	36 209
Celkový počet rozhodnutí	26 416	38 813	54 138	63 853	48 010	65 653	46 954	33 144	36 097	36 667
z toho rozhodnuto kladně	22 594	33 373	47 350	55 753	40 408	58 600	38 355	27 567	29 495	31 336

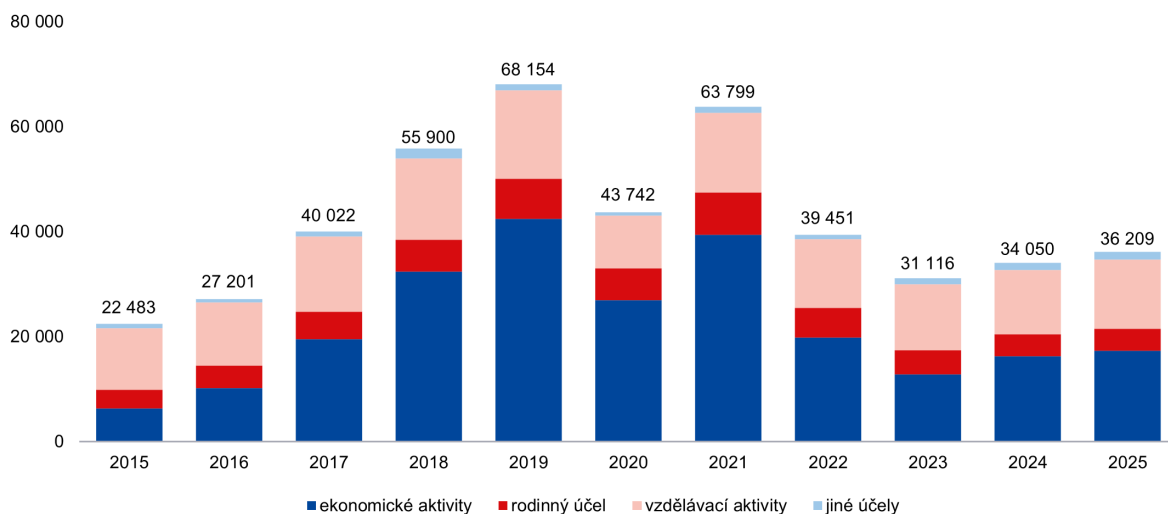
Zdroj: MV

Celkově bylo na ZÚ ČR v zahraničí v roce 2025 podáno 36 209 žádostí o dlouhodobá pobytová oprávnění, což odpovídá meziročnímu nárůstu 6,3 %, tedy o 2 159 žádostí.

Občané třetích zemí žádají o pobyt v ČR především za výdělečnými a vzdělávacími účely. Struktura migrace do ČR se v tomto ohledu dlouhodobě nemění. Téměř polovina žádostí (17 290, tj. 47,7 %) byla v roce 2025 podána za účelem ekonomických aktivit a více než třetina za účelem vzdělávacích aktivit (13 118 žádostí, tj. 36,2 %). Za účelem sloučení rodiny bylo podáno 4 565 žádostí, tj. 12,6 %.

O dlouhodobá pobytová oprávnění v roce 2025 žádali výrazně častěji muži (62,4 %).

Vývoj počtu žádostí o dlouhodobá pobytová oprávnění na vstupu do ČR v letech 2016–2025

Zdroj: MV

Míra úspěšnosti žadatelů o dlouhodobá pobytová oprávnění je dlouhodobě vysoká, v roce 2025 činila 85,5 %. Vydáno bylo celkem 36 667 rozhodnutí o udělení dlouhodobého pobytového oprávnění, z nich 31 336 kladně. Občané třetích zemí do ČR v roce 2025 častěji přicházeli na základě povolení k dlouhodobému pobytu (21 802 žádostí) než na základě dlouhodobého víza (14 407 žádostí).

¹² Na základě zákona č. 175/2022 Sb., o některých opatřeních v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaných invazí vojsk Ruské federace, ve spojení s nařízením vlády č. 308/2022 Sb., o stanovení výjimek z nepřijatelnosti žádostí o udělení oprávnění k pobytu na území České republiky podávaných na zastupitelských úřadech, a nařízením vlády č. 55/2024 Sb., o nepřijatelnosti žádostí občanů třetích zemí o udělení oprávnění k pobytu na území České republiky podávaných na zastupitelských úřadech.

Počet žádostí o dlouhodobá pobytová oprávnění na vstupu do ČR v roce 2025

	Dlouhodobé vízum	Povolení k dlouhodobému pobytu	Celkem
Celkový počet žádostí	14 407	21 802	36 209
Celkový počet rozhodnutí	14 096	22 571	36 667
z toho rozhodnuto kladně	11 808	19 528	31 336
% rozhodnutých kladně	83,8	86,5	85,5

Zdroj: MV

V.3.2.1. Řízení o udělení dlouhodobého víza na vstupu do ČR

V roce 2025 bylo občany třetích zemí na ZÚ ČR podáno celkem 14 407 žádostí o udělení dlouhodobého víza, což je o 2,1 % více než v předchozím roce.

Ministerstvo vnitra v roce 2025 vydalo celkem 14 096 rozhodnutí týkajících se žádostí o udělení dlouhodobého víza, dlouhodobé vízum bylo uděleno celkem v 11 808 případech, což představuje 83,8 % z celkového počtu rozhodnutí. Dlouhodobých víz bylo oproti roku 2024 uděleno o 5,9 % více (tj. o 657).

Dominantním účelem pobytu cizinců, kterým bylo v roce 2025 uděleno dlouhodobé vízum, bylo především studium (65,8 %). Počet občanů třetích zemí přicházejících do ČR za tímto účelem v roce 2025 značně vzrostl (o 8,9 %, tj. o 638). Oproti roku 2024 se zvýšil i počet víz udělených za účelem podnikání. Snížil se naopak počet cizinců přicházejících za účelem vzdělávacích aktivit nepovažovaných za studium nebo za účelem zácviku.

Dlouhodobá víza udělená na základě žádosti podané na ZÚ ČR – účely pobytu – srovnání 2024/2025

	2024	tj. %	2025	tj. %	Změna oproti předchozímu roku	
					v %	absolutní číslo
Celkem	11 151	100,0	11 808	100,0	5,9	657
z toho:						
Studium	7 129	63,9	7 767	65,8	8,9	638
Sloučení rodiny	1 522	13,7	1 564	13,2	2,8	42
Ostatní vzdělávací aktivity	1 024	9,2	987	8,4	-3,6	-37
Jiné/ostatní	688	6,2	698	5,9	1,5	10
Sezónní zaměstnání	563	5,0	549	4,6	-2,5	-14
Podnikání – OSVČ	169	1,5	195	1,7	15,4	26
Podnikání – účast v právnické osobě	35	0,3	42	0,4	20,0	7
Zácvik	21	0,2	3	0	-85,7	-18
Výzkum	0	0,0	2	0	200	2
Mimořádné pracovní vízum	0	0,0	1	0	100	1

Zdroj: MV, IS CIS

Nejvíce dlouhodobých víz, více než čtvrtina (27,5 %), bylo v roce 2025 uděleno občanům USA, kteří žádali především o víza za účelem studia. Jejich počet se také meziročně výrazně zvýšil (o 30,3 %). Za nimi následovali o občane Turecka, kterým byla rovněž udělována především víza za tímto účelem, ale jejich počet se navýšil jen mírněji (o 8,8 %). Oproti roku 2024 výrazně vzrostl rovněž počet občanů Moldavska (o 110,5 %), kteří získávali zejména dlouhodobá víza za účelem sezónního zaměstnání. Značně se naopak snížil počet víz udělených občanům Kazachstánu (o 31 %) a Indie (o 26,6 %), kteří také přicházeli hlavně za účelem studia.

Negativně bylo v roce 2025 rozhodnuto 16,2 % žádostí o udělení dlouhodobého víza (tj. 2 288). Nejvyšší míra negativních rozhodnutí byla zaznamenána u víz za účelem podnikání formou účasti v právnické osobě (50,6 %), sezónního zaměstnání (46,7 %) a podnikání formou samostatně výdělečné činnosti (26,4 %). Nejčastěji neuspěli

žadatelé z Moldavska, Uzbekistánu a Indie. Nejčastějšími důvody neudělení víza bylo nesplnění stanovených podmínek podle zákona o pobytu cizinců a podezření na možné zneužití víza k jiným účelům.

Dlouhodobá víza udělená na základě žádosti podané na ZÚ ČR – TOP 10 státních příslušností – srovnání 2024/2025

	2024	tj. %	2025	tj. %	Změna oproti předchozímu roku	
					v %	absolutní číslo
Celkem	11 151	100,0	11 808	100,0	5,9	657
z toho TOP 10 (řazeno dle 2025):						
Spojené státy	2 497	22,4	3 253	27,5	30,3	756
Turecko	929	8,3	1 044	8,8	12,4	115
Kazachstán	1 295	11,6	893	7,6	-31,0	-402
Korejská republika	594	5,3	575	4,9	-3,2	-19
Moldavsko	239	2,1	503	4,3	110,5	264
Indie	665	6,0	488	4,1	-26,6	-177
Ukrajina	201	1,8	368	3,1	83,1	167
Tchaj-wan	337	3,0	366	3,1	8,6	29
Mongolsko	247	2,2	303	2,6	22,7	56
Japonsko	224	2,0	290	2,5	29,5	66

Zdroj: MV, IS CIS

V.3.2.2. Řízení o udělení povolení k dlouhodobému pobytu na vstupu do ČR

O udělení povolení k dlouhodobému pobytu požádalo na ZÚ ČR v roce 2025 celkem 21 802 cizinců ze třetích zemí. Celkový počet podaných žádostí na ZÚ ČR ve srovnání s rokem 2024 vzrostl o 5,4 %, meziročně tak bylo podáno o 1 111 žádostí více.

Ministerstvo vnitra v roce 2025 vydalo celkem 22 571 rozhodnutí týkajících se žádostí o udělení povolení k dlouhodobému pobytu, které byly podány na ZÚ ČR. Povolení k dlouhodobému pobytu bylo uděleno celkem v 19 528 případech, což představuje 86,5 % z celkového počtu rozhodnutí. Počet udělených povolení k pobytu se ve srovnání s rokem 2024 zvýšil o 6,5 % (tj. o 1 184).

Nejčastějším druhem povolení k dlouhodobému pobytu uděleného v roce 2025 byla zaměstnanecká karta, a to téměř ze tří čtvrtin (72,8 %). Zaměstnaneckých karet bylo navíc vydáno o 10,7 % více než v předchozím roce (tj. o 1 368). Ve srovnání s rokem 2024 se zvýšil i počet udělených karet vnitropodnikově převedeného zaměstnance. Meziročně se naopak snížil především počet udělených povolení k dlouhodobému pobytu za účelem vědeckého výzkumu, a to o 17,5 % (o 94).

Vydaná povolení k dlouhodobému pobytu na základě žádosti podané na ZÚ ČR – účely pobytu – srovnání 2024/2025

	2024	tj. %	2025	tj. %	Změna oproti předchozímu roku	
					v %	absolutní číslo
Celkem	18 344	100,0	19 528	100,0	6,5	1 184
z toho:						
Zaměstnanecká karta	12 843	65,1	14 211	72,8	10,7	1 368
Sloučení rodiny	2 192	14,5	2 140	11,0	-2,4	-52
Studium	2 152	14,5	2 083	10,7	-3,2	-69
Modrá karta	337	2,5	295	1,5	-12,5	-42
Výzkum	536	2,1	442	2,3	-17,5	-94
Vnitropodnikový převod	284	1,3	357	1,8	25,7	73

Zdroj: MV, IS CIS

Nejvíce povolení k dlouhodobému pobytu bylo v roce 2025 uděleno občanům Filipín, a to téměř čtvrtina (23,8 %, tj. 4 469). Jejich počet ve srovnání s rokem 2024 vzrostl o 23,3 % (tj. o 878). Šlo především o držitele zaměstnaneckých karet. Za nimi v pořadí následovali občané Ukrajiny, jejich počet se meziročně více než zdvojnásobil (o 103,3 %, tj. o 1 459). Jednalo se převážně osoby pobývající na území jiných členských států EU na základě dočasné ochrany. Značnou část tvořili i občané Ukrajiny pobývající již na území ČR na základě dlouhodobého víza za účelem strpění pobytu uděleného v souvislosti s vojenským konfliktem na Ukrajině, kteří využili možnost změnit svůj pobytový status a požádat o zaměstnaneckou kartu na zastupitelském úřadu na Ukrajině (a to s možností žádosti o upuštění od osobního podání). Oproti roku 2024 se naopak značně snížil počet povolení k dlouhodobému pobytu, která byla udělena občanům Číny (o 22,9 %, tj. o 361) a Vietnamu (o 19,9 %, tj. o 288). V obou těchto případech se jednalo hlavně o důsledek zavedení nových kvót pro náběr žádostí o zaměstnanecké karty k 1. červenci 2025 na některých zastupitelských úřadech, kde občané těchto dvou zemí často podávali žádosti.

Vydaná povolení k dlouhodobému pobytu na základě žádosti podané na ZÚ ČR – srovnání 2024/2025

	2024	tj. %	2025	tj. %	Změna oproti předchozímu období	
					v %	absolutní číslo
Celkem	18 344	100,0	19 528	100,0	6,5	1 184
z toho TOP 10 (řazeno dle 2025):						
Filipíny	3 761	20,5	4 639	23,8	23,3	878
Ukrajina	1 412	7,7	2 871	14,7	103,3	1 459
Mongolsko	1 736	9,5	1 515	7,8	-12,7	-221
Indie	1 389	7,6	1 498	7,7	7,8	109
Čína	1 576	8,6	1 215	6,2	-22,9	-361
Vietnam	1 445	7,9	1 157	5,9	-19,9	-288
Moldavsko	700	3,8	639	3,3	-8,7	-61
Turecko	591	3,2	540	2,8	-8,6	-51
Uzbekistán	262	1,4	432	2,2	64,9	170
Kazachstán	296	1,6	330	1,7	11,5	34

Zdroj: MV, IS CIS

Negativně bylo v roce 2025 rozhodnuto 13,5 % žádostí o udělení povolení k dlouhodobému pobytu (tj. 3 043). Nejvyšší míra negativních rozhodnutí byla zaznamenána u povolení k pobytu za účelem studia (22,1 %) a u zaměstnanecké karty (13,5 %). Nejčastěji neuspěli žadatelé z Ukrajiny, Filipín a Vietnamu. Nejčastějšími důvody nevydání povolení k pobytu bylo nesplnění stanovených podmínek podle zákona o pobytu cizinců, nesplnění podmínek podle správního řádu a zastavení řízení na žádost cizince.

V.4. ŘÍZENÍ O POBYTU NA ÚZEMÍ ČR

V.4.1. Dlouhodobý pobyt občanů třetích zemí

Cizinec, který přicestuje na území ČR na základě víza k pobytu nad 90 dnů nebo povolení k dlouhodobému pobytu a hodlá v ČR setrvat, následně na území podává buď žádost o vydání povolení k dlouhodobému pobytu, žádost o změnu účelu dlouhodobého pobytu, nebo – pokud účel jeho pobytu trvá – žádost o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu. V případě pobytu na zaměstnaneckou kartu je cizinec povinen učinit oznámení změny zaměstnavatele nebo pracovního zařazení, dochází-li ke změně pracovní pozice, na kterou mu byla zaměstnanecká karta vydána.

V roce 2025 bylo na území ČR podáno celkem 112 781 výše uvedených druhů žádostí. Tento celkový počet žádostí až do roku 2023 výrazně každoročně narůstal (v roce 2023 bylo podán téměř trojnásobek žádostí oproti roku 2016). Následný mírný pokles v letech 2024 a 2025 byl ovlivněn dopady válečného konfliktu mezi Ruskou federací a Ukrajinou, kdy příchozím vysídleným osobám z Ukrajiny je udělována dočasná ochrana a její držitelé mají od roku 2025 možnost získat zvláštní dlouhodobý pobyt.

Vývoj celkového počtu žádostí a rozhodnutí v souvislosti s dlouhodobým pobytem na území ČR v letech 2016–2025

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Celkový počet žádostí	41 655	48 948	56 805	76 328	98 323	112 886	126 088	137 766	115 717	112 781
Celkový počet rozhodnutí	43 098	48 815	55 089	71 444	101 602	113 219	119 275	135 833	121 296	111 837
z toho rozhodnuto kladně	35 285	40 956	49 689	62 977	91 116	103 215	110 501	125 881	111 969	103 386

Zdroj: IS CIS

V.4.1.1. Řízení o udělení povolení k dlouhodobému pobytu na území ČR¹³

V roce 2025 podali státní příslušníci třetích zemí na území ČR celkem 12 583 žádostí o vydání povolení k dlouhodobému pobytu. Ve srovnání s rokem 2024 se jedná o pokles pouze o 34 žádostí.

Vývoj počtu žádostí a rozhodnutí o udělení povolení k dlouhodobému pobytu na území v letech 2016–2025

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Celkový počet žádostí	8 226	10 841	11 154	12 473	13 468	10 333	16 552	13 697	12 617	12 583
Celkový počet rozhodnutí	8 425	10 307	11 023	11 942	14 159	11 550	14 430	14 450	13 412	12 510
z toho rozhodnuto kladně	7 142	8 930	10 106	10 502	12 682	10 186	13 423	12 781	11 967	11 140

Zdroj: IS CIS

MV v roce 2025 vydalo celkem 12 510 rozhodnutí týkajících se žádostí o udělení povolení k dlouhodobému pobytu podaných na území ČR, což je o 6,7 % rozhodnutí méně než v předchozím roce. Dlouhodobý pobyt byl v roce 2025 udělen celkem v 11 140 případech, což představuje 89,1 % z celkového počtu rozhodnutí.

Nejvíce povolení k dlouhodobému pobytu podaných na území ČR bylo uděleno za účelem sloučení rodiny (4 177, tj. 37,4 %), zaměstnání (3 805, tj. 34,2 %) a studia (2 426, tj. 21,8 %). Dominantní zastoupení těchto účelů pobytu je shodné s předchozím rokem.

Udělena povolení k dlouhodobému pobytu na území ČR dle účelu pobytu – srovnání 2024/2025

Účel pobytu	2024		2025	
	počet udělených povolení	tj. %	počet udělených povolení	tj. %
Sloučení rodiny	4 222	35,3	4 177	37,4
Zaměstnání	3 992	33,3	3 805	34,2
Studium	2 895	24,2	2 426	21,8
Jiné / ostatní	511	4,3	348	3,1
Podnikání	200	1,7	167	1,5
Hledání zaměstnání / zahájení podnikání	95	0,8	163	1,5
Výzkum	52	0,4	54	0,5

Zdroj: IS CIS

¹³ Nezahrnuje počty žádostí o dočasnou ochranu, dlouhodobé vízum za účelem strpění a zvláštní dlouhodobý pobyt, kterým se věnuje kapitola IV.7.

Z hlediska státních příslušností bylo nejvíce povolení k dlouhodobému pobytu uděleno státním příslušníkům Ukrajiny, a to 3 351, což představovalo 30,1 % z celkového počtu udělených pobytů. S výraznějším odstupem následovali občané Kazachstánu s podílem 9,7 %, Indie (7,9 %) a Ruské federace (7,2 %).

Udělena povolení k dlouhodobému pobytu na území ČR dle státních příslušností – srovnání 2024/2025

	2024	tj. %	2025	tj. %	Změna oproti předchozímu roku	
					v %	absolutní číslo
Celkem	11 967	100,0	11 140	100,0	-6,9	-827
z toho TOP 10 (řazeno dle 2025):						
Ukrajina	3 163	26,4	3 351	30,1	5,9	188
Kazachstán	1 393	11,6	1 076	9,7	-22,8	-317
Indie	939	7,8	875	7,9	-6,8	-64
Rusko	1 121	9,4	801	7,2	-28,5	-320
Turecko	423	3,5	411	3,7	-2,8	-12
Spojené státy americké	446	3,7	361	3,2	-19,1	-85
Vietnam	602	5,0	335	3,0	-44,4	-267
Mongolsko	409	3,4	326	2,9	-20,3	-83
Čína	194	1,6	281	2,5	44,8	87
Ázerbájdžán	257	2,1	236	2,1	-8,2	-21

Zdroj: IS CIS

Na rozdíl od roku 2024, kdy byl poměr mužů a žen, jimž bylo na území ČR uděleno povolení k dlouhodobému pobytu vyrovnaný, tak v roce 2025 byla zaznamenána mírná převaha žen (podíl 51,9 %).

Negativně bylo v roce 2025 rozhodnuto 11 % žádostí o povolení k dlouhodobému pobytu podaných na území. Nejvyšší míra negativních rozhodnutí byla zaznamenána u povolení k pobytu za účelem podnikání (26,9 %), jiné/ostatní (16,3 %) a zaměstnání (14,4 %), nejméně pak za účelem sloučení rodiny (6,1 %).

Nejčastějším důvodem neudělení žádostí o povolení k dlouhodobému pobytu na území ČR v roce 2025 bylo zastavení řízení na žádost cizince a nesplnění zákonných požadavků podle zákona o pobytu cizinců nebo dle správního řádu.

V.4.1.2. Změna zaměstnavatele

V roce 2025 bylo evidováno 23 065 oznámení změn zaměstnavatele nebo pracovní pozice držitele zaměstnanecké karty, což je o 1,1 % více než v roce 2024.

MV v souvislosti se změnou zaměstnavatele, popř. pracovní pozice vydalo v roce 2025 celkem 22 908 rozhodnutí, přičemž oznámení bylo vyhověno v 20 747 případech, což představuje 90,6 % z celkového počtu rozhodnutí.

Vývoj počtu žádostí a rozhodnutí oznámení změny zaměstnavatele nebo pracovního zařazení v letech 2016–2025

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Celkový počet žádostí	2 513	4 775	10 618	17 544	26 663	28 858	35 097	29 924	22 793	23 065
Celkový počet rozhodnutí	2 183	4 006	9 463	17 865	27 405	27 695	34 621	29 479	22 561	22 908
z toho rozhodnuto kladně	1 787	3 153	8 185	14 776	21 941	24 488	31 076	26 746	20 597	20 747

Zdroj: IS CIS

Nejčastěji, více než v polovině případů, bylo oznámení o změně kladně přijato u občanů Ukrajiny (9 611, tj. 46,3 %), s výrazným odstupem následovaných státními příslušníky Filipín (3 112, tj. 15,0 %) a Mongolska (1 714, tj. 8,3 %).

Udělená oznámení změny zaměstnavatele nebo pracovního zařazení dle státních příslušností – srovnání 2024/2025

	2024	tj. %	2025	tj. %	Změna oproti předchozímu roku	
					v %	absolutní číslo
Celkem	20 597	100,0	20 747	100,0	0,7	150
z toho TOP 10 (řazeno dle 2025):						
Ukrajina	11 289	54,8	9 611	46,3	-14,9	-1 678
Filipíny	2 024	9,8	3 112	15,0	53,8	1 088
Mongolsko	1 144	5,6	1 714	8,3	49,8	570
Indie	856	4,2	906	4,4	5,8	50
Vietnam	613	3,0	621	3,0	1,3	8
Uzbekistán	259	1,3	573	2,8	121,2	314
Čína	285	1,4	457	2,2	60,4	172
Moldavsko	339	1,6	399	1,9	17,7	60
Kazachstán	390	1,9	384	1,9	-1,5	-6
Turecko	287	1,4	357	1,7	24,4	70

Zdroj: IS CIS

V.4.1.3. Řízení o prodloužení povolení k dlouhodobému pobytu

V roce 2025 bylo ze strany občanů třetích zemí podáno celkem 73 392 žádostí o prodloužení povolení k dlouhodobému pobytu, v meziročním srovnání se jedná o pokles o 3,9 %.

Vývoj počtu žádostí a rozhodnutí o prodloužení dlouhodobého pobytu v letech 2016–2025

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Celkový počet žádostí	28 018	30 226	32 496	43 511	55 519	70 776	71 510	90 553	76 342	73 392
Celkový počet rozhodnutí	29 444	31 142	31 749	38 863	56 725	70 744	67 660	88 707	81 194	72 536
z toho rozhodnuto kladně	24 290	26 603	29 221	35 563	53 644	65 905	63 819	83 765	75 869	68 205

Zdroj: IS CIS

MV v roce 2025 vydalo celkem 72 536 rozhodnutí ve věci prodloužení povolení k dlouhodobému pobytu. Povolení k dlouhodobému bylo prodlouženo v 68 205 případech, což představuje 94,0 % z celkového počtu rozhodnutí.

Povolení k dlouhodobému pobytu bylo nejčastěji prodlouženo za účelem zaměstnání (40 934, tj. 60,1 %), s výrazným odstupem následovaným účely studium (17,8 %) a sloučení rodiny (17,1 %). Podíl ostatních účelů pobytu nepřesáhl 3 %.

Udělená prodloužení povolení k dlouhodobému pobytu na území ČR dle účelu pobytu – srovnání 2024/2025

Účel pobytu	2024		2025	
	počet udělených povolení	tj. %	počet udělených povolení	tj. %
Zaměstnání	45 685	60,2	40 934	60,1
Studium	13 157	17,3	12 133	17,8
Sloučení rodiny	13 090	17,3	11 658	17,1
Podnikání	2 336	3,1	1 938	2,8
Jiné / ostatní	912	1,2	775	1,1
Výzkum	689	0,9	767	1,1

Zdroj: IS CIS

Nejvíce kladných rozhodnutí o prodloužení povolení k dlouhodobému pobytu bylo vydáno státním příslušníkům Ukrajiny (30 900, tj. 45,3 %), Ruské federace (4 862, tj. 7,1 %) a Vietnamu (4 040, 5,9 %).

Udělená prodloužení povolení k dlouhodobému pobytu dle státních příslušností – srovnání 2024/2025

	2024	tj. %	2025	tj. %	Změna oproti předchozímu roku	
					v %	absolutní číslo
Celkem	75 869	100,0	68 205	100,0	-10,1	-7 664
z toho TOP 10 (řazeno dle 2025):						
Ukrajina	36 762	48,5	30 900	45,3	-15,9	-5 862
Rusko	6 984	9,2	4 862	7,1	-30,4	-2 122
Vietnam	4 077	5,4	4 040	5,9	-0,9	-37
Indie	3 095	4,1	3 293	4,8	6,4	198
Filipíny	2 253	3,0	3 220	4,7	42,9	967
Kazachstán	2 857	3,8	2 884	4,2	0,9	27
Mongolsko	2 721	3,6	2 152	3,2	-20,9	-569
Bělorusko	1 694	2,2	1 491	2,2	-12,0	-203
Čína	922	1,2	1 119	1,6	21,4	197
Turecko	1 099	1,4	1 074	1,6	-2,3	-25

Zdroj: IS CIS

Mezi osobami, jimž byl v roce 2025 prodloužen dlouhodobý pobyt, výrazněji dominovali muži, poměr mužů a žen činil 60:40.

Negativně bylo v roce 2025 rozhodnuto 6 % (tj. 4 331) žádostí o prodloužení povolení k dlouhodobému pobytu. Nejvyšší míra negativních rozhodnutí byla zaznamenána u prodloužení povolení k pobytu za účelem jiné/ostatní (23,5 %), podnikání (12,4 %) a sloučení rodiny (7,5 %), nejméně pak za účelem vědeckého výzkumu (2,5 %).

Nejčastějšími důvody pro nevyhovění žádosti o prodloužení povolení k dlouhodobému pobytu bylo nesplnění podmínek dle zákona o pobytu cizinců, zastavení řízení na žádost cizince nebo nesplnění podmínek dle správního řádu.

V.4.1.4. Řízení o změně účelu dlouhodobého pobytu

V roce 2025 podali státní příslušníci třetích zemí celkem 3 741 žádostí o změnu účelu dlouhodobého pobytu. Ve srovnání s rokem 2024 se jedná o pokles o 5,6 %.

Vývoj počtu žádostí a rozhodnutí o změně účelu dlouhodobého pobytu v letech 2016–2025

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Celkový počet žádostí	2 898	3 106	2 537	2 800	2 673	2 919	2 929	3 592	3 965	3 741
Celkový počet rozhodnutí	3 046	3 360	2 854	2 774	3 313	3 230	2 564	3 197	4 129	3 883
z toho rozhodnuto kladně	2 066	2 270	2 177	2 136	2 849	2 636	2 183	2 589	3 536	3 294

Zdroj: IS CIS

V roce 2025 bylo MV v případě změny účelu dlouhodobého pobytu vydáno celkem 3 883 rozhodnutí, ke kladnému rozhodnutí o změně účelu dlouhodobého pobytu došlo v 3 294 případech, což představuje 84,8 % z celkového počtu rozhodnutí.

Nejčastěji byla změna účelu dlouhodobého pobytu schválena v souvislosti s přechodem na dlouhodobý pobyt za účelem hledání zaměstnání/zahájení podnikání (990, tj. 30 %), studia (638, tj. 19,4 %) a sloučení rodiny (595, tj. 18 %).

Udělená změna účelu dlouhodobého pobytu dle účelu pobytu – srovnání 2024/2025

Účel pobytu	2024		2025	
	počet udělených povolení	tj. %	počet udělených povolení	tj. %
Sloučení rodiny	547	15,5	595	18,0
Zaměstnání	0	0,0	0	0,0
Studium	522	14,8	638	19,4
Jiné / ostatní	992	28,1	533	16,2
Podnikání	476	13,4	427	13,0
Hledání zaměstnání / zahájení podnikání	907	25,6	990	30,0
Výzkum	92	2,6	111	3,4

Zdroj: IS CIS

Z hlediska státních příslušností bylo nejvíce změn účelu dlouhodobého pobytu uděleno občanům Vietnamu (635, tj. 19,3 %), Ukrajiny (616, tj. 18,7 %) a Ruské federace (571, tj. 17,3 %).

Udělená změna účelu dlouhodobého pobytu dle státních příslušností – srovnání 2024/2025

	2024	tj. %	2025	tj. %	Změna oproti předchozímu roku	
					v %	absolutní číslo
Celkem	3 536	100,0	3 294	100,0	-6,8	-242
z toho TOP 10 (řazeno dle 2025):						
Vietnam	769	21,7	635	19,3	-17,4	-134
Ukrajina	730	20,6	616	18,7	-15,6	-114
Rusko	676	19,1	571	17,3	-15,5	-105
Kazachstán	273	7,7	255	7,7	-6,6	-18
Indie	165	4,7	194	5,9	17,6	29
Mongolsko	111	3,1	119	3,6	7,2	8
Bělorusko	109	3,1	94	2,9	-13,8	-15
Spojené státy americké	54	1,5	68	2,1	25,9	14
Írán	59	1,7	68	2,1	15,3	9
Turecko	31	0,9	57	1,7	83,9	26

Zdroj: IS CIS

O změnu účelu pobytu žádaly v roce 2025 častěji ženy, poměr mužů a žen, jimž byla v roce 2025 udělena změna účelu dlouhodobého pobytu, činil 49:51.

Negativně bylo v roce 2025 rozhodnuto 12,2 % žádostí o změnu účelu dlouhodobého pobytu. Nejvyšší míra negativních rozhodnutí byla zaznamenána v případě změny účelu na jiné/ostatní (26,9 %), podnikání (22,2 %) a hledání zaměstnání/zahájení podnikání (11,1 %), nejméně pak u účelu vědecký výzkum (2,6 %).

Nejčastějším důvodem neudělení změny účelu dlouhodobého pobytu v roce 2025 bylo zastavení řízení na žádost cizince a nesplnění zákonných požadavků podle zákona o pobytu cizinců nebo dle správního řádu.

V.4.2. Přechodný pobyt občanů EU a jejich rodinných příslušníků

V.4.2.1. Řízení o vydání osvědčení o registraci občana EU

V roce 2025 požádalo o vydání osvědčení o registraci občana EU celkem 14 188 občanů EU, což je o 6,9 % více než v roce 2024.

MV v roce 2025 vydalo celkem 14 232 rozhodnutí o osvědčení o registraci občana EU, kladně bylo rozhodnuto ve 13 114 případech, to představuje 92,1 % z celkového počtu rozhodnutí.

Vývoj počtu žádostí a rozhodnutí osvědčení o registraci občanů EU v letech 2016–2025

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Celkový počet žádostí	15 562	16 071	17 024	16 462	19 438	15 792	12 442	12 765	13 274	14 188
Celkový počet rozhodnutí	15 147	15 754	17 427	16 813	19 022	16 504	12 750	12 720	13 176	14 232
z toho rozhodnuto kladně	14 382	14 663	16 003	15 257	17 633	14 593	11 689	11 650	12 191	13 114

Zdroj: IS CIS

Stejně jako v předchozích letech bylo osvědčení o registraci nejčastěji vydáno státním příslušníkům Slovenska (7 251, tj. 55,3 %), dále pak Rumunska (1 071, 8,2 %) a Maďarska (859, tj. 6,6 %).

Mezi občany EU s vydaným osvědčením o registraci převažovali muži (60,4 %).

Udělena osvědčení o registraci občana EU dle státních příslušností – srovnání 2024/2025

	2024	tj. %	2025	tj. %	Změna oproti předchozímu roku	
					v %	absolutní číslo
Celkem	12 191	100,0	13 114	100,0	7,6	923
z toho TOP 10 (řazeno dle 2025):						
Slovensko	6 012	49,3	7 251	55,3	20,6	1 239
Rumunsko	1 245	10,2	1 071	8,2	-14,0	-174
Maďarsko	903	7,4	859	6,6	-4,9	-44
Německo	646	5,3	670	5,1	3,7	24
Bulharsko	784	6,4	650	5,0	-17,1	-134
Polsko	575	4,7	556	4,2	-3,3	-19
Itálie	431	3,5	449	3,4	4,2	18
Francie	224	1,8	300	2,3	33,9	76
Španělsko	192	1,6	173	1,3	-9,9	-19
Švédsko	160	1,3	159	1,2	-0,6	-1

Zdroj: IS CIS

V.4.2.2. Řízení o udělení povolení k přechodnému pobytu rodinným příslušníkům občana EU

V roce 2025 o udělení povolení k přechodnému pobytu rodinné příslušníka občana EU požádalo celkem 4 576 cizinců ze třetích zemí, v meziročním srovnání došlo k nárůstu o 3,9 %.

MV vydalo celkem 4 735 rozhodnutí o přechodném pobytu rodinného příslušníka občana EU, z čehož bylo 3 876 rozhodnutí kladných (tj. 81,9 % z celkového počtu rozhodnutí).

Vývoj počtu žádostí o udělení povolení k přechodnému pobytu rodinného příslušníka občana EU v letech 2016–2025

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Celkový počet žádostí	3 212	4 170	4 862	5 291	4 261	4 755	4 477	4 208	4 405	4 576
Celkový počet rozhodnutí	2 782	3 882	4 650	5 798	4 554	4 873	4 479	4 311	4 425	4 735
z toho rozhodnuto kladně	2 122	2 905	3 622	4 381	3 714	3 935	3 563	3 405	3 585	3 876

Zdroj: IS CIS

Z pohledu státních příslušností mezi osobami s uděleným povolením k přechodnému pobytu rodinného příslušníka občana EU dominovali státní příslušníci Ukrajiny (1 660, tj. 42,8 %), s výrazným odstupem následovaní občany Ruské federace (193, tj. 5,0 %) a Spojených států amerických (185, tj. 4,8 %).

Mezi občany třetích zemí, kteří jako rodinní příslušníci občana EU, získali povolení k přechodnému pobytu, převažovaly ženy (60,1 %).

Udělená rozhodnutí o přechodném pobytu rodinného příslušníka občana EU dle státních příslušností – srovnání 2024/2025

	2024	tj. %	2025	tj. %	Změna oproti předchozímu roku	
					v %	absolutní číslo
Celkem	3 585	100,0	3 876	100,0	8,1	291
z toho TOP 10 (řazeno dle 2025):						
Ukrajina	1 373	38,3	1 660	42,8	20,9	287
Rusko	230	6,4	193	5,0	-16,1	-37
Spojené státy americké	176	4,9	185	4,8	5,1	9
Velká Británie	132	3,7	175	4,5	32,6	43
Vietnam	146	4,1	169	4,4	15,8	23
Moldavsko	193	5,4	148	3,8	-23,3	-45
Turecko	106	3,0	102	2,6	-3,8	-4
Filipíny	77	2,1	101	2,6	31,2	24
Tunisko	88	2,5	82	2,1	-6,8	-6
Egypt	55	1,5	58	1,5	5,5	3

Zdroj: IS CIS

V.4.3. Řízení o udělení povolení k trvalému pobytu

V roce 2025 bylo cizinci podáno celkem 34 444 žádostí o udělení povolení k trvalému pobytu, což v meziročním srovnání představuje pokles o 2,7 %. Mezi žadateli o trvalý pobyt tradičně převládali občané třetích zemí, a to poměrem 71:29 k občanům EU.

MV v roce 2025 v řízení o udělení trvalého pobytu vydalo celkem 34 473 rozhodnutí, z čehož bylo 31 741 rozhodnutí kladných. Kladná rozhodnutí představovala 92,1 % z celkového počtu vydaných rozhodnutí.

Vývoj počtu žádostí o udělení povolení k trvalému pobytu v letech 2016–2025

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Celkový počet žádostí	19 988	19 459	18 105	19 167	17 816	24 113	23 428	29 017	35 385	34 444
Celkový počet rozhodnutí	21 543	20 453	18 856	19 792	17 163	22 883	22 237	27 482	34 730	34 473
z toho rozhodnuto kladně	17 836	17 226	16 076	16 959	15 141	20 681	20 031	25 116	31 961	31 741

Zdroj: IS CIS

Nejčastějším důvodem pro udělení povolení k trvalému pobytu bylo jako každoročně splnění podmínky délky nepřetržitého pobytu na území ČR. Na základě splnění této podmínky byl trvalý pobyt udělen 24 677 cizincům (79,2 % všech vydaných trvalých pobytů).

Udělená povolení k trvalému pobytu dle důvodů – srovnání 2024/2025

Účel pobytu	2024		2025	
	počet udělených povolení	tj. %	počet udělených povolení	tj. %
Po splnění podmínky nepřetržitého pobytu	25 310	79,2	24 677	77,8
Dítě občana třetí země s trvalým pobytem bez podmínky předchozího pobytu	5 152	16,1	5 554	17,5
Humanitární a zřetele hodné důvody, zájem ČR	1 232	3,9	1 275	4,0
Ostatní	267	0,8	235	0,7

Zdroj: IS CIS

Z hlediska státních příslušností bylo povolení k trvalému pobytu v roce 2025 nejčastěji uděleno státním příslušníkům Ukrajiny (13 078, tj. 41,2 %), Slovenska (5 848, tj. 18,4 %) a Ruska (2 075, tj. 6,5 %).

Mezi osobami, které trvalý pobyt získaly, převažovali muži – poměr mužů a žen s uděleným trvalým pobytem činil 53:47.

Udělena povolení k trvalému pobytu dle státních příslušností – srovnání 2024/2025

	2024	tj. %	2025	tj. %	Změna oproti předchozímu roku	
					v %	absolutní číslo
Celkem	31 961	100	31 741	100	-0,7	-220
z toho TOP 10 (řazeno dle 2025):						
Ukrajina	12 907	40,4	13 078	41,2	1,3	171
Slovensko	5 336	16,7	5 848	18,4	9,6	512
Rusko	2 545	8,0	2 075	6,5	-18,5	-470
Vietnam	1 865	5,8	1 829	5,8	-1,9	-36
Rumunsko	963	3,0	886	2,8	-8,0	-77
Maďarsko	758	2,4	701	2,2	-7,5	-57
Bělorusko	638	2,0	536	1,7	-16,0	-102
Mongolsko	626	2,0	501	1,6	-20,0	-125
Bulharsko	499	1,6	438	1,4	-12,2	-61
Polsko	402	1,3	428	1,3	6,5	26
Celkem občané EU	9 051	28,3	9 346	29,4	3,3	295
Celkem občané třetích zemí	22 910	71,7	22 395	70,6	-2,2	-515

Zdroj: IS CIS

O neudělení povolení k trvalému pobytu bylo v roce 2025 rozhodnuto v 7,9 % případů, nejčastějšími důvody negativního rozhodnutí bylo nesplnění podmínek dle zákona o pobytu cizinců nebo správného řádu a zastavení řízení na žádost cizince.

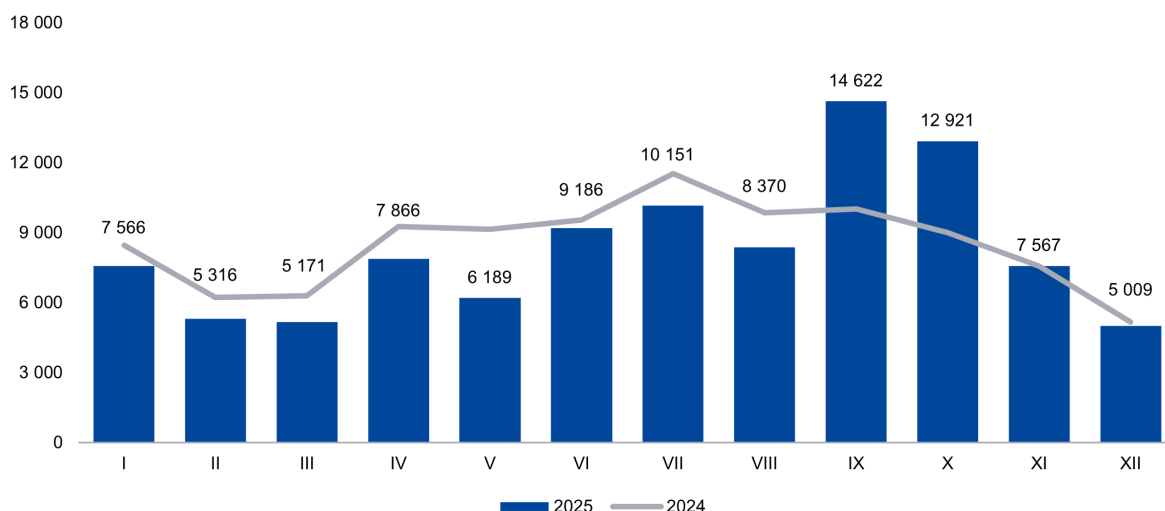
V.5. ŘÍZENÍ O DOČASNÉ OCHRANĚ

I v roce 2025 měly osoby prchající z válkou zasažené Ukrajiny možnost požádat v ČR o dočasnou ochranu. MV v průběhu roku registrovalo celkem 99 934 žádostí o první nebo opakovanou dočasnou ochranu. Ve srovnání s rokem 2024 došlo k mírnému poklesu počtu žádostí o 2,0 %.

V období od ledna do září 2025 se počty řízení o dočasnou ochranu držely sezónního trendu roku 2024 – mírně rostly s příchodem léta, avšak celkově zůstávaly o něco nižší než v předchozím roce. Zlom nastal v září, kdy došlo k výraznému nárůstu žádostí i vydaných dočasných ochranných povolení, a to na nejvyšší úroveň od roku 2022. Hlavním důvodem bylo ukrajinské vládní nařízení z 28. srpna, které umožnilo mužům ve věku 18–22 let volně opustit zemi. V ČR si od září do konce roku požádalo o dočasnou ochranu 14 tisíc mladých ukrajinských mužů, zatímco ve

stejném období předchozího roku to bylo méně než dva tisíce. Díky tomuto skokovému nárůstu se celkový počet žádostí v roce 2025 nakonec vyrovnal roku 2024.

Měsíční vývoj počtu podaných žádostí o dočasnou ochranu – srovnání 2024/2025

Zdroj: MV

Celkem byla dočasná ochrana v roce 2025 udělena v 89 358 případech. Oproti roku 2024, kdy byla dočasná ochrana udělena v 92 tisících případech, se jedná o pokračující sestupný trend, ale nikterak výrazný podobně jako v případě žádostí.

Nejvyšší podíl na počtu udělených dočasných ochranných opatření měli v roce 2025 občané Ukrajiny (99,9 %), uděleno jim bylo 89 248 dočasných ochranných opatření. Následovali občané Ruska (26) a Moldavska (23).

Nezletilé osoby se v roce 2025 na počtu všech vydaných dočasných ochranných opatření podílely 22,4 % (v roce 2024 to bylo 26,9 %). Největší podíl na počtu udělených dočasných ochranných opatření měly osoby v ekonomicky aktivním věku 18–64 (73,7 %) a jejich podíl naopak meziročně vzrostl (67,8 % v roce 2024). Ženy tvořily 48,3 % (56,3 % v roce 2024) a poprvé tak muži v počtu vydaných ochranných opatření za rok převažovali.

Prodloužení dočasné ochrany

V návaznosti na Rozhodnutí Rady EU a příslušné právní předpisy (tzv. lex Ukrajina) došlo v průběhu roku 2025 k prodloužení dočasné ochrany, a to do března 2026. Proces prodloužení dočasné ochrany probíhal stejným způsobem jako v předchozích letech ve dvou fázích. V první fázi bylo ze strany osob, jež v ČR chtěly nadále setrvat, nutné se nejpozději do 15. března 2025 k prodloužení dočasné ochrany online zaregistrovat. Na základě online registrace byla dočasná ochrana prodloužena do 30. září 2025. Ve druhé fázi pak měly tyto osoby povinnost se osobně dostavit na pracoviště MV k vyznačení vízového štítku, a to nejpozději do 30. září 2025. Vyznačením vízového štítku jim byla dočasná ochrana prodloužena do 31. března 2026.

K prodloužení dočasné ochrany se do 15. března 2025 zaregistrovalo celkem 351 tisíc osob, což bylo 90 % z celkového počtu osob, jež na prodloužení dočasné ochrany měly nárok. K 30. září 2025 pak pracoviště MV vyznačila celkem 330 tisíc vízových štítků, na jejichž základě byla dočasná ochrana prodloužena až do března 2026. Druhou fází procesu prodloužení dočasné ochrany tak dokončila naprostá většina registrovaných (94 %).

Zvláštní dlouhodobý pobyt

V roce 2025 bylo na základě zákona o některých opatřeních v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaných invazí vojsk Ruské federace (tzv. „Lex Ukrajina“) některým držitelům dočasné ochrany umožněno získat tzv. zvláštní dlouhodobý pobyt a přejít do standardního pobytového režimu.

Zvláštní dlouhodobý pobyt je určen pro cizince, kteří chtějí na území ČR setrvat, jsou integrováni, finančně samostatní a nezávislí na sociálním systému. Pobyt je vydáván s platností na 5 let a umožňuje následně přechod do trvalého pobytu na území ČR. Cizinci, kteří nepožádají nebo nesplní podmínky pro zvláštní dlouhodobý pobyt, nadále setrvávají v dočasné ochraně.

Během dubna 2025 projevilo zájem o zvláštní dlouhodobý pobyt (online na Informačním portálu pro cizince) celkem 80 903 držitelů dočasné ochrany (47 tisíc domácností).

Po posouzení splnění podmínek pro získání zvláštního dlouhodobého pobytu – zahrnujících platný cestovní doklad, dvouletý nepřetržitý pobyt s dočasnou ochranou, bezdlužnost na zdravotním pojištění, dosažení požadovaného ročního příjmu, nepobírání humanitární dávky v určeném období, zajištěné ubytování a u dětí plnění školní docházky – se k zvláštnímu dlouhodobému pobytu zaregistrovalo 16 069 osob (tj. 19,9 % z celkového počtu osob, které projevily zájem). Tyto osoby si od října mohly rezervovat termín k pořízení biometrických údajů a vydání pobytu. Do ledna 2026 byl zvláštní dlouhodobý pobyt vydán 14 637 osobám, přičemž proces pokračoval i v prvním čtvrtletí 2026. Neudělení pobytu bylo způsobeno dodatečným nesplněním podmínek, nedostavením se k biometrice nebo ztrátou zájmu o pobyt.

Mezi držiteli zvláštního dlouhodobého pobytu mírně převažují ženy – tvoří 54 % oproti 46 % mužů. Co se týče územního rozložení, téměř čtvrtina cizinců (24,6 %, tj. 3 597 osob) má bydliště v Praze; druhým nejsilněji zastoupeným regionem je Středočeský kraj (15,4 %, 2 256 osob) a třetím Plzeňský kraj (13,5 %, 1 982 osob). Z hlediska věkové struktury dominují osoby v produktivním věku 18–65 let, které tvoří naprostou většinu – 11 991 osob; podíl dětí a mladistvých (0–17 let) činí 2 575 osob.

V.6. KOMISE PRO ROZHODOVÁNÍ VE VĚCÍCH POBYTU CIZINCŮ

Na základě zákona o pobytu cizinců byla s účinností od 1. ledna 2011 zřízena Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců (dále jen „Komise“) jako nadřízený správní orgán vůči Ministerstvu vnitra, odboru azylové a migrační politiky (dále jen „správní orgán I. stupně“). Komise je organizační součástí Ministerstva vnitra, avšak její členové jsou ve svém rozhodování na ministerstvu nezávislí. Rozhoduje v tříčlenných senátech, jejichž většinu tvoří osoby mimo strukturu ministerstva.

V roce 2025 působilo v Komisi 46 členů zařazených do 16 senátů. Od 1. června 2019 je zřízen rovněž trvalý zvláštní senát pro případy vyžadující přezkum utajovaných informací uchovávaných odděleně mimo spis, který v roce 2025 vydal 4 rozhodnutí.

V roce 2025 bylo Komisi předáno celkem 6 903 věcí, z nichž naprostá většina byla ve stejném období také rozhodnuta:

- trvalé pobyty – předáno 455, rozhodnuto 435; ve 35,2 % případů zrušeno rozhodnutí správního orgánu I. stupně a věc vrácena k novému projednání;
- dlouhodobé a přechodné pobyty občanů EU a jejich rodinných příslušníků – předáno 1 881, rozhodnuto 1 915, ve 26,7 % případů zrušeno rozhodnutí správního orgánu I. stupně a věc vrácena k novému projednání;

- dlouhodobá víza – předáno 751, rozhodnuto 760, v 6,1 % případů bylo vízum uděleno;
- podněty k opatření proti nečinnosti správního orgánu I. stupně – předáno 3 816, rozhodnuto 3 753, ve 45,3 % případů návrhu na opatření proti nečinnosti bylo vyhověno.

V roce 2025 Komise rovněž řešila 59 případů neudělení dočasné ochrany podle zákona č. 65/2022 Sb., přičemž v 8 z nich dočasnou ochranu udělila. Nadále přetrvává zvýšený nápad žádostí o nové posouzení neudělení víza k pobytu nad 90 dnů za účelem strpění pobytu podáváných občany Ukrajiny.

Proti rozhodnutím Komise bylo podáno 348 žalob, z nichž 65,5 % bylo zamítnuto. Správní soudy kladly i v roce 2025 zvýšený důraz na přiměřenost dopadu rozhodnutí do soukromého a rodinného života cizinců, a to i u rozhodnutí procesní povahy.

V.7. SOUDNÍ PŘEZKUM CIZINECKÝCH KAUZ

V roce 2025 bylo vydáno 864 pravomocným rozhodnutím krajských a městských soudů ve věcech pobytu a evidence cizinců (zák. č. 326/1999 Sb.), což představuje pokles o 36 rozhodnutí (4,0 %) oproti roku 2024, kdy bylo rozhodnuto v 900 věcech. Meziročně také došlo ke zrychlení délky řízení. Ve čtvrtině případů bylo předchozí rozhodnutí zrušeno a v necelých 70 % byla žaloba zamítnuta. Ovšem jsou patrné poměrně velké rozdíly mezi soudy.

Rozhodnutí krajských soudů ve věcech pobytu a evidence cizinců v roce 2025

Soud	Počet věcí	Průměrná délka řízení (ve dnech)*	Výsledek řízení (v %)			
			zrušeno rozhodnutí	žaloba zamítnuta	zpětvzetí	jiné
MS Praha	406	131	23,9 %	72,7 %	3,4 %	0,0 %
KS Praha	89	208	41,6 %	56,2 %	2,2 %	0,0 %
KS Č. Budějovice	11	149	27,3 %	72,7 %	0,0 %	0,0 %
KS Plzeň	80	176	18,8 %	71,3 %	7,5 %	2,5 %
KS Ústí n. Labem	121	187	15,7 %	81,0 %	2,5 %	0,8 %
KS Hr. Králové	20	86	15,0 %	80,0 %	0,0 %	5,0 %
KS Brno	103	203	35,9 %	56,3 %	5,8 %	1,9 %
KS Ostrava	34	148	41,2 %	58,8 %	0,0 %	0,0 %
Celkem	864	159	26,0 %	69,7 %	3,6 %	0,7 %

Zdroj: MS

*Ode dne nápadu do dne vyřízení soudem I. stupně.

VI. POBYT CIZINCŮ NA ÚZEMÍ ČR

VI.1. CIZINCI S POVOLENÝM POBYTEM NA ÚZEMÍ ČR

Na konci roku 2025 bylo na území ČR evidováno k legálnímu pobytu (po dobu delší než 90 dní) celkem 1 131 197 cizinců¹⁴, cizinci tak tvořili 10,4 % populace ČR¹⁵.

Meziročně se celkový počet legálně pobývajících cizinců oproti roku 2024 zvýšil o 3,4 %. Nárůst v roce 2025 byl zapříčiněn vedle standardních imigračních toků především stále přibývajících příchozími z Ukrajiny, kteří v ČR žádají o dočasnou ochranu.

Vývoj počtu cizinců s povoleným pobytem na území ČR v letech 2016–2025

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Počet cizinců	496 413	526 811	566 931	595 881	634 790	660 849	1 116 154	1 065 740	1 094 089	1 131 197
Meziroční změna v %	6,2	6,1	7,6	5,1	6,5	4,1	68,9	-4,5	2,7	3,4

Zdroj: IS CIS

Z celkového počtu 1 131 197 cizinců na území ČR bylo evidováno 343 876 s přechodným pobytem¹⁶ (30,4 %), 394 265 s trvalým pobytem (34,9 %) a 393 056 s dočasnou ochranou (34,7 %).

Cizinců ve standardním pobytovém režimu (tj. s trvalým či přechodným pobytem) bylo evidováno celkem 738 141, což představovalo o 4,7 % více než na konci roku 2024. Tempo růstu cizinců ve standardním pobytovém režimu se oproti předchozímu roku zrychlilo, zatímco v roce 2024 jejich počet narostl o 14 104 osob, v roce 2025 to bylo o 32 931 osob. Naopak počet cizinců s dočasnou ochranou zůstal relativně stabilní, jejich počet se meziročně zvýšil o 1,1 %.

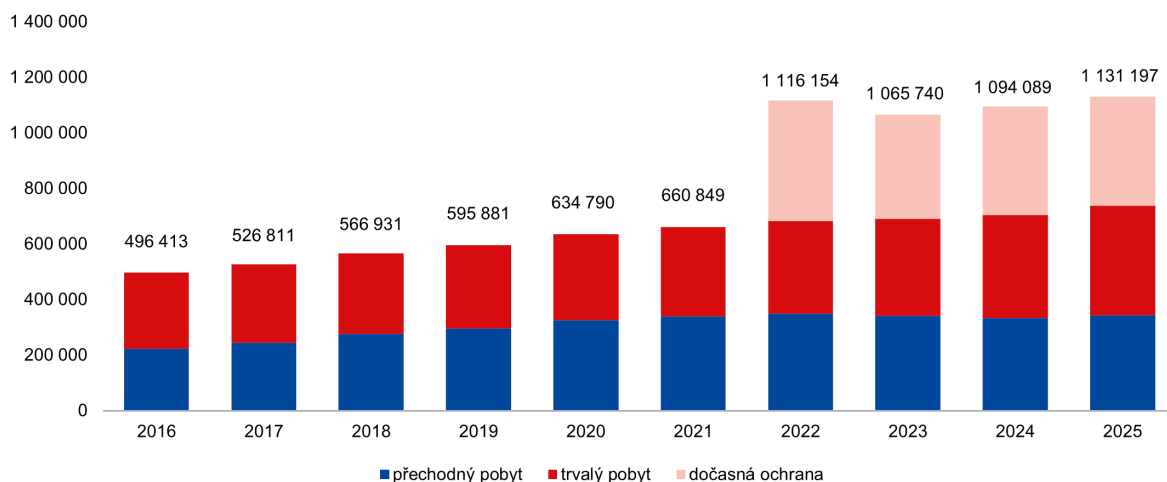
V přepočtu osob s dočasnou ochranou na počet obyvatel zůstává ČR státem s nejvyšším podílem těchto osob v rámci EU, zatímco v absolutním vyjádření je třetí za Německem a Polskem.

¹⁴ Údaj zahrnuje cizince s povoleným pobytem v ČR evidované v Cizineckém informačním systému. Reálné počty cizinců legálně pobývajících na území ČR se nicméně mohou lišit, neboť evidovaný počet cizinců nezahrnuje všechny občany jiných členských států EU pobývajících v ČR. Statistické přehledy zaznamenávají pouze ty občany EU, kteří požádali, resp. bylo jim vydáno osvědčení o registraci (místo dřívějšího potvrzení o přechodném pobytu). Ti, kteří jen využívají svého práva volného pohybu na území EU, statisticky podchyceni nejsou.

¹⁵ Pro výpočet byla použita data dostupná k 30.9.2025, kdy bylo v ČR evidováno celkem 10 897 178 obyvatel (Zdroj: ČSÚ).

¹⁶ Jedná se o cizince s dlouhodobým vízem, povolením k dlouhodobému pobytu, osvědčením o registraci občana EU (dříve potvrzení o přechodném pobytu občana EU) či povolením k přechodnému pobytu rodinného příslušníka občana EU.

Vývoj počtu cizinců s povoleným pobytem na území ČR v letech 2016–2025

Zdroj: IS CIS

79,1 % cizinců spadá do kategorie občanů třetích zemí (894 607 osob). Tento podíl se ve srovnání s předchozím rokem mírně zvýšil (+0,3 %). V absolutních hodnotách počet cizinců ze třetích zemí zvýšil o 32 939 osob (+3,8 %).

Občanů EU¹⁷ bylo evidováno celkem 236 590, což představuje 20,9 % z celkového počtu cizinců pobývajících v ČR. Meziročně se jedná o pokles o 19 815 osob.

Cizinci s povoleným pobytem v ČR podle členství v EU a kategorie pobytu – srovnání 2024/2025

Rok (stav k 31.12.)		2024		2025		Meziroční změna	
		počet cizinců	tj. %	počet cizinců	tj. %	počet cizinců	tj. %
Cizinci celkem	Celkem	1 094 089	100,0	1 131 197	100,0	37 108	3,4
	z toho přechodně	332 994	30,5	343 876	30,4	10 882	3,3
	z toho trvale	372 216	34,0	394 265	34,9	22 049	5,9
	z toho DO	388 879	35,5	393 056	34,7	4 177	1,1
Občané EU	Celkem	232 421	21,2	236 590	20,9	4 169	1,8
	z toho přechodně	112 793	48,5	110 686	46,8	-2 107	-1,9
	z toho trvale	119 628	51,5	125 904	53,2	6 276	5,2
Občané třetích zemí	Celkem	861 668	78,8	894 607	79,1	32 939	3,8
	z toho přechodně	220 201	25,6	233 190	26,1	12 989	5,9
	z toho trvale	252 588	29,3	268 361	30,0	15 773	6,2
	z toho DO	388 879	45,1	393 056	43,9	4 177	1,1

Zdroj: IS CIS

Podíl cizinců s přechodným pobytem, trvalým pobytem a dočasnou ochranou je víceméně vyrovnaný. Cizinci z EU pobývali v ČR více na trvalý pobyt (53,2 %), u občanů ze třetích zemí převažuje pobyt v rámci dočasné ochrany (43,9 %).

¹⁷ V rámci rozlišení kategorií cizinců na občany EU a cizinců ze zemí mimo EU (tzv. cizinců ze třetích zemí) jsou pro účely zpracování dat a jejich zjednodušení všichni občané Velké Británie zahrnuti v kategorii občanů z třetích zemí. Do kategorie občanů EU spadají rovněž občané států, se kterými má EU uzavřeno smlouvu o vytvoření společného Evropského hospodářského prostoru (tedy Island, Lichtenštejnsko a Norsko), a občané Švýcarska, které je součástí Evropského jednotného trhu.

Občané Ukrajiny jsou nejpočetnější skupinou cizinců v ČR (612 953). V roce 2025 došlo k jejich nárůstu ve všech třech typech pobytu, v rámci přechodného pobytu o 9 059 osob (+9,8 %), v rámci trvalého pobytu o 10 172 osob (+9,4 %) a u dočasné ochrany o 4 266 osob (+1,1 %). Celkově se počet ukrajinských státních příslušníků zvýšil o 23 497 osob (+4,0 %).

Další nejvíce zastoupenou státní příslušností jsou občané Slovenska (125 280), následně Vietnamu (69 685) a Ruska (37 524). Pokračují opět země Evropské unie – Rumunsko (21 287), Polsko (17 631) a Bulharsko (17 562). TOP 10 pak uzavírají občané Mongolska (14 908), Filipín (14 530) a Maďarska (12 111). Mezi další země, které mají na území ČR přes 10 000 občanů, patří Indie, Spojené státy, Německo, Kazachstán a Čína.

Cizinci s povoleným pobytem v ČR k 31. 12. 2025 dle kategorie pobytu a státní příslušnosti

Druh pobytu	Počet	Podíl v %	Meziroční změna v %	Z toho					
				přechodný pobyt	tj. %	trvalý pobyt	tj. %	dočasná ochrana	tj. %
Cizinci celkem	1 131 197	100,0	3,4	343 876	30,4	394 265	34,9	393 056	34,7
z toho TOP 10:									
Ukrajina	612 953	54,2	4,0	101 902	29,6	118 718	30,1	392 333	99,8
Slovensko	125 280	11,1	3,1	51 618	15,0	73 662	18,7	0	0,0
Vietnam	69 685	6,2	1,0	12 321	3,6	57 324	14,5	40	0,0
Rusko	37 524	3,3	-3,7	10 844	3,2	26 385	6,7	295	0,1
Rumunsko	21 287	1,9	1,1	12 472	3,6	8 815	2,2	0	0,0
Polsko	17 631	1,6	-0,6	6 022	1,8	11 609	2,9	0	0,0
Bulharsko	17 562	1,6	-1,0	9 356	2,7	8 206	2,1	0	0,0
Mongolsko	14 908	1,3	5,9	7 653	2,2	7 254	1,8	1	0,0
Filipíny	14 530	1,3	39,5	13 912	4,0	618	0,2	0	0,0
Maďarsko	12 111	1,1	4,0	7 681	2,2	4 430	1,1	0	0,0
Občané EU	236 590	20,9	1,8	110 686	32,2	125 904	31,9	0	0,0
Občané třetích zemí	894 607	79,1	3,8	233 190	67,8	268 361	68,1	393 056	100,0

Zdroj: IS CIS

V rámci pořadí TOP 10 nejčastěji zastoupených státních příslušností došlo ke změně na 9. místě, kde Filipíny nahradily Německo. Jinak zůstává složení v rámci TOP 10 neměnné.

V některých případech došlo v rámci TOP 10 k poklesům počtu cizinců. Pokračuje trend poklesu ruských občanů pobývajících na území ČR (důsledek restrikcí v oblasti vydávání víz v souvislosti s ruskou agresí na Ukrajině), jejichž počet se snížil o 1 446 osob (-3,7 %). Naopak nejvyšší nárůst byl zaznamenán jednoznačně v případě občanů Filipín, u nichž pokračuje trend z přechodných let spojený s početnou pracovní migrací z této země. Jejich počet meziročně stoupl o 4 112 osob (+39,5 %).

Poměrně vysoký relativní nárůst byl zaznamenán u občanů Indie (+ 1 114, +10,7 %) a Gruzie (+239, +12,5 %), přičemž i zde šlo zejména o zvýšení počtu osob s přechodným pobytem za účelem zaměstnání.

Specificky pro kategorii pobytu dočasná ochrana platí, že naprostou většinu osob s dočasnou ochranou tvoří občané Ukrajiny (392 333). Na konci roku představovali občané Ukrajiny 99,8 % všech držitelů tohoto typu pobytu. Ostatní státní příslušnosti se podílely pouze 0,2 %. Nejčastěji šlo o občany Ruska (295), Moldavska (116), Ázerbájdžánu (44), dále Vietnamu a Gruzie (shodně po 40 osobách), přičemž v těchto případech se převážně jednalo o rodinné příslušníky občanů Ukrajiny.

Nadále mezi cizinci převažují mírně muži, a to jak v rámci povolení k trvalému pobytu, tak v rámci pobytu přechodného. Naopak u dočasné ochrany jsou více zastoupeny ženy. Celkem muži na konci roku 2025 tvořili

Pobyt cizinců na území ČR

52,2 % cizinců. Poměr zastoupení mužů a žen je vyváženější u cizinců, kteří na území ČR pobývají trvale. U trvalých pobytů byl podíl mužů 52,8 %, u přechodných pobytů měli muži výraznější převahu v zastoupení, a to 59,4 %. U pobytů na základě dočasné ochrany muži tvoří pouze 45,3 %.

Cizinci s povoleným pobytem v ČR k 31. 12. 2025 dle kategorie pobytu a pohlaví

Pohlaví	Cizinci celkem	Z toho			
		muži	tj. %	ženy	tj. %
Celkem	1 131 197	590 379	52,2	540 818	47,8
z toho:					
Přechodný pobyt	343 876	204 315	59,4	139 561	40,6
Trvalý pobyt	394 265	208 193	52,8	186 072	47,2
Dočasná ochrana	393 056	177 871	45,3	215 185	54,7

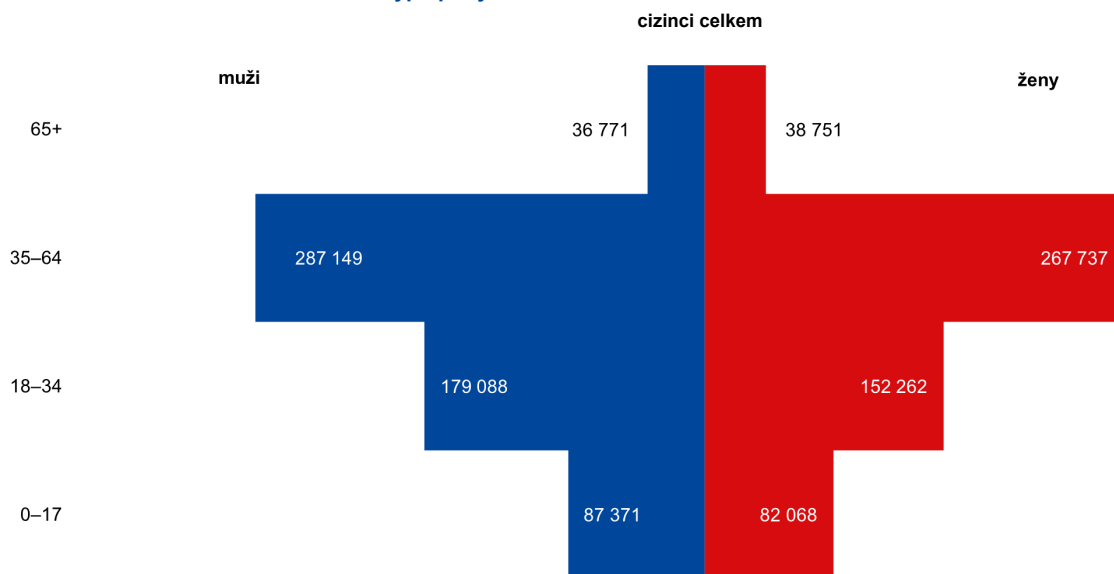
Zdroj: IS CIS

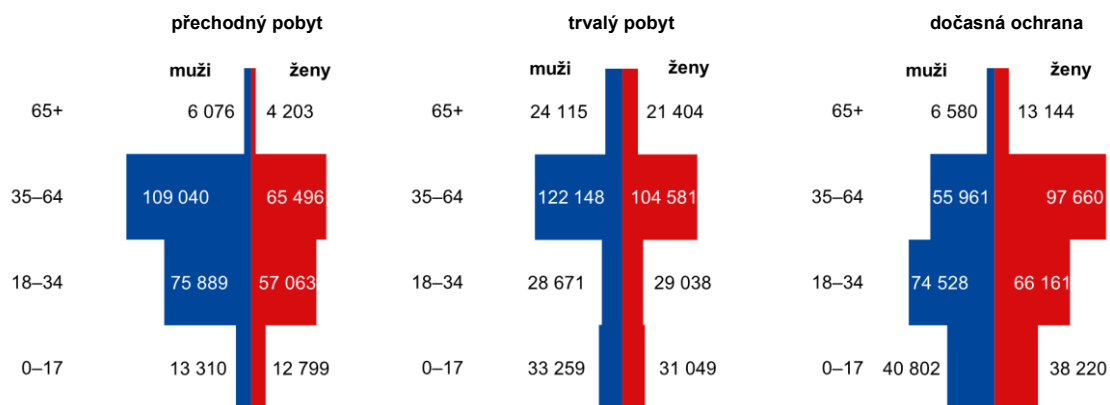
Z hlediska věku mezi cizinci v ČR celkově převažuje skupina 35–64 let (49,1 %), druhá nejpočetnější je věková skupina 18–34 let, což dohromady představuje 78,3 % cizinců v ekonomicky aktivním věku.

Podobně jako v roce 2024 se i v roce 2025 věkové složení lišilo podle typu pobytu. U přechodného a trvalého pobytu byla dlouhodobě nejpočetnější věková skupina 35–64 let, zatímco u dočasné ochrany toto platí pouze u žen. U přechodného pobytu je patrně vyšší zastoupení mužů a věkové kategorie ekonomicky aktivních jsou mezi sebou více vyrovnané. Naopak u trvalého pobytu jasně převažuje věková skupina 35–64 let s rovnoměrným zastoupením pohlaví ve všech kategoriích, přičemž je zde také vyšší podíl nezletilých osob (16,3 %) a osob starších 65 let (11,5 %).

Mezi cizinci s dočasnou ochranou je vysoké zastoupení žen s dětmi. Podíl nezletilých osob tvořil téměř čtvrtinu (20,1 %). Většinu osob mezi osobami v ekonomicky aktivním věku tvořily na konci roku 2025 stejně jako předchozí roky ženy (56,4 %). Ovšem ve věkové skupině 18–34 let převažovali muži, jejichž počet se oproti roku 2024 zvýšil o 27,3 % (+15 963 osob). Hlavní důvodem tohoto nárůstu bylo ukrajinské vládní nařízení, které od srpna 2025 umožňuje všem mladým Ukrajincům ve věku 18 až 22 let opouštět zemi bez překážek.

Pohlavně-věková struktura cizinců dle typu pobytu k 31. 12. 2025

Zdroj: IS CIS

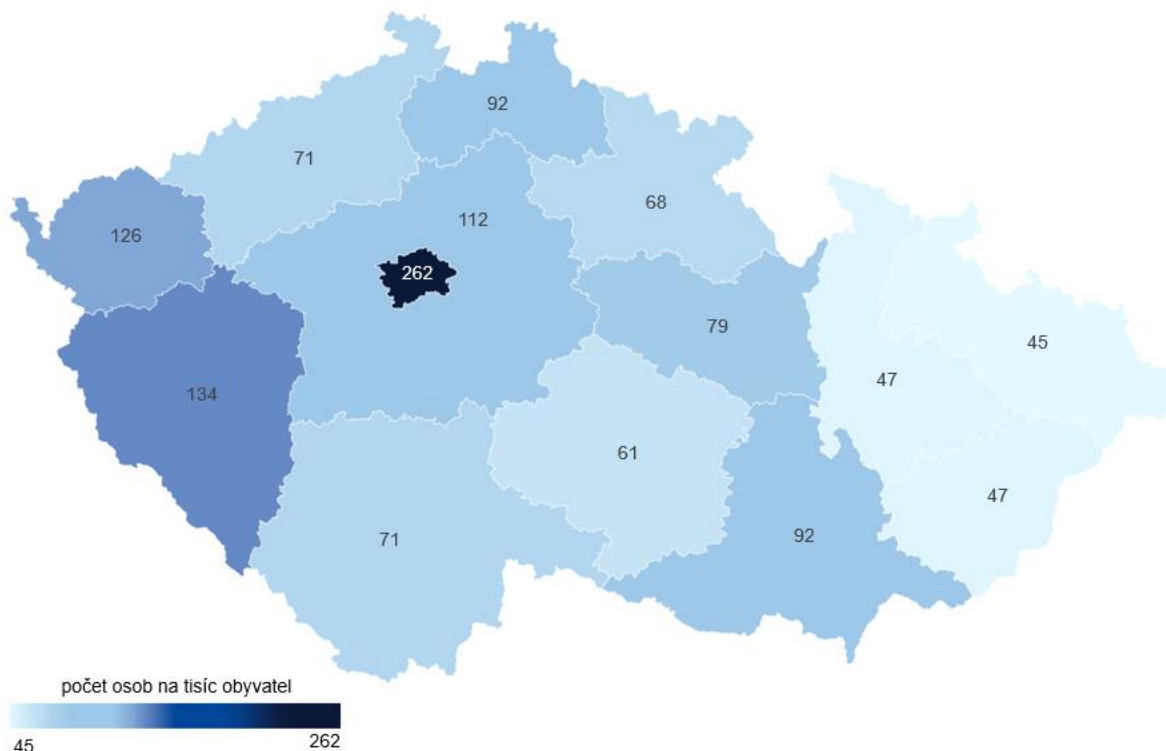
Z hlediska regionálního rozmístění cizinců žije jejich největší podíl na území Prahy a Středočeského kraje (46,9 %), výrazná preference Prahy se potvrzuje i při členění podle typu pobytu. Následuje kraj Jihomoravský (10,0 %) a Plzeňský (7,3 %). Stejně jako v předchozích letech byl nejnižší počet cizinců registrován ve Zlínském kraji (2,1 %), následovaném Olomouckým krajem (2,6 %).

Cizinci s povoleným pobytem v jednotlivých krajích k 31. 12. 2025 dle kategorie pobytu

Druh pobytu	Celkem s povoleným pobytem	tj. %	Z toho								
			přechodně	tj. %	tj. %	trvale	tj. %	tj. %	dočasná ochrana	tj. %	tj. %
Celkem s pobytem v ČR	1 131 197	100	343 876	30,4		394 265	34,9		393 056	34,7	
z toho v teritoriu kraje:											
Hlavní město Praha	366 227	32,4	127 270	37,0	34,8	137 309	34,8	37,5	101 648	25,9	27,8
Středočeský	164 399	14,5	44 797	13,0	27,2	62 613	15,9	38,1	56 989	14,5	34,7
Jihomoravský	112 871	10,0	36 537	10,6	32,4	34 525	8,8	30,6	41 809	10,6	37,0
Plzeňský	82 403	7,3	24 457	7,1	29,7	26 138	6,6	31,7	31 808	8,1	38,6
Ústecký	57 611	5,1	14 584	4,2	25,3	24 519	6,2	42,6	18 508	4,7	32,1
Moravskoslezský	53 556	4,7	15 878	4,6	29,6	17 300	4,4	32,3	20 378	5,2	38,0
Jihočeský	46 631	4,1	14 295	4,2	30,7	14 206	3,6	30,5	18 130	4,6	38,9
Liberecký	41 254	3,6	9 879	2,9	23,9	15 850	4,0	38,4	15 525	3,9	37,6
Karlovarský	36 881	3,3	8 288	2,4	22,5	15 347	3,9	41,6	13 246	3,4	35,9
Pardubický	41 959	3,7	13 195	3,8	31,4	10 731	2,7	25,6	18 033	4,6	43,0
Královéhradecký	37 984	3,4	9 046	2,6	23,8	11 456	2,9	30,2	17 482	4,4	46,0
Vysočina	31 448	2,8	8 898	2,6	28,3	7 528	1,9	23,9	15 022	3,8	47,8
Olomoucký	29 403	2,6	7 894	2,3	26,8	8 915	2,3	30,3	12 594	3,2	42,8
Zlínský	27 432	2,4	8 096	2,4	29,5	7 660	1,9	27,9	11 676	3,0	42,6
Neuvedeno	1 138	0,1	762	0,2	67,0	168	0,0	14,8	208	0,1	18,3

Zdroj: IS CIS

Počet cizinců v přepočtu na tisíc obyvatel v jednotlivých krajích k 31. 12. 2025

Zdroj: IS CIS, ČSÚ

VI.2. ZAMĚŠTNÁVÁNÍ CIZINCŮ V ČR¹⁸

Ke dni 31. 12. 2025 bylo krajskými pobočkami Úřadu práce České republiky (dále také jen „ÚP ČR“) evidováno celkem 935 322 pracovníprávních vztahů zahraničních pracovníků.

Celkem 416 993 pracovníprávních vztahů patřilo zaměstnancům z členských států EU, Evropského hospodářského prostoru a Švýcarska (dále jen „EU/EHP a Švýcarska“), včetně jejich rodinných příslušníků. Početně nejvíce zastoupenou skupinou byli občané Slovenska (229 014 informačních karet), dále Rumunska (45 326 informačních karet), Polska (44 417 informačních karet) a Bulharska (34 750 informačních karet).

Celkem 518 329 představovaly pracovníprávní vztahy zaměstnanců, kteří jsou občané nečlenských států EU/EHP a Švýcarska – cizinci ze třetích zemí. Nejčastěji se jednalo o občany Ukrajiny (298 078 informačních karet¹⁹ + 59 736 pracovních oprávnění²⁰), Ruska (21 159 informačních karet + 2 763 pracovních oprávnění) a Vietnamu (19 405 informačních karet + 3 590 pracovních oprávnění).

¹⁸ V důsledku probíhajících digitalizačních projektů zasahujících do zdrojových dat jsou v oblasti zahraniční zaměstnanosti od 1. 7. 2024 všechny zveřejňované statistické údaje kvalifikovanými odhady.

¹⁹ Zahnuje pracovníky z třetích zemí, kteří nepotřebují povolení k zaměstnání, zaměstnaneckou kartu, modrou kartu nebo kartu vnitropodnikově převedeného zaměstnance.

²⁰ Zahnuje povolení k zaměstnání, zaměstnanecké karty, modré karty, popř. karty vnitropodnikově převedených zaměstnanců.

Z hlediska územního členění je nejvyšší počet pracovněprávních vztahů zahraničních zaměstnanců dlouhodobě evidován v hlavním městě Praze (313 892), následované Středočeským (152 858), Jihomoravským (105 400) a Plzeňským krajem (84 540).

Většinu zahraničních pracovníků v roce 2025 tvořili zahraniční pracovníci s volným přístupem na trh práce. Z celkového počtu 935 322 zahraničních pracovníků evidence vykazala 416 993 informačních karet občanů členských států EU/EHP a Švýcarska včetně jejich rodinných příslušníků a 401 644 informačních karet občanů nečlenských států EU/EHP a Švýcarska – cizinců ze třetích zemí.

Mezi zahraničními pracovníky, kteří na trh práce vstupují na základě pracovního oprávnění, bylo k 31. 12. 2025 z celkového počtu 116 685 osob evidováno 105 460 držitelů zaměstnaneckých karet, 8 977 držitelů povolení k zaměstnání, 2 179 držitelů modrých karet a 69 držitelů karty vnitropodnikově převedeného zaměstnance.

Zahraniční pracovníci v ČR – srovnání 2024/2025

Období roku	2024	tj. %	2025	tj. %	Změna oproti předchozímu období	
					v %	absolutní číslo
Celkem	845 468	100,0	935 322	100,0	10,6	89 854
Z toho Cizinci s volným vstupem na trh práce						
Občané členských států EU* (včetně občanů EHP a Švýcarska a jejich rodinných příslušníků)	397 637	47,0	416 993	44,6	4,9	19 356
Cizinci ze třetích zemí	329 699	39,0	401 644	42,9	21,8	71 945
Z toho Cizinci se vstupem na trh práce na základě pracovního povolení (cizinci ze třetích zemí)						
Zaměstnanecká karta	108 113	12,8	105 460	11,3	-2,5	-2 653
Povolení k zaměstnání	7 897	0,9	8 977	1,0	13,7	1 080
Modrá karta	2 049	0,2	2 179	0,2	6,3	130

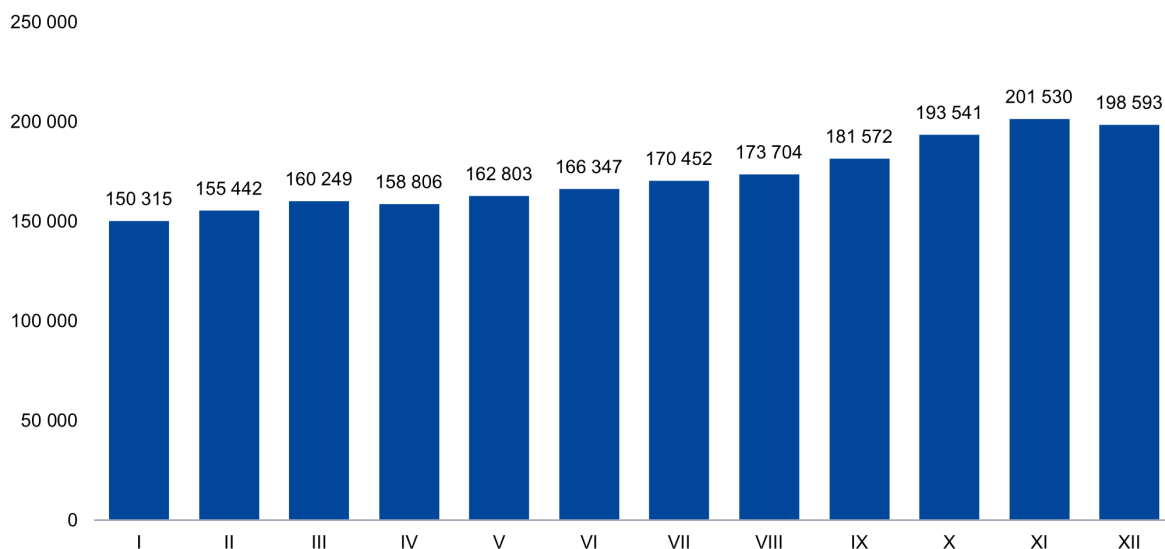
Zdroj: MPSV

Zaměstnávání držitelů dočasné ochrany

V roce 2025 se nadále značná část činnosti Úřadu práce ČR zaměřovala na cizince, kteří na území pobývají v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na Ukrajině. Jednalo se mj. o poskytování informací o možnostech zaměstnávání osob z Ukrajiny, a to jak osob s udělenou dočasnou ochranou, tak cizinců s vízem za účelem strpění na území. V této souvislosti byly poskytovány zejména informace zaměstnavatelům o možnostech a podmínkách zaměstnání těchto osob, samotným cizincům pak informace převážně o aktuálních nabídkách volných pracovních míst, o možnostech jejich vedení v evidenci uchazečů o zaměstnání a rekvalifikačních kurzech (zejména zaměřených na český jazyk), orientace v pracovněprávních předpisech, případně o poskytovaných dávkách.

Počet zaměstnaných držitelů dočasné ochrany z Ukrajiny na konci roku 2025 dosáhl 198 593 osob. V pracovněprávních vztazích převažovaly ženy (přes 60 % pracovněprávních vztahů). Nejčastěji držitelé dočasné ochrany pracovali v Praze, Středočeském a Plzeňském kraji. Osoby s dočasnou ochranou pracovaly především jako pomocníci ve stavebnictví, výrobě a v dopravě nebo jako montážní dělníci výrobků a zařízení.

Zaměstnaní držitelé dočasné ochrany v ČR v roce 2025 (platné pracovní právní vztahy k poslednímu dni v měsíci)²¹

Zdroj: MPSV

VI.2.1. Stanoviska MV v rámci řízení o vydání povolení ke zprostředkování zaměstnání

MV vydává v rámci řízení o udělení povolení ke zprostředkování zaměstnání závazná stanoviska podle § 60a zákona o zaměstnanosti, a to na základě žádostí předkládaných prostřednictvím MPSV. MV při vydávání závazného stanoviska posuzuje udělení povolení z hlediska ochrany veřejného pořádku, bezpečnosti a ochrany práv třetích osob. Za tímto účelem vyhodnocuje informace získané ze zdrojů Policie ČR a zpravodajských služeb, přičemž se zaměřuje zejména na ověření faktického fungování žadatelů v místě jejich sídla a pracoviště a na zjištění trestněprávní bezúhonnosti jednatelů a odpovědných osob.

V roce 2025 zpracoval odbor bezpečnostní politiky MV celkem 753 žádostí a opakovaných žádostí o udělení povolení ke zprostředkování zaměstnání. Z tohoto počtu bylo 45 žádostí podáno fyzickými osobami a 708 žádostí osobami právními. Po posouzení informací získaných v součinnosti s Policí ČR a zpravodajskými službami bylo vydáno 605 souhlasných a 148 nesouhlasných stanovisek. Oproti předchozím rokům se zvýšil počet podaných rozkladů — ministr vnitra rozhodoval celkem o 5 rozkladech, přičemž ve 4 případech byly závěry odboru bezpečnostní politiky potvrzeny a v 1 případě došlo v důsledku změny podmínek ke změně závazného stanoviska.

²¹ Od července 2024 se vzhledem k probíhajícím digitalizačním projektům, v rámci nichž dochází ke změnám v práci s daty včetně změn ve zdrojích dat, jedná pouze o kvalifikované odhady.

Počty žádostí o udělení povolení ke zprostředkování zaměstnání

Rok	Celkem žádostí	Z toho		Rozklad
		souhlasných stanovisek	nesouhlasných stanovisek	
2020	698	474	224	14
2021	532	410	121	7
2022	565	437	128	3
2023	797	610	187	1
2024	706	564	142	1
2025	753	605	148	5

Zdroj: MV OBP

Celkový počet vyřízených žádostí zůstává v posledních třech letech na srovnatelné úrovni. Tento stav je přičítán především vysoké poptávce po agenturním zaměstnávání, zejména v souvislosti s pracovním uplatňováním ukrajinských agenturních zaměstnanců v ČR. Rovněž platí, že jakákoli změna u již vydaného povolení — například změna sídla, pracoviště či organizační struktury společnosti — zakládá povinnost zahájit nové řízení o změně povolení, v němž musí být ohlášené změny opětovně prověřeny.

Dlouhodobě nejčastějším důvodem pro vydání nesouhlasného závazného stanoviska zůstává absence řádného označení sídel a pracovišť žadatelů o udělení povolení ke zprostředkování zaměstnání, které Policie ČR ověřuje před vydáním povolení. Tato skutečnost byla po léta přičítána neurčitosti příslušných ustanovení zákona o zaměstnanosti.

Od 1. ledna 2024 nabyla účinnosti novela zákona o zaměstnanosti, která explicitně zakotvuje povinnost mít sídlo a pracoviště viditelně označeny obchodní firmou, jménem a IČ žadatele, a to již před podáním žádosti a po celou dobu platnosti povolení. Očekávané zlepšení poměru souhlasných a nesouhlasných stanovisek se však dosud nedostavilo, neboť velká část žadatelů tuto legislativní změnu dosud nezohledňuje. MV nadto nevydává souhlasná závazná stanoviska subjektům disponujícím výlučně virtuálním sídlem a pracovištěm, a to z důvodu ochrany práv klientů agentur práce, pro něž by byly tyto subjekty prakticky nedohledatelné.

Opakovaně se vyskytuje rovněž problematika koncentrace velkého počtu agentur práce v rukou jediného jednatele a jejich následného účelového přeprodávání, jakož i využívání sdílených kancelářských prostor několika různými společnostmi, což může být v rozporu s ochranou práv agenturních pracovníků. Ačkoli označení kanceláří bývá při kontrole formálně v pořádku, po provedené pobytové kontrole Policií ČR dochází k jeho účelovým změnám ve prospěch jiné agentury — a to v přímé souvislosti s převodem těchto společností.

VI.3. PODNIKÁNÍ CIZINCŮ V ČR

Na konci roku 2025 bylo v ČR evidováno celkem 1 967 976 podnikatelů, tj. o 40 701 více než v roce 2024 (tj. +2,1 %). Podnikatelů-cizinců bylo 145 537 a tvořili 7,4 % z celkového počtu podnikatelů na území ČR. Registrováno bylo celkem 3 027 935 živnostenských oprávnění, což je o 81 880 více než v roce 2024. Na cizince připadalo 202 078 živnostenských oprávnění (o 20 751 více než v roce 2024, tj. +11,4 %).

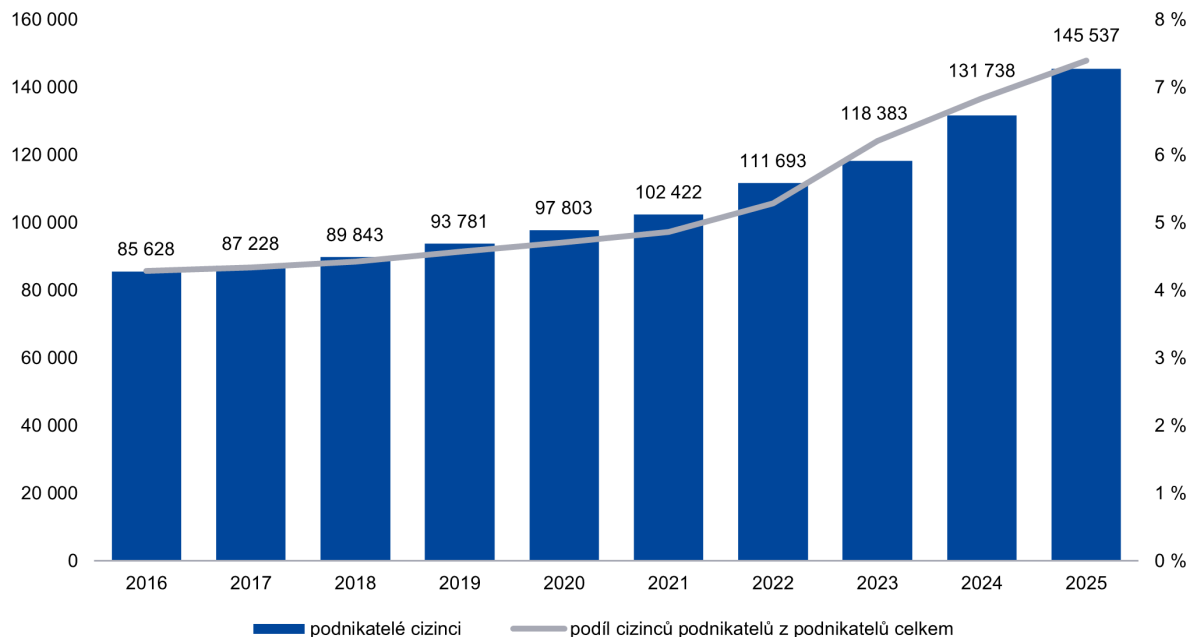
V roce 2025 došlo nárůstu podnikatelů jak mezi občany ČR (o 2,1 %), tak mezi podnikateli-cizinci (o 10,5 %).

Podnikání cizinců v ČR – vývoj v letech 2016–2025

Stav ke dni 31.12.	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Podnikatelé cizinci	85 628	87 228	89 843	93 781	97 803	102 422	111 693	118 383	131 738	145 537
Živnostenská oprávnění	111 034	113 817	118 173	124 568	131 155	138 346	151 244	161 827	181 327	202 078

Zdroj: MPO

Vývoj počtu podnikatelů v letech 2016–2025

Zdroj: MPO

Mezi podnikateli-cizinci byly ženy zastoupeny tradičně necelou jednou třetinou (45 353, tj. 31,2 %), jejich počet se meziročně zvýšil o 3 985 osob, nicméně jejich podíl na celkovém počtu podnikatelů-cizinců se snížil o 0,2 %.

Dle krajů bylo v roce 2025 nejvíce cizinců-podnikatelů na území hl. m. Prahy (62 829), ve Středočeském kraji (18 068), v Jihomoravském kraji (12 825), Ústeckém kraji (9 248) a Plzeňském kraji (7 758). Toto pořadí zůstává stejné jako v předchozím roce.

Stejně jako v předešlém roce, i v roce 2025 bylo mezi cizinci nejvíce podnikatelů ukrajinské národnosti (52 441 osob, meziroční nárůst o 21,1 %). Dále pak následovali občané Slovenska (27 701 osob, meziroční nárůst o 7,3 %) a občané Vietnamu (21 260 osob, meziroční nárůst o 0,5 %). V rámci TOP 10 státních příslušností nedošlo oproti předcházejícímu roku ke změně v pořadí.

Podnikatelé – cizinci – srovnání 2024/2025

Rok	2024	tj. %	2025	tj. %	Změna oproti předchozímu období	
					v %	absolutní číslo
Celkem podnikatelů cizinců	131 738	100	145537	100	10,5	13 799
z toho TOP 10 (řazeno dle 2025):						
Ukrajina	43 305	32,9	52 441	36,0	21,1	9 136
Slovensko	25 817	19,6	27 701	19,0	7,3	1 884
Vietnam	21 145	16,1	21 260	14,6	0,5	115
Rusko	5 529	4,2	5 855	4,0	5,9	326
Rumunsko	3 367	2,6	3 650	2,5	8,4	283
Německo	3 347	2,5	3 336	2,3	-0,3	-11
Polsko	3 008	2,3	3 167	2,2	5,3	159
Bulharsko	2 073	1,6	2 132	1,5	2,8	59
Maďarsko	1 864	1,4	2 055	1,4	10,2	191
Spojené státy americké	1 727	1,3	1 733	1,2	0,3	6

Zdroj: MPO

VI.4. VZDĚLÁVÁNÍ CIZINCŮ V ČR²²

Vzdělávání v mateřských školách

Mateřské školy navštěvovalo ve školním roce 2025/2026 celkem 21 597 dětí-cizinců. Z tohoto počtu mělo celkem 6 110 dětí udělený azyl, doplňkovou nebo dočasnou ochranu v ČR. V českých mateřských školách byli nejvíce zastoupeni státní příslušníci Ukrajiny (12 484), Slovenska (2 609) a Vietnamu (2 144). Celkem se v mateřských školách vzdělávaly děti 110 různých státních příslušností.

Předškolní vzdělávání je v ČR povinné pro děti od počátku školního roku, který následuje po dni, kdy dítě dosáhne pátého roku věku. Předškolní vzdělávání podporuje rozvoj osobnosti dítěte a v případě dětí-cizinců také umožňuje jejich rychlejší integraci do většinové společnosti.

Vzdělávání v přípravných třídách základních škol, přípravném stupni základních škol speciálních

Ve školním roce 2025/2026 bylo v přípravných třídách základních škol a v přípravném stupni základních škol speciálních celkem 675 dětí-cizinců. Z tohoto počtu mělo celkem 282 dětí udělený azyl, doplňkovou nebo dočasnou ochranu v ČR. Nejvíce dětí v přípravných třídách nebo v přípravném stupni pocházelo z Ukrajiny (388), Vietnamu (91) a Slovenska (60).

Přípravné třídy jsou určeny zejména pro děti s odkladem povinné školní docházky. Cílem je vyrovnat jejich vývoj a co nejlépe je připravit na přechod do základního vzdělávání. Přípravný stupeň základní školy speciální pak slouží k přípravě dětí s těžším mentálním postižením na vzdělávání v základní škole speciální.

²² Statistická data jsou uváděna podle stavu k 30.9.2025, s výjimkou vyšších odborných škol (k 31.10.2025) a vysokých škol (31.12.2025).

Vzdělávání v základních školách

Žáci-cizinci mají přístup k základnímu vzdělávání a školským službám podle školského zákona v ČR za stejných podmínek jako občané ČR (nečiní se rozdíl mezi žáky ze zemí EU, ze třetích zemí nebo podle formy pobytu).

V ČR bylo ve školním roce 2025/2026 celkem 76 726 žáků-cizinců na základních školách, z toho 39 774 žáků-cizinců mělo udělený azyl, doplňkovou či dočasnou ochranu. Podle četnosti pocházelo nejvíce žáků-cizinců na základních školách z Ukrajiny (52 342), Vietnamu (6 788) a Slovenska (6 261). Celkem se v základních školách vzdělávali žáci 131 různých státních příslušností.

Vzdělávání na středních školách

V ČR se ve školním roce 2025/2026 vzdělávalo celkem 24 993 žáků-cizinců ve středních školách, z toho 9 424 žáků-cizinců mělo udělený azyl, doplňkovou či dočasnou ochranu. Podle četnosti pocházelo nejvíce žáků-cizinců z Ukrajiny (15 768), Slovenska (2 794) a Vietnamu (2 575). Celkem se ve středních školách vzdělávali žáci 109 různých státních příslušností.

Vzdělávání v konzervatořích

Počty cizinců vzdělávajících se na konzervatořích ve školním roce 2025/2026 dosahovaly celkem 277 žáků, nejpočetnější skupina pocházela z Ukrajiny (144), Slovenska (64) a Ruska (16). Azyl, dočasnou nebo doplňkovou ochranu mělo udělenou 89 žáků konzervatoří – všichni byli z Ukrajiny.

Vzdělávání ve vyšších odborných školách

Ve vyšších odborných školách studovalo ve školním roce 2025/26 celkem 896 cizinců, nejvíce jich pocházelo ze Slovenska (336), Ukrajiny (317) a Ruska (114). Celkem studovali na vyšších odborných školách cizinci 30 různých státních příslušností. Azyl, dočasnou nebo doplňkovou ochranu mělo 114 studentů vyšších odborných škol.

Vzdělávání cizinců na veřejných a soukromých vysokých školách

Na veřejných a soukromých vysokých školách studovalo v akademickém roce 2025/2026 celkem 58 999 studentů-cizinců, z toho 32 879 v rámci studia bakalářského, 21 130 v rámci studia magisterského (včetně navazujícího magisterského) a 5 107 v rámci studia doktorského²³. Nejvíce cizinců pocházelo ze Slovenska (23 999), Ukrajiny (8 442), Ruska (3 904) a Kazachstánu (3 453). Počty cizinců meziročně stoupají, nicméně zastoupení jednotlivých státních příslušností zůstává podobné.

²³ Prostý součet neodpovídá, protože někteří studenti jsou zapsáni souběžně do více oborů.

VII. INTEGRACE

VII.1. INTEGRACE CIZINCŮ

V ČR je pro účely integrace cizinců zpracována Koncepce integrace cizinců (přijata v roce 2000, zásadně aktualizována v letech 2006, 2011 a 2016), k jejímuž naplňování každoročně vláda ČR schvaluje Postup pro realizaci aktualizované Koncepce integrace cizinců (dále Postup). Samostatnou linií je integrace osob s udělenou mezinárodní ochranou, kterou upravuje Státní integrační program. Adaptace a integrace osob s dočasnou ochranou byla v roce 2025 řešena vládním grémiem pro adaptaci a integraci držitelů dočasné ochrany. Činnost tohoto grémia řídil vicepremiér a ministr práce a sociálních věcí.

Primární cílovou skupinou integrace jsou legálně pobývající státní příslušníci třetích zemí. I v roce 2025 bylo umožněno vzájemné potřebné doplňování v oblasti cílové skupiny u strategie zaměřené na osoby s dočasnou ochranou. Řady integračních nástrojů (např. poskytování informací, sociální a právní poradenství, jazykové kurzy, či pomoc v tíživé životní situaci) mohou využívat rovněž občané EU a dále držitelé mezinárodní ochrany (nad rámec pro ně připravených služeb poskytovaných v rámci Státního integračního programu). Ve výjimečných případech pak mohou být součástí cílové skupiny i státní občané ČR, kteří mají prokazatelně obdobné integrační potřeby jako výše zmínění cizinci. S ohledem na to, že integrace je oboustranným procesem, je cílovou skupinou integrace také majoritní společnost (např. v podobě účasti na kulturních aktivitách). Integrační politika se ve zvýšené míře zaměřuje na integraci cizinců ve zranitelném či znevýhodněném postavení. Těmi jsou především ženy-cizinky (ekonomicky aktivní i ženy v domácnosti), cizinci-senioři a děti a mládež z řad cizinců.

Bližší informace o aktivitách jednotlivých rezortů a realizovaných projektech na podporu integrace cizinců viz samostatná část „Realizace koncepce integrace cizinců v roce 2025“.

VII.2. POSKYTOVÁNÍ INFORMACÍ CIZINCŮM

Informační portál pro cizince (IPC)

IPC představuje klíčový zdroj informací pro cizince pobývající v ČR i ty, kteří se do země teprve chystají. Poskytuje komplexní a aktuální informace o pobytové problematice v uživatelsky přívětivé formě v českém a anglickém jazyce. Cizinci si na portálu mohou založit uživatelský účet a zarezervovat si termín návštěvy Ministerstva vnitra, případně dále spravovat své rezervace.

V roce 2025 již plně fungovala facebooková stránka Informačního portálu pro cizince, založená v září roku 2024. Lze zde najít např. aktuální informace o získání a prodloužení pobytů a změny v provozní době pracovišť. Mezi nejdůležitější kampaně v roce 2025 patřila kampaň ohledně zrušení kolkových známek a generátoru platebních údajů na IPC a také kampaň ohledně práv a povinností dlouhodobého víza a pobytu za účelem studia. Mezi příspěvky s nejvyšším dosahem patřily aktuality, informující o legislativních a dalších změnách. Facebooková stránka IPC měla v lednu 2026 celkem 7 183 sledujících a v průběhu roku 2025 ji navštívilo 158 tisíc uživatelů.

Klientské centrum pro poskytování informací cizincům

Hlavním posláním Klientského centra pro poskytování informací cizincům bylo i v roce 2025 poskytování aktuálních informací o pobytové problematice prostřednictvím informační linky a zajišťování objednávání klientů na jednotlivá pracoviště odboru azylové a migrační politiky MV prostřednictvím objednávací linky. V plném provozu fungovala rovněž infolinka čísel jednacích a stavu řízení, zavedená v září 2024. Všechny tyto služby jsou dostupné na centrální telefonní lince +420 974 801 801; pro dotazy lze centrum kontaktovat také e-mailem na adrese pobyty@mv.gov.cz.

V roce 2025 evidovalo klientské centrum celkem 543 652 příchozích hovorů a 28 580 zodpovězených e-mailů. Obslouženo bylo 407 228 hovorů a obslužnost linek dosahovala 75 % (meziročně pokles o 2 %). Počet zodpovězených e-mailů se oproti předchozímu roku zvýšil o 5 396.

Objednávací linka byla z hlediska počtu příchozích hovorů nevytíženější: konzultanti obsloužili 232 013 volajících z celkových 317 618 (obslouženost 73 %). Nejpočetnější kategorií hovorů byly objednávky prostřednictvím IPC, a to i přesto, že je mohou cizinci vytvářet samostatně prostřednictvím svého uživatelského účtu. Nejčastěji volali česky hovořící cizinci ze třetích zemí.

Informační linka zaznamenala 132 553 příchozích hovorů, z nichž bylo obslouženo 101 682 (obslužnost 77 %). Konzultanti se nejčastěji setkávali s dotazy k problematice zaměstnaneckých karet a nad rámec běžné agendy také s dotazy ke zrušení kolkových známek, digitalizaci správních poplatků a novým pravidlům pro ukrajinské cestovní doklady, do nichž nelze zapisovat nezletilé děti a jejichž platnost se již neprodlužuje formou razítka.

Infolinka čísel jednacích a stavu řízení zaznamenala 93 481 příchozích hovorů, z nichž bylo obslouženo 73 533 (obslouženost 79 %). Na rozdíl od ostatních linek mohou konzultanti v rámci jednoho hovoru sdělit až 5 čísel jednacích nebo ověřit stav 5 řízení, přičemž dotazy na stav řízení tvoří 54 % všech hovorů. Zavedení této linky přispělo ke snížení zátěže ostatních linek, které se tak mohou plněji věnovat své dedikované agendě.

Poskytování informací spojených s dočasnou ochranou

Informační portál pro cizince v roce 2025 obdobně jako v předchozích letech sloužil držitelům dočasné ochrany k online registraci pro prodloužení dočasné ochrany. Nově v roce 2025 proběhlo na portálu také vyjádření zájmu o zvláštní dlouhodobý pobyt a pro osoby, které splnili všechny podmínky, následně rovněž online registrace k jeho získání.

V reakci na ozbrojený konflikt stále fungovala facebooková stránka Naši Ukrajinci, která se dlouhodobě zaměřuje na vyvrácení dezinformací a poskytování ověřených informací pro držitele dočasné ochrany. Mezi nejdůležitější kampaně roku 2025 patřily kampaně k prodloužení dočasné ochrany, vyjádření zájmu o zvláštní dlouhodobý pobyt a online registraci pro jeho získání. Největšího dosahu dosahovaly příspěvky o zvláštním dlouhodobém pobytu — zejména o postupu při vyjádření zájmu, podmínkách pro jeho získání a parametrech tohoto pobytového oprávnění. Stránka měla v lednu 2026 celkem 45 901 sledujících a v průběhu roku 2025 ji navštívilo 1,4 milionu uživatelů.

V červnu 2025 byl za účelem rozšíření dosahu mezi cílovou skupinou spuštěn také telegramový kanál Naši Ukrajinci. Telegramový kanál měl v lednu 2026 celkem 6 277 sledujících.

V souvislosti s pokračujícím ozbrojeným konfliktem na Ukrajině byla nadále provozována informační linka k problematice dočasné ochrany na čísle +420 974 801 802. Linka poskytuje informace v českém a ukrajinském jazyce zejména držitelům a žadatelům o dočasnou ochranu, ale také osobám z většinové společnosti — například ubytovatelům nebo zaměstnavatelům. V roce 2025 konzultanti linky zajišťovali technickou a informační podporu při

procesu vyjádření zájmu o zvláštní dlouhodobý pobyt i při následné online registraci pro jeho získání. Souběžně probíhala komunikace s cílovou skupinou e-mailem na adrese ukrajina@mv.gov.cz.

Počet příchozích hovorů na lince se oproti roku 2024 zvýšil o 12 % a dosáhl 65 529; z toho bylo obslouženo 55 443 hovorů (obslouženost 85 %). Na e-mail ukrajina@mv.gov.cz bylo zodpovězeno 11 697 e-mailů. Největší vytíženost obou komunikačních nástrojů byla zaznamenána v prvním čtvrtletí v souvislosti s prodloužením dočasné ochrany, dále v dubnu v průběhu vyjádření zájmu o zvláštní dlouhodobý pobyt a v září při zahájení online registrace pro jeho získání.

VII.3. INTEGRACE AZYLANTŮ A POŽIVATELŮ DOPLŇKOVÉ OCHRANY

Základním nástrojem na podporu integrace osob s udělenou mezinárodní ochranou (azylantů a osob požívajících doplňkové ochrany) je Státní integrační program (dále také „SIP“). SIP je legislativně upraven v §§ 68–70 zákona o azylu a dále usnesením vlády č. 36 ze dne 16. ledna 2017, jímž jsou stanoveny závazné zásady pro jeho realizaci a určen subjekt zastřešující integrační aktivity — tzv. generální poskytovatel integračních služeb (dále také „GPIS“). Od roku 2017 tuto roli plní Správa uprchlických zařízení MV (SUZ).

Cílem programu je usnadnit proces integrace azylantů a osob požívajících doplňkové ochrany (oprávněné osoby) a jejich začlenění do společnosti v ČR. Program se zaměřuje především na asistenci a sociální poradenství v oblasti bydlení, vstupu na trh práce, zdraví, sociální pomoci a vzdělávání včetně systému rekvalifikací, jakož i na získávání a rozvoj znalosti českého jazyka.

V oblasti výuky českého jazyka spolupracují Ministerstvo vnitra a GPIS úzce s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy (MŠMT) jakožto gestorem vzdělávání. MŠMT zajišťuje prostřednictvím smluvního partnera vzešlého z otevřeného výběrového řízení bezplatný jazykový kurz v rozsahu 400 výukových hodin, přístupný všem držitelům mezinárodní ochrany. V roce 2025 dosáhly finanční náklady na realizaci kurzu celkem 11,5 mil. Kč; poskytovatelem výuky byla opět Asociace učitelů češtiny jako cizího jazyka.

V roce 2025 pokračovala realizace kurzů základů vzdělávání v oblasti kultury a demokracie v rámci projektu „Nový domov v České republice“, financovaného z prostředků Evropského azylového, migračního a integračního fondu (AMIF) a organizovaného nestátní neziskovou organizací Slovo 21.

Úkolem GPIS je koordinace a zajišťování integračních služeb oprávněným osobám, a to ve spolupráci s dotčenými ministerstvy, obcemi, nestátními neziskovými organizacemi, církvemi, dobrovolníky a zaměstnavateli. V odůvodněných případech zajišťuje GPIS dílčí služby prostřednictvím nestátních neziskových organizací formou subdodávky na základě rámcové dohody; tyto organizace poskytují oprávněným osobám stejné služby, jaké by jim zajišťoval přímo GPIS.

GPIS zprostředkovává služby oprávněným osobám na celém území ČR. Za tímto účelem provozuje síť pěti specializovaných kontaktních míst, která pokrývá hlavní regiony, v nichž se držitelé mezinárodní ochrany zdržují. Mimo tato kontaktní místa jsou součástí sítě i Integrační azylová střediska v Brně, Havířově, Jaroměři a Ústí nad Labem.

Klíčovou aktivitou v oblasti podpory integrace oprávněných osob je přímá sociální práce, kterou realizují pracovníci GPIS, případně smluvně vázané nestátní neziskové organizace, na základě individuálního integračního plánu, který je klíčovým dokumentem popisujícím integrační cíle, kterých je třeba dosáhnout k lepší a snadnější integraci konkrétní osoby. Podpora klientům je poskytována v těchto klíčových oblastech: bydlení, zaměstnání, vzdělávání a odstranění jazykové bariéry, v oblasti sociální a zdravotní. Jedná se o aktivity, které vedou k naplnění stanoveného cíle. Realizace individuálního integračního plánu a příslušných aktivit je financována v rámci rozpočtu

SIP s tím, že na realizaci každého individuálního vzdělávacího plánu je vyčleněn finanční limit stanovený usnesením vlády. Plnění IIP trvá max. 12 měsíců. Všechny aktivity jsou v případě potřeby podporované tlumočníky přítomnými fyzicky i telefonicky.

V roce 2025 vstoupilo do SIP celkem 108 oprávněných osob, o 2 více než v roce 2024. V průběhu roku bylo uzavřeno 77 individuálních integračních plánů pro 97 osob, přičemž na jejich realizaci bylo ze státního rozpočtu čerpáno celkem 5 012 000 Kč. Mimo realizaci individuálního vzdělávacího plánu je v rámci SIP zajišťována pomoc rovněž osobám umístěným ve zdravotnických zařízeních nebo v registrovaných zařízeních sociálních služeb; v těchto případech je z prostředků SIP plně hrazen jejich pobyt po celou dobu trvání. V roce 2025 byl takto zajištěn pobyt 7 osob, s čímž byly spojeny náklady ve výši 1,99 mil. Kč.

Oprávněné osoby SIP v roce 2025 dle státní příslušnosti

Státní příslušnost	Počet
Ukrajina	42
Rusko	16
Myanmar	12
Venezuela	10
Afghánistán	7
Bělorusko	3
Kuba	3
Írán	2
Jemen	2
Kamerun	2
Bangladéš	1
Kazachstán	1
Moldavsko	1
Nigérie	1
Rwanda	1
Turecko	1
Turkmenistán	1
Uzbekistán	1
Vietnam	1
Celkem	108

Zdroj: MV

VIII. MEZINÁRODNÍ OCHRANA A DUBLINSKÉ ŘÍZENÍ

VIII.1. MEZINÁRODNÍ OCHRANA

Podmínky vstupu a pobytu cizince, který požádá o udělení mezinárodní ochrany na území ČR, a pobyt azylanta a osoby požívající doplňkové ochrany na území, upravuje zákon o azylu.

Žadatelem o udělení mezinárodní ochrany se rozumí cizinec, který požádal v ČR o mezinárodní ochranu, nebo cizinec, který podal žádost o udělení mezinárodní ochrany v jiném členském státě EU, je-li ČR příslušná k jejímu posuzování. Cizinec je v postavení žadatele po dobu řízení o udělení mezinárodní ochrany, případně po dobu soudního řízení o žalobě proti rozhodnutí MV podle zvláštního právního předpisu, má-li tato žaloba odkladný účinek.

Azylantem se rozumí cizinec, kterému byl podle výše uvedeného zákona udělen azyl, a to po dobu platnosti rozhodnutí o udělení azylu.

Osobou požívající doplňkové ochrany se rozumí cizinec, který nesplňuje důvody pro udělení azylu podle výše uvedeného zákona, ale byla mu udělena doplňková ochrana, a to po dobu platnosti rozhodnutí o udělení doplňkové ochrany.

VIII.1.1. Žádosti o mezinárodní ochranu

Celkem bylo v roce 2025 podáno 1 197 žádostí o mezinárodní ochranu, ve srovnání s rokem 2024 se jedná o pokles o 12,2 %. S výjimkou let 2020–2021, kdy probíhala pandemie onemocnění covid-19, se jedná o nejnižší počet žadatelů od roku 2016.

Výše popsaný trend korespondoval i s počtem žádostí o mezinárodní ochranu na evropské úrovni, kde také došlo k meziročnímu poklesu (viz kapitola XV.3.2. Situace v oblasti mezinárodní ochrany v EU). Ve srovnání s většinou zemí EU+ ČR dlouhodobě eviduje výrazně nižší počty žadatelů o mezinárodní ochranu, v roce 2025 se umístilo na 23. místě. Nižší počty žadatelů směřovaly už jen do 6 dalších zemí (Chorvatsko, Estonsko, Malta, Litva, Slovensko a Maďarsko).

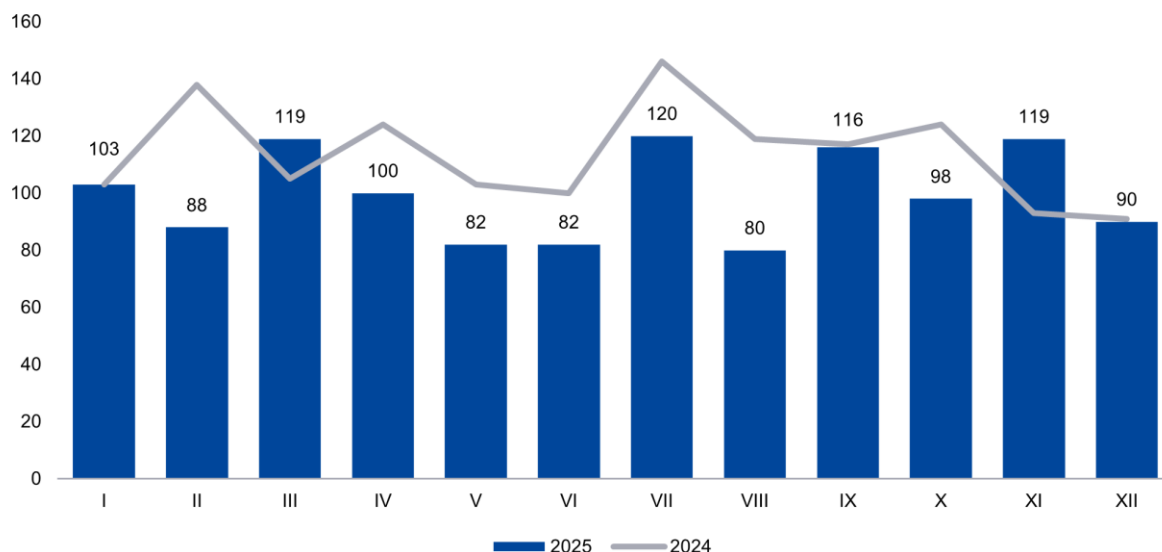
Žadatelé o mezinárodní ochranu v ČR v letech 2016–2025

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Počet žadatelů	1 478	1 450	1 701	1 922	1 164	1 411	1 694	1 425	1 363	1 197
Meziroční změna v %	-3,1	-1,9	17,3	13,0	-39,4	21,2	20,1	-15,9	-4,4	-12,2

Zdroj: MV

Vývoj měsíčního počtu žadatelů byl v průběhu roku 2025 víceméně stabilní. Nejsilnějšími měsíci se staly červenec (120) a březen s listopadem (shodně 119), kdy byly zaznamenány nejvyšší počty podaných žádostí. Ke konci roku se pak tradičně počet žadatelů opětovně snížil, ovšem nejnižší počet byl evidován v srpnu (80).

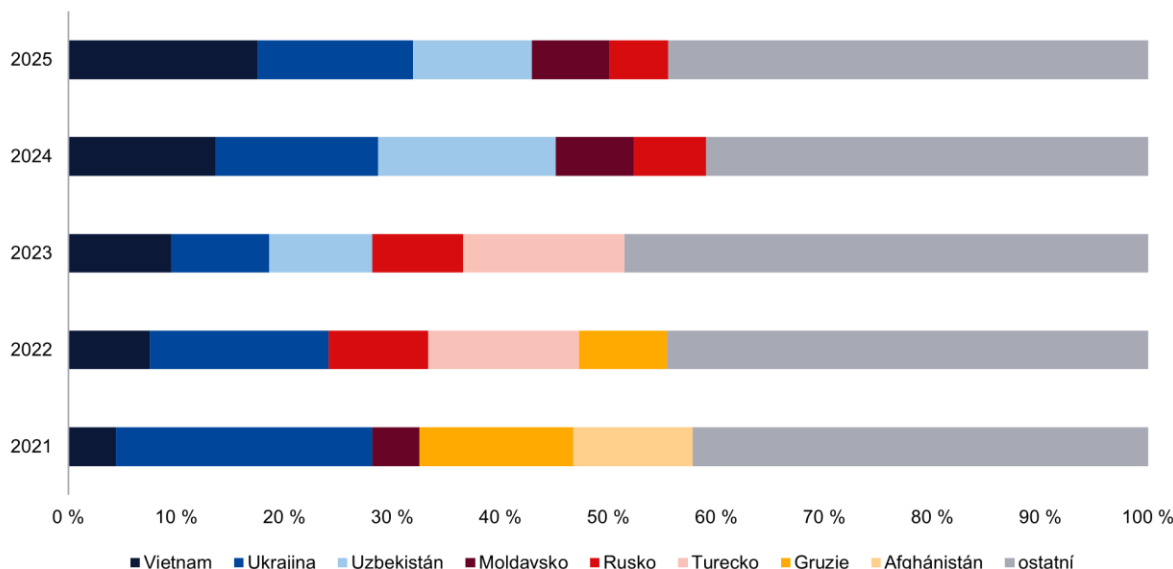
Počet žádostí o mezinárodní ochranu – srovnání 2024/2025

Zdroj: MV

V roce 2025 požádali v ČR o mezinárodní ochranu cizinci ze 70 zemí. Osoby bez státní příslušnosti podaly celkem 5 žádostí. Ve srovnání s předchozím rokem došlo ke změně v pořadí nejčastějších státních příslušností žadatelů. Zatímco v roce 2024 byl na prvním místě Uzbekistán, v roce 2025 obsadil třetí příčku. Složení deseti nejčastěji zastoupených zemí však zůstalo beze změny, pouze Ázerbájdžán, který v předchozím roce sdílel desáté místo se Sýrií, klesl na nižší pozici.

Podíl TOP 5 státních příslušností žadatelů o mezinárodní ochranu na celkovém počtu žádostí v letech 2021–2025

Řazeno dle hodnot za rok 2025.

Zdroj: MV

Nejpočetnější skupinu žadatelů o mezinárodní ochranu v roce 2025 tvořili občané Vietnamu, kteří podali celkem 210 žádostí. Ve srovnání s rokem 2024 jejich počet mírně vzrostl o 24 žádostí (+12,9 %). Vietnamští žadatelé byli

převážně muži (184 osob), většina žádostí byla podána poprvé (172 případů) a mezi žadateli se nacházela jedna nezletilá osoba.

Na druhém místě byli občané Ukrajiny, kteří podali 172 žádostí. Na rozdíl od vietnamských žadatelů jejich počet ve srovnání s předchozím rokem mírně klesl (-16,1 %). I u žadatelů z Ukrajiny byla většina žádostí podána poprvé (138). Nezletilých žadatelů z Ukrajiny bylo evidováno 21.

Třetí nejpočetnější skupinu tvořili žadatelé z Uzbekistánu s 132 žádostmi, u nichž došlo k výraznému meziročnímu poklesu (-41,1 %). Z celkového počtu žádostí bylo 40 opakovaných a byla zaznamenána jedna nezletilá osoba.

Úbytek žádostí nastal také u občanů Moldavska, i když méně výrazný (-13,1 %). Občané Moldavska podali 86 žádostí o mezinárodní ochranu, z nichž většina byla podána poprvé (61) a mezi žadateli bylo pět nezletilých osob. Naopak u žadatelů z Ruské federace, kteří představovali pátou nejčetnější státní příslušnost, byl pokles opět výraznější (-28,6 %). Celkem podali 65 žádostí, z toho 12 opakovaných a mezi žadateli se nacházelo pět nezletilých osob.

Další nejpočetněji zastoupené zdrojové země, ze kterých žadatelé v roce 2025 pocházeli, byly Turecko (62), Gruzie (41), Kazachstán (35), Nigérie (30) a Sýrie (27).

Žadatelé o mezinárodní ochranu dle státních příslušností – srovnání 2024/2025

Státní příslušnost	2024			2025			Změna proti předchozímu období	
	počet žadatelů	tj. %	pořadí	počet žadatelů	tj. %	pořadí	tj. %	absolutní číslo
Celkem	1 363	100	-	1 197	100	-	-12,2	-62
z toho TOP 10 (řazeno dle 2025):								
Vietnam	186	13,6	3.	210	17,5	1.	12,9	24
Ukrajina	205	15	2.	172	14,4	2.	-16,1	-33
Uzbekistán	224	16,4	1.	132	11,0	3.	-41,1	-92
Moldavsko	87	6,4	6.	86	7,2	4.	-1,1	-1
Rusko	91	6,7	5.	65	5,4	5.	-28,6	-26
Turecko	99	7,3	4.	62	5,2	6.	-37,4	-37
Gruzie	47	3,4	7.	41	3,4	7.	-12,8	-6
Kazachstán	35	2,6	9.	35	2,9	8.	0,0	0
Nigérie	37	2,7	8.	30	2,5	9.	-18,9	-7
Sýrie	32	2,3	10.	27	2,3	10.	-15,6	-5

Zdroj: MV

Z celkového počtu 1 197 žádostí o mezinárodní ochranu jich bylo 937 podáno poprvé. Podíl prvožádostí se meziročně zvýšil na 78,3 %, v absolutních číslech však bylo o 97 žádostí méně než v předchozím roce. Opakovaně podaných žádostí bylo evidováno 260. Nejvíce prvožádostí podali státní příslušníci Vietnamu (172), Ukrajiny (138), Uzbekistánu (92), Moldavska (61) a Ruska (53).

V rámci celkového počtu žadatelů v roce 2025 převažovali, stejně jako v předchozích letech, muži. Jejich podíl se však mírně zvýšil (o 0,2 %) a dosáhl úrovně 81,5 %. V roce 2025 bylo mezi žadateli o mezinárodní ochranu registrováno celkem 88 nezletilých osob, přičemž všechny byly v doprovodu rodičů nebo zákonných zástupců. Jednalo se o 47 nezletilých méně než v předchozím roce. Nezletilé osoby tvořily 7,4 % všech žadatelů, přičemž tento podíl se meziročně snížil o 2,5 procentního bodu.

V rámci TOP 10 byl podíl žádostí podaných nezletilými na celkovém počtu žádostí nejvyšší u občanů Afghánistánu (60,0 %), Arménie (33,3 %), Ázerbájdžánu (25,0 %).

Žádost o mezinárodní ochranu v roce 2025 nepodala žádná nezletilá osoba bez doprovodu.

Nezletilé osoby mezi žadateli o mezinárodní ochranu v roce 2025

Státní příslušnost	Počet žádostí	Počet nezletilých	tj. %
Celkem	1 197	88	7,4
z toho TOP 11 (řazeno dle nejvyššího podílu):			
Afghánistán	15	9	60,0
Arménie	21	7	33,3
Ázerbájdžán	24	6	25,0
Sýrie	27	6	22,2
Myanmar	18	3	16,7
Bělorusko	22	3	13,6
Ukrajina	172	21	12,2
Ruská federace	65	5	7,7
Gruzie	41	3	7,3
Turecko	62	4	6,5
Moldavsko	86	5	5,8

Zdroj: MV

Nejvíce osob o mezinárodní ochranu žádalo v přijímacím středisku Zastávka u Brna (929 žádostí), a v zařízeních pro zajištění cizinců (152 žádostí). V přijímacím středisku na letišti bylo podáno celkem 40 žádostí, tedy o 11 více než v roce 2024, přičemž nejčastěji se jednalo o občany Íránu (10) a Pákistánu (9).

Místa podání žádostí o mezinárodní ochranu v roce 2025

Zdroj: MV

VIII.1.2. Rozhodnutí o udělení mezinárodní ochrany

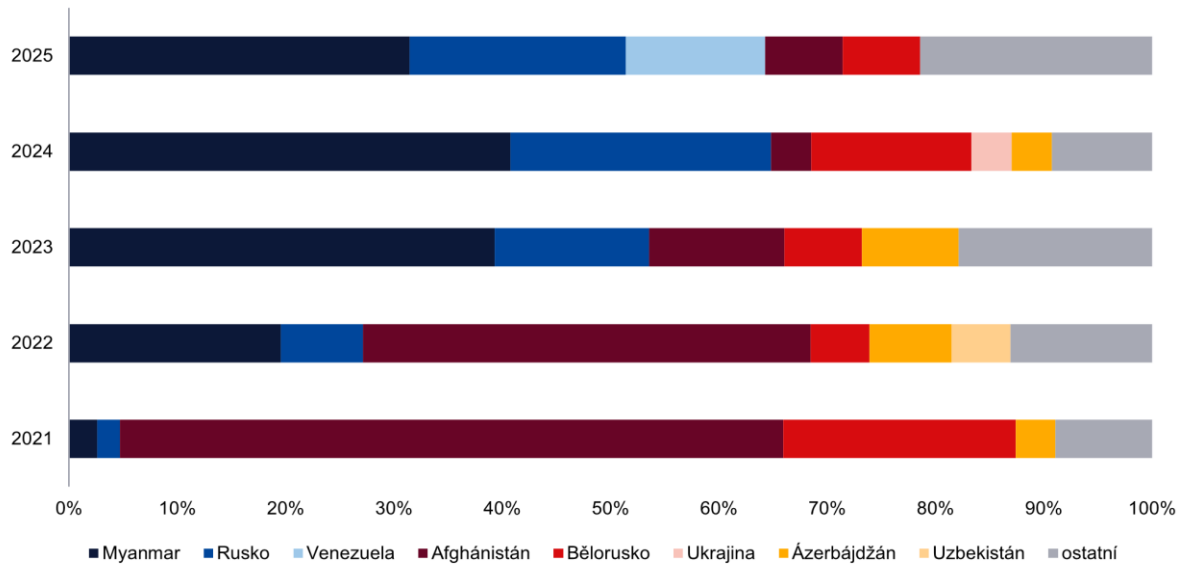
V roce 2025 MV vydalo celkem 1 222 rozhodnutí v řízení o udělení mezinárodní ochrany. Počet rozhodnutí je o 295 nižší než v roce 2024, což odpovídá i nižšímu počtu podaných žádostí. K 31. 12. 2025 bylo evidováno 627 osob v řízení (tj. osob, o jejichž žádosti dosud nebylo rozhodnuto).

V průběhu roku 2025 MV rovněž ve 471 případech rozhodlo o prodloužení doplňkové ochrany. Počet rozhodnutí o prodloužení doplňkové ochrany je o 6 nižší než v roce 2024, čímž zůstává relativně stabilní.

Mezinárodní ochrana ve formě azylu či doplňkové ochrany byla udělena celkem 197 cizincům, což je o 6 méně než v předchozím roce. K poklesu došlo u počtu udělených doplňkových ochran, zatímco počet udělených azylů vzrostl.

Mezinárodní ochrana formou azylu byla v roce 2025 udělena 70 žadatelům, a to občanům Myanmaru, kteří azyl získali ve 22 případech. Dále to byli občané Ruska (14) a Venezuely (9). Občané Myanmaru dominují v počtu udělených azylů v posledních třech letech. V letech 2021 a 2022 byl zaznamenán zvýšený počet udělených azylů občanům Afghánistánu, což vyplývalo z politické situace v dané zemi.

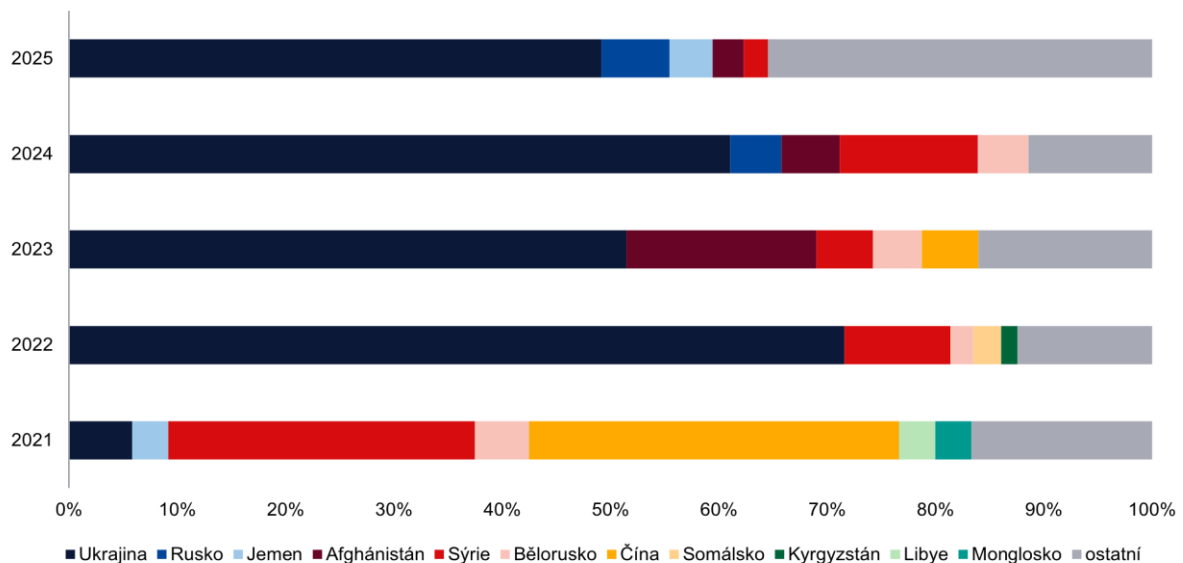
Podíl TOP 5 státních příslušností s uděleným azylem na celkovém počtu udělených azylů v letech 2021–2025

Zdroj: MV

Formou doplňkové ochrany byla v roce 2025 mezinárodní ochrana udělena ve 127 případech. Nejčastěji byla udělena státním příslušníkům Ukrajiny (86), Ruska (11), Jemenu (7), Afghánistánu (5), a Sýrie (4). V období 2022–2025 je patrný výrazný nárůst udělených doplňkových ochranných občanům Ukrajiny v důsledku vojenského konfliktu na Ukrajině.

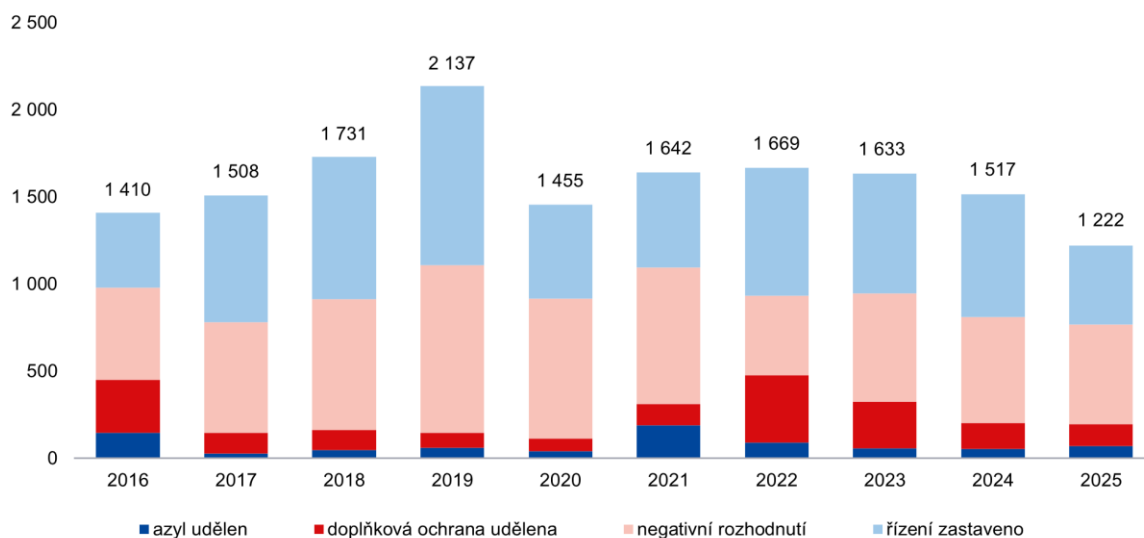
Podíl TOP 5 státních příslušností s udělenou doplňkovou ochranou na celkovém počtu udělených doplňkových ochranných v letech 2021–2025

Zdroj: MV

V průběhu roku 2025 bylo v rámci řízení o udělení mezinárodní ochrany vydáno celkem 571 negativních rozhodnutí (tj. 46,7 %), kdy bylo rozhodnuto o neudělení mezinárodní ochrany nebo zamítnutí žádosti jako zjevně nedůvodné. Řízení bylo zastaveno v 454 případech (37,2 %). Míra udělení mezinárodní ochrany v roce 2025 tvořila 25,7 % z celkového počtu meritorních rozhodnutí (všechna rozhodnutí vyjma zastavení řízení).

Rozhodnutí o mezinárodní ochraně v letech 2016–2025

Zdroj: MV

Míra udělení mezinárodní ochrany v letech 2016–2025

Rok	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Míra udělení MO	45,9 %	18,8 %	18,0 %	13,3 %	12,4 %	28,4 %	51,4 %	34,2 %	25,0 %	25,7 %

Zdroj: MV

Udělený azyl dle státní příslušnosti v roce 2025

Státní příslušnost	Azyl udělen	tj. %
Myanmar	22	31,4
Rusko	14	20,0
Venezuela	9	12,9
Afghánistán	5	7,1
Bělorusko	5	7,1
Ukrajina	4	5,7
Kuba	3	4,3
Turecko	2	2,9
Írán	1	1,4
Kazachstán	1	1,4
Tádžikistán	1	1,4
Uzbekistán	1	1,4
Vietnam	1	1,4
Jemen	1	1,4
Celkem	70	100,0

Udělená doplňková ochrana dle státní příslušnosti v roce 2025

Státní příslušnost	Doplňková ochrana udělena	tj. %
Ukrajina	86	67,7
Rusko	11	8,7
Jemen	7	5,5
Afghánistán	5	3,9
Sýrie	4	3,1
Bělorusko	2	1,6
Írán	2	1,6
Bangladéš	2	1,6
Venezuela	1	0,8
Kamerun	1	0,8
Moldavsko	1	0,8
Mongolsko	1	0,8
Nigérie	1	0,8
Rwanda	1	0,8
Turkmenistán	1	0,8
Bez státní příslušnosti	1	0,8
Celkem	127	100,0

VIII.2. APLIKACE DUBLINSKÉHO NAŘÍZENÍ V ČR

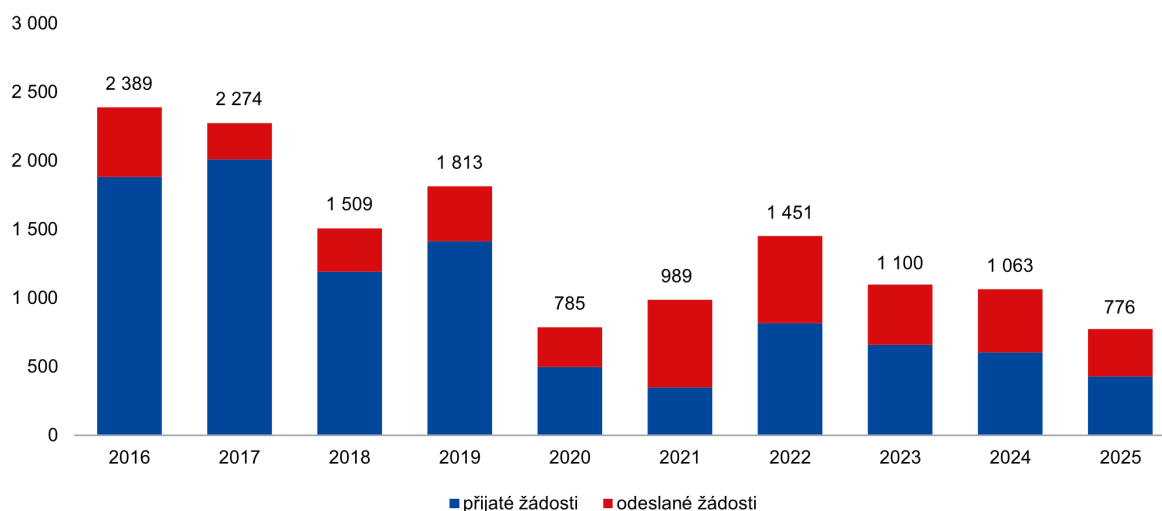
Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 604/2013²⁴ (dále jen nařízení Dublin III) stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o mezinárodní ochranu podané státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti v některém z členských států. Mezi rozhodující kritéria k určení odpovědného členského státu patří například přítomnost rodinných příslušníků na území členských států, udělené vízum či vydané povolení k pobytu, nelegální překročení vnější hranice nebo první žádost o mezinárodní ochranu na území členského státu.

VIII.2.1. Přijaté a odeslané žádosti

Rok 2025 byl pro ČR z hlediska implementace nařízení Dublin III rokem **stabilním**, bez výraznějších změn či mimořádných jevů, které by nestandardně zasahovaly do jeho aplikace. Nejvýraznějším rysem byl přibližně čtvrtinový pokles celkového objemu dublinských případů, a to jak u příchozích, tak u odchozích žádostí.

ČR i nadále zůstala v pozici tranzitního členského státu, přičemž počet příchozích žádostí převýšil počet odchozích o pětinu. Nejvýznamnějšími partnerskými státy zůstaly Německo a Francie, a to jak na straně příchozích, tak odchozích žádostí. Po delší pauze do popředí ve vztahu k odeslaným žádostem a určeným státem odpovědným za posouzení žádosti o mezinárodní ochranu dostalo Rumunsko.

Počet dublinských případů v letech 2016–2025

Zdroj: MV

ČR nejčastěji aplikovala **článek 12 nařízení Dublin III** (vízum nebo povolení k pobytu) a tzv. **zbytkové kritérium dle čl. 3 odst. 2**. Kritéria překročení vnější hranice a sloučení rodinných příslušníků byla aplikována pouze výjimečně.

²⁴ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 604/201324 ze dne 26. června 2013, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o mezinárodní ochranu podané státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti v některém z členských států.

Poměr dublinských případů osob zajištěných v zařízeních pro zajištění cizinců a osob žádajících o mezinárodní ochranu v přijímacím středisku zůstal téměř vyvážený.

V roce 2025 byly i nadále sledovány počty zneužitých víz udělených ČR osobami, které následně podaly v EU žádost o mezinárodní ochranu. Počet zneužitých víz v roce 2025 výrazně poklesl — o 39 % oproti roku 2024. Nejčastěji bylo zneužití víza ČR zaznamenáno u občanů Sýrie a Indie; pozornost si zaslouží i 15 případů u keňských státních příslušníků.

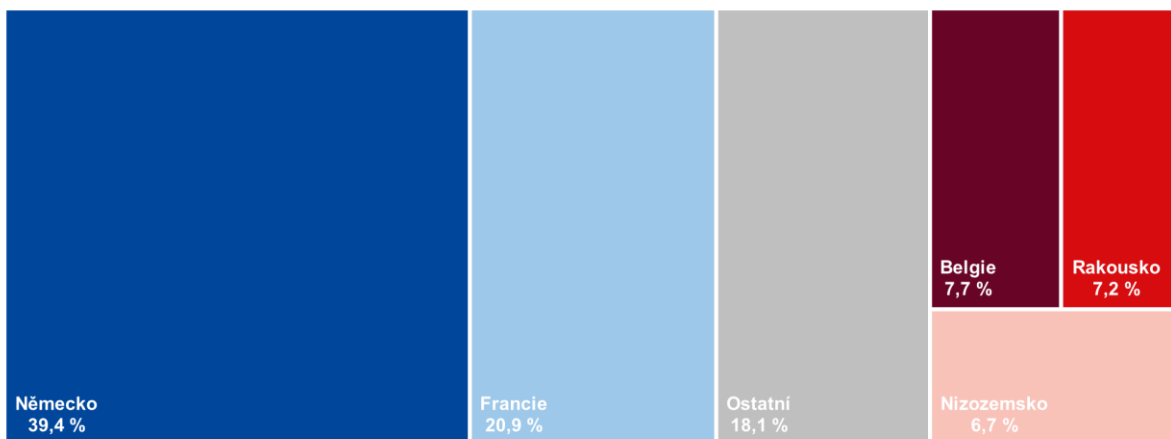
Přijaté žádosti

ČR přijala v roce 2025 z jiných členských států celkem 431 žádostí, což oproti roku 2024 představuje pokles o 28,4 % (–171 žádostí). Z tohoto počtu tvořilo 279 žádostí (64,7 %) žádosti o převzetí²⁵ a 152 žádostí (35,3 %) žádosti o přijetí zpět²⁶. Výrazně převažovaly žádosti o převzetí na základě uděleného českého víza nebo povolení k pobytu.

Stěžejními partnerskými státy bylo Německo se 170 žádostmi (téměř polovina všech příchozích), následované Francií s 90 žádostmi — pořadí stejné jako v roce 2024. Na třetí místo se posunula Belgie s 33 žádostmi, která tak vystřídala Rakousko; to v roce 2025 obsadilo se 31 přijatými žádostmi čtvrtou příčku.

V souladu se skladbou státních příslušností osob migrujících tradičními trasami s cílem dostat se na území západních států EU byla ČR stejně jako v předchozím roce nejvíce dožadována o převzetí nebo přijetí zpět občanů Ukrajiny (46), Turecka (40), Indie (26) a Mongolska (26).

TOP 5 zemí EU, ze kterých ČR v roce 2025 přijala nejvíce žádostí v rámci dublinského řízení

Zdroj: MV

²⁵ Žádost o převzetí cizince odesílá členský stát, ve kterém žadatel požádal o mezinárodní ochranu, tomu členskému státu, který dříve tomuto cizinci udělil vízum či povolení k pobytu a je tedy příslušný k rozhodnutí žádosti o mezinárodní ochranu. V roce 2022 žádosti o převzetí tvořily 69 % celkového počtu přijatých žádostí, v roce 2023 to bylo 61,3 %.

²⁶ Žádost o přijetí zpět cizince odesílá členský stát, ve kterém cizinec nyní pobývá a podal si v něm žádost o mezinárodní ochranu, a je určena tomu členskému státu EU, který již žádosti dotčeného cizince o mezinárodní ochranu posuzuje či v minulosti posuzoval a je tedy příslušný k rozhodnutí žádosti o mezinárodní ochranu.

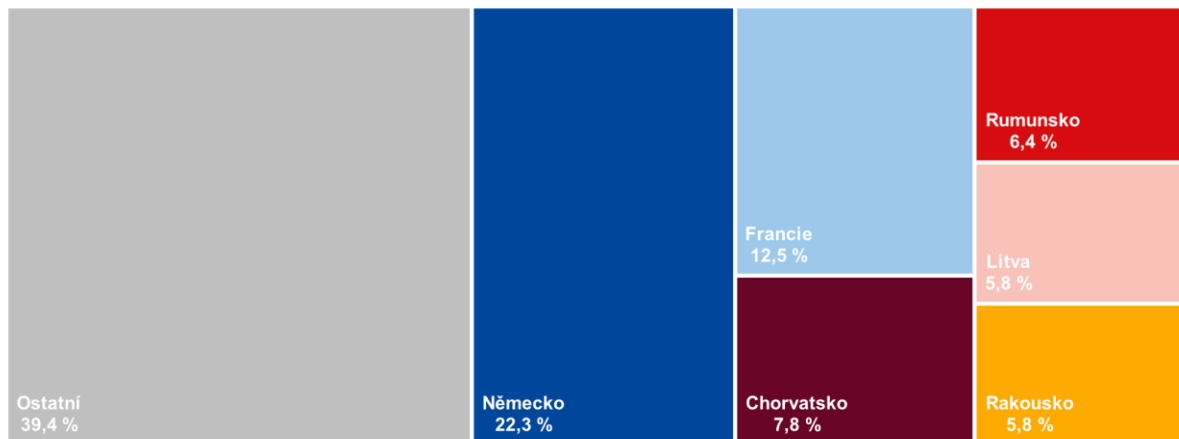
Odeslané žádosti

ČR v roce 2025 odeslala jiným členským státům celkem 345 žádostí o převzetí či přijetí cizince zpět, tj. o 25,2 % méně než v roce 2024 (–116 žádostí). Převažovaly žádosti o přijetí zpět směřující do členských států, kde si dotčené osoby podaly své první žádosti o mezinárodní ochranu.

Hlavními zeměmi, do kterých ČR odesílala žádosti, byly Německo (77 žádostí), Francie (43) a Chorvatsko (27). Oproti roku 2024 se na druhou příčku posunula Francie, která tak vystřídala Chorvatsko.

U odeslaných žádostí dominovali žadatelé o mezinárodní ochranu nebo cizinci z Uzbekistánu (61), Vietnamu (30) a Ruské federace (29). Přestože si Uzbekistán udržel první příčku, došlo u něj k výraznému poklesu odeslaných žádostí o 47,4 %, odpovídajícím celkovému úbytku uzbeckých žadatelů v ČR. Ke konci roku 2025 byl po delší odmlce zaznamenán nárůst žadatelů o mezinárodní ochranu pocházejících z Vietnamu a spadajících pod aplikaci dublinského nařízení.

TOP 6 zemí EU, do kterých ČR v roce 2025 odeslala nejvíce žádostí v rámci dublinského řízení

Zdroj: MV

V roce 2025 zůstal zajímavým trendem u odchozích žádostí zvýšený zájem osob pobývajících v zařízení pro zajištění cizinců (z důvodu nelegálního pobytu nebo pohybu na českém území) o dobrovolný návrat do zemí původu. V nezanedbatelném počtu případů bylo dublinské řízení následně ukončeno dobrovolným přemístěním osoby do své země původu nebo do třetí země mimo EU, kde byla osoba oprávněna pobývat.

VIII.2.2. Realizované transfery

V návaznosti na celkový pokles počtu dublinských případů došlo v roce 2025 též ke snížení počtu realizovaných předání žadatelů o mezinárodní ochranu do odpovědných členských států. Pozitivním ukazatelem zůstává skutečnost, že ČR do jiných členských států předala více osob, než kolik jich na své území přijala.

Nejčastěji byly osoby z ČR předávány do Německa, Rumunska a Polska. Po delší pauze se v roce 2025 mezi cílovými státy znovu objevily Španělsko a Slovensko.

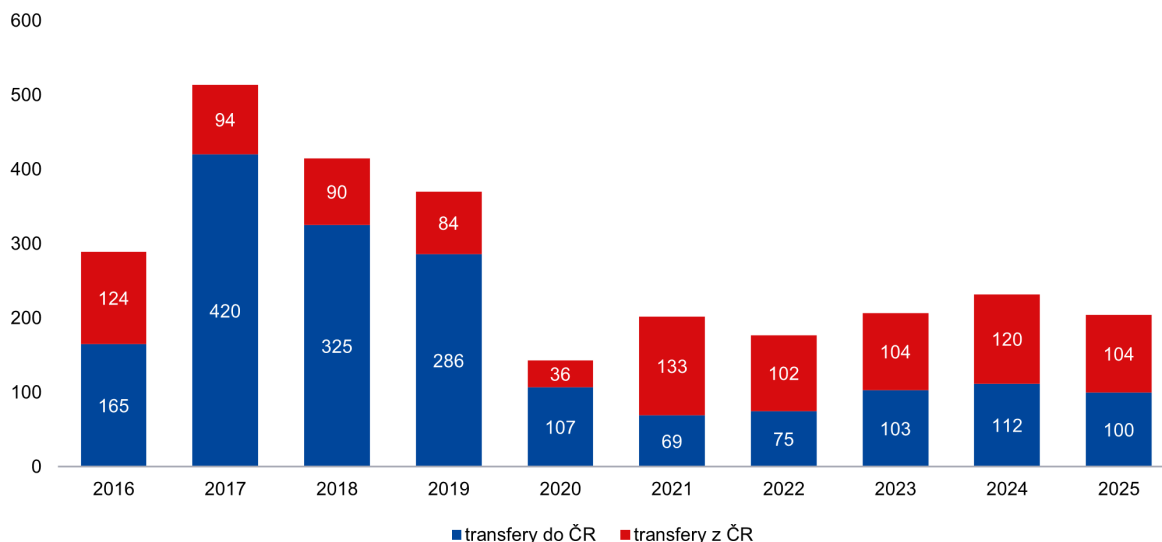
Do ČR bylo v loňském roce úspěšně realizováno méně transferů, než bylo původně oznámeno. Jednoznačně největší podíl na úspěšných předání do ČR mělo v roce 2025 Německo.

Úspěšnost transferů byla i nadále ovlivněna řadou faktorů, a to zejména u **leteckých předání**. Mezi přetrvávající překážky patřily logistické potíže při zajišťování leteckých předání s nepřímými lety, omezené kapacity v cílových destinacích nebo na tranzitních letištích.

Mezi zajímavé trendy uplynulého roku patří rostoucí počet žadatelů nebo cizinců, u nichž je vedeno řízení o předání do odpovědného členského státu a kteří v jeho průběhu požádají o dobrovolný návrat do země původu — preferují tedy návrat domů před předáním do členského státu určeného podle dublinských pravidel. V této souvislosti bylo v roce 2025 úspěšně realizováno 47 dobrovolných návratů do země původu.

Významným jevem byl rovněž rostoucí počet osob předávaných do ČR z jiných členských států v rámci tzv. zdravotních předávání — tj. osob trpících zdravotními potížemi fyzického nebo psychického charakteru. Plánování těchto transferů i navazující postup po jejich realizaci jsou konzultovány s odpovědným zdravotnickým orgánem.

Realizované dublinské transfery v letech 2016–2025

Zdroj: MV

VIII.3. SOUDNÍ PŘEZKUM VE VĚCECH MEZINÁRODNÍ OCHRANY

V přezkoumávání rozhodnutí ve věcech podle azylového zákona bylo v roce 2025 vydáno 883 rozhodnutí krajských a městských soudů, což představuje nárůst o 87 rozhodnutí (10,9 %) oproti roku 2024, kdy bylo rozhodnuto v 796 věcech. Meziročně také došlo ke zrychlení délky řízení. V pětině případů bylo předchozí rozhodnutí zrušeno a v necelých 68 % byla žaloba zamítnuta. Patrné jsou poměrně velké rozdíly mezi soudy.

Přezkum rozhodnutí ve věcech podle azylového zákona v roce 2025

Soud	Počet věcí	Průměrná délka řízení (ve dnech)*	Výsledek řízení (v %)			
			zrušeno rozhodnutí	žaloba zamítnuta	zpětvzetí	jiné
MS Praha	234	140	18,8 %	73,1 %	7,7 %	0,4 %
KS Praha	64	173	20,3 %	56,3 %	14,1 %	9,4 %
KS Č. Budějovice	5	68	60,0 %	40,0 %	0,0 %	0,0 %
KS Plzeň	138	64	10,9 %	83,3 %	0,0 %	5,8 %
KS Ústí n. Labem	34	225	17,6 %	76,5 %	5,9 %	0,0 %
KS Hr. Králové	47	143	17,0 %	74,5 %	8,5 %	0,0 %
KS Brno	168	207	23,8 %	60,1 %	7,7 %	8,3 %
KS Ostrava	193	102	26,4 %	58,5 %	4,7 %	10,4 %
Celkem	883	138	20,4 %	67,8 %	6,2 %	5,5 %

Zdroj: MS

*Ode dne nápadu do dne vyřízení soudem I. stupně.

VIII.4. AZYLOVÁ ZAŘÍZENÍ

Správa uprchlických zařízení MV zajišťuje služby žadatelům o udělení mezinárodní ochrany a cizincům s udělenou mezinárodní nebo doplňkovou ochranou v celkem devíti azylových zařízeních třech typů.

Přijímací středisko (PřS)

Přijímací středisko slouží k ubytování cizinců do doby provedení úkonů uvedených v §§ 46 a 73 zákona o azylu (identifikační úkony, provedení lékařského vyšetření aj.). SUZ v roce 2025 provozovala dvě přijímací střediska, a to přijímací středisko Zastávka a přijímací středisko na mezinárodním letišti Václava Havla Praha.

Pobytové středisko (PoS)

Pobytové středisko slouží k ubytování žadatelů o udělení mezinárodní ochrany do doby pravomocného ukončení řízení o udělení mezinárodní ochrany. SUZ provozuje čtyři pobytové střediska, a to pobytové středisko Havířov, pobytové středisko Kostelec nad Orlicí, pobytové středisko Bělá – Jezová a od roku 2018 pobytové středisko Zastávka (duální režim přijímacího a pobytového střediska).

V obou výše uvedených typech azylových zařízení je vedle ubytování zajišťováno rovněž stravování — buď přímo zřizovatelem, nebo je klientům vyplácen finanční příspěvek. Nezastupitelnou roli plní sociální pracovníci. Klienti mají k dispozici vyváženou nabídku volnočasových aktivit a služby sociálního šatníku; pro potřeby zejména zranitelných osob dochází do zařízení psycholog. Pracovníci v přímém kontaktu s cílovou skupinou vykonávají svou činnost pod odbornou supervizí.

Ke dni 31. 12. 2025 byla celková kapacita přijímacích a pobytových středisek 923 lůžek.

Kapacita přijímacích a pobytových středisek k 31. 12. 2025

Typ azylového zařízení	Kapacita
Přijímací středisko	
Praha – Ruzyně	36
Přijímací a pobytové středisko	
Zastávka	202
Pobytová střediska	
Havířov	228
Kostelec nad Orlicí	277
Bělá – Jezová	180
Celkem přijímací a pobytová střediska	923

Zdroj: SUZ MV

Integrační azylové středisko (IAS)

Integrační azylová střediska slouží pro dočasné ubytování osob, kterým byl přiznán azyl nebo udělena doplňková ochrana v první etapě jejich integrace; maximální doba pobytu je stanovena zákonem na 18 měsíců. Všem ubytovaným osobám je poskytována asistence sociálního pracovníka, poradenství zaměřené k získání bydlení, zaměstnání a další integrační aktivity včetně kurzů českého jazyka.

Ke dni 31. 12. 2025 byla SUZ provozována celkem čtyři integrační azylová střediska, ve kterých je azylantům k dispozici celkem 32 ubytovacích jednotek (jsou obsazovány podle velikosti a charakteru ubytovaných rodin) s maximální kapacitou 94 lůžek.

Kapacita integračních azylových středisek k 31. 12. 2025

Integrační azylové středisko	Počet ubytovacích jednotek	Počet lůžek
Předlice	10	22
Jaroměř	10	30
Brno	4	20
Havířov	8	22
Celkem	32	94

Zdroj: SUZ MV

Vytíženost ubytovacích kapacit v roce 2025

V roce 2025 přišlo do azylových zařízení celkem 1 037 nově příchozích cizinců – žadatelů o udělení mezinárodní ochrany (včetně novorozenců narozených v průběhu pobytu matky v azylovém zařízení) nebo osob ubytovaných na výjimku. Jako žadatelé o udělení mezinárodní ochrany nejčastěji přicházeli do azylových zařízení státní příslušníci Vietnamu (184 osob, tj. 17,7 %), Uzbekistánu (128 osob, tj. 12,3 %), Ukrajiny (124 osob, tj. 12,0 %), Moldavska (74 osob, tj. 7,1 %) a Ruské federace (69 osob, tj. 6,7 %).

Kapacita přijímacích a pobytových středisek byla v roce 2025 v průměru vytížena na 26 % (při započítání všech evidenčně hlášených osob). Žadatelé o mezinárodní ochranu ubytovaní v pobytovém středisku mají na základě žádosti možnost toto středisko dlouhodobě opustit. V roce 2025 tuto možnost využívalo průměrně 36,1 % evidovaných žadatelů o udělení mezinárodní ochrany.

Údaje o vytíženosti ubytovacích kapacit a obsazenosti integračních azylových středisek mají pouze **orientační charakter**, neboť ubytovací jednotky představují spíše byty než samostatné pokoje — počet volných lůžek tudíž nekopíruje počet volných bytových jednotek. Průměrný počet ubytovaných v IAS činil v roce 2025 **28 osob**.

VIII.5. NEZLETILÍ CIZINCI BEZ DOPROVODU

Úřad pro mezinárodně právní ochranu dětí (dále jen „ÚMPOD“) monitoruje počty případů nezletilých bez doprovodu, které byly zaznamenány orgány sociálně-právní ochrany dětí (dále jen „OSPOD“) na území ČR. V roce 2025 přišlo do kontaktu s OSPOD celkem 36 nezletilých bez doprovodu, z toho 31 chlapců a 5 dívek. Nezletilých z Ukrajiny bylo dle zjištění OSPOD zaznamenáno 27, převážnou většinu z nich tvořili mladiství nad 15 let. Mezi dalšími zeměmi, odkud nezletilí bez doprovodu pocházeli, patřily Sýrie, Egypt, Filipíny, Gruzie, Kazachstán, Rusko a Somálsko.

V roce 2025 vydalo MPSV Metodickou informaci k zajištění ochrany nezletilým dětem bez doprovodu přicházejícím z Ukrajiny, jejímž cílem bylo sjednocení postupu orgánů sociálně-právní ochrany dětí v rámci všech krajů a zajištění odpovídající ochrany práv nezletilých bez doprovodu přicházejících z Ukrajiny. Metodická informace byla prostřednictvím krajských úřadů rozeslána na všechny OSPOD a je dostupná na také na webových stránkách MPSV (<https://www.mpsv.cz/metodiky-manualy-instrukce#dokumenty>).

Služby pro nezletilé bez doprovodu i potřebná podpora a péče vycházejí ze zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí a jsou poskytovány všem nezletilým na území ČR v rozsahu potřebném v konkrétním případě, a to na základě vyhodnocení osobní situace dítěte, posouzení jeho rizik a potřeb a individuální situace. Přístup k sociálně-právní ochraně byl zajištěn pro všechny děti na území ČR včetně nezletilých bez doprovodu, a to bez rozdílu.

V případě potřeby zajistily OSPOD nezletilým ubytování i další nezbytnou péči, poradenství a konzultační a podpůrné služby. Psychologická pomoc a podpora dětem prchajícím z Ukrajiny byla poskytována prostřednictvím sociálních služeb a neziskových organizací ve spolupráci s kraji. V případech týrání dítěte, syndromu CAN, zanedbávání dítěte a podobných situací spolupracovaly OSPOD se soudy a Policií ČR v zájmu ochrany nezletilých a zajištění jejich nejlepšího zájmu.

Celkový počet zjištěných nezletilých bez doprovodu dle státních příslušností – srovnání 2024/2025

Státní příslušnost	2024	2025	Změna oproti předchozímu období	
			tj. %	absolutní číslo
Ukrajina	47	27	-43,0	-20
Sýrie	15	3	-80,0	-12
Afghánistán	6	-	-100,0	-6
Alžírsko	1	-	-100,0	-1
Botswana	1	-	-100,0	-1
Konžská demokratická republika	1	-	-100,0	-1
Konžská republika	1	-	-100,0	-1
Pákistán	1	-	-100,0	-1
Somálsko	1	1	0,0	0
Turecko	1	-	-100,0	-1
Venezuela	1	-	-100,0	-1
Egypt	-	1	-	1
Somálsko	-	1	-	1
Celkem	76	33	-57,0	-43

Zdroj: MPSV

IX. STÁTNÍ OBČANSTVÍ

Státní občanství ČR mohou cizinci nabyt několika způsoby upravenými zákonem č. 186/2013 Sb., o státním občanství České republiky.

K nabytí občanství ze zákona dochází zejména narozením, je-li alespoň jeden z rodičů občanem ČR, dále osvojením nebo určením otcovství.

Prohlášení představuje zjednodušenou cestu určenou vybraným skupinám, zejména bývalým občanům ČR a jejich potomkům či osobám s doloženou vazbou na českou komunitu v zahraničí, u nichž zákon nevyžaduje absolvování standardních zkoušek.

Udělení občanství je nejčastějším způsobem nabytí. Žadatel musí zpravidla doložit nepřetržitý trvalý pobyt v délce alespoň pěti let, trestní bezúhonnost, ekonomickou soběstačnost, znalost českého jazyka na úrovni B1 a znalost reálií ČR. Zkrácenou lhůtu pobytu tří let zákon přiznává mimo jiné manželům občanů ČR, uprchlíkům a osobám bez státní příslušnosti. Ministerstvo vnitra může v odůvodněných případech od jednotlivých podmínek upustit.

ČR od roku 2014 obecně připouští souběh státních občanství, takže nabytí českého občanství nemusí automaticky znamenat ztrátu občanství původního.

V roce 2025 nabylo státní občanství ČR udělením, zvláštními způsoby udělení či na základě jednotlivých typů prohlášení o nabytí státního občanství celkem 7 810 osob (o 930 více než v roce 2024). Dále MV v roce 2025 v prvním stupni vydalo celkem 113 zamítavých rozhodnutí (o 4 více než v roce 2024) a ve 332 případech bylo řízení MV zastaveno (o 85 více než v roce 2024).

Udělení státního občanství ČR

V roce 2025 MV evidovalo celkem 6 412 žádostí o udělení státního občanství ČR podle § 11 zákona o státním občanství, což představuje mírný nárůst (o 158 žádostí více) oproti předchozímu roku. Nárůst souvisí nejen s trvajícím válečným konfliktem na území Ukrajiny, ale i s obecně dlouhodobě rostoucím počtem cizinců s povoleným pobytem (v roce 2025 byl patrný zejména narůstající počet žádostí ze strany státních občanů Slovenska).

Státní občanství ČR bylo v roce 2025 MV uděleno celkem 5 258 cizincům (o 928 více než v roce 2024), přičemž v tomto počtu je zahrnuto i 9 cizinců, kteří na území ČR pobývali na základě mezinárodní ochrany ve formě azylu.

Cizinci s uděleným státním občanstvím ČR v letech 2016–2025

Rok	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Počet cizinců s uděleným státním občanstvím	3 897	5 006	3 757	2 973	2 656	4 298	3 949	4 248	4 330	5 258

Zdroj: MV

Mezi osobami, které v roce 2025 nabyly státní občanství ČR udělením, byli tradičně nejpočetněji zastoupeni státní občané Ukrajiny – 1 811 (o 324 více než v roce 2024). Dále bylo státní občanství ČR udělováno nejvíce státním občanům Slovenska – 1 399 (o 432 více než v roce 2024), Ruské federace – 639 (o 438 méně²⁷ než v roce 2024), Běloruska – 204 (o 77 více než v roce 2024) a Vietnamu – 170 (o 68 více než v roce 2024).

Udělení státního občanství ČR zvláštním způsobem

Podle § 28 zákona o státním občanství bylo státní občanství ČR v roce 2025 uděleno 37 nezletilým dětem (o 9 více než v roce 2024). Jednalo se o případy nezletilých, jejichž otec je státním občanem ČR, matka cizinkou bez trvalého pobytu na území, která zároveň není občankou členského státu EU, Švýcarska nebo státu, který je smluvní stranou Dohody o Evropském hospodářském prostoru, a otcovství k dítěti bylo určeno souhlasným prohlášením rodičů.

Podle § 29 zákona o státním občanství bylo státní občanství ČR v roce 2025 uděleno 1 nezletilému dítěti (o 1 méně než v roce 2024), které se narodily na území ČR a nenabýly narozením státní občanství ani jednoho z rodičů a alespoň jeden rodič měl na území ČR povolen pobyt na dobu delší než 90 dnů.

Podle § 30 zákona o státním občanství, který se týká nalezenců na území ČR starších 3 let, nenabýla státní občanství ČR v roce 2025 žádná osoba (stejně jako v roce 2024).

Prohlášení o nabytí státního občanství

Na základě některého z prohlášení o nabytí státního občanství ČR nabylo státní občanství ČR v roce 2025 celkem 2 514 cizinců (o 251 osob více než v předchozím roce).

Mezi osobami, které v roce 2025 nabyly státní občanství ČR prohlášením podle § 31 zákona o státním občanství (bývalí čeští státní občané nebo českoslovenští státní občané a jejich potomci do druhé generace), jsou nejpočetněji zastoupeni státní příslušníci Spojených států amerických, Německa, Kanady a Velké Británie.

Mezi osobami, které v roce 2025 nabyly státní občanství ČR prohlášením podle § 35 zákona o státním občanství (tzv. přistěhovalci druhé generace ve věku 18-21 let), jsou nejpočetněji zastoupeni státní občané Vietnamu, Ukrajiny a Slovenska.

²⁷ K poklesu počtu udělení státního občanství ČR u státních občanů Ruské federace došlo v důsledku přijetí zákona č. 24/2025 Sb., kterým se mění zákon č. 65/2022 Sb., o některých opatřeních v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaným invazí vojsk Ruské federace, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony.

X. PROGRAMY A PROJEKTY V OBLASTI MIGRACE A AZYLU

X.1. PŘESÍDLOVÁNÍ KRAJANŮ

V roce 2025 pokračovala realizace programu asistence při přesídlení českým krajanům, realizovaného na základě usnesení vlády ze dne 8. prosince 2014 č. 1 014, kterým vláda schválila nové zásady politiky vlády k přesídlování osob s prokázaným českým původem (krajanů) žijících v zahraničí.

Program je otevřen příslušníkům českých krajanských komunit bez ohledu na zemi původu. Účast v programu neznamená automatické povolení trvalého pobytu, nýbrž usnadňuje proces přesídlení zejména tím, že stát přebírá odpovědnost za zajištění ubytování a prostředků k pobytu. Zvýhodnění jsou určena osobám, u nichž je taková pomoc opodstatněná, zejména krajanům z ohrožených oblastí a zdravotně, sociálně, či ekonomicky znevýhodněným.

V rámci programu byla i v roce 2025 poskytována asistence krajanům, kteří uprchli do ČR před válkou na Ukrajině a své žádosti o trvalý pobyt podali přímo na území ČR; podpora se týkala především řízení o povolení k trvalému pobytu a následné integrace.

Realizaci programu nadále významně komplikovala válečná situace na Ukrajině, která řadě krajanů brání v přesídlení do ČR z důvodu branné povinnosti vztahující se na muže i na ženy ve vybraných profesích. V roce 2025 přesídlilo do ČR 48 osob, a to z Ukrajiny (25), Ruské federace (19), Venezuely (2), Běloruska (1) a Ázerbájdžánu (1). Stálé bydliště a zaměstnání získalo v průběhu roku celkem 32 osob; po odchodu z přechodného ubytování se všichni klienti zcela osamostatnili, čímž byl naplněn účel programu. Nejvíce krajanů se usídlilo v Praze a ve Středočeském a Jihočeském kraji. Partnerem MV při realizaci programu zůstala Arcidiecézní charita Praha, která zajišťovala přímou práci s klienty.

Od zahájení programu v roce 2015 do 31. prosince 2025 bylo do ČR přesídleno celkem 2 561 osob. Průměrná doba pobytu v přechodném ubytování zajištěném MV činila 71 dnů.

X.2. PROGRAM PODPORY A OCHRANY OBĚTÍ OBCHODOVÁNÍ S LIDMI

Program podpory a ochrany obětí obchodování s lidmi realizuje MV s cílem poskytnout obětem tohoto závažného trestného činu komplexní pomoc a ochranu na základě individuálního posouzení rizika. Program je určen osobám starším 18 let bez ohledu na státní příslušnost – mohou se do něj zapojit jak cizinci (občané EU i občané třetích zemí) obchodovaní na území ČR, tak pro občané ČR obchodovaní na území ČR či v zahraničí.

Klíčovým cílem Programu je humanitární rozměr pomoci a ochrany obětí. Program jim nabízí ubytování, psychosociální a zdravotní pomoc, tlumočnické služby, právní asistenci a služby advokáta, podporu při hledání zaměstnání, pomoc při úpravě pobytového oprávnění a v případě zájmu realizaci důstojného návratu do země původu. Vedle této přímé pomoci Program slouží také k získávání informací o kriminálním prostředí, které mohou přispět k odhalení, potrestání a odsouzení pachatelů.

V roce 2025 bylo do Programu nově zařazeno celkem 31 pravděpodobných obětí obchodování s lidmi – 7 žen a 24 mužů, ve všech případech v souvislosti s pracovním, sexuálním či jiným vykořisťováním na území ČR. S výjimkou jedné ženy z Ukrajiny, jedné ženy z Kolumbie a jednoho muže slovenské státní příslušnosti šlo o občany ČR. V průběhu roku bylo z Programu vyřazeno 6 osob (4 občané ČR, 1 občan Ukrajiny a 1 občan Filipín). K 15. lednu 2026 bylo do Programu zařazeno celkem 88 klientek a klientů. Mezi oběťmi se v roce 2025 ve významném počtu objevily osoby s tělesným a/nebo mentálním postižením.

X.3. PROGRAM POMOC NA MÍSTĚ

Program MV Pomoc na místě je nástrojem vnější migrační politiky ČR, jehož koncepční a metodický rámec stanovuje Koncepce schválená vládou v červenci 2021 (nahrazující původní koncepci z roku 2015). Prostřednictvím tohoto programu vláda na návrh MV, projednaný s dalšími věcně příslušnými ministerstvy, uděluje peněžní dary do zahraničí. Tyto dary jsou určeny především na pomoc uprchlíkům přímo v místě jejich prvotního vysídlení a státům, které hostí velký počet uprchlíků a migrantů nebo se s nimi potýkají jako země tranzitní. Tento přístup snižuje motivaci dotčených osob k dalšímu pohybu směrem do EU a přispívá k omezení nelegální migrace.

Potřeba aktivní vnější migrační politiky zaměřené na prevenci nelegální migrace a stabilizaci migračních toků přetrvávala i v roce 2025, a to především v reakci na pokračující migrační tlak na EU související s vysokým počtem vysídlených osob ve světě a rostoucím počtem ozbrojených konfliktů. V souvislosti s ruskou agresí pokračovalo i v roce 2025 nucené vysídlování obyvatel Ukrajiny.

Rozpočet programu Pomoc na místě činil v roce 2025 celkem 150 mil. Kč. V souladu se stanovenými prioritami pro rok 2025 bylo podpořeno 7 projektů v Čadu, Libyi, Mauretánii, Řecku, Súdánu a Sýrii. Peněžní dar Řecku byl poskytnut jako český příspěvek v rámci tzv. evropského dobrovolného solidárního mechanismu navazujícího na Solidární deklaraci přijatou většinou členských států EU včetně ČR dne 22. června 2022. Obdobně jako v předchozích letech byla i v roce 2025 při výběru a realizaci projektů věnována zvláštní pozornost zranitelným skupinám osob, zejména dětem a mladistvým.

V rámci programu Pomoc na místě byla v roce 2025 realizována také pomoc Ukrajíně (v návaznosti na Program humanitární, stabilizační, rekonstrukční a hospodářské asistence Ukrajíně v letech 2023–2025 schválený vládou dne 12. října 2022). Na Ukrajině byly podpořeny 3 projekty v celkové výši 75 mil. Kč.

Priorita č. 1 – Východní středomořská a západobalkánská migrační trasa

- Řecko – Podpora bezpečných zón pro nezletilé migranty bez doprovodu v Řecku – 25 mil. Kč, implementační partner: Mezinárodní organizace pro migraci (IOM)
- Sýrie – Podpora vnitřně vysídlených osob a navrátilců v Sýrii – 25 mil. Kč, implementační partner: Úřad Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky (UNHCR)

Priorita č. 2 – Centrální středomořská migrační trasa

- Čad – Podpora súdánských uprchlíků v Čadu – 12,5 mil. Kč, implementační partner: Úřad Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky (UNHCR)
- Libye – Podpora dobrovolných návratů a boje proti obchodování s lidmi – 25 mil. Kč, implementační partner: Mezinárodní organizace pro migraci (IOM)
- Libye – Rozvoj systému řízení ochrany hranic – pokračování projektu – 12,5 mil. Kč, implementační partner: Mezinárodní centrum pro rozvoj migračních politik (ICMPD)

- Súdán – Podpora zajištění potravinové bezpečnosti pro obyvatele Súdánu – 25 mil. Kč, implementační partner: Světový potravinový program (WFP)

Priorita č. 3 – Západní středomořská migrační trasa

- Mauretánie – Stabilizace uprchlíků z Mali – 25 mil. Kč, implementační partner: Úřad Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky (UNHCR)

Podpora Ukrajiny

- Pokračování podpory humanitárního odminování - 25 mil. Kč, implementační partner: HALO Trust
- Podpora pilotních řešení pro hospodářskou obnovu a reintegraci v Dněpropetrovské oblasti – 25 mil. Kč, implementační partner: Mezinárodní organizace pro migraci (IOM)
- Zvýšení kapacit pro asistenci vysídleným ukrajinským občanům a zajištění jejich bezpečné mezinárodní mobility - 25 mil. Kč, implementační partner: Mezinárodní centrum pro rozvoj migračních politik (ICMPD)

X.4. STÁLÝ ZDRAVOTNĚ HUMANITÁRNÍ PROGRAM MEDEVAC

Program MEDEVAC je vládní zdravotně humanitární program MV zaměřený na poskytování lékařské péče zranitelným skupinám obyvatelstva v regionech zasažených migrací, zatížených vysokým počtem uprchlíků nebo v místech, kde není dostupná odborná lékařská péče. Léčba je poskytována bezplatně a výhradně civilistům, kteří se nacházejí ve vážném zdravotním stavu, či jim jejich zdravotní stav neumožňuje vést důstojný život. Program je realizován na základě usnesení vlády ČR č. 956 ze dne 20. listopadu 2015.

V návaznosti na projednávání evropského paktu o migraci a azylu schválila vláda ČR dne 12. března 2025 usnesením č. 159 aktualizovanou Konceptci Programu Ministerstva vnitra MEDEVAC jako nástroje vnější migrační politiky ČR. Cílem aktualizace bylo vytvořit ucelený koncepční a metodický rámec pro určování priorit MV v rámci tohoto programu.

V roce 2025 program MEDEVAC nadále působil ve svých prioritních regionech – na Blízkém východě (Jordánsko, Libanon, Irák), v Africe (Ghana, Pobřeží slonoviny, Senegal, Rwanda, Zambie) a ve východní Evropě (Ukrajina). Aktivita byly realizovány prostřednictvím lékařských misí, školení a stáží zdravotnického personálu a finanční podpory projektů na budování zdravotnické infrastruktury. Rozpočet programu činil v roce 2025 celkem 60 mil. Kč.

Do realizace programu v roce 2025 bylo zapojeno 11 českých nemocnic (FN Brno, FN Bulovka, FN Královské Vinohrady, FN Motol, Fakultní Thomayerova nemocnice, FN Olomouc, FN Ostrava, IKEM, Ústřední vojenská nemocnice, Všeobecná fakultní nemocnice, Nemocnice Na Homolce). V průběhu 16 operačních misí provedli vyslaní čeští zdravotníci celkem 916 operačních zákroků na 852 pacientech v Ghaně, Jordánsku, Libanonu, Pobřeží slonoviny, Rwandě, Senegal, Ukrajině a Zambii (gynekologie, neurochirurgie, oftalmologie, ORL, plastická chirurgie, traumatologie). Během stáží, školení a v rámci misí bylo proškoleny 388 osob v 6 odborných specializacích (anesteziologie, gynekologie, infektologie, ORL, plastická chirurgie a traumatologie) z Ghany, Iráku, Rwandy, Senegal, Ukrajiny a Zambie.

Realizace naléhavé pomoci Ukrajině

V návaznosti na usnesení vlády č. 855 ze dne 12. října 2022 o poskytnutí naléhavé pomoci Ukrajině poskytl program MEDEVAC Ukrajině mimořádnou pomoc prostřednictvím dodávek materiální zdravotnické pomoci,

organizací lékařských misí na Ukrajině a vzdělávacích aktivit (stáže, školení) v ČR a finanční podpory mezinárodních organizací. Pomoc byla v rámci programu MEDEVAC poskytnuta v celkové výši 32 mil Kč.

V průběhu 5 operačních misí ve specializacích rekonstrukční mikrochirurgie, popálenin a traumatologie odoperovaly týmy z FN Královské Vinohrady a Všeobecné fakultní nemocnice celkem 97 pacientů. Během těchto operací probíhalo také školení ukrajinských kolegů, kteří se na operacích měli šanci podílet.

Během roku 2025 proběhlo 7 stáží v ČR v rámci kterých bylo proškoleno 21 ukrajinských zdravotníků ve specializacích dětská onkologie, fyzioterapie, oftalmologie a traumatologie. Během školení ve specializaci infektologie (ve spolupráci s IKEM) v ukrajinském Lvově bylo vyškoleno celkem 77 zdravotníků.

V rámci programu MEDEVAC bylo tak podpořeno celkem pět projektů především s ukrajinskými implementačními partnery, zaměřených především na posílení zdravotní infrastruktury v Ukrajině, ale také například projekt Národního ústavu duševního zdraví na podporu duševního zdraví válkou zasažených obyvatel Ukrajiny.

V průběhu roku 2025 byly identifikovány 4 projekty, které program MEDEVAC podpořil finančním darem:

- Helvetas Swiss Intercooperation – zlepšení dostupnosti zdravotní péče, pomoc vnitřně vysídleným osobám, navrátilcům a dalším zranitelným skupinám uplatnit se na trhu práce a přispět k dlouhodobému posílení ukrajinské zdravotnické infrastruktury (5 mil. Kč)
- European Ukrainian Council for Cooperation and Development – psychologická podpora a prevence syndromu vyhoření ošetrovatelského personálu Volyňské oblastní klinické nemocnice (5 mil. Kč)
- Health Solutions for Open Society – primární lékařská péče v Černihivské oblasti, udržitelnost pracovní síly a mobilní zdravotní služby (5 mil. Kč)
- Peaceful Heaven of Kharkiv – mobilní zdravotní kliniky poskytující zdravotní a psychosociální péči vysídleným osobám a zranitelným skupinám v Dněpropetrovské oblasti (5 mil. Kč)

X.5. AZYLOVÝ, MIGRAČNÍ A INTEGRAČNÍ FOND

Azylový, migrační a integrační fond (AMIF) je nástrojem EU v oblasti migrační a azylové politiky. Obecným cílem AMIF je přispívat k účinnému řízení migračních toků, k podpoře integrace státních příslušníků třetích zemí do společnosti, k podpoře účinné návratové politiky a k provádění společné azylové politiky. V roce 2025 probíhala realizace projektů programového období 2021-2027.

Programové období 2021–2027

AMIF pro programové období 2021-2027 byl zřízen nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1147/2021 ze dne 7. 7. 2021. Základním strategickým dokumentem pro čerpání finanční podpory z tohoto fondu je operační program (OP AMIF), jehož českou verzi Evropská komise schválila dne 4. srpna 2022.

První revize OP AMIF ČR byla Evropskou komisí schválena 14. května 2024 a spočívala především v převodu finančních prostředků ze specifických cílů 1 „Azyl“ a 3 „Návraty“ do specifického cíle 2 „Integrace“ ve výši 12 mil. EUR, a to v reakci na zvýšenou potřebu podpory integračních služeb pro osoby vysídlené z Ukrajiny.

V roce 2025 došlo k druhé revizi operačního programu, kterou Evropská komise schválila 13. 11. 2025. Důvodem bylo jednak to, že se MV podařilo splnit k 31. 12. 2024 podmínky dané evropskou legislativou a zajistilo navýšení alokace OP AMIF o 21,29 mil. EUR. Současně ČR získala v rámci tzv. specifické akce 2025/10 prostředky ve výši 59,29 mil. EUR na podporu implementace nových povinností a potřeb vyplývajících z Akčního plánu realizace dílčích opatření vedoucích k zamezení zneužívání azylu v nelegální migraci a na podporu zatížených systémů v důsledku migrační vlny z Ukrajiny. V rámci revize byly rovněž převedeny finanční prostředky ze specifických cílů 1 „Azyl“ a 3 „Návraty“ do specifického cíle 2 „Integrace“ ve výši 4,65 mil. EUR.

Řídicím orgánem odpovědným za implementaci Operačního programu AMIF je odbor fondů EU v oblasti vnitřních věcí Ministerstva vnitra, který na svých webových stránkách²⁸ zveřejňuje aktuální informace týkající se implementace OP AMIF, včetně vyhlášených výzev.

OP AMIF je zaměřen na čtyři hlavní (specifické) cíle – azyl, integrace, návraty a solidarita. ČR implementuje pouze tři specifické cíle, a to azyl, integrace a návraty. Na základě usnesení vlády č. 439 ze dne 5. června 2017 se ČR neúčastní realizace specifického cíle solidarita.

Rozdělení alokace mezi jednotlivé specifické cíle AMIF²⁹

Specifický cíl	Alokace v Kč	tj. %
1 Azyl	644 700 000	17
2 Integrace	2 440 300 000	65
3 Návraty	697 000 000	18
Celkem	3 782 000 000	100

Zdroj: MV

Specifický cíl Azyl

Obecným cílem fondu v rámci tohoto specifického cíle je posílení společného evropského azylového systému, a to prostřednictvím jednotného uplatňování unijního *acquis* v celé EU, podpory kapacit azylových systémů členských států a posílení spolupráce a partnerství s unijními orgány a třetími zeměmi za účelem řízení migrace. V rámci programového období 2021–2027 si ČR definovala jako prioritu zefektivnění azylového řízení, dále pak spolupráce s nově vzniklou Agenturou EU pro azyl (EUAA), včetně zajištění vysílání národních expertů do této organizace. Mimo investic do vytvoření struktur pro spolupráci s EUAA se plánuje rovněž posílení personálních, technických a správních kapacit soudního přezkumu nedůvodných žádostí o mezinárodní ochranu a v oblasti informací o zemích původu cizinců.

Specifický cíl Integrace

Specifický cíl Integrace je v ČR nejvýznamnějším specifickým cílem s nejvyšší alokací finančních prostředků. Stěžejními podporovanými aktivitami jsou zejména provoz Center na podporu integrace cizinců (CPIC), která fungují na regionální úrovni a jsou významným nástrojem pro zajištění integrace cizinců do české společnosti. Většina podporovaných opatření se soustředí zejména na aktivity zaměřené na úspěšnou integraci cizinců do společnosti, mezi hlavní patří kurzy českého jazyka, kurzy sociokulturní orientace či poskytování sociálního a právního poradenství. Dalším důležitým podporovaným opatřením je zajištění informovanosti cizinců o jejich právech a povinnostech a usnadnění pobytových řízení. V rámci tohoto specifického cíle jsou financovány též aktivity, které přispívají k integraci osob vysídlených z Ukrajiny v důsledku vojenské agrese Ruské federace.

²⁸ <https://www.mvcr.cz/fondyeu/>

²⁹ Pro přepočítání z EUR na CZK byl použit kurz 24,174. Uvedené částky jsou zaokrouhleny na statisíce, a je proto nutné je považovat za orientační.

Specifický cíl Návraty

Opatření v rámci tohoto cíle se soustředí na podporu integrovaného a koordinovaného přístupu k řízení navrácení na úrovni Unie a členských států. Opatření napomáhají k rozvoji kapacit pro účinné, důstojné a udržitelné navrácení, včetně omezení faktorů motivujících k neoprávněné migraci. Mezi finančně nejvýznamnější opatření patří provoz oddělení dobrovolných návratů (OAMP), kterým je navázáno na aktivity realizované v programovém období 2014-2020. Mezi další podporovaná opatření patří poskytování reintegrační podpory a v krajních případech pak realizace nucených návratů.

Stav implementace

V roce 2025 došlo k zahájení realizace 17 projektů v rámci OP AMIF. Projekty jsou realizovány několika typy příjemců. Nejvýznamnějšími příjemci jsou organizační složky státu a neziskové organizace. Pokles podílu závázané alokace v právních aktech oproti minulému roku je způsoben výrazným navýšením celkové alokace OP AMIF díky výše zmíněné revizi operačního programu.

Výše alokace schválených projektů k podpoře od počátku programového období do roku 2025³⁰

Specifický cíl	Alokace v CZK	Schváleno v CZK	% z alokace
1 Azyl	644 700 000	221 500 000	34
2 Integrace	2 440 300 000	1 140 600 000	47
3 Návraty	697 000 000	357 700 000	51
Celkem	3 782 000 000	1 719 800 000	45

Zdroj: MV

Specifická akce AMIF

Specifická akce je zvláštním nástrojem v rámci AMIF s účelově vázanými finančními prostředky zařazenými do operačního programu členského státu nad rámec běžné alokace. Účel využití prostředků specifické akce stanovuje Evropská komise v příslušné výzvě, do které členský stát podává žádost. Komise následně rozhodne o schválení (či neschválení) žádosti a o navýšení alokace programu. Poté probíhá standardní administrace realizace projektu financovaného z operačního programu.

V červnu 2023 vyhlásila Evropská komise v rámci AMIF specifickou akci určenou pro pět států nejvíce zasažených migrační vlnou osob vysídlených z Ukrajiny. MV bylo se žádostí úspěšné a získalo dodatečnou alokaci pro program ve výši 15 264 000 EUR (tj. cca 369 000 000 Kč). Specifická akce umožnila podpořit dva pilíře aktivit zaměřených na osamostatnění vysídlených držitelů dočasné ochrany. První pilíř se zaměřil na podporu bydlení a druhý zejména na výuku českého jazyka a nostrifikace vzdělávání. Řídící orgán OP AMIF v průběhu roku 2024 vyhlásil tři otevřené výzvy, a to výzvu na podporu bydlení vysídlených osob z Ukrajiny ve výši 255 milionů Kč (včetně národního spolufinancování), výzvu na výuku českého jazyka a další integrační služby pro vysídlené osoby z Ukrajiny ve výši 135 milionů korun (včetně národního spolufinancování) a výzvu na podporu bydlení vysídlených osob z Ukrajiny II ve výši 91,81 milionů Kč (včetně národního spolufinancování).

V roce 2025 vyhlásila Evropská komise specifickou akci na podporu implementace nových povinností a potřeb vyplývajících z Paktu o migraci a azylu a na podporu enormně zatížených systémů v důsledku migrační vlny z Ukrajiny. Prostředky obdržené na podporu implementace nových povinností a potřeb vyplývajících z Paktu o migraci a azylu budou využity na podporu azylové a návratové struktury MV, rekonstrukci, rozšíření a modernizaci

³⁰ Pro přepočítání z EUR na CZK byl použit kurz 24,174. Uvedené částky jsou zaokrouhleny na statisíce, a je proto nutné je považovat za orientační.

zařízení a infrastruktury SUZ, podporu osob pracujících s nezletilými bez doprovodu, rozvoj IT systémů, školení pracovníků v problematice azylu a dalších oblastech migrační agendy, podporu reintegrace a dobrovolných návratů, výuku českého jazyka pro držitele mezinárodní ochrany a využití alternativ k detenci v relevantních případech. Prostředky obdržené na podporu výrazně zatížených systémů v důsledku migrační vlny z Ukrajiny budou využity na vývoj, rozvoj a provoz informačního systému agendy cizinců (ICAS). Řídící orgán OP AMIF v průběhu roku 2025 vyhlásil dvě uzavřené výzvy, a to výzvu na posílení azylové a návratové struktury ve výši 324 000 000 Kč (včetně národního spolufinancování) a výzvu na vývoj ICAS ve výši 340 000 000 Kč (včetně národního spolufinancování).

Asistence držitelům dočasné ochrany při přechodu do nájemního bydlení

V roce 2025 pokračovaly projekty na podporu přechodu držitelů dočasné ochrany z hromadných ubytovacích zařízení do nájemního bydlení. Realizace projektů probíhala na krajské bázi a zajišťovaly ji různé nepodnikatelské subjekty, především z řad nestátních neziskových organizací. Poskytovaná pomoc se týká osob s prodlouženou dočasnou ochranou, které prošly systémem státního humanitárního ubytování a dlouhodobě pobývaly v hromadných ubytovacích zařízeních. Smyslem projektů je umožnit klientům přechod z hromadného, často nevyhovujícího bydlení, do standardního individuálního nájemního bydlení. Projekty probíhaly v rámci specifické akce Azylového, migračního a integračního fondu, zaměřené na osamostatnění vysídlených držitelů dočasné ochrany z Ukrajiny.

V průběhu roku 2025 byly postupně dokončeny projekty pro Karlovarský, Královéhradecký, Jihočeský, Ústecký, Moravskoslezský a Jihomoravský kraj, pro Kraj Vysočina a Hlavní město Prahu. V rámci první výzvy uvedeného programu se podařilo zajistit standardní nájemní bydlení několika stovkám rodin z řad držitelů dočasné ochrany. Průběžná šetření udržitelnosti ukazují, že podpořené osoby si ve většině případů dokážou zajištěná bydlení udržet. Na začátku roku 2025 došlo k zahájení praktické realizace projektů vybraných ve druhé otevřené výzvě, jejímž prostřednictvím se podařilo pokrýt zbývající kraje ČR. Dokončení projektů, které se konkrétně týkají Plzeňského, Pardubického, Středočeského, Libereckého, Olomouckého a Zlínského kraje, se očekává v průběhu první poloviny roku 2026.

Přehled všech projektů podpořených z AMIF lze nalézt na webových stránkách MV (<https://mv.gov.cz/fondyeu/clanek/seznam-podporenych-projektu.aspx>).

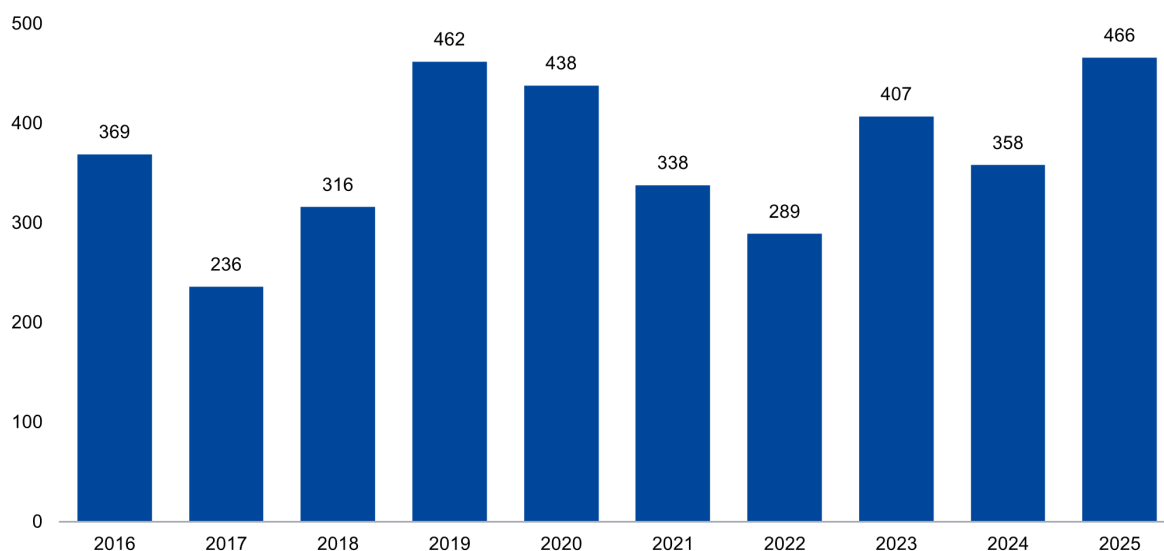
XI. NELEGÁLNÍ MIGRACE V ČR

XI.1. ODEPŘENÍ VSTUPU NA VNĚJŠÍ SCHENGENSKÉ HRANICI

Odepření vstupu je právní institut, který umožňuje zamezení vstupu cizincům na území členských států EU, u nichž bylo v rámci hraniční kontroly na vstupu na území zjištěno, že nesplňují jednu nebo více podmínek vstupu.

V roce 2025 byl na vnější schengenské hranici vstup na území ČR odepřen 466 osobám. Ve srovnání s předchozím rokem se jedná o téměř třetinový nárůst (+108 osob) a zároveň v posledních deseti letech jde o druhou nejvyšší zaznamenanou úroveň. Více odepřených osob bylo v období celoevropské migrační krize v roce 2015.

Vývoj počtu osob s odepřeným vstupem na vnější schengenské hranici v letech 2016–2025

Zdroj: ŘSCP

Meziročně se nejvíce zvýšil počet osob, jimž byl odepřen vstup z důvodu, že nedisponovaly platným vízem nebo povolením k pobytu (celkem 127 osob). U tohoto důvodu došlo meziročně téměř k dvojnásobnému nárůstu (+81,4 %), šlo zejména o státní příslušníky Uzbekistánu (35), Turecka (14) a Číny (12).

Druhým nejčastějším důvodem byl v roce 2025 záznam v evidenci ENO/SIS II dle čl. 24 – nežádoucí cizinec, na jehož základě byl vstup odepřen 126 osobám, nejvíce občanům Gruzie (57), Moldavska (26) a Albánie (8). Na třetím místě následovala absence platného cestovního dokladu (66 osob), a to zejména u občanů Spojeného království (29), Spojených států amerických (8) a Íránu (7).

Mezi pět nejčastějších důvodů odepření vstupu patří dále skutečnost, že je „osoba považována za hrozbu pro veřejný pořádek, vnitřní bezpečnost, veřejné zdraví nebo mezinárodní vztahy jednoho nebo více členských států

EU“ (55 osob, meziroční nárůst o 14 osob). Kromě občanů Ruské federace³¹ (54) se jednalo o 1 občana Kazachstánu. Pátým nejčastějším důvodem bylo překročení doby povoleného pobytu, tedy že cizinec již pobýval na území členských států EU 90 dnů během předcházejícího období 180 dnů (43 osob), z nich se nejvíce jednalo o občany Ukrajiny (11), Moldavska (7) a Albánie (6).

Mezi nejčastějšími zeměmi, odkud cizinci přiletěli, se v porovnání s rokem 2024 shodují první dvě pozice – Turecko (150 osob a meziroční nárůst o 11 osob) a Spojené království (70, meziročně -10 osob). Třetí místo, které v roce 2024 patřilo Gruzii, obsadilo v roce 2025 Moldavsko s 46 osobami (meziroční nárůst o 32 osob). Následují přílety z Gruzie (40 osob, +9 osob) a Spojených arabských emirátů (31 osob, +18 osob).

Odepření vstupu na vnější schengenské hranici dle státních příslušností osob – porovnání roku 2024/2025

Rok	2024	tj. %	2025	tj. %	Změna oproti předchozímu období	
					v %	absolutní číslo
Počet osob celkem	358	100,0	466	100,0	30,5	109
z toho TOP 10 (řazeno dle pořadí v roce 2025):						
Gruzie	96	26,9	75	16,1	-21,9	-21
Rusko	41	11,5	59	12,7	43,9	18
Moldavsko	15	4,2	48	10,3	220,0	33
Uzbekistán	17	4,8	46	9,9	170,6	29
Spojené království	47	13,2	33	7,1	-29,8	-14
Ukrajina	10	2,8	19	4,1	90,0	9
Albánie	13	3,6	16	3,4	23,1	3
Turecko	19	5,3	14	3,0	-26,3	-5
Čína	9	2,5	13	2,8	44,4	4
Saudská Arábie	3	0,8	11	2,4	266,7	8

Zdroj: ŘSCP

Z hlediska státních příslušností byl vstup na území ČR v roce 2025, stejně jako v předchozím roce, odepírán nejčastěji občanům Gruzie (75 osob). Hlavním důvodem byl záznam v evidenci ENO / SIS II podle čl. 24 - nežádoucí osoba (57 osob), v menší míře pak chybějící doklady prokazující účel a podmínky pobytu (12 osob). Podíl občanů Gruzie na celkovém počtu odepřených vstupů se však meziročně snížil v důsledku nárůstu počtu osob z jiných států.

Druhou nejčastěji zastoupenou státní příslušností byli občané Ruské federace (59 osob, meziroční nárůst o 43,9 %), kterým byl vstup odepírán téměř výhradně (54 osob) z důvodu hrozby pro veřejný pořádek a vnitřní bezpečnost. Významně narostl rovněž počet odepřených vstupů občanům Moldavska (48 osob, více než trojnásobný nárůst) a Uzbekistánu (46 osob, několikanásobný nárůst korespondující s vývojem nelegální migrace). Občanům Uzbekistánu byl vstup odepírán zpravidla z důvodu nepředložení platného víza nebo povolení k pobytu (36 osob).

V první desítce nejvíce zastoupených státních příslušností byly evidovány pouze dva meziroční poklesy. U občanů Spojeného království (33 osob, -14 osob) šlo nejčastěji o případ, kdy osoba u sebe neměla platný cestovní doklad

³¹ Na základě zákona č. 175/2022 Sb., o dalších opatřeních v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaným invazí vojsk Ruské federace a o změně dalších zákonů, vláda 12. října 2022 přijala opatření k posílení restrikcí vůči cestujícím ruským občanům a bylo rozhodnuto o zahájení odepírání vstupu (s účinností od 25. října 2022) občanům Ruské federace na území ČR. Konkrétně se jedná občany Ruské federace, kteří hodlají vstoupit přes vnější schengenskou hranici a pobývat na území ČR/schengenského prostoru na základě uděleného platného jednotného (schengenského) víza vydaného jakýmkoliv členským státem EU (včetně ČR), a to za účelem turistiky, kultury nebo sportu (s předpokládaným pobytem nepřesahující 90 dní během jakéhokoliv období 180 dní).

– spíše se jednalo o nepozornost vedoucí ke ztrátě dokladu než o pokusy o skutečný neoprávněný vstup. U občanů Turecka na 8. místě (14 osob) šlo ve všech případech o absenci platného víza nebo povolení k pobytu. Nárůsty u zbývajících státních příslušností se pohybovaly v řádu jednotek osob.

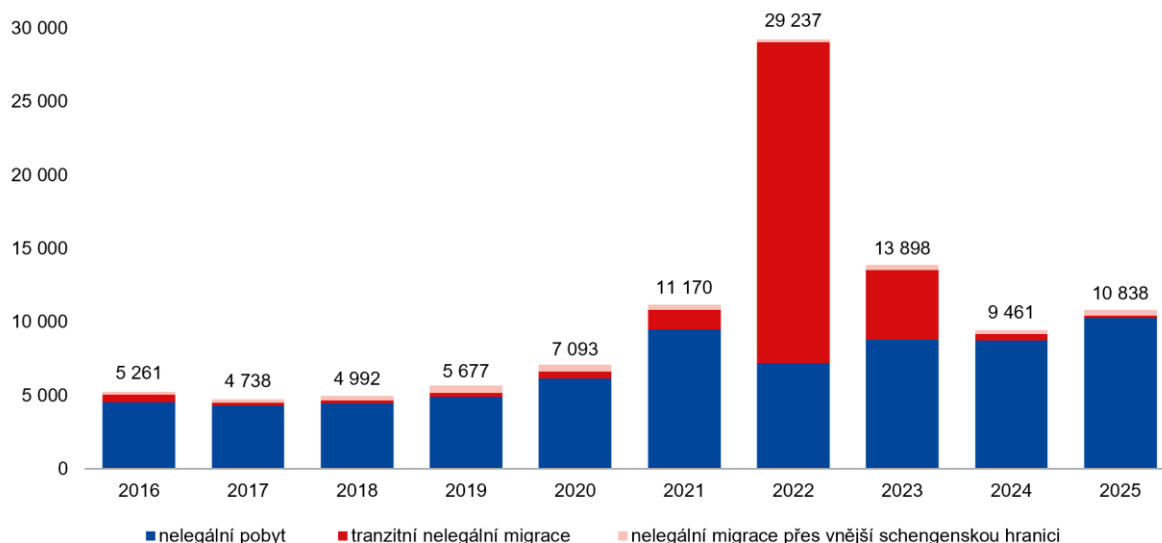
Případy odepření vstupu byly v roce 2025 v naprosté většině zaznamenány ICP Praha-Ruzyně na Letišti Václava Havla. Další 4 případy byly evidovány na ICP Karlovy Vary, a to u 2 občanů Uzbekistánu a 2 občanů Šrí Lanky.

XI.2. NELEGÁLNÍ MIGRACE V ČR³²

V posledním desetiletí byla nelegální migrace v ČR ovlivněna několika významnými faktory – především dvěma výraznými migračními vlnami a rovněž opatřeními přijatými v době pandemie covid-19, která dočasně omezila pohyb osob přes vnitřní pozemní hranice schengenského prostoru i osobní leteckou dopravu.

Po většinu tohoto období byla ČR cílovou zemí především pro státní příslušníky Ukrajiny, Ruska a Vietnamu, kteří v letech 2016–2021 pravidelně tvořili nejpočetnější skupiny osob zjištěných při nelegální migraci. Výjimkou byly roky 2022 a 2023, kdy intenzivní tranzitní migrace vynesla na první příčku občany Sýrie. V tomto období se ČR stala významnou tranzitní zemí pro migrační proudy směřující po západobalkánské trase do západní Evropy. Migrační vlna v roce 2022 zahrnovala více než 29 tisíc osob zjištěných při nelegální migraci (téměř tři čtvrtiny tvořila tranzitní migrace). Šlo o nejvyšší počet od vstupu ČR do schengenského prostoru, který svým počtem překonal i migrační vlnu z roku 2015.

Vývoj nelegální migrace v letech 2016–2025

Zdroj: ŘSCP

³² V rámci nelegální migrace jsou sledovány dvě základní kategorie nelegální migrace na území ČR:

1. Nelegální překročení vnější schengenské hranice ČR – v této kategorii jsou evidováni cizinci, kteří nedovoleně překročili nebo se pokusili o nedovolené překročení vnější schengenské hranice (tj. na mezinárodních letištích) ČR.

2. Nelegální pobyt – v této kategorii jsou evidováni cizinci, kteří se zdržovali na území ČR, včetně tranzitního prostoru na mezinárodních letištích bez platného pobytového oprávnění či víza. Kategorie nelegálního pobytu zahrnuje samostatnou podkategorii **tranzitní nelegální migrace**, v rámci které jsou vykazováni cizinci, kteří nedovoleně překročili pozemní nebo vzdušnou vnitroschengenskou hranici s cílem pokračovat přes území ČR do dalších zemí EU/schengenského prostoru.

Statistiky nelegální migrace zachycují počet osob zjištěných při nelegální migraci, nikoli skutečný počet nelegálně migrujících osob.

V letech 2023 a 2024 byla zaváděna bezpečnostní opatření v podobě ochrany vnitřních hranic, což v obou letech vedlo k meziročnímu poklesu nelegální migrace i ke snížení podílu tranzitní nelegální migrace na celkovém počtu zjištěných osob. V roce 2023 bylo zjištěno celkem téměř 14 tis. osob, z čehož tranzitní nelegální migrace tvořila 34,1 %, jejím charakteristickým rysem byl značný nárůst odhalených převaděčů, kteří při své protiprávní činnosti často ohrožovali život a zdraví převážených osob. V roce 2024 se tranzitní nelegální migrace dále výrazně snížila a její podíl klesl na 4,4 %; celkový pokles na 9 461 osob souvisel s poklesem migračního tlaku na západobalkánské trase i s kontrolními opatřeními českých a sousedních států.

V roce 2025 tranzitní nelegální migrace dále výrazně poklesla, a to ze tří hlavních důvodů:

- pokračujícího poklesu migračního tlaku na západobalkánské trase, kde nadále probíhal odklon na tzv. pobřežní trasu vedoucí ze Srbska přes Bosnu a Hercegovinu, Chorvatsko a Slovinsko do Rakouska a Německa (ČR se v koridoru této trasy nenachází);
- změny politické situace v Sýrii, která byla hlavní zdrojovou zemí tranzitní nelegální migrace;
- a zpřísnění migrační politiky Německa jakožto hlavní cílové země migrantů.

I přes pokles tranzitní migrace zaznamenala ČR v roce 2025 celkový nárůst nelegální migrace na svém území. Zvýšení nastalo zejména u osob zjištěných při porušování pobytového režimu, k nárůstu došlo i v kategorii nelegální migrace přes vnější schengenskou hranici, kde byla zaznamenána nejvyšší úroveň od roku 2020.

Cizinci zjištěni v roce 2025 při nelegální migraci pocházeli celkem ze 112 zemí (10 osob bylo bez státní příslušnosti). Naprostá většina z nich (63,9 %) přicházela z evropských zemí, druhé místo zaujímali občané asijských zemí s téměř 32% podílem (oproti roku 2024 mírný nárůst). V absolutních hodnotách došlo k nejvyššímu nárůstu u osob z Evropy (Ukrajina, Moldavsko, Rusko), Asie (Vietnam, Uzbekistán, Kazachstán) a Jižní Ameriky (Kolumbie); pokles nastal u osob ze Severní Ameriky a Afriky.

V první desítce státních příslušností nedošlo na prvních pěti místech k žádné změně pořadí. Nadále převažovali občané Ukrajiny (4 071 osob, 38% podíl), u nichž tradičně převládá nelegální pobyt po překročení doby povoleného pobytu; legálně na území vstoupilo 77,6 % zjištěných osob. Druhou nejčastější státní příslušností byli občané Moldavska (1 576 osob), u nichž rovněž převažuje nelegální pobyt po překročení doby dříve vydaného pobytového oprávnění nebo víza; legálně vstoupilo 70,4 % osob. U dalších tří státních příslušností v pořadí je situace odlišná – podíl osob s neoprávněným vstupem se pohybuje kolem třetiny; tyto osoby buď přicházejí zcela bez pobytového oprávnění, nebo s pobytovým oprávněním jiného členského státu EU, které je ke vstupu do ČR neopravňuje.

U občanů Vietnamu na 3. místě pokračoval výrazný nárůst započatý v roce 2024 – meziročně se jednalo o 1 115 osob a nárůst o 66,4 % (+445 osob, což je vůbec nejvyšší meziroční nárůst v rámci TOP 10). Jejich podíl na celkové nelegální migraci vzrostl z necelých 3 % v roce 2023 na 10,3 % v roce 2025. Současně roste podíl osob vstupujících na území neoprávněně (z 19 % v roce 2023 na 37 % v roce 2025). Občané Vietnamu zneužívají pobytového režimu jiných států (Maďarska, Rumunska, Bulharska, Polska) ke vstupu do EU a sekundárním pohybům přes ČR (zejména do Německa nebo Velké Británie); další zjištěnou praxí je zneužívání pobytu za účelem studia (neplnění studijních povinností, žádost o změnu účelu pobytu bezprostředně po příjezdu).

Od roku 2021 narůstá počet zjištěných občanů Uzbekistánu; v roce 2025 zaujímali 4. příčku s 866 osobami (+32,2 %), nárůst se týká kategorie nelegálního pobytu i nelegální migrace přes vnější schengenskou hranici.

Pokles byl v roce 2025 naopak zaznamenán u občanů Gruzie na 5. místě (455 osob, -67), což je jediný pokles v rámci TOP 10. Občané Gruzie dlouhodobě tvoří nejčastější státní příslušnost se zjištěným nelegálním pobytem na výstupu z ČR přes mezinárodní letiště, s rostoucí tendencí od roku 2022. Roste i počet případů, kdy osoby evidované v ENO / SIS II účelově mění svá příjmení s cílem vstoupit do schengenského prostoru pod novou identitou.

První desítku doplňují občané Kazachstánu s počtem 317 zjištěných osob (více než třetinový meziroční nárůst o 87 osob), Ruska (282 osob, +57), Turecka (203 osob, +18), Indie (129 osob, +39) a Albánie (116 osob, +19).

Dočasné znovuzavedení ochrany vnitřních hranic ČR

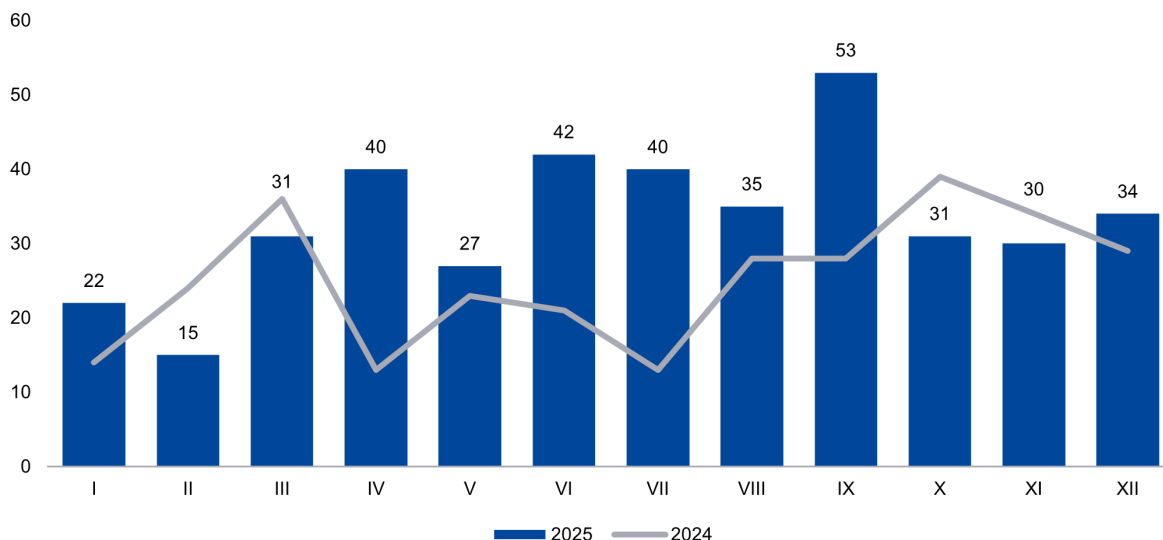
V důsledku rostoucích počtů nelegálně přichozích osob do států EU/Schengenu jsou od roku 2023 v mnohem větší míře než v předchozích letech dočasně znovuzaváděny hraniční kontroly na řadě dílčích úsecích vnitřních schengenských hranic. Obnovená ochrana vnitřních hranic byla v řadě států zaváděna i v průběhu roku 2024 a trvala nadále v roce 2025 s cílem zachování vnitřní bezpečnosti dotčených zemí a efektivnějšího boje s nelegální migrací a převaděčstvím.

Některé státy zavedly hraniční kontroly na všech úsecích hranic – pozemních i vzdušných – jiné pouze na pozemních hranicích a jen na vybraných úsecích. Zavedená opatření ovlivňují migrační pohyby nejen na vnějších hranicích EU/Schengenu, ale i charakter sekundárních pohybů v rámci tras uvnitř tohoto prostoru. V průběhu roku 2025 byla opětovně prodloužena znovuoobnovená ochrana vnitřních hranic na česko-německé hranici ze strany Německa a na česko-rakouské hranici ze strany Rakouska.

XI.3. NELEGÁLNÍ PŘEKROČENÍ VNĚJŠÍ SCHEGENSKÉ HRANICE ČR

Vnější schengenská hranice ČR (tj. vzdušná hranice) se nachází na mezinárodních letištích ČR. Osoby při nelegální migraci mohou být dle směru jejich cesty zjištěny na vstupu do ČR (na příletu) či na výstupu z ČR (při odletu). V roce 2025 bylo při nelegální migraci přes vnější schengenskou hranici zjištěno celkem 400 osob (tj. 3,7 % z celkového počtu osob zjištěných při nelegální migraci). Meziročně byl zaznamenán nárůst o 98 osob (tj. +32,5 %).

Měsíční vývoj nelegální migrace přes vnější schengenskou hranici – srovnání 2024/2025

Zdroj: ŘSCP

Dlouhodobě převládá počet osob zjištěných na vstupu, kde bylo v roce 2025 zjištěno 371 osob (o 86 osob více než v roce 2024). Na výstupu se jednalo o 29 osob (o 12 více než v předchozím roce). Kromě 4 osob na ICP Karlovy Vary byli všichni cizinci zjištěni na ICP Praha-Ruzyně na Letišti Václava Havla Praha (396 osob).

Nelegální migrace přes vnější schengenskou hranici dle státních příslušností – srovnání 2024/2025

Rok	2024	tj. %	2025	tj. %	Změna oproti předchozímu období	
					v %	absolutní číslo
Celkem	302	100,0	400	100,0	32,5	98
z toho TOP 10 (řazeno dle 2025):						
Gruzie	78	25,8	69	17,3	-11,5	-9
Uzbekistán	18	6,0	42	10,5	133,3	24
Velká Británie	47	15,6	33	8,3	-29,8	-14
Moldavsko	9	3,0	32	8,0	255,6	23
Ukrajina	10	3,3	19	4,8	90,0	9
Albánie	18	6,0	18	4,5	0,0	0
Turecko	19	6,3	14	3,5	-26,3	-5
Čína	9	3,0	13	3,3	44,4	4
Pákistán	6	2,0	12	3,0	100,0	6
Saúdská Arábie	3	1,0	11	2,8		8

Zdroj: ŘSCP

Stejně jako v předchozím roce byli i v roce 2025 na vnější schengenské hranici nejčastěji zjišťováni státní příslušníci Gruzie (69 osob), ačkoliv u nich nastal mírný meziroční pokles (o 11,5 %). Občané Gruzie jsou na této hranici dlouhodobě nejčastěji zjišťovanou státní příslušností, a to především na vstupu do ČR. Jejich hlavními odletovými destinacemi jsou zejména Turecko (Istanbul) a Gruzie (Kutaisi), k odepření vstupu nejčastěji dochází z důvodu záznamu jako nežádoucí osoba či absence dokladů prokazujících účel a podmínky pobytu.

Více než dvojnásobný meziroční nárůst byl zaznamenán u občanů Uzbekistánu (42 osob), jde o vůbec nejvyšší počet od roku 2015. Občané Uzbekistánu jsou zjišťováni zejména na vstupu do ČR, kdy státem odletu je nejčastěji Turecko (56 % případů) a teprve poté Uzbekistán (24 %). V roce 2025 byly u občanů Uzbekistánu odhalovány padělky litevských povolení k pobytu nebo již zneplatněná povolení k pobytu vydaná Litvou.

Třetí nejčastěji zjišťovanou státní příslušností byli občané Velké Británie (33 osob, meziročně –14 osob). Výrazný meziroční nárůst se týká občanů Moldavska na 4. místě (32 osob, více než trojnásobek roku 2024); všichni byli zjištěni na vstupu, přičemž odletovou destinací bylo ve většině případů Moldavsko (Kišiněv – 29 osob). Další nárůst byl evidován u občanů Ukrajiny (19 osob, +9), kteří byli rovněž všichni zjištěni na vstupu do ČR.

XI.3.1. Neregulérní cestovní doklady na vnější schengenské hranici

Při nelegálním překročení vnější schengenské hranice předložilo neregulérní doklad celkem 62 osob, což představuje 15,5 % osob zjištěných v této kategorii. Oproti roku 2024 byl zaznamenán nárůst o 37 osob, který lze přičíst celkovému růstu nelegální migrace přes vnější schengenskou hranici.

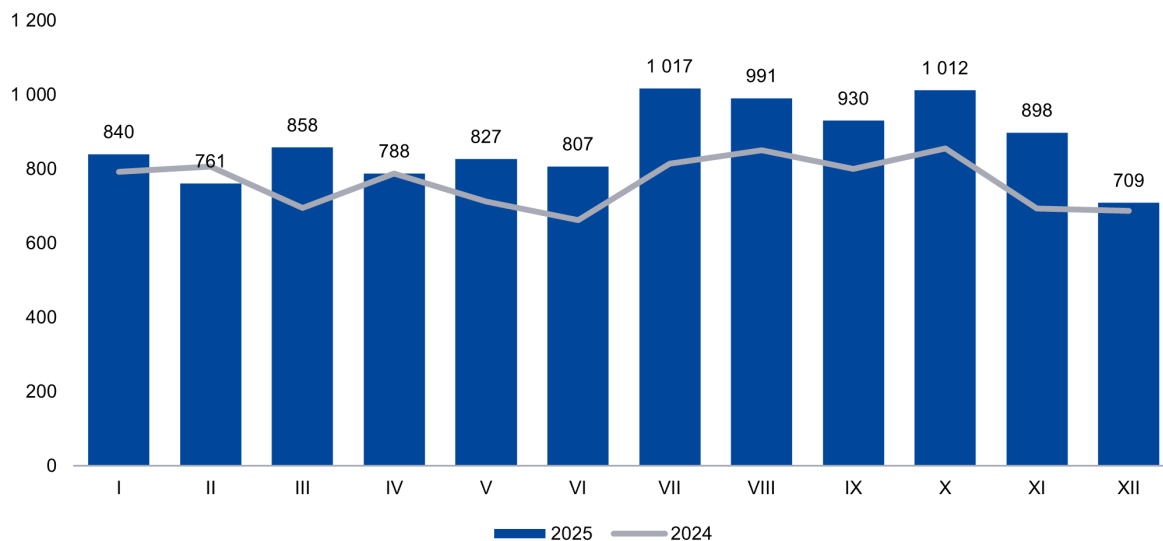
Většina osob s neregulérním dokladem byla odhalena na ICP Praha-Ruzyně (60 osob), 2 osoby na ICP Karlovy Vary. Nejčastěji se jednalo o kompletní padělky (36 osob) nebo pozměněné doklady (14 osob). Neregulérní doklady na mezinárodních letištích nejčastěji předkládali občané Gruzie (10 osob), Íránu (10 osob) a Pákistánu (8 osob).

XI.4. NELEGÁLNÍ POBYT

V roce 2025 bylo při nelegálním pobytu na území ČR zjištěno celkem 10 438 cizinců, což meziročně představuje nárůst o 14,0 %. K nárůstu došlo i přes pokračující pokles počtu osob zjištěných v rámci tranzitní nelegální migrace, která je statisticky součástí kategorie nelegálního pobytu.

Cizinci byli při nelegálním pobytu zjištěni nejčastěji v rámci krajských ředitelství policie, celkem v počtu 9 154 osob, v menších počtech pak na mezinárodních letištích ČR (1 284 osob). V rámci krajských ředitelství jsou cizinci zjišťováni při běžné kontrolní činnosti, cílených pobytových kontrolách a bezpečnostních akcích; nezdědka se rovněž dostávají k policejním útvarům sami za účelem vyřešení svého nelegálního pobytu. Na mezinárodních letištích jsou pak zjišťováni jednak na výstupu z ČR (zpravidla po překročení doby povoleného pobytu), jednak na vstupu po překročení vnitřní schengenské hranice.

Měsíční vývoj nelegálního pobytu – srovnání 2024/2025

Zdroj: ŘSCP

Nelegální pobyt na území ČR dle teritorií – srovnání 2024/2025

Rok	2024	tj. %	2025	tj. %	Změna oproti předchozímu roku	
					v %	absolutní číslo
Celkem	9 159	100,0	10 438	100,0	14,0	1 279
z toho:						
KŘP						
HI. m. Praha	2 462	26,9	2 557	24,5	3,9	95
Jihomoravský kraj	1 023	11,2	995	9,5	-2,7	-28
Ústecký kraj	751	8,2	974	9,3	29,7	223
Středočeský kraj	632	6,9	716	6,9	13,3	84
Karlovarský kraj	442	4,8	630	6,0	42,5	188
Pišeňský kraj	311	3,4	623	6,0	100,3	312
Jihočeský kraj	446	4,9	449	4,3	0,7	3
Pardubický kraj	353	3,9	420	4,0	19,0	67
Liberecký kraj	296	3,2	364	3,5	23,0	68
Kraj Vysočina	232	2,5	318	3,0	37,1	86,0
Královéhradecký kraj	249	2,7	260	2,5	4,4	11
Zlínský kraj	147	1,6	183	1,8	24,5	36
Moravskoslezský kraj	167	1,8	179	1,7	7,2	12
Olomoucký kraj	193	2,1	173	1,7	-10,4	-20
ICP na mezinárodních letištích ČR	1 041	11,4	1 284	12,3	23,3	243
PS Zastávka	414	4,5	313	3,0	-24,4	-101

Zdroj: ŘSCP

Pořadí nejčastěji zastoupených státních příslušností v rámci nelegálního pobytu bylo v roce 2025 na 1. až 5. místě stejné jako v roce předchozím. Oproti roku 2024 se v rámci TOP 10 již nenachází Sýrie (důvodem je pokles osob zjišťovaných při tranzitní nelegální migraci) ani Mongolsko. Kategorii nelegálního pobytu dominují občané Ukrajiny a Moldavska, u obou se zaznamenanými výraznými meziročními nárůsty.

Při nelegálním pobytu bylo zjištěno celkem 4 052 občanů Ukrajiny, v naprosté většině (72,1 %) šlo o osoby zjištěné po překročení doby předcházejícího pobytu (neprodoužení dříve legálního pobytu nebo nevycestování ve stanovené době). Meziročně se zvýšil počet případů, kdy došlo k zneužití účelu pobytu – z 1,3 % v roce 2024 na 4,4 % v roce 2025. U občanů Ukrajiny jsou dlouhodobě zjišťovány padělky řidičských průkazů, výpisů z rejstříku trestů, potvrzení o ubytování, lékařských zpráv o zdravotní způsobilosti k řízení motorových vozidel i potvrzení o vykonání zkoušky z českého jazyka.

Občanů Moldavska bylo zjištěno 1 544 (+167 osob); více než polovina (51,4 %) byla zjištěna po překročení doby uděleného pobytového oprávnění nebo víza, výrazně se zvýšil podíl zneužití účelu pobytu (ze 7,3 % v roce 2024 na 17,2 % v roce 2025) – zejména v souvislosti s nelegálním zaměstnáváním.

Na 3. místě následují občané Vietnamu (1 108 osob), u nichž byl v rámci nelegálního pobytu zaznamenán vůbec nejvyšší meziroční nárůst, a to o dvě třetiny (+443 osob), navazující na výrazný růst již v roce 2024. Roste podíl osob vstupujících na území neoprávněně (33 %), tedy ve větší míře dochází ke zneužívání pobytového režimu jiných zemí ke vstupu do EU a sekundárním pohybům přes ČR; překročení doby pobytu však stále tvoří většinu zjištěných případů (41,8 %).

Druhý nejvyšší meziroční nárůst byl zaznamenán u občanů Uzbekistánu na 4. pozici (824 osob, +187). Stejně jako v předchozích případech byli zjišťováni nejčastěji po překročení doby pobytu nebo víza (39,0 %); ve vnitrozemí byla u nich mj. odhalována polská pobytová oprávnění při výdělečné činnosti bez potřebného pracovního povolení – tedy zneužití účelu pobytu.

Mírný meziroční pokles (–58 osob) byl zaznamenán u občanů Gruzie (386 osob) – jedná se o jedinou státní příslušnost s poklesem v rámci TOP 10 v této kategorii. Občané Gruzie přitom dlouhodobě tvoří nejčastější státní příslušnost se zjištěným nelegálním pobytem na výstupu z ČR při vycestování přes mezinárodní letiště, vycestovat se snaží zejména do Gruzie nebo Turecka. Osoby nejčastěji překračují dobu povoleného pobytu na území schengenského prostoru nebo jsou vedeny jako nežádoucí osoby v ENO/SIS II.

U zbývajících státních příslušností v rámci TOP 10 došlo k meziročním nárůstům. Občané Kazachstánu (314 osob) byli zjišťováni převážně po překročení doby dříve vydaného pobytového oprávnění nebo víza (76,4 %). U občanů Ruska (276 osob, +51) a Turecka (189 osob, +23) na 7. a 8. pozici je charakteristické, že u většiny osob převažoval dřívější neoprávněný vstup na území – v případě Ruska téměř polovina (49,3 %), v případě Turecka 41,3 %. Občané Indie (118 osob, +34) se posunuli z dřívější 11. příčky na 9. místo. Občané Číny (102 osob) zaznamenali jeden z procentuálně nejvyšších meziročních nárůstů (+112,5 %, tj. +54 osob).

Nelegální pobyt v ČR dle státních příslušností – srovnání 2024/2025

Rok	2024	tj. %	2025	tj. %	Změna oproti předchozímu roku	
					v %	absolutní číslo
Celkem	9 159	100,0	10 438	100,0	14,0	1 279
z toho TOP 10 (řazeno dle 2025):						
Ukrajina	3 653	39,9	4 052	38,8	10,9	399
Moldavsko	1 377	15,0	1 544	14,8	12,1	167
Vietnam	665	7,3	1 108	10,6	66,6	443
Uzbekistán	637	7,0	824	7,9	29,4	187
Gruzie	444	4,8	386	3,7	-13,1	-58
Kazachstán	225	2,5	314	3,0	39,6	89
Rusko	225	2,5	276	2,6	22,7	51
Turecko	166	1,8	189	1,8	13,9	23
Indie	84	0,9	118	1,1	40,5	34
Čína	48	0,5	102	1,0	112,5	54

Zdroj: ŘSCP

XI.4.1. Neregulární cestovní doklady při nelegálním pobytu

Při nelegálním pobytu předložilo neregulární doklad celkem 145 osob, tj. 1,4 % osob zjištěných v této kategorii. Oproti roku 2024 jde o pokles o 118 osob.

Většina případů byla odhalena na ICP Praha-Ruzyně (81 osob), v teritoriu KŘP hl. m. Prahy (31 osob) a KŘP Jihomoravského kraje (7 osob).

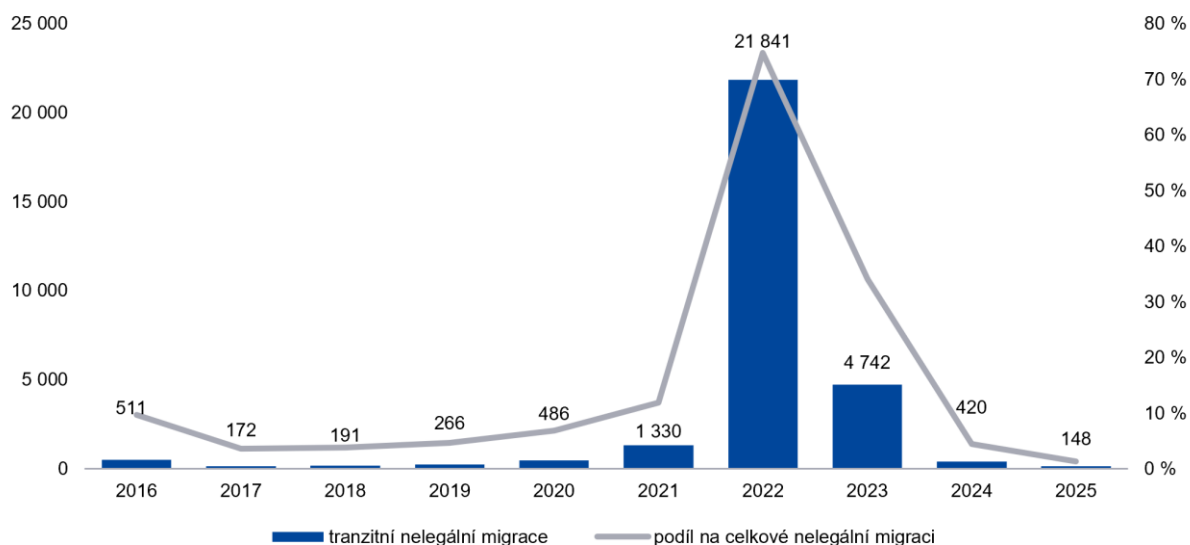
Nejčastěji se jednalo o kompletní padělky (105 osob) a pozměněné doklady (29 osob); v menší míře o doklady zneužitě na podobu (10 osob).

Nejvíce neregulárních dokladů předkládali občané Sýrie (46 osob, všichni v rámci tranzitní nelegální migrace), Vietnamu (14 osob), Moldavska (14 osob) a Afghánistánu (11 osob).

XI.5. TRANZITNÍ NELEGÁLNÍ MIGRACE

Tranzitní nelegální migrace jako samostatná podkategorie nelegálního pobytu zahrnuje cizince (občany 3. zemí), kteří nelegálně vstupují pozemní cestou (tj. přes vnitroschengenskou hranici) nebo letecky vnitroschengenskými lety na území ČR a mají v úmyslu využít ČR pouze jako zemi průjezdní - cílem jsou další země EU/Schengenu, dlouhodobě zejména sousední Německo.

Vývoj tranzitní nelegální migrace v letech 2016–2025

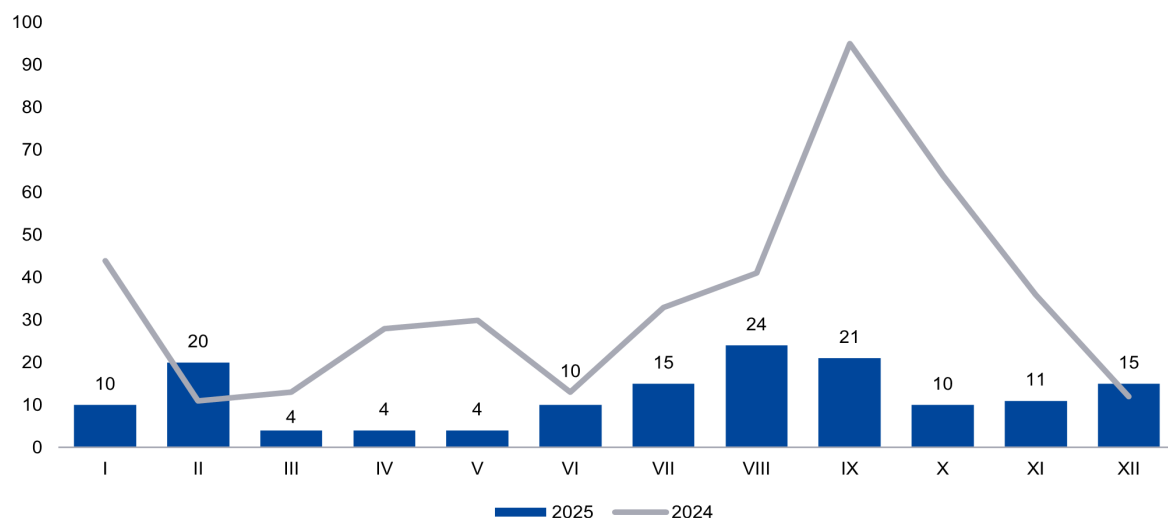

Zdroj: ŘSCP

V roce 2025 nadále pokračoval trend poklesu tranzitní nelegální migrace započatý v předchozích dvou letech. Bylo zjištěno celkem 148 osob, což meziročně představuje pokles o 272 osob (–64,8 %). Podíl této podkategorie na celkové nelegální migraci se dále snížil na 1,4 %. Současně jde o vůbec nejnižší počet zjištěných osob od počátku samostatného sledování této podkategorie v roce 2015. Pokračující pokles byl výsledkem celkového snížení migračního tlaku na západobalkánské trase (dle dat Frontexu meziročně o 42 %), změny politicko-bezpečnostní situace v Sýrii jako hlavní zdrojové země předchozích let a zpřísnění migrační politiky Německa jako hlavní cílové země.

Měsíční počty zjištěných osob se v roce 2025 pohybovaly v řádu jednotlivců až nanejvýš přes dvě desítky osob, průměrný měsíční počet činil 12 osob (oproti 35 osobám v roce 2024). Nejméně osob bylo zjištěno ve II. čtvrtletí (18 osob); nárůst začal již v dubnu a nejvyšší počet byl zaznamenán ve III. čtvrtletí (60 osob), kdy měsíční počty v září a říjnu přesáhly 20 osob. Tento nárůst souvisel s větším využitím letecké trasy v průběhu srpna a září.

Měsíční vývoj tranzitní nelegální migrace – srovnání 2024/2025

Zdroj: ŘSCP

Většinu nelegálně tranzitujících osob tvořili muži (114 osob, 77 %), oproti předchozímu roku se však mírně navýšil podíl žen, které v roce 2025 tvořily téměř pětinu (34 osob, oproti 11,7 % v roce 2024).

Celkem bylo zjištěno 18 různých státních příslušností, tj. o 7 méně než v roce 2024. Oproti roku 2024 nebyl odhalen žádný státní příslušník Bangladéše, Nigérie, Mongolska, Indie, Eritrey, Šrí Lanky či Demokratické republiky Kongo; nově se naopak objevili občané Ázerbájdžánu, Súdánu, Jordánska, Tuniska a Libanonu.

První dvě nejčastěji zjištěné státní příslušnosti zůstaly nezměněny. I přes pokračující pokles (–237 osob) zůstali na 1. místě občané Sýrie (54 osob, 36,4 % všech tranzitujících). Poklesly i počty občanů Turecka na 2. příčce (24 osob, –10). Následovali občané Afghánistánu (15 osob, +1), Iráku (14 osob, +8) a Íránu (10 osob, +4). Občanů Ruska bylo o 5 méně než v roce 2024 a v roce 2025 se umístili až na 6. místě (5 osob).

Tranzitní nelegální migrace – srovnání 2024/2025

Rok	2024	tj. %	2025	tj. %	Změna oproti předchozímu roku	
					v %	absolutní číslo
Počet osob celkem	420	100,0	148	100,0	-64,8	-272
z toho TOP 10 státních příslušností osob (řazeno dle 2025):						
Sýrie	291	69,3	54	36,5	-81,4	-237
Turecko	34	8,1	24	16,2	-29,4	-10
Afghánistán	14	3,3	15	10,1	7,1	1
Irák	6	1,4	14	9,5	133,3	8
Írán	6	1,4	10	6,8	66,7	4
Rusko	15	3,6	5	3,4	-66,7	-10
Palestina	2	0,5	4	2,7	100,0	2
Egypt		0,0	4	2,7		4
Súdán	5	1,2	4	2,7	-20,0	-1
Etiopie		0,0	3	2,0		3

Zdroj: ŘSCP

V souvislosti se způsobem přepravy v roce 2025 i nadále převažovalo využití letecké trasy, a to až na jedinou výjimku na vnitroschengenských letech z Řecka s využitím neregulérních dokladů. Leteckou trasu v roce 2025 využilo celkem 81 osob (54,7 % všech nelegálně tranzitujících osob), což představuje meziroční pokles o 138 osob. Využití pozemní trasy převážilo nad leteckou pouze v měsících červen, červenec, říjen a prosinec.

Značný vliv na míru využití letecké trasy mělo kromě sníženého migračního tlaku na západobalkánské trase rovněž vyslání českého experta pro migraci a doklady ŘSCP na letiště v Athénách, který za dobu svého působení detekoval 44 osob s neregulérním dokladem již před odletem do ČR a vyloučil je z přepravy. Jeho přítomnost měla rovněž zásadní preventivní efekt (nasměrování nelegálních odletů do jiných cílových destinací nebo přeorientování z athénskeho letiště na menší řecká ostrovní letiště).

Pokud jde o stát vstupu do ČR, u letecké trasy převažoval přílet vnitroschengenskými lety z Řecka (80 osob), nejčastěji z Athén (65 osob). Lety z Řecka přicestovalo nejvíce občanů Sýrie (47 osob) a Afghánistánu (12 osob), dále občanů Turecka (5), Iráku (5), Íránu (5), Palestiny (4) a Egypta (2). Většina osob (75, tj. 93,8 %) předložila při využití této letecké trasy neregulérní cestovní doklady. Šlo většinou o kompletní padělky (45 osob), pozměněné doklady (22 osob) nebo doklady zneužitě na podobu (8 osob).

U pozemní trasy převažoval vstup z Rakouska (25 osob, 37,3 %), dále ze Slovenska (10 osob) a Polska (5 osob); u dalších 27 osob nebyl stát vstupu zjištěn.

Cílem cesty bylo nejčastěji Německo, které jako svou destinaci uvedlo 92 osob (62,2 %), s velkým odstupem následovaly Nizozemsko (13 osob) a Velká Británie (9 osob).

Vedle ICP Praha-Ruzyně (76 osob) byla nejvyšší zatíženost tranzitní nelegální migrací patrná v krajích sousedících s Německem, a to zejména proto, že značná část cizinců byla odhalena po odepření vstupu do Německa ze strany jeho kontrolních orgánů. Nejvyšší počty tranzitujících osob byly v roce 2025 zjištěny v Ústeckém kraji (51 osob), následoval Plzeňský kraj (13 osob) a Karlovarský kraj (5 osob). V dalších krajích šlo o jednotlivce nebo nebyla zjištěna žádná osoba.

Počet osob zjištěných při tranzitní nelegální migraci dle teritorií – srovnání 2024/2025

Rok	2024	tj. %	2025	tj. %	Změna oproti předchozímu roku	
					v %	absolutní číslo
Celkem	420	100,0	148	100,0	-64,8	-272
z toho:						
KŘP						
HI. m. Praha	5	1,2	0	0,0	-100,0	-5
Jihomoravský kraj	32	7,6	1	0,7	-96,9	-31
Ústecký kraj	78	18,6	51	34,5	-34,6	-27
Středočeský kraj	30	7,1	1	0,7	-96,7	-29
Karlovarský kraj	0	0,0	5	3,4	-	5
Plzeňský kraj	16	3,8	13	8,8	-18,8	-3
Jihočeský kraj	14	3,3	0	0,0	-100,0	-14
Pardubický kraj	3	0,7	0	0,0	-100,0	-3
Liberecký kraj	16	3,8	0	0,0	-100,0	-16
Kraj Vysočina	2	0,5	1	0,7	-50,0	-1
Královéhradecký kraj	0	0,0	0	0,0	-	0
Zlínský kraj	1	0,2	0	0,0	-100,0	-1
Moravskoslezský kraj	8	1,9	0	0,0	-100,0	-8
Olomoucký kraj	0	0,0	0	0,0	-	0
ICP na mezinárodních letištích ČR	215	51,2	76	51,4	-64,7	-139

Zdroj: ŘSCP

S útlumem tranzitní nelegální migrace došlo v roce 2025 i k poklesu zjištěných aktivit převaděčů. Jeden případ převaděčství byl odhalen v lednu 2025, dále byly v průběhu roku řešeny 2 případy s podezřením na převaděčství v Ústeckém kraji a kraji Vysočina.

XII. KONTROLNÍ ČINNOST A REPRESIVNÍ OPATŘENÍ

XII.1. KONTROLNÍ ČINNOST POLICIE ČR

Podstatným a efektivním nástrojem v boji proti nelegální migraci je kontrolní činnost odborů cizinecké policie jednotlivých krajských ředitelství Policie ČR. Pobytové kontroly byly v roce 2025, stejně jako v předchozích letech, prováděny samostatně nebo v součinnosti s ostatními organizačními články KŘP, jinými útvary Policie ČR, orgány státní správy, popř. s územní samosprávou. Policisté spolupracovali rovněž s orgány Celní správy ČR, oblastními inspektoráty práce, inspektoráty bezpečnosti práce a dalšími úřady.

Po covidovém útlumu dochází již třetím rokem po sobě k navyšování počtu pobytových kontrol. V roce 2025 již nebyly na hranicích ČR znovuzavedeny kontroly na vnitřních hranicích, kontrolní i personální kapacity tak byly více zaměřeny na porušování pobytového režimu na území ČR. Celkem bylo v roce 2025 provedeno 175 235 pobytových kontrol (samostatně i ve spolupráci s ostatními orgány), což představuje meziroční nárůst o 12 557 kontrol (+7,7 %). Kontrolováno bylo 505 960 cizinců, meziročně o 65 089 méně.

Kontrolní činnost – srovnání 2024/2025

Rok	2024	tj. %	2025	tj. %	Změna oproti předchozímu období	
					v %	absolutní číslo
Počet provedených pobytových kontrol celkem	162 678	100,0	175 235	100,0	7,7	12 557
<i>z toho s jinými útvary (PČR, CS, ...)</i>	3 198	2,0	2 869	1,6	-10,3	-329
počet kontrol ubytovacích zařízení (objektů)	23 741	-	28 750	-	21,1	5 009
počet kontrol objektů pro výdělečnou činnost	17 401	-	17 403	-	0,0	2
počet kontrol jiných objektů	108 430	-	113 664	-	4,8	5 234
počet kontrolovaných cizinců při pobytových kontrolách	571 049	100,0	505 960	100,0	-11,4	-65 089

Zdroj: ŘSCP

Při pobytových kontrolách se policisté pravidelně zaměřují mj. na ubytovací zařízení a objekty určené pro výdělečnou činnost. V roce 2025 bylo provedeno 28 750 kontrol ubytovacích zařízení (meziročně +5 009 kontrol, tj. +21,1 %) a řešeno bylo 2 047 přestupků ubytovatelů dle zákona o pobytu cizinců (+226 oproti roku 2024, tj. +12,4 %).

Při kontrolách objektů určených pro výdělečnou činnost (17 403, meziročně +2) je zároveň prověřováno, zda cizinec není zaměstnán bez oprávnění k pobytu nebo bez povolení k zaměstnání. Tyto kontroly probíhají v místě výkonu zaměstnání, zpravidla ve spolupráci s oblastními inspektoráty práce, Celní správou ČR a Českou obchodní inspekcí.

Pobytové kontroly jsou prováděny rovněž na základě dožadání odboru azylové a migrační politiky MV, a to v rámci řízení o pobytu, s cílem ověřit, zda se cizinec nedopouští porušování podmínek stanovených zákonem o pobytu cizinců. V roce 2025 bylo provedeno 18 075 takových prověrek, tj. o 3 242 více než v roce předchozím.

Mezi další oblasti pobytových kontrol patří kontroly cizinců pobývajících na území ČR za účelem studia, jejichž cílem je odhalit případné zneužívání pobytu k obcházení zákona o pobytu cizinců, a pobytové kontroly v souvislosti s konáním jazykových zkoušek u žadatelů o povolení k trvalému pobytu či státní občanství ČR – policisté se zde

zaměřují na pravost předkládaných cizozemských dokladů totožnosti a na ověření, že zkoušku skládá skutečně daný žadatel.

Na základě aktuální operativní situace a zhodnocení bezpečnostních rizik prováděla cizinecká policie v průběhu roku 2025 schengenská vnitrostátní pátrání jako jedno z kompenzačních opatření k zajištění bezpečnosti na území schengenského prostoru. Pátrání byla realizována zejména v souvislosti s tranzitní nelegální migrací – na hlavních silničních komunikacích vedoucích k/od státní hranice, na vytipovaných přeshraničních komunikacích lokálního významu, v mezinárodních vlakových spojích a autobusových linkách, a dále v objektech a místech s možným výskytem nelegálně pobývajících cizinců. Na spolupráci se podílely i další organizační články Policie ČR, pracovníci Celní správy ČR a zahraniční policejní partneři.

V rámci mezinárodní policejní spolupráce realizují odbory cizinecké policie krajských ředitelství Policie ČR v příhraničních regionech společné hlídky. Ty jsou zaměřeny na monitoring nelegální migrace, schengenská vnitrostátní pátrání, monitoring pohybu vozidel, přeshraniční trestnou činnost, pátrání po odcizených vozidlech a pachatelích trestných činů, kontrolu pobytového režimu cizinců (včetně pobytových kontrol v nočních klubech) i kontrolu osob a vozidel. V roce 2025 bylo uskutečněno celkem 794 společných hlídek s útvary sousedních států – z toho 604 česko-německých (76,1 %), 142 česko-polských (17,9 %), 24 česko-slovenských (3,0 %) a 24 česko-rakouských (3,0 %). Polovina hlídek probíhala na území ČR. V rámci společných hlídek bylo zkontrolováno 18 067 osob, z toho většinu (12 777) tvořili cizinci. Výkon společných hlídek se dlouhodobě osvědčuje zejména z pohledu preventivního působení, výměny informací a zkušeností a celkového prohlubování přeshraniční spolupráce.

XII.2. KONTROLNÍ ČINNOST STÁTNÍHO ÚŘADU INSPEKCE PRÁCE

Státní úřad inspekce práce (dále jen „SUIP“) ve všech oblastech své kontrolní činnosti, mezi které patří zejména oblast zaměstnanosti, pracovněprávních vztahů a oblast bezpečnosti práce, do konce roku 2025 provedl celkem 21 170 kontrol.

V rámci všech kontrolních oblastí bylo uloženo celkem 3 542 pokut formou správního řízení, a to v souhrnné výši 445 525 000 Kč. Současně bylo uloženo také 1 816 pokut formou příkazů na místě v celkové hodnotě 8 018 600 Kč.

Kontrolní činnost orgánů inspekce práce byla realizována nejen na základě vlastního monitoringu, ale z velké míry také na základě obdržných podnětů. SUIP přijal v roce 2025 ve všech kontrolních oblastech celkem 10 067 podnětů, z nichž 2 408 směřovalo do oblastí nelegálního zaměstnávání a dalších 293 upozorňovalo na porušování ostatních ustanovení zákona o zaměstnanosti. Podle státní příslušnosti nelegálně pracujících osob upozorňovalo 1 963 podnětů na výkon nelegální práce občany ČR, 652 občany třetích zemí a 142 občany EU³³.

Kontroly zaměřené na nelegální zaměstnávání

V rámci **6 278 kontrol**, které byly přímo zaměřeny na oblast nelegálního zaměstnávání bylo zkontrolováno celkem 6 046 podnikatelských subjektů. Zjištěno bylo 2 484 nelegálně zaměstnávaných osob, z toho se ve 1 674 případech jednalo o cizince z třetích zemí, v 713 případech o občany ČR a v 97 případech o občany EU.

³³ Jeden podnět ke kontrole může upozorňovat společně na nelegální práci jak cizince, občana ČR nebo EU, proto nelze výše uvedené počty bez dalšího sčítat.

Z hlediska formy nelegální práce byl v 1 520 případech zjištěn výkon závislé práce bez uzavřeného pracovněprávního vztahu, v 1 011 případech výkon práce v rozporu s vydaným povolením k zaměstnání nebo bez tohoto povolení, resp. v rozporu se zaměstnaneckou kartou, kartou vnitropodnikově převedeného zaměstnance nebo modrou kartou (případně bez některé z nich), a ve 272 případech výkon práce cizince bez platného oprávnění k pobytu na území ČR.

Kontroly a zjištěné nelegálně zaměstnané osoby v letech 2016–2025

Rok	Počet kontrol	Počet osob zjištěných při nelegální práci			
		občané ČR	občané EU	státní příslušníci třetích zemí	celkem
2016	9 308	760	193	1 337	2 290
2017	9 707	767	234	1 917	2 918
2018	8 339	763	225	3 595	4 583
2019	8 160	622	207	3 513	4 342
2020	5 557	556	141	2 413	3 110
2021	5 222	312	288	2 695	3 295
2022	6 571	474	79	2 007	2 560
2023	6 537	548	49	2 170	2 767
2024	6 328	540	87	1 175	1 802
2025	6 278	713	97	1 674	2 484

Zdroj: MPSV

Z hlediska státní příslušnosti nelegálně pracujících cizinců ze třetích zemí se nejčastěji jednalo občany Ukrajiny (948), Moldavska (352) a Vietnamu (82). Nejčastěji byli zjišťováni u zaměstnavatelů v oborech činnosti stavebnictví (176 zaměstnavatelů), zpracovatelský průmysl (128 zaměstnavatelů) a velkoobchod, maloobchod, opravy a údržba motorových vozidel (110 zaměstnavatelů).

Na základě přijatých podnětů ke kontrole bylo v roce 2025 orgány inspekce práce provedeno celkem 1 469 kontrol zaměřených na oblast nelegálního zaměstnávání. V oblasti zaměstnanosti bylo za výkon a umožnění výkonu nelegální práce uloženo celkem 783 pokut v celkové výši 133 421 500 Kč.

Kontroly zaměřené na agenturní zaměstnávání

K 31. prosinci 2025 bylo evidováno celkem 1 854 agentur práce, tj. subjektů s povolením ke zprostředkování zaměstnání vydaným Generálním ředitelstvím Úřadu práce ČR a MPSV. Z tohoto počtu bylo 1 065 agentur oprávněno k agenturnímu zaměstnávání podle § 14 odst. 1 písm. b) zákona o zaměstnanosti a 1 682 agentur ke zprostředkování zaměstnání podle § 14 odst. 1 písm. a) a c) téhož zákona.

S účinností od 1. ledna 2024 došlo k novelizaci právních předpisů v oblasti zprostředkování zaměstnání agenturami práce. Mezi zásadní změny patří převod agendy vydávání a odnímání povolení ke zprostředkování zaměstnání z Generálního ředitelství Úřadu práce ČR na MPSV, které má nyní tuto agendu pod přímou kontrolou. Dále došlo k ukotvení nových podmínek pro vydávání tohoto povolení (např. zavedení podmínky bezdlužnosti agentury práce, zvýšení kauce agentury práce na 1 000 000 Kč) a k úpravě důvodů pro jeho odejmutí.

Agenturní zaměstnávání je oblastí, které se orgány inspekce práce dlouhodobě věnují. Kontrolní činnost zaměřují na dodržování pracovněprávních předpisů jak u agentur práce, tak u uživatelů, ke kterým jsou agenturní pracovníci přiděleni k výkonu práce.

Kontrolní činnost a represivní opatření

Kontroly byly v roce 2025 prováděny především na základě podnětů ke kontrole podaných samotnými zaměstnanci. Přijato bylo celkem 91 podnětů upozorňujících na možné porušování pracovněprávních předpisů v oblasti agenturního zaměstnávání a dalších 61 podnětů směřujících do oblasti zprostředkování zaměstnání.

V roce 2025 bylo dokončeno celkem 150 kontrol zaměřených na oblast agenturního zaměstnávání a zprostředkování zaměstnání, při nichž bylo u 98 kontrol odhaleno celkem 280 porušení právních předpisů týkajících se jak zákoníku práce, tak zákona o zaměstnanosti. Dále bylo dokončeno 63 kontrol uživatelů, ke kterým agentury práce přidělily své zaměstnance k výkonu práce; porušení právních předpisů byla zjištěna u 31 z nich. Kromě toho bylo provedeno dalších 281 kontrol primárně zaměřených na jinou kontrolní oblast nebo realizovaných na základě přijatých podnětů, při nichž bylo zjištěno celkem 146 porušení právních předpisů.

Za přestupky v oblasti agenturního zaměstnávání a zprostředkování zaměstnání bylo agenturám práce a uživatelům v roce 2025 uloženo 388 pokut formou správního řízení v celkové výši 12 086 500 Kč a dále 9 pokut formou příkazů na místě v celkové výši 34 000 Kč.

Zastřené zprostředkování zaměstnání

Kontroly zaměřené na odhalování zastřené zprostředkování zaměstnání patřily v roce 2025, společně s kontrolami nelegálního zaměstnávání, mezi hlavní priority činnosti orgánů inspekce práce.

V roce 2025 bylo orgány inspekce práce provedeno celkem 472 kontrol zaměřených přímo na oblast zastřené zprostředkování zaměstnání, přičemž porušení právních předpisů bylo zjištěno při 418 z nich. Zkontrolováno bylo 452 podnikatelských subjektů (434 právnických osob a 18 podnikajících fyzických osob), u 246 z nich bylo zjištěno zastřené zprostředkování zaměstnání nebo jeho umožnění. Tento nedostatek byl tedy odhalen u 52 % takto zaměřených kontrol, což je o 7 % více než v roce 2024.

Mimo cílené kontroly bylo zastřené zprostředkování zaměstnání odhaleno u dalších 74 podnikatelských subjektů, a to v rámci kontrol primárně zaměřených na jiné oblasti (např. nelegální zaměstnávání). Vedle toho se kontroly soustředily i na umožnění výkonu zastřené zprostředkování zaměstnání, tj. na tzv. zastřené uživatele – v roce 2025 bylo takových subjektů odhaleno 191.

Zastřené zprostředkování zaměstnání a výkon nelegální práce spolu úzce souvisí. Při kontrolách zaměřených na oblast zastřené zprostředkování zaměstnání bylo odhaleno 302 osob, které byly nelegálně zaměstnány (meziročně o 39 více), z toho v 255 případech šlo o cizince ze třetích zemí (nejčastěji občany Ukrajiny a Moldavska), v 36 případech o občany ČR a v 11 případech o občany EU. Z hlediska ekonomické činnosti subjektu (dle CZ-NACE) bylo zastřené zprostředkování zaměstnání – shodně s nelegálním zaměstnáváním – nejčastěji zjišťováno ve zpracovatelském průmyslu, stavebnictví a v sekci velkoobchod, maloobchod, opravy a údržba motorových vozidel.

Při kontrolní činnosti zaměřené na zastřené zprostředkování zaměstnání byla zjištěna i další porušení pracovněprávních předpisů. Jednalo se nejčastěji o porušení plnění informační povinnosti zaměstnavatele při zaměstnávání zaměstnanců ze zahraničí (celkem 120 porušení), povinnosti zaměstnavatele mít v místě pracoviště kopie dokladů prokazujících existenci pracovněprávního vztahu (68 porušení), vedení evidence občanů EU a občanů ze třetích zemí (19 porušení).

Za přestupek zastřené zprostředkování zaměstnání bylo v roce 2025 uloženo orgány inspekce práce celkem 244 pokut v celkové výši 168 118 500 Kč, z toho 95 pokut ve výši 89 104 000 Kč za umožnění výkonu zastřené zprostředkování zaměstnání.

Prevence a potírání nelegálního zaměstnávání zaměřené na osoby s dočasnou ochranou

Kontroly zaměřené na pracovní podmínky zaměstnanců s dočasnou ochranou z Ukrajiny jsou orgány inspekce práce realizovány od roku 2022 a pokrývají oblast pracovněprávních vztahů, zaměstnanosti i bezpečnosti práce.

V průběhu roku 2025 obdržely orgány inspekce práce celkem 278 podnětů od podatelů, kteří uvedli ukrajinskou státní příslušnost. Podatelé poukazovali především na nevyplacenou mzdu, špatné pracovní podmínky a výkon práce bez uzavření pracovní smlouvy či dohody o pracích konaných mimo pracovní poměr.

V roce 2025 bylo v souvislosti s dodržováním pracovních podmínek držitelů dočasné ochrany z Ukrajiny dokončeno celkem 427 kontrol, při nichž byly prověřeny pracovní podmínky 1 617 osob. V návaznosti na zjištěná porušení bylo zaměstnavatelům uloženo 125 pokut formou správního řízení v celkové výši 28 988 500 Kč a dále 64 pokut formou příkazů na místě v celkové výši 276 000 Kč. Jednalo se zejména o případy, kdy zaměstnavatel nesplnil informační a evidenční povinnost při zaměstnávání cizích státních příslušníků, případně povinnost nahlásit či odhlásit zaměstnance s dočasnou ochranou u ČSSZ.

XII.3. KONTROLNÍ ČINNOST ŽIVNOSTENSKÝCH ÚŘADŮ

Ve vztahu k cizincům vedeným v živnostenském rejstříku MPO průběžně sleduje provádění kontrolní činnosti živnostenskými úřady, a to jak vůči zahraničním fyzickým osobám, tak vůči právnickým osobám s účastí cizince ve statutárním orgánu, resp. zahraničním právnickým osobám. Živnostenské úřady v dané oblasti spolupracují s dalšími dozorovými orgány, zejména s orgány cizinecké policie.

V roce 2025 provedly obecní živnostenské úřady 414 kontrol zahraničních fyzických osob a dále 492 kontrol právnických osob s účastí cizince ve statutárním orgánu, resp. zahraničních právnických osob; celkem bylo tedy provedeno 906 kontrol těchto zahraničních subjektů. Nejvíce kontrol bylo provedeno v hl. m. Praze (celkem 372 subjektů), dále pak v kraji Karlovarském (124 subjektů) a v kraji Středočeském (100 subjektů).

Při kontrolách zahraničních fyzických osob bylo zjištěno 186 porušení živnostenského zákona a zákonů souvisejících s podnikáním, za která byly uloženy pokuty ve výši 810 080 Kč. Nejvíce takových kontrol proběhlo v hl. m. Praze (125 osob), Středočeském (51) a Plzeňském kraji (42).

Při kontrolách právnických osob s účastí cizince ve statutárním orgánu, resp. zahraničních právnických osob, bylo zjištěno 221 porušení živnostenského zákona a uloženy pokuty ve výši 1 281 200 Kč; nejvíce kontrol bylo provedeno v hl. m. Praze (247 právnických osob), Karlovarském (89) a Středočeském kraji (49).

XII.4. KONTROLNÍ ČINNOST ORGÁNŮ FINANČNÍ SPRÁVY ČR

Finanční správa ČR v roce 2025, stejně jako v předchozích letech, zjišťovala v rámci kontrolní činnosti zásadní negativní jevy související s pobytem a činností cizinců na území ČR. Mezi zásadní zjištění patří zapojování cizinců pobývajících na území ČR do organizovaných schémat nelegální práce a zastřenému zprostředkování zaměstnání. Tato schémata mají podobu dodání pracovní síly, při němž dochází k porušování právního řádu ČR a k mimořádně vysokým fiskálním ztrátám na pojistných a daních – predikce těchto ztrát se pohybuje v řádu desítek miliard korun ročně. Současně jsou ohroženi příjemci služby dodání pracovní síly (tzv. uživatelé) z hlediska fiskální odpovědnosti (doměření daní a pojistného, účast na trestném činu neoprávněného zaměstnávání cizinců apod.).

V roce 2025 Finanční správa ČR přistoupila k rozšiřování doposud přijatých kontrolních opatření a prohloubení spolupráce při kontrolní činnosti. V legislativní oblasti byla po spolupráci se Státním úřadem inspekce práce (SÚIP) přijata novela umožňující rozšíření výměny informací mezi orgány finanční správy a oblastními inspektoráty práce pro účely kontroly nelegální práce a zastřehého zprostředkování zaměstnání. V průběhu roku 2025 Finanční správa ČR zásadně posílila procesy rizikové analýzy v oblasti závislé činnosti zaměřené na detekci nelegální práce a zastřehého zprostředkování zaměstnání a současně navýšila kapacity kontrolních pracovníků specializovaných na daň z příjmů ze závislé činnosti.

V rámci samotné kontrolní činnosti realizovala Finanční správa ČR cílené kontrolní akce zaměřené na nelegální práci. Šlo například o kontrolní akce zaměřené na řidiče – zaměstnáváné cizince ve „flotilových společnostech“ poskytujících prostřednictvím elektronických platforem službu přepravy osob (tzv. taxi). Paralelně byly u desítek těchto společností prováděny daňové kontroly a zajišťovací úkony s fiskálním efektem v řádu desítek milionů Kč.

V průběhu roku 2025 se Finanční správa ČR podílela s Generálním ředitelstvím cel (v postavení policejního orgánu) a Národní centrálou proti organizovanému zločinu na rozkrytí a eliminaci několika organizovaných skupin, které skrytě dodávaly pracovní sílu a krátily daně a pojistné v řádu desítek až stovek milionů Kč.

Kromě výše uvedených skutečností Finanční správa ČR opakovaně detekuje zneužití identit cizinců v daňových přiznání k dani z příjmů fyzických osob za využití zfalšovaných osobních dokladů s cílem neoprávněného čerpání daňových bonusů, především pak bonusů na děti.

XII.5. KONTROLNÍ ČINNOST CELNÍ SPRÁVY ČR

XII.5.1. Kontroly zaměstnávání cizinců

V roce 2025 realizovaly celní úřady celkem 124 kontrol zaměřených na dodržování povinností stanovených zákonem č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti. V rámci těchto kontrol bylo zkontrolováno celkem 330 cizinců ze třetích zemí a 6 cizinců z členských států EU. V rámci šetření vyslovily celní úřady u 57 osob z třetích zemí důvodné podezření z výkonu nelegální práce a u 76 kontrolovaných cizinců a občanů EU z nesplnění oznamovací povinnosti zaměstnavateli. Během kontrol zaměstnanosti bylo celními úřady zjištěno 18 osob bez platného povolení k pobytu

Nejpočetněji byli v roce 2025 mezi podezřelými z výkonu nelegální práce zastoupeni státní příslušníci Ukrajiny (28 osob), Vietnamu (13 osob) a Moldavska (5 osob). Tito cizinci tvořili 80,7 % z celkového počtu osob podezřelých z výkonu nelegální práce.

Nejvíce kontrol zaměstnávání cizinců bylo celními úřady realizováno ve stravovacích a ubytovacích službách (44 kontrol), ve stavebnictví (36 kontrol) a dále 16 kontrol v obchodě včetně tržnic. V těchto jmenovaných oblastech bylo celkem zkontrolováno 293 cizinců, ze kterých bylo celkem 48 cizinců bez povolení k zaměstnání.

Celní správa ČR vykonávala kontrolní činnost nelegálního zaměstnávání cizinců do 30. června 2025. Od 1. července 2025 byla tato kompetence Celní správě ČR odebrána v souvislosti s přijetím tzv. „celnického balíčku“.

XII.5.2. Kontroly v oblasti přeprav, skladování a prodeje tabákových výrobků a lihovin

V oblasti přeprav, skladování a prodeje tabáku a tabákových výrobků zjistily celní úřady v roce 2025 celkem 1 592 případů podezření z porušení právních předpisů. Z tohoto počtu se na možném porušení právních předpisů podíleli cizinci v 969 případech (61 %; v roce 2024 to bylo 52 %). Nejpočetněji byli zastoupeni státní příslušníci Vietnamu (666 případů; 41,8 %), Bulharska (69 případů; 4,3 %), Uzbekistánu (48 případů; 3,0 %), Ukrajiny (30 případů; 1,9 %), Rumunska (25 případů; 1,6 %) a Slovenska (15 případů; 0,9 %).

Na předpokládaném celkovém úniku na spotřební dani ve výši 79 mil. Kč se cizinci podíleli z 84 % (v roce 2024 z 90 %), rozhodující měrou státní příslušníci Polska (58 %) a Ukrajiny (10 %). V případě Polska je většina úniku tvořena malým počtem případů s extrémně vysokým objemem – konkrétně 10 203 589 ks cigaret a únikem na spotřební dani ve výši 45 317 948 Kč. Z hlediska četnosti vzrostl zejména podíl státních příslušníků Vietnamu a Bulharska.

V oblasti lihu a lihovin bylo v roce 2025 zjištěno celkem 363 případů podezření z porušení právních předpisů. Cizinci se na tomto počtu podíleli ve 182 případech (50 %; v roce 2024 to bylo 60 %). Nejpočetněji byli zastoupeni státní příslušníci Vietnamu (104 případů; 29 %), v menším počtu pak Bulharska (21 případů; 5,8 %) a Rumunska (17 případů; 4,7 %). Nejčastějším způsobem porušování předpisů bylo skladování a prodej lihovin bez prokázání jejich zdanění. Na celkovém předpokládaném úniku na spotřební dani z lihu v částce 1,44 mil. Kč se cizinci podíleli z 64 % (v roce 2024 to bylo rovněž 64 %), z toho nejvíce státní příslušníci Vietnamu (23 %).

XII.5.3. Kontrola v oblasti dozoru na vnitřním trhu a ochrany spotřebitele

V roce 2025 bylo orgány Celní správy ČR na vnitrostátním trhu (zejména stánkový prodej) zadrženo celkem 194 944 kusů zboží porušujícího práva duševního vlastnictví v souhrnné hodnotě (vyjádřené v cenách originálních výrobků) 934 846 765 Kč. Hlavními komoditami zachycenými při kontrolách na tržnicích, ve stánkovém prodeji i v kamenných obchodech bylo oblečení, obuv a hračky.

V rámci dozoru nad vnitřním trhem zaměřeného na vymáhání práv duševního vlastnictví vzniklo v 5 355 případech podezření z porušení příslušných právních předpisů, z toho 1 276 případů (23,8 %) lze přičíst osobám s vietnamskou státní příslušností. Počet případů i podíl osob vietnamské státní příslušnosti v porovnání s předchozím rokem mírně klesá.

V souvislosti s držiteli dočasné ochrany je v otevřených zdrojích na internetu zaznamenávána rostoucí aktivita těchto osob ve vztahu k porušování práv duševního vlastnictví – zejména nabídka a prodej zboží porušujícího některá práva duševního vlastnictví prostřednictvím sociálních sítí (Instagram, Facebook); jde především o oděvní doplňky dovážené z Turecka.

XII.6. MONITORING SITUACE V SOUVISLOSTI SE ZAMĚSTNÁVÁNÍM CIZINCŮ V PRŮMYSLOVÝCH ZÓNÁCH

Ministerstvo vnitra se dlouhodobě zabývá problematikou bezpečnosti v souvislosti se zaměstnáváním cizinců v průmyslových zónách. Zásadní v této oblasti bylo přijetí usnesení vlády č. 162 ze dne 27. února 2017 k Opatřením k řešení bezpečnosti a veřejného pořádku v průmyslových zónách a jejich okolí v souvislosti se zvýšeným zaměstnáváním cizinců a usnesení vlády č. 388 ze dne 22. května 2017 k Plnění opatření k řešení bezpečnosti a veřejného pořádku v průmyslových zónách a jejich okolí v souvislosti se zvýšeným zaměstnáváním cizinců. Na základě těchto usnesení bylo uloženo zejména MV, resp. Policii ČR ale i dalším rezortům, přijmout opatření mj. ke zvýšení činnosti v rizikových oblastech a ke zlepšení bezpečnostní situace.

MV pravidelně vyhodnocuje vývoj bezpečnosti a veřejného pořádku v průmyslových zónách Královéhradeckého, Plzeňského, Středočeského a Pardubického kraje, kde jsou vyšší počty zaměstnaných cizinců a kde v minulosti docházelo ke zvýšenému počtu přestupků a trestné činnosti páchané ze strany těchto zaměstnanců. V roce 2025 se k tomuto účelu dvakrát sešla pracovní skupina pro řešení problémů spojených se zaměstnáváním cizinců složená ze zástupců MV, Policie ČR, samospráv a SUZ; z jejich podkladů jsou zpracovávány pravidelné zprávy o situaci.

Za rok 2025 lze konstatovat, že bezpečnostní situace v okolí průmyslových zón byla vnímána jako stabilizovaná. Ke stabilizované situaci v některých ze sledovaných zón výrazně přispívá i projekt Asistent prevence kriminality (např. v Plzni, Tachově nebo Mladé Boleslavi).

Samosprávy, na jejichž území se průmyslové zóny nacházejí, mohou pro řešení jednotlivých aspektů souvisejících se zaměstnáváním cizinců využívat Metodickou příručku pro města a obce sousedící s průmyslovými zónami³⁴. Příručka jim poskytuje souhrnné a aktuální informace legislativního i metodického charakteru o tom, jak předcházet vzniku bezpečnostních a dalších problémů, jak je efektivně řešit a kde hledat pomoc při jejich řešení.

³⁴ <https://mv.gov.cz/clanek/aktualizovana-metodicka-prirucka-pro-mesta-a-obce-sousedici-s-prumyslovymi-zonami.aspx>

XIII. NÁVRATOVÁ POLITIKA A PRAXE

XIII.1. NÁVRATOVÁ POLITIKA

Návratová politika je neodmyslitelnou součástí migrační politiky – účinná návratová politika je nezbytným předpokladem pro efektivní migrační politiku. Jejím cílem je snížení a vypořádání se s následky nelegální migrace prostřednictvím úzké spolupráce se třetími zeměmi v rámci readmisní politiky. Readmisní politiku, předávání/zpětné přebírání nelegálně pobývajících osob, je třeba řešit v širším kontextu mezinárodní spolupráce, která přesahuje oblast migrace.

Harmonizace na úrovni EU se týká zejména průběhu příslušných řízení na národní úrovni a společných postupů vůči třetím zemím v oblasti návratů. Snahou je podpořit společnou návratovou politiku EU, prostřednictvím efektivní spolupráce v rámci dialogu se třetími zeměmi, sjednáváním a implementací readmisních dohod či participací na společných unijních aktivitách.

Návrat cizince může být buď dobrovolný, nebo nucený. **Dobrovolný návrat** zajišťuje cizinci bezpečný a důstojný návrat do země původu nebo do jiného státu, který cizinci umožní vstup na své území. Navracející se osoba cestuje jako běžný turista, bez asistence policie nebo jiných státních orgánů. Návrat probíhá letecky, případně pozemní cestou, v závislosti na cílové destinaci a preferencích navracejících se osob. Státní instituce v zemi návratu nejsou informovány o příjezdu navracejících se osob, ani o okolnostech jejich pobytu v zemi, ze které se navracejí. **Nucený návrat** se týká cizinců, kteří na území pobývají neoprávněně, nebo jim byl soudy uložen trest vyhoštění a jsou nuceni opustit území. Pokud nevyužijí možnosti zažádat o dobrovolný návrat, je nutno přistoupit k nucenému návratu. ČR, stejně jako ostatní země EU, při realizaci vycestování vždy dává přednost možnosti dobrovolného návratu před návratem nuceným.

XIII.1.1. Readmisní smlouvy

Readmisní smlouvy představují jeden z předpokladů efektivní realizace nuceného návratu osob do země jejich původu. Význam readmisních dohod při řešení návratů nelegálně pobývajících občanů třetích zemí nadále stoupá a otázce jejich sjednávání je věnována velká pozornost.

ČR má zájem na sjednávání bilaterálních dohod a ujednání se státy, které jsou pro ČR důležité, ale nejsou vybrány Evropskou unií jako možní adepti pro jednání na unijní úrovni. Cílem takových dohod je usnadnit a urychlit důstojný návrat nelegálně pobývajících osob do jejich vlasti.

ČR se rovněž spolupodílí na práci Evropské komise při sjednávání unijních readmisních dohod s vybranými třetími státy. ČR se aktivně zapojuje do unijní návratové politiky formou účasti svých zástupců na relevantních jednáních Rady a Komise a dále na jednáních s konkrétními třetími státy.

Při vyjednávání o návratech, a následně jejich realizaci hledá Komise možnosti použití jak pozitivních, tak negativních pák, které by přiměly třetí státy k aktivnější spolupráci. Jednou z takových pák je i propojení readmisní a vízové politiky, kdy může dojít k restrikcím vůči třetímu státu v oblasti víz (v souladu s čl. 25a Vízového kodexu), pakliže nespolupracuje dostatečně při návratech. **Každoročně proto členské státy poskytují Komisi hodnocení**

ochoty třetích zemí spolupracovat při návratech a na základě toho mohou být přijata opatření pozitivního nebo naopak negativního charakteru, včetně využití zmiňovaného čl. 25a Vízového kodexu.

Bilaterální readmisní dohody

V roce 2025 nedošlo k uzavření žádné nové readmisní dohody ani na bilaterální úrovni, ani na unijní úrovni.

S většinou problematických zemí již readmisní dohody uzavřeny jsou, s dalšími nelze jednat s ohledem na skutečnost, že mandát pro jednání má Evropská komise (zejména Maroko, Alžírsko, Tunisko). Pro rok 2025 byly identifikovány státy – prioritně Indie, Irák, Maroko a jako žádoucí Alžírsko, Bangladéš, Egypt, Nepál, Tunisko, se kterými má ČR s ohledem na aktuální migrační situaci zájem uzavřít bilaterální readmisní dohody. V roce 2025 však k zahájení jednání se žádným z uvedených států nedošlo. V roce 2026 bude iniciováno zahájení jednání alespoň s některou z uvedených zemí.

Aktuálně má ČR sjednáno celkem 18 bilaterálních readmisních dohod: Rakousko, Polsko, Německo, Slovensko, Rumunsko, Maďarsko, Kanada, Chorvatsko, Bulharsko, Slovinsko, Moldávie, Vietnam, Švýcarsko, Arménie, Kazachstán, Kosovo, Mongolsko a Uzbekistán.

Unijní readmisní dohody

Vedle výše uvedených dohod jsou pro ČR závazné rovněž readmisní **dohody sjednané EU**. Jedná se o **18 readmisních dohod** se státy Hongkong, Macao, Srí Lanka, Albánie, Rusko, Ukrajina, Moldávie, Srbsko, Černá Hora, Makedonie, Bosna a Hercegovina, Pákistán, Gruzie, Turecko, Kapverdy, Arméni, Ázerbájdžán a Bělorusko. K těmto dohodám sjednává ČR bilaterální prováděcí protokoly, které upravují technické podrobnosti týkající se readmisní procedury.

Na unijní úrovni se aktuálně připravuje návrh readmisní dohody s Kazachstánem a Nigérií. Evropská komise má dále mandát pro jednání s dalšími šesti státy (Maroko, Alžírsko, Tunisko, Jordánsko, Nigérie, Čína), avšak jednání víceméně stagnují, zpravidla z důvodu neochoty jednat na straně těchto států.

Dále EU podepsala s několika dalšími státy zásady spolupráce při navracení osob, které nemají charakter smlouvy, avšak pomáhají při komunikaci a realizaci návratů. Taková spolupráce probíhá s větším či menším úspěchem s Gambií, Guineou, Pobřežím Slonoviny, Bangladéšem, Etiopií, Afghánistánem. S dalšími státy jsou vedena jednání o navracení osob, aniž by byl uzavřen podobný dokument (Irák – zde se spolupráce opírá o dohodu o partnerství a spolupráci, Egypt, Senegal – s uvedenými státy jsou organizovány workshopy s tematikou navracení osob, případně seznámení pracovníků těchto států s postupy při organizování návratů nelegálně pobývajících osob).

XIII.2. NÁVRATOVÁ PRAXE

Návrat cizinců, kteří nesplňují podmínky pro vstup a/nebo pobyt na území ČR, do země jejich původu, tranzitu nebo jiné bezpečné destinace, která cizince přijme, patří mezi klíčové nástroje boje proti nelegální migraci.

V praxi existují tři typy rozhodnutí, která ukládají cizinci povinnost vycestovat z území ČR. Jedná se o rozhodnutí o povinnosti opustit území; rozhodnutí o správním vyhoštění a trest vyhoštění ukládaný soudy. Všechna tato rozhodnutí jsou pro cizince závazná a představují opatření (v případě rozsudku jde o trest), která probíhají bez ohledu na jeho vůli. Příslušné orgány ČR mohou vykonat i rozhodnutí o návratu vydané jiným členským státem EU.

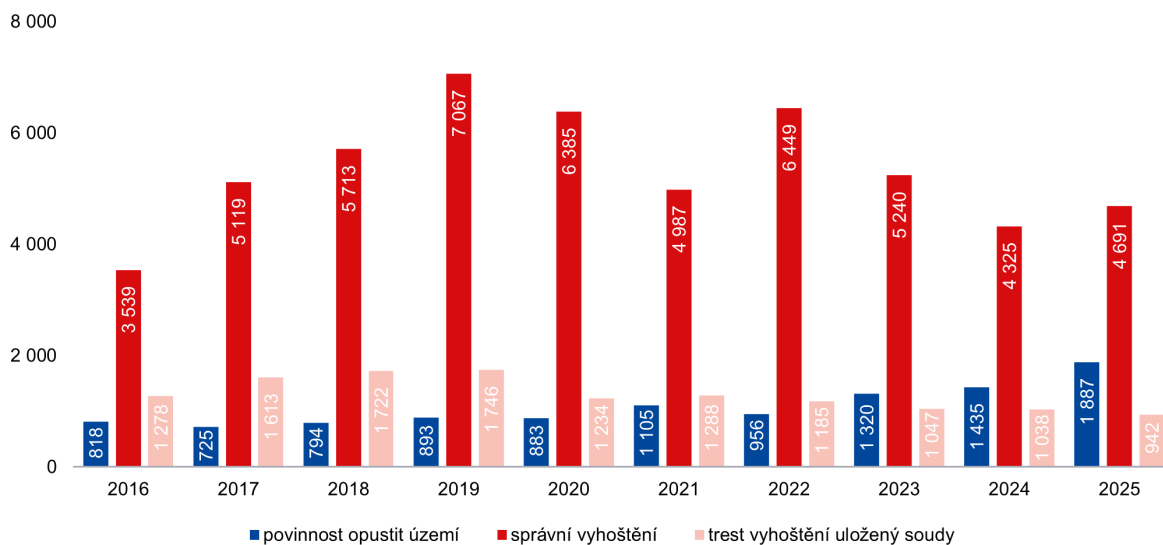
Konkrétní způsob realizace návratu závisí na typu rozhodnutí, závažnosti jednání cizince a míře jeho ochoty spolupracovat. Cizinci mohou opustit území tzv. spontánním opuštěním území na základě vydaného rozhodnutí

o návratu (rozhodnutí o povinnosti opustit území nebo rozhodnutí o správním vyhoštění) nebo rozsudku soudu, kdy cizinec dodrží stanovenou lhůtu a před jejím vypršením vycestuje z území ČR, popř. členských států EU+. V zákonem předvídaných případech jsou cizinci pro účely realizace návratu po vydání rozhodnutí o správním vyhoštění nebo o povinnosti opustit území zajištěni do zařízení pro zajištění cizinců, odkud následně probíhá návrat/vyhoštění. Při nuceném návratu je cizinec doprovázen policejní eskortou. Návrat cizince umístěného v zařízení pro zajištění cizinců se může v některých případech uskutečnit i formou asistovaného dobrovolného návratu (zajišťuje MV).

Úspěšnost návratové politiky lze hodnotit podle podílu osob s vydaným rozhodnutím o návratu, u nichž byl návrat proveditelný a které ve stanovené lhůtě skutečně vycestovaly z EU (ČR). Existují však faktory, kvůli kterým nelze k samotné realizaci návratu přistoupit. I v roce 2025 nadále trvala nemožnost navracet osoby s vydaným rozhodnutím o správním vyhoštění na území Ukrajiny z důvodu trvajících válečných konfliktů. Podobná situace se týkala také Sýrie, která i přes probíhající politicko-spoločenské změny není z hlediska návratu považována za bezpečnou zemi.

V dlouhodobém vývoji je zpravidla nejvíce osob s rozhodnutím o správním vyhoštění; v letech 2022–2024 však jejich počet pravidelně klesal, k mírnému nárůstu došlo až v roce 2025. Dlouhodobě klesají i počty osob s uloženým trestem vyhoštění. Naopak u rozhodnutí o povinnosti opustit území (ČR nebo členských států EU+) dochází pravidelně od roku 2022 k nárůstu.

Počet cizinců, kterým bylo uloženo vycestovat z území dle druhu rozhodnutí v letech 2016–2025

Zdroj: ŘSCP

XIII.2.1. Rozhodnutí o návratu

XIII.2.1.1. Rozhodnutí o povinnosti opustit území ČR nebo území členských států EU+

Rozhodnutí o povinnosti opustit příslušné území dle § 50a zákona o pobytu cizinců³⁵ bylo v roce 2025 vydáno celkem 1 887 osobám, což představuje meziroční nárůst téměř o třetinu (+ 452 osob).

Stejně jako v předchozím roce bylo rozhodnutí o opuštění území vydáno nejčastěji občanům Ukrajiny (771 osob, meziročně +262 osob). Druhou nejpočetnější skupinou byli občané Vietnamu s počtem 272 osob, kde byl meziroční nárůst téměř dvojnásobný (+131 osob), což odpovídá vývoji v oblasti nelegální migrace této státní příslušnosti. Třetí pozici obsadili občané Uzbekistánu (247 osob, meziročně +45 osob), kteří byli v přechodném roce druhou nejčastější státní příslušností. Následují občané Ruska (61 osob, meziročně +2 osoby), u nichž je vývoj stabilní.

Procentuálně nejvyšší nárůsty byly zaznamenány u občanů Indie (+116,7 %) a Turecka (+106,3 %). Naopak k výraznému poklesu došlo u občanů Sýrie (-32 osob, tj. -55,2 %), což souvisí s celkovým poklesem zjištěné nelegální migrace této státní příslušnosti v roce 2025.

Ve 44 případech bylo v roce 2025 rozhodováno o odvolání proti rozhodnutí o povinnosti opustit území ČR. Odvolání bylo zamítnuto ve 21 případech, v 8 případech bylo rozhodnutí zrušeno a řízení zastaveno a v 15 případech bylo rozhodnutí zrušeno a vráceno k novému projednání. Ve 187 případech bylo rozhodováno o odvolání proti rozhodnutí o povinnosti opustit území členských států EU. Z toho bylo 122 odvolání zamítnuto, ve 26 případech bylo rozhodnutí zrušeno a řízení zastaveno, ve 35 případech zrušeno a vráceno k novému projednání a ve 4 případech bylo rozhodnutí změněno.

XIII.2.1.2. Rozhodnutí o správním vyhoštění

Správním vyhoštěním se rozumí ukončení pobytu cizince na území, které je spojeno se stanovením doby k vycestování z území EU a smluvních států. Doby, po kterou nelze umožnit cizinci vstup na území EU a smluvních států, stanoví Policie ČR v rozhodnutí o správním vyhoštění cizince. V odůvodněných případech lze rozhodnutím stanovit hraniční přechod pro vycestování z území.

Trvajícím ozbrojený konflikt na Ukrajině i v roce 2025 ovlivňoval řešení protiprávního jednání občanů Ukrajiny pobývajících na území ČR bez jakéhokoliv oprávnění k pobytu. Vzhledem k přetrvávající existenci důvodů znemožňujících vycestování (navrácení na Ukrajinu) Policie ČR při vydání rozhodnutí o správním vyhoštění občanům Ukrajiny postupovala podle § 120a zákona o pobytu cizinců a Ministerstvo vnitra těmto cizincům podle § 33 odst. 3 téhož zákona udělovala vízum k pobytu nad 90 dnů za účelem strpění pobytu na území. V průběhu roku 2025 se jednalo o 1 445 občanů Ukrajiny s vydaným správním vyhoštěním, u nichž existovala překážka k vycestování.

V roce 2025 bylo vydáno celkem 4 691 rozhodnutí o správním vyhoštění, což představuje meziroční nárůst o 366 osob. Početně se na nárůstu podíleli především občané Ukrajiny a Vietnamu. I přes nárůst se jedná o druhý nejnižší počet od roku 2021.

Mezi důvody dominuje porušování národních nebo evropských předpisů o vstupu a pobytu, tedy zejména pobyt na území ČR nebo členských států EU bez platného oprávnění k pobytu (70,7 % důvodů)³⁶. Jde o překračování doby

³⁵ Jedná se o území ČR nebo území členských států EU, Islandské republiky, Lichtenštejnského knížectví, Norského království, a Švýcarské konfederace. Povinnost opustit území ČR se vydává držitelům platného oprávnění k pobytu vydaného jiným členským státem, povinnost opustit území EU a smluvních států se vydává cizincům, kteří nemají platné oprávnění k pobytu vydaného jiným čl. státem.

³⁶ Z celkového počtu 6 885 evidovaných důvodů správního vyhoštění, u jednoho cizince může být uvedeno více důvodů.

pobytu státními příslušníky třetích zemí osvobozených od vízové povinnosti pro pobyty do 90 dnů během 180 dnů, ale i cizinci s vízem nebo povolením k pobytu vydaným ČR či jiným členským státem. Motivem překročení povolené doby pobytu (víza, povolení k pobytu, zaměstnanecké karty) je mj. výkon výdělečné činnosti bez náležitého povolení k zaměstnání. Druhým nejčastějším důvodem je pobyt bez platného cestovního dokladu (11,2 %). Nelegální zaměstnávání, resp. zaměstnání cizince bez platného oprávnění k pobytu nebo povolení k zaměstnání je třetím nejčastějším důvodem (8,5 %). U více než tří čtvrtin cizinců (79 %) dochází k vydání rozhodnutí z kombinace více důvodů.

Stejně jako v předchozích letech byli nejpočetnější skupinou občané Ukrajiny (1 725 osob, +262 osob, tj. +17,9 %), kteří tvořili více než třetinu všech osob s rozhodnutím o správním vyhoštění. Druzí v pořadí byli občané Moldavska (1 216 osob), u nichž došlo k mírnému meziročnímu poklesu; v jejich případě bylo zaznamenáno nejvyšší zastoupení rozhodnutí o správním vyhoštění z důvodu nelegálního zaměstnávání – samostatně či v kombinaci s jinými důvody tvořilo přesně čtvrtinu všech moldavských případů. U občanů Ukrajiny činil tento podíl 8,5 %, u občanů Vietnamu (571 osob, třetí pozice) jen 2,8 %. U občanů Uzbekistánu (328 osob, čtvrtá pozice) bylo meziročně o čtvrtinu více osob s vydaným rozhodnutím o správním vyhoštění a podíl rozhodnutí z důvodu nelegálního zaměstnávání činil 5,8 %. TOP 5 uzavírají občané Kazachstánu (115 osob).

Odbor správních činností a metodiky ŘSCP rozhodoval v 521 případech odvolání proti rozhodnutí o správním vyhoštění (meziročně o 51 méně). V 391 případech bylo odvolání zamítnuto, v 18 případech bylo rozhodnutí zrušeno a řízení zastaveno, v 81 případech bylo rozhodnutí zrušeno a vráceno k novému projednání a ve 31 případech byl změněn výrok rozhodnutí. Ve věci odvolání proti nákladům řízení bylo vydáno 196 rozhodnutí (148 zamítnutí, 7 zrušení s zastavením řízení, 42 zrušení a vrácení k novému projednání). V mimořádných řízeních bylo řešeno 23 přezkumných řízení – ve 12 případech nebyl shledán podnět na přezkumné řízení, v 8 bylo rozhodnutí zrušeno a vráceno k novému projednání, ve 2 bylo rozhodnutí správního orgánu I. stupně zrušeno a v 1 případě změněno. Proběhla 2 řízení ve věci obnovy řízení, obnova byla povolena v 1 případě. Ve 14 případech bylo odvolací řízení zastaveno z důvodu zpětvzetí odvolání. V rámci 102 žádostí o odstranění tvrdosti rozhodnutí o správním vyhoštění bylo ve 45 případech rozhodnutí zrušeno, ve 43 byla žádost zamítnuta a ve 14 řízeních zastaveno.

V roce 2025 bylo soudy ve správním soudnictví řešeno celkem **185 žalob proti rozhodnutím vydaných odborem správních činností a metodiky v odvolacím řízení**. Soudy ve 163 případech žalobu zamítly, ve 3 případech byla žaloba odmítnuta, ve 14 případech soud rozhodnutí odvolacího správního orgánu zrušil a vrátil k novému projednání a v 6 případech bylo řízení o žalobě proti rozhodnutí odvolacího správního orgánu zastaveno.

XIII.2.1.3. Trest vyhoštění uložený soudy

Trest vyhoštění z území ČR může být soudem uložen pachateli, který není občanem ČR, a to jako trest samostatný nebo vedle jiného trestu, vyžaduje-li to bezpečnost lidí nebo majetku, anebo jiný obecný zájem.

V roce 2025 bylo evidováno celkem 942 cizinců s trestem vyhoštění uloženým soudem, což představuje meziroční pokles o 96 osob, tj. -9,2 %. Nejčastější státní příslušností zůstala stejně jako v předchozím roce Ukrajina. Evidováno bylo celkem 209 občanů Ukrajiny s uloženým trestem vyhoštění (meziročně o 53 osob více).

U následujících čtyř státních příslušností došlo k meziročnímu poklesu počtu evidovaných osob, přičemž jejich pořadí zůstalo stejné jako v roce 2024: Rumunsko (104 osob, tj. -39 osob), Slovensko (101 osob, tj. -11 osob), Moldavsko (83, tj. -22 osob), Gruzie (71, tj. -7 osob).

XIII.2.2. Výkon rozhodnutí o návratu

XIII.2.2.1. Provádění readmisních smluv

Readmisní řízení je prováděno na základě readmisních dohod o zpětném přebírání osob. V rámci readmisního řízení jsou využívány bilaterální readmisní dohody mezi ČR a příslušným státem nebo readmisní dohody uzavřené EU a zemí mimo území členských států EU. Nejčastěji využívanými jsou readmisní dohody se sousedními státy.

Osoby převzaté ČR ze sousedních států

V roce 2025 převzala ČR v rámci readmisního řízení od sousedních států celkem 179 osob, což představuje o 21 osob více (tj. +13,3 %). Z tohoto počtu se jednalo ve 127 případech o státní příslušníky třetích zemí.

K nárůstu došlo zejména úseku státní hranice s Německem, která dlouhodobě patří k nejvíce zatíženým. V roce 2025 bylo z Německa převzato 91 státních příslušníků třetích zemí, což je o 7 osob více (tj. +8,3 %) než v předchozím roce. Mírný nárůst readmisních řízení pravděpodobně souvisí se zpřísněním kontrol na území Německa, jelikož trend tranzitní nelegální migrace v roce 2025 byl klesající.

Dále bylo převzato 23 státních příslušníků třetích zemí z Polska (meziročně -1 osoba) a 13 z Rakouska (meziročně +2 osoby). Ze Slovenska nebyla v roce 2025 převzata žádná osoba, stejně jako v předchozím roce.

Readmisní řízení se sousedními státy – převzatí ze sousedních států – srovnání 2024/2025

Rok	2024	2025	Změna oproti předchozímu období	
			v %	absolutní číslo
Převzato osob orgány ČR ze sousedních států	118	127	7,6	9
z toho (řazeno dle 2025):				
z Německa	84	91	8,3	7
z Polska	24	23	-4,2	-1
z Rakouska	11	13	18,2	2
ze Slovenska	0	0	-	0

Zdroj: ŘSCP

Dle státních příslušností byli ze sousedních států převzati nejčastěji občané Ukrajiny (17 osob), Vietnamu (14 osob), Albánie (14 osob), Moldavska (12 osob) a Sýrie (10 osob).

V roce 2025 ČR odmítla ze sousedních států převzetí u 25 osob (meziročně o 20 osob méně), nejčastěji z Německa (16 osob), v menší míře z Rakouska (7 osob) a Polska (2 osoby). Důvodem odmítnutí byla zejména skutečnost, že nebylo prokázáno, zda cizinci na území sousedních států vstoupili z ČR.

Osoby předané ČR do sousedních států

V roce 2025 předala ČR v rámci readmisního řízení do sousedních států celkem 86 osob, meziročně o 22 osob více. V 68 případech se jednalo o občany třetích zemí. U občanů EU se jednalo ve většině případů o předané občany Slovenska.

Readmisní řízení se sousedními státy – předání do sousedních států – srovnání 2024/2025

Rok	2024	2025	Změna oproti předchozímu období	
			v %	absolutní číslo
Předáno osob orgány ČR do sousedních států	43	68	58,1	25
z toho (řazeno dle 2025):				
do Německa	19	32	68,4	13
do Rakouska	13	16	23,1	3
na Polsko	3	15	400,0	12
do Slovenska	8	5	-37,5	-3

Zdroj: ŘSCP

Nejvíce státních příslušníků třetích zemí bylo předáno do Německa (32 osob, meziročně +13 osob), dále do Rakouska (16 osob, meziročně + 3 osoby) a 15 osob bylo předáno do Polska (meziročně +12 osob).

V případě Polska se procentuálně jedná o nejvyšší meziroční nárůst (+400 %). Do Polska byly předány osoby z 10 různých zemí, nejčastěji se jednalo o občany Kolumbie (5 osob), kteří se v readmisích do Polska v předchozím letech vůbec nevyskytovali. Tato skutečnost svědčí o nárůstu sekundárních migračních pohybů z Polska (kde počet kolumbijských občanů v posledních letech výrazně narostl) do jiných států EU, včetně ČR. Dále se shodně po 3 osobách jednalo o občany Tádžikistánu a Uzbekistánu. Zbylé předané státní příslušnosti tvořili jednotlivci.

Do Německa byli nejčastěji předáváni občané Turecka (8 osob), Sýrie (7 osob), Afghánistánu a Vietnamu (shodně po 3 osobách), u dalších státních příslušností se jednalo o jednotlivce. Do Rakouska bylo předáno nejvíce občanů Ruska (3 osoby), občanů Íránu, Ázerbájdžánu a Turecka (shodně 2 osoby), ostatní státní příslušnosti tvořili jednotlivci.

V roce 2025 bylo sousedními státy odmítnuto převzetí u celkem 7 osob (meziročně -2 osoby), celkem 5 osob bylo odmítnuto ze strany německých orgánů a 2 osoby odmítlo převzít Slovensko.

XIII.2.2.2. Tranzity pozemní cestou

Institut tranzitů pozemní cestou je využíván při dobrovolném vycestování (nejedná se o dobrovolný návrat, neboť cizinec je na základě rozhodnutí a stanovené lhůty k vycestování donucen k vycestování z území ČR). Pozemní tranzit se realizuje v případech, kdy má cizinec vydáno rozhodnutí o povinnosti opustit území ČR, správním vyhoštění, byl mu ukončen pobyt na území ČR, byla mu stanovena lhůta k vycestování a bude vycestovávat z území ČR pozemní cestou přes jiný členský stát EU do země původu.

Cizinec o pozemní tranzit požádá 10 dnů před plánovanou cestou a tranzituje přes členský stát, na jehož území nemá udělen žádný statut pobytu. K tranzitu přes území daného členského státu je nutný souhlas dotčeného státu, který je vyžádán cestou ŘSCP. Po vyslovení souhlasu je cizinci souhlas předán jako doklad o povolení tranzitu přes území daného státu pro uskutečnění cesty. Principem tranzitů po zemi je v podstatě uznávání rozhodnutí o návratu, včetně lhůty k opuštění území, cestou výměny formulářů mezi dotčenými členskými státy.

V roce 2025 bylo přijato celkem 8 žádostí o pozemní tranzit, oproti roku 2024 se jedná o 1 žádost méně. V 6 případech se jednalo o cizince, jimž bylo vydáno rozhodnutí o ukončení pobytu na území ČR, v 1 případě rozhodnutí o povinnosti opustit území EU a v 1 případě negativní rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany.

Všechny tranzity kromě jednoho byly realizovány. Z hlediska státní příslušnosti žadatelů se jednalo o občany Běloruska (4), Ruska (3) a Turkmenistánu (1). Cílovými státy bylo Bělorusko, Rusko a v jednom případě Srbsko. Ve většině případů cizinci tranzitovali přes Polsko, v případě tranzitu do Srbska pak přes Slovensko a Maďarsko.

V případě nerealizovaného tranzitu se jednalo o žádost občana Běloruska, který v době dočasného omezení provozu na polských hranicích žádal o tranzit přes území Polska a Litvy. Litva však žádosti o pozemní tranzit nepřijímá.

XIII.2.2.3. Realizace správního vyhoštění ze zařízení pro zajištění cizinců

Realizace správního vyhoštění ze zařízení pro zajištění cizinců byla v roce 2025 evidována u 623 osob, tj. meziročně o 199 více. Úspěšnost realizace přesáhla 95 %. Při realizaci vyhoštění však existují překážky, na jejichž základě nelze občany některých třetích zemí fyzicky vyhostit.

Nejčastěji byla realizace správního vyhoštění ze zařízení pro zajištění cizinců provedena u občanů Vietnamu (195 osob), u kterých došlo meziročně k téměř trojnásobnému nárůstu, což souvisí s celkovým nárůstem nelegální migrace občanů Vietnamu v roce 2025. Následují občané Moldavska s obdobným počtem jako v předchozím roce (138 osob, +9 osob). U dalších v pořadí, občanů Uzbekistánu, pokračoval nárůst zaznamenaný již v roce 2024, návrat byl realizován u 123 osob, což je meziročně o 39 osob více. Čtvrtou státní příslušností s nejčastěji realizovaným návratem byli občané Gruzie s počtem 41 osob (meziročně -4 osoby). Obecně platí, že úroveň realizovaných návratů se odvíjí od úrovně nelegální migrace u jednotlivých státních příslušností v daném roce.

XIII.2.2.4. Realizace soudního vyhoštění

Realizace soudního vyhoštění na základě trestu vyhoštění uloženého soudem byla v roce 2025 fyzicky provedena u 150 osob³⁷, což představuje meziroční pokles o 17 osob (tj. -10,2 %). Z tohoto počtu bylo 110 osob fyzicky realizováno ŘSCP.

Důležitý prvek do procesu realizace soudního vyhoštění přinesla novela zákona č. 65/2022 Sb., o některých opatřeních v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaným invazí vojsk Ruské federace, účinná od 1. 1. 2024 (tzv. „Lex Ukrajina IV“), která na základě změny čl. V trestního řádu umožnila realizovat vyhoštění státních příslušníků Ukrajiny na základě rozsudků soudů. V roce 2025 bylo na Ukrajinu vyhoštěno 22 občanů Ukrajiny (v roce 2024 šlo o 15 osob).

Z hlediska státních příslušností osob byl trest vyhoštění v roce 2025 realizován nejčastěji u občanů Slovenska (54 osob, meziročně -1 osoba), což je dlouhodobě stabilní vývoj. Občané Slovenska tvořili více než třetinu osob, u kterých byl realizován trest vyhoštění. Na druhém místě byli s počtem 22 osob občané Ukrajiny následováni občany Rumunska (13 osob, meziročně -8 osob), Moldavska (10 osob, meziročně -2 osoby) a Polska (9 osob, meziročně +1 osoba).

XIII.2.3. Asistovaný dobrovolný návrat

V rámci návratového procesu je vždy upřednostňována možnost asistovaného dobrovolného návratu před návratem nuceným.

Problematika dobrovolných návratů je na národní úrovni upravena zákonem o pobytu cizinců ustanovením §123a. Na základě písemné žádosti cizince podané ministerstvu nebo policii může ministerstvo zajistit úhradu nákladů spojených s dobrovolným návratem cizince, který je zajištěn v zařízení pro zajištění cizinců nebo kterému byla stanovena lhůta k vycestování či který na území pobývá bez platného oprávnění k pobytu. Vyřízení takové žádosti

³⁷ Jedná se o trest vyhoštění, trest vyhoštění v rámci extradice a trest vyhoštění v rámci předání k výkonu trestu.

pak spadá do kompetence odboru azylové a migrační politiky MV, který zajistí veškeré náležitosti tak, aby bylo možné návrat realizovat.

Dobrovolná repatriace je dále upravena také zákonem o azylu, kdy podle ustanovení §54a ministerstvo vnitra může, je-li to ve veřejném zájmu, nést náklady spojené s dobrovolným návratem. Realizaci návratů podle zákona o azylu zajišťuje Správa uprchlických zařízení MV.

Národní právní úprava dobrovolných návratů a návratů obecně je plně v souladu s legislativou EU. Zejména se Směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2008/115/ES ze dne 16. prosince 2008 o společných normách a postupech v členských státech při navracení neoprávněně pobývajících státních příslušníků třetích zemí. Diskuse nad evropskou právní úpravou zaznamenala v roce 2025 zásadní vývoj, když Evropská komise představila v březnu 2025 návrh zcela nového textu, který byl až do listopadu 2025 velmi intenzivně projednáván a nyní ve své kompromisní verzi čeká na projednání v Evropském parlamentu.

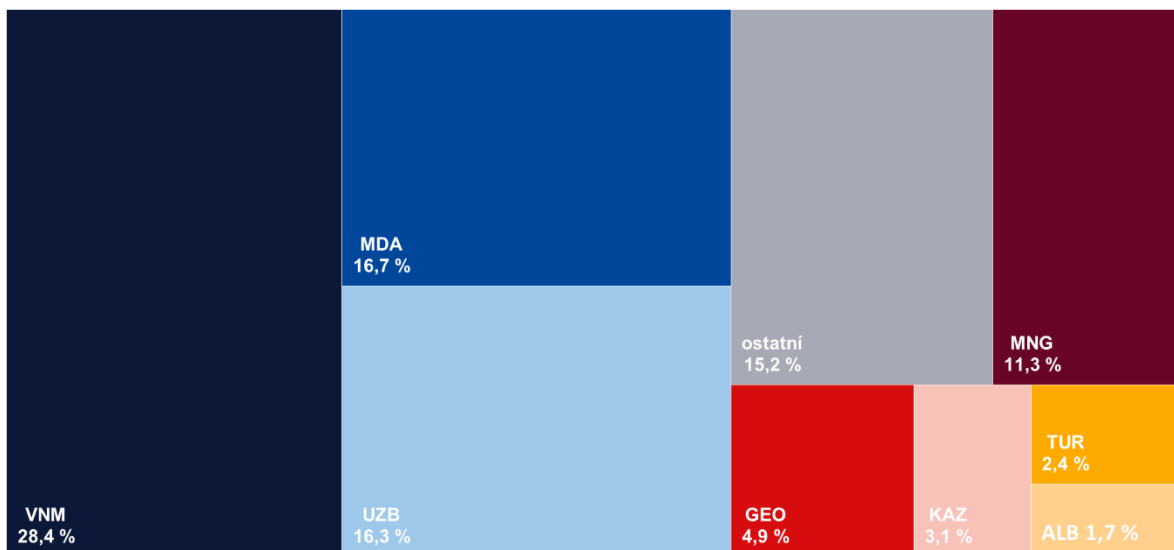
V oblasti dobrovolných návratů realizují v současnosti své programy asistovaných dobrovolných návratů Ministerstvo vnitra a Správa uprchlických zařízení MV (SUZ MV). Ministerstvo vnitra se ve svém programu soustředí především na cizince, kterým bylo vydáno rozhodnutí o správním vyhoštění nebo rozhodnutí o povinnosti opustit území s důrazem na cizince, u kterých bylo rozhodnuto o zajištění. SUZ MV prostřednictvím svého programu poskytuje pomoc s dobrovolným vycestováním neúspěšným žadatelům o mezinárodní ochranu a těm, kteří se pro návrat rozhodnou ještě v průběhu řízení o mezinárodní ochraně.

U programů dobrovolných návratů zajišťují ministerstvo vnitra a SUZ MV nejen realizaci samotného dobrovolného návratu, ale také veškeré související poradenství a asistenci, které jsou pro efektivní, rychlé a úspěšné uskutečnění návratu nezbytné. Mezi zajišťované služby patří poskytování informací o dobrovolném návratu cizincům umístěným v přijímacích a pobytových střediscích pro žadatele o mezinárodní ochranu a v zařízeních pro zajištění cizinců. Návratové poradenství je k dispozici i cizincům s povinností opustit území ČR, na které nebyl uplatněn institut zajištění. V souvislosti s návratovým poradenstvím je dotčeným cizincům poskytována asistence při komunikaci se zastupitelskými úřady jejich zemí původu, nejčastěji v souvislosti s vyřízení náhradního cestovního dokladu. MV ČR může také v případě potřeby pro cizince zajistit tranzitní asistenci a asistenci po přeletu do země původu.

V průběhu roku 2025 bylo realizováno celkem 1 090 dobrovolných návratů cizinců. V rámci tohoto počtu bylo 1 002 asistovaných dobrovolných návratů cizinců realizováno MV, 56 asistovaných dobrovolných návratů podle zákona o azylu bylo realizováno SUZ MV a 32 cizinců bylo navraceno s asistencí IOM³⁸. Nejčteněji byla asistence s dobrovolným návratem poskytnuta státním příslušníkům Vietnamu, Moldavska, Uzbekistánu, Mongolska a Gruzie.

³⁸ Projekt Mezinárodní organizace pro migraci (IOM) s názvem „Návratová a reintegrační podpora u dobrovolných návratů státních příslušníků třetích zemí 2024-2026“; je financován z operačního programu Azylového, migračního a integračního fondu EU (AMIF). IOM v rámci projektu poskytuje administrativní, logistickou a finanční podporu, včetně reintegrační podpory, migrantům, kteří nemohou nebo nechtějí zůstat v ČR a rozhodnou se vrátit do země původu. Zaměřuje se hlavně na cizince, kterým má usnadnit proces návratu do země původu a přispět k celkové udržitelnosti jejich návratu. Projekt byl formálně zahájen v roce 2024.

Dobrovolné návraty v roce 2025 dle státní příslušnosti (OAMP, SUZ, IOM)

Zdroj: MV

XIII.2.3.1. Dobrovolné návraty realizované Správou uprchlických zařízení

Každý cizinec splňující podmínky uvedené v ustanovení § 54 a zákona o azylu, je oprávněn požádat o repatriaci – dobrovolný, důstojný a bezpečný návrat do země původu nebo třetí země, hrazený z rozpočtu státu. Nárok na dobrovolný návrat nevzniká automaticky, každá žádost je posuzována individuálně, ale v zájmu státu je podpořit návrat osob, které o to dobrovolně požádají. SUZ MV nese náklady na repatriaci s přihlédnutím k tomu, zda cizinec splňuje podmínky zákona, přičemž zohledňuje při realizaci zdravotní a psychický stav, rodinnou a sociální situaci a další faktory.

Při realizaci dobrovolného návratu SUZ MV poskytuje žadatelům bezplatný nákup letenky nebo jízdenky do cílové země, přímou asistenci při odjezdu, poradenství a v případě, že klientovi není možné zajistit dopravu až do jím zvolené destinace, může mu být vyplacen příspěvek na dopravu do požadovaného místa v cílové zemi. Dále může SUZ MV poskytnout další nezbytnou asistenci, která povede k úspěšnému návratu cizince, například se jedná o asistenci při zajištění cestovního dokladu v případě jeho absence, úhradu nákladů s tím spojených, zajištění odvozu na místo odjezdu z ČR, zajištění doprovodu zdravotně nezpůsobilého cizince specializovanou přepravní zdravotnickou službou, asistenci během případného přestupu v cizí zemi atd.

V případě potřeby SUZ MV spolupracuje při realizaci repatriací s OAMP MV, IOM nebo Českým červeným křížem. Z důvodu ochrany osobních údajů žadatelů o mezinárodní ochranu SUZ MV přímo do kontaktu se zahraničními úřady zemí původu nevstupuje. S uvedenými smluvními organizacemi SUZ MV spolupracuje zejména v případech:

- je-li nutné zajištění náhradních nebo prodloužení doby platnosti stávajících cestovních dokladů,
- narodí-li se žadateli o mezinárodní ochranu na území ČR dítě a není tedy zapsáno v cestovním dokladu rodiče a Policie ČR nemůže vydat cestovní průkaz totožnosti, nebo tento není dostačující k návratu,
- je-li nutná asistence při mezipřistání (např. z důvodů handicapu),
- je-li nevyhnutelné mezipřistání a přestup v zemích schengenského prostoru,
- jedná-li se o nezletilého žadatele o mezinárodní ochranu bez doprovodu.

V roce 2025 bylo řešeno celkem 69 žádostí o dobrovolný návrat, z toho bylo navráčeno do požadovaných zemí celkem 56 osob, a to státních příslušníků zemí: Vietnam (18 osob), Sýrie (4 osoby), Irák, Rusko, Severní

Makedonie, Turecko (každá země po 3 osobách), Ázerbájdžán, Filipíny, Kazachstán, Kolumbie, Moldavsko, Uzbekistán (každá země po 2 osobách) a Arménie, Čína, Indie, Írán, Kyrgyzstán, Mongolsko, Nigérie, Pobřeží Slonoviny, Senegal, Venezuela (každá země po 1 osobě).

XIII.2.3.2. Dobrovolné návraty zajišťované Ministerstvem vnitra

V rámci realizace asistovaného dobrovolného návratu Ministerstvo vnitra zajišťuje jednak samotné vycestování, zároveň také veškeré související poradenství a asistenci, které jsou pro efektivní, rychlé a úspěšné uskutečnění návratu nezbytné.

Od roku 2023 OAMP MV ČR realizuje dva vzájemně propojené návratové projekty, které jsou financované z prostředků Azylového, migračního a integračního fondu EU. Náplní těchto dvou projektů je primárně zabezpečení realizace návratů příslušníků třetích zemí do zemí původu. Projekt „Udržení a posílení návratové struktury OAMP MV ČR“ se soustředí na personální zabezpečení návratové struktury OAMP. Zejména se jedná o udržení dostupnosti služeb spojených s dobrovolným návratem na území celé ČR. Prostřednictvím projektu „Provozně-technická podpora návratové struktury OAMP MV ČR“ je pak pro tuto návratovou strukturu zabezpečováno technické zázemí a řešena průběžná podpora chodu jednotlivých pracovišť.

Od spuštění pilotního projektu v dubnu 2021 je MV ČR zapojeno do reintegračního programu agentury Frontex s názvem EU Reintegration Programme (EURP). V rámci tohoto programu je dostupná reintegrační podpora navracajícím se cizincům, a to buď ve formě užší „popříjezdové“ nebo širší „ponávratové“ asistence. Od listopadu 2024 je dostupná celkem ve 40 zemích návratu. Nově byly v roce 2025 zařazeny dlouho očekávané země Sýrie a Afghánistán. Reintegrační asistence je poskytována cestou partnerských organizací přímo v zemích návratu a umožňuje cizincům získat v rámci realizace dobrovolného návratu také podporu při zahájení podnikání, dlouhodobou podporu s bydlením, sociální, zdravotní a psychosociální podporu, podporu při vstupu na pracovní trh, finanční podporu, podporu vzdělávání, dalšího profesního vzdělávání či podporu při sloučení rodiny. Využívání reintegračních aktivit v rámci programu EURP umožňuje MV reagovat na případné specifické potřeby navracených cizinců a celkově podpořit návratový proces včetně začlenění cizince v zemi původu. Za rok 2025 získalo v rámci projektu EURP reintegrační podporu 47 cizinců z velké části pocházejících z Vietnamu a Mongolska.

V roce 2025 bylo MV realizováno celkem 1 002 asistovaných dobrovolných návratů. Z uvedeného počtu se u 628 případů jednalo o osoby umístěné v zařízeních pro zajištění cizinců a u 374 případů se jednalo o cizince pobývající mimo tato zařízení. Nejčastěji byl dobrovolný návrat realizovaný u státních příslušníků Vietnamu (289 osob), Moldavska (180 osob), Uzbekistánu (161 osob), Mongolska (111 osob) a Gruzie (535 osob). Celkem se podařilo úspěšně realizovat dobrovolný návrat cizinců 46 různých státních příslušností.

I nadále byla během roku 2025 situace v oblasti navracení ovlivněna dopady ozbrojeného konfliktu na území Ukrajiny. Před jeho započítáním byla Ukrajina dlouhodobě zemí s nejvíce realizovanými návraty. Návratové aktivity byly v souvislosti s ozbrojeným konfliktem stále utlumeny. Za rok 2025 bylo realizováno celkem 13 dobrovolných návratů, z toho bylo 9 návratů uskutečněno s využitím zdravotní dopravní služby.

V roce 2025 bylo již druhým rokem k nákupu letenek využíváno systému agentury Frontex s názvem „Frontex Application for Return (FAR)“. Letenky zakoupené prostřednictvím tohoto systému jsou hrazeny z rozpočtu agentury Frontex. V roce 2025 MV ČR využilo systém FAR pro nákup letenek u téměř 2/3 realizovaných návratů.

XIII.2.4. Zařízení pro zajištění cizinců na území ČR

K 31. 12. 2025 provozovala Správa uprchlických zařízení MV tři zařízení pro zajištění cizinců (dále také ZZC), ve kterých je cizinec povinen se zdržovat na základě rozhodnutí o zajištění za účelem realizace správního vyhoštění, a to v Bělé – Jezové (Středočeský kraj), Vyšních Lhotách (Moravskoslezský kraj) a Balkové (Plzeňský kraj). Ubytovací kapacita uvedených zařízení pro zajištění cizinců se v průběhu roku neměnila a k 31. 12. 2025 činila celkem 1 043 lůžek.

Spolu se zajištěním ubytovacích a stravovacích služeb v ZZC fungují sociální pracovníci a poskytují své služby psycholog (často jde o krizovou intervenci). Klientům slouží rozmanitá nabídka volnočasových aktivit – typicky sledování TV, návštěvy posilovny a venkovního hřiště nebo hraní společenských her a četba cizojazyčné literatury i periodik. Zařízení pravidelně navštěvovaly nestátní neziskové organizace, které nabídku dále rozšiřovaly, zejména o provoz humanitárního skladu šatstva a právní poradenství.

V roce 2025 bylo do ZZC umístěno celkem 919 cizinců, což meziročně představuje nárůst o 73 osob (tj. +8,6 %). Z hlediska státních příslušností prošlo ZZC nejvíce státních příslušníků Vietnamu (234 osob, tj. 25,5 %), meziročně o téměř polovinu více (+73 osob, tj. +45,3 %). Dále následovali státní příslušníci Moldavska (163 osob, tj. 17,7 %; -7 osob, tj. -4,1 %), Uzbekistánu (145 osob, tj. 15,8 %; +16 osob, tj. +12,4 %), Gruzie (52 osob, tj. 5,7 %; -25 osob, tj. -32,5 %) a Ruska (37 osob, tj. 4,0 %; -2 osoby, tj. -5,1 %). Těchto pět státních příslušností tvořilo podíl 68,7 % na celkovém počtu umístěných cizinců.

Cizinci umístění do zařízení pro zajištění cizinců – srovnání 2024/2025

Rok	2024	tj. %	2025	tj. %	Změna oproti předchozímu období	
					v %	absolutní číslo
Celkem	846	100,0	919	100,0	8,6	73
z toho TOP 10 (řazeno dle 2025):						
Vietnam	161	19,0	234	25,5	45,3	73
Moldavsko	170	20,1	163	17,7	-4,1	-7
Uzbekistán	129	15,2	145	15,8	12,4	16
Gruzie	77	9,1	52	5,7	-32,5	-25
Rusko	39	4,6	37	4,0	-5,1	-2
Ukrajina	4	0,5	36	3,9	800,0	32
Turecko	44	5,2	33	3,6	-25,0	-11
Kazachstán	19	2,2	25	2,7	31,6	6
Alžírsko	16	1,9	18	2,0	12,5	2
Tunisko	13	1,5	17	1,8	30,8	4

Zdroj: SUZ MV

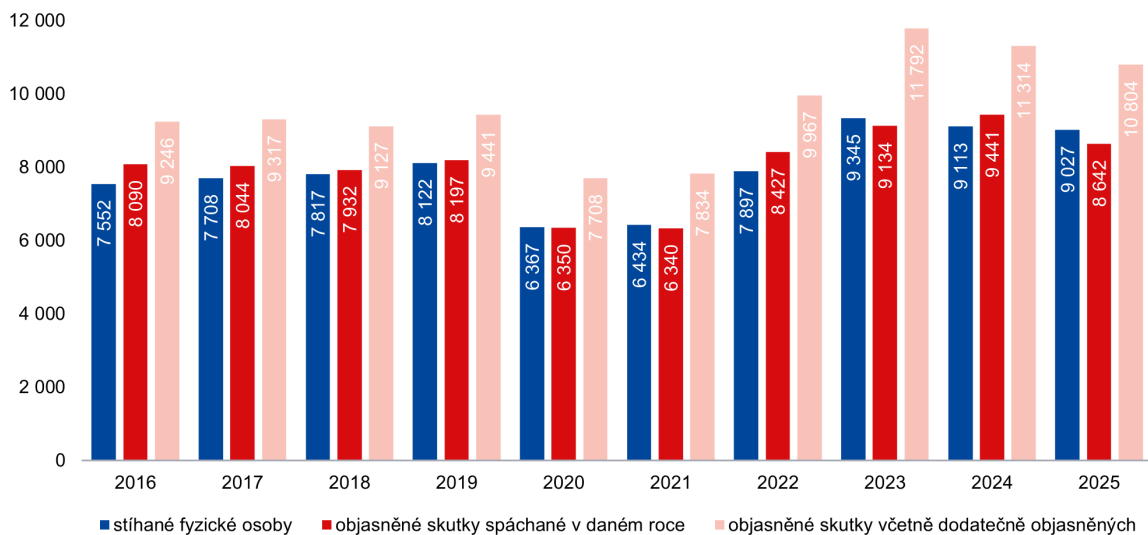
V roce 2025 bylo ze ZZC propuštěno 941 osob. Nejčastěji z důvodu dobrovolného návratu (67,0 % dobrovolný návrat dle § 123a zákona o pobytu cizinců a 0,2 % dobrovolný návrat dle § 54a zákona o azylu), poté z důvodu předání cizince do odpovědné země dle dublinského nařízení (9,7 %) a z důvodu přemístění cizince do azylového zařízení (9,1 %). Následovali zánik důvodů pro zajištění (7,0 %), správní vyhoštění formou vycestování (4,8 %), správní vyhoštění formou readmise (1,2 %), přemístění do vazby nebo vězení (0,7 %), svévolný odchod ze ZZC (0,2 %) a zrušení rozhodnutí o zajištění (0,1 %).

XIV. TRESTNÁ ČINNOST CIZINCŮ

XIV.1. TRESTNĚ STÍHANÍ CIZINCŮ³⁹

V ČR bylo v roce 2025 trestně stíháno 74 898 fyzických osob, z toho cizinci tvořili 9 027 osob. Oproti roku 2024 bylo stíháno o 86 cizích státních příslušníků méně (pokles o 0,9 %). Podíl cizinců na celkovém počtu stíhaných fyzických osob v roce 2025 činil 12,1 %, přičemž v porovnání s rokem 2024 se tento podíl nezměnil a představuje nejvyšší dosaženou hodnotu za posledních 15 let.

Vývoj trestné činnosti cizinců v letech 2016–2025

Zdroj: ÚSKPV

³⁹ Statistika kriminality PČR rozlišuje a počítá tyto veličiny: registrovaný skutek, objasněný skutek, skutek objasněný dodatečně a stíhaná osoba. Registrovaný skutek je trestný čin, který je ve sledovaném roce zahájený ve smyslu § 158/3 trestního řádu. Objasněný skutek je ten registrovaný skutek, který je ve sledovaném období též objasněn, tzn., že je pro tento skutek stíhána alespoň jedna osoba. Skutek objasněný dodatečně je ten skutek, který je registrovaný (zahájeno trestní řízení podle § 158/3 trestního řádu) v jakémkoliv období před sledovaným rokem a až ve sledovaném roce je objasněn. Celkově objasněné skutky jsou pak součtem objasněných a dodatečně objasněných skutků. Stíhanou osobou rozumíme osobu, které bylo sděleno obvinění podle § 160/1 trestního řádu nebo osobu již bylo sděleno podezření podle § 179a trestního řádu (zkrácené přípravné řízení) nebo osobu, která se dopustila činu jinak trestného a jejíž trestní stíhání je nepřipustné podle § 11 trestního řádu (osoby mladší 15ti let, nepříčetné, diplomaté apod.). Není rozhodné, kdy byl skutek zahájen ve smyslu § 158/3 trestního řádu, rozhodující je datum sdělení obvinění (podezření apod.).

Trestně stíhaní cizinci a jejich podíl na trestně stíhaných osobách v ČR v letech 2016–2025

Rok	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Celkem trestně stíhané fyzické osoby na území ČR	93 093	86 787	84 620	85 730	75 009	69 373	75 160	78 969	75 478	74 898
z toho:										
trestně stíhaní cizinci	7 552	7 708	7 817	8 122	6 367	6 434	7 897	9 345	9 113	9 027
podíl na trestně stíhaných fyzických osobách v ČR v %	8,1	8,9	9,2	9,5	8,5	9,3	10,5	11,8	12,1	12,1

Zdroj: ÚSKPV

V roce 2025 bylo objasněno (včetně skutků objasněných dodatečně) celkem 10 804 skutků spáchaných cizinci, což je o 510 méně než v předchozím roce. Z toho 8 642 skutků spáchali cizí státní příslušníci v roce 2025. Z celkového počtu objasněných skutků (tj. včetně dodatečně objasněných skutků) spáchaných v roce 2025 všemi stíhanými osobami na území ČR tvořily skutky spáchané cizinci 11,4 %, což je nepatrný pokles oproti 11,9 % v roce 2024.

Přehled trestné činnosti – srovnání let 2024/2025

Rok	2024	tj. %	2025	tj. %	Změna oproti předchozímu období	
					v %	absolutní číslo
Registrováno skutků	173 322	100,0	170 051	100,0	-1,9	-3 271
Objasněno skutků	78 178	45,1	76 827	45,2	-1,7	-1 351
z toho spácháno cizinci	9 441	12,1	8 642	11,2	-8,5	-799
Celkem objasněno skutků*	94 893	100,0	95 002	100,0	+0,1	+109
z toho spácháno cizinci†	11 314	11,9	10 804	11,4	-4,5	-510
Celkem stíháno fyzických osob	75 478	100,0	74 898	100,0	+0,8	-580
z toho cizinci	9 113	12,1	9 027	12,1	-0,9	-86

Zdroj: ÚSKPV

Z pohledu regionálního rozložení, resp. krajských ředitelství policie (dále též jen KŘP), patřily v roce 2025 mezi tři nejzatíženější kraje s nejvyšším počtem stíhaných cizinců teritoria KŘP hl. m. Prahy s počtem 2 468 trestně stíhaných cizinců, KŘP Středočeského kraje s počtem 1 115 cizinců a KŘP Jihomoravského kraje s 955 stíhanými cizími státními příslušníky.

Pokud jde o druh kriminality⁴⁰, tak v roce 2025 byli cizinci nejčastěji trestně stíháni pro trestné činy spadající do kategorie zbývající kriminality⁴¹, a to 2 755 stíhaných cizinců (meziročně o 146 méně, tj. o -5,0 % méně než v roce 2024), v jejímž rámci dominuje *ohrožení pod vlivem návykové látky, opilství* – celkem 1 506 cizinců, následuje okruh trestných činů spáchaných v souvislosti s *dopravními silničními nehodami z nedbalosti*, za něž bylo stíháno 852 cizinců a trestný čin *zanedbání povinné výživy* – celkem 208 cizinců.

Navazují trestné činy náležející do kategorie ostatní kriminální trestné činy s počtem 2 142 stíhaných cizinců (+144 cizinců, tj. +7,2 %), kde byl nejvýrazněji zastoupen trestný čin *maření výkonu úředního rozhodnutí* – celkem 1 128 stíhaných cizinců, dále trestný čin *výtržnictví*, pro který bylo stíháno 218 cizinců a trestná činnost týkající se *nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy* – stíháno 217 cizinců.

⁴⁰ Uváděna je tzv. takticko-statistická klasifikace trestných činů (nikoli paragrafy trestního zákoníku), přičemž některé položky v sobě zahrnují skutkové podstaty vícero trestných činů.

⁴¹ Do kategorie „ostatní kriminální činy“ jsou zařazeny skutkové podstaty trestných činů spadajících do obecné kriminality, které se svou povahou nedají zařadit do násilné, mravnostní či majetkové kriminality. Do kategorie „zbývající kriminalita“ jsou zařazeny skutkové podstaty trestných činů, které se svojí povahou nedají zařadit do obecné, hospodářské ani válečné (vojenské) a protiústavní kriminality.

Pro **majetkové trestné činy** bylo v roce 2025 stíháno **1 959** cizinců (+135, tj. +7,4 %), přičemž největší zastoupení v této kategorii kriminality měly *krádeže prosté*, pro něž bylo trestně stíháno 1 007 cizinců. Následují **hospodářské trestné činy**, za které bylo trestně stíháno **1 360** cizinců (-205, tj. -13,1 %). U tohoto druhu kriminality byly nejčastěji zastoupeny trestné činy *padělání a pozměnění veřejné listiny* – celkem 752 stíhaných cizinců, *zkrácení daně* – celkem 136 cizinců a *podvod hospodářského charakteru* se 68 cizinci.

Pro **násilné trestné činy** bylo stíháno **1 188** cizinců (-23 cizinců, tj. -1,9 %), přičemž nejvíce zastoupenými trestnými činy v této kategorii byly *úmyslné ublížení na zdraví* s počtem 487 stíhaných cizinců, *nebezpečné vyhrožování* s 206 cizinci a *loupež* se 180 stíhanými cizinci. Do této kategorie náleží také trestný čin *vražda*, pro který bylo stíháno 29 cizinců, tedy o 11 cizinců více než v roce 2024, což představuje **meziroční procentuální nárůst ve výši +61,1 %**.

Nejméně zastoupeným, ovšem velice závažným druhem kriminality, jsou **mravnostní trestné činy**, pro které bylo v roce 2025 **trestně stíháno 204** cizích státních příslušníků, tj. o 48 cizinců více než v roce předchozím, což **meziročně představuje procentuální nárůst +30,8 %**. Nejčastěji byli v rámci mravnostní kriminality cizinci stíháni pro trestný čin *znásilnění* (111 cizinců, +29, tj. +35,4 %).

Počet trestně stíhaných cizinců a počet skutků spáchaných cizinci dle jednotlivých druhů kriminality – srovnání 2024/2025

Druh kriminality	2024		2025	
	stíháno cizinců	počet objasněných skutků*	stíháno cizinců	počet objasněných skutků*
Násilné činy	1211	1 259	1 188	1 250
z toho vraždy	18	18	29	28
z toho loupeže	172	147	180	140
z toho úmyslné ublížení na zdraví	518	455	487	441
Mravnostní činy	156	208	204	239
Majetkové činy	1 824	2 629	1 959	2 778
z toho krádeže vloupáním	378	541	409	670
z toho krádeže prosté	949	1 305	1 007	1 259
z toho krádeže kapesní	172	182	138	164
Ostatní kriminální činy	1 998	2 150	2 142	2 211
z toho nedovolená výroba a jiné nakládání s OPL** a s jedy	256	255	217	183
z toho šíření toxikomanie	3	2	0	0
z toho přechovávání OPL** a jedů	115	115	84	86
z toho výroba a držení předmětů k nedovolené výrobě OPL** a jedů	6	5	7	6
z toho nedovolené pěstování rostlin obsahující OPL**	3	2	2	2
z toho maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání	1 029	1 099	1 128	1 198
Zbývající kriminalita	2 901	2 958	2 755	2 821
z toho silniční nehody z nedbalosti	885	893	852	860
z toho ohrožení pod vlivem návykové látky, opilství	1 567	1 588	1 506	1 531
z toho zanedbání povinné výživy	254	280	208	239
Hospodářské činy	1 565	2 106	1 360	1 505
Celková kriminalita	9 113	11 314	9 027	10 804

Zdroj: ÚSKPV

* včetně dodatečně objasněných skutků registrovaných v předchozích letech

** OPL – omamné a psychotropní látky

Trestná činnost cizinců

Cizinci mají trvale velmi výrazné zastoupení u několika trestných činů. V roce 2025 se jednalo především o trestný čin *padělání a pozměnění veřejné listiny* (752 stíhaných cizinců z 864 celkem stíhaných osob, tj. 87,0 %), a kriminalitu související s *ohrožením pod vlivem návykové látky, opilstvím* (1 506 cizinců ze 7 086 celkem stíhaných osob, tj. 21,3 %).

V souvislosti s nelegální migrací bylo v roce 2025 trestně stíháno celkem 30 cizinců a 15 občanů ČR. Jednalo se o trestné činy *násilné překročení státní hranice* (§ 339 trestního zákoníku), *organizování a umožnění nedovoleného překročení státní hranice* (§ 340 trestního zákoníku), *napomáhání k neoprávněnému pobytu na území republiky* (§ 341 trestního zákoníku) a *porušení předpisů o mezinárodních letech* (§ 343 trestního zákoníku) Ve srovnání s rokem 2024 došlo k nárůstu u občanů ČR o +10 osob a u cizinců o +14 osob.

Z pohledu státních příslušností zůstali v roce 2025 nejpočetnější skupinou trestně stíhaných cizinců s velkým nárůstem občané Ukrajiny (4 025 stíhaných osob, +183, tj. +4,8 %), kteří navíc dále posílili své dominantní postavení – jejich podíl vzrostl z 42,2 % na 44,6 %, tedy téměř na polovinu všech trestně stíhaných cizinců. Občané Ukrajiny zaznamenali zároveň největší absolutní meziroční nárůst. Druzí v pořadí byli občané Slovenska (2 333 stíhaných osob, -15, tj. -0,6 %), jejichž podíl zůstal stabilně na úrovni 25,8 %.

V rámci deseti nejčastěji zastoupených státních příslušností byl vedle Ukrajiny nárůst trestně stíhaných osob rovněž zaznamenán u občanů Polska (421 stíhaných osob, +40, tj. +10,5 %, které se posunulo ze 4. na 3. místo, Maďarska (123 stíhaných osob, +15, tj. +13,9 %), které zaznamenalo nejvyšší procentuální nárůst v rámci sledovaných státních příslušností, a Německa (110 trestně stíhaných osob, +11, tj. +11,1 %).

Naopak pokles trestně stíhaných cizinců v roce 2025 v rámci TOP 10 nastal u státních příslušníků Rumunska (312 stíhaných osob, -59, tj. -15,9 %), kteří sestoupili ze 3. na 4. místo, Moldavska (233 stíhaných osob, -27, tj. -10,4 %), Vietnamu (209 osob, -72, tj. -25,6 %), u nichž byl zaznamenán druhý nejvýraznější procentuální pokles a posun z 5. na 6. místo. K největšímu procentuálnímu poklesu a zároveň výraznému propadu ze 7. na 10. místo došlo u trestně stíhaných občanů Gruzie (104 stíhaných osob, -50, tj. -32,5 %).

Trestně stíhaní cizinci v ČR dle státní příslušnosti – srovnání 2024/2025

Rok	2024	tj. %	2025	tj. %	Změna oproti předchozímu období	
					v %	absolutní číslo
Celkem	9 113	100,0	9 027	100,0	-0,9	-86
z toho nejvíce občané států (řazeno dle pořadí v roce 2025):						
Ukrajina	3 842	42,2	4 025	44,6	+4,8	+183
Slovensko	2 348	25,8	2 333	25,8	-0,6	-15
Polsko	381	4,2	421	4,7	+10,5	+40
Rumunsko	371	4,1	312	3,5	-15,9	-59
Moldavsko	260	2,9	233	2,6	-10,4	-27
Vietnam	281	3,1	209	2,3	-25,6	-72
Bulharsko	218	2,4	172	1,9	-21,1	-46
Maďarsko	108	1,2	123	1,4	+13,9	+15
Německo	99	1,1	110	1,2	+11,1	+11
Gruzie	154	1,7	104	1,2	-32,5	-50

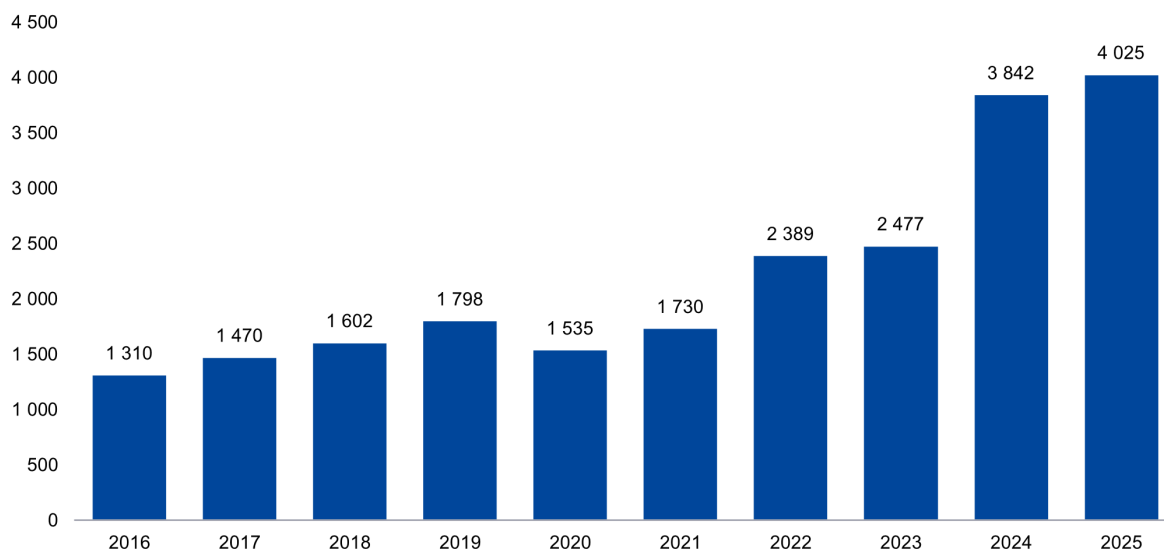
Zdroj: ÚSKPV

XIV.1.1. Zhodnocení dopadů migrace z Ukrajiny na kriminalitu v ČR

Po vypuknutí války na Ukrajině a v souvislosti s masivními příchody osob postižených konfliktem do ČR vyvstala potřeba monitorovat s tím spojené potenciální dopady na bezpečnostní situaci v ČR, zejména na páchanou kriminalitu.

V roce 2025 bylo evidováno celkem 4 025 trestně stíhaných osob s ukrajinským státním občanstvím, oproti 3 842 osobám stíhaným v roce 2024 jde o 4,8% nárůst (ve srovnání s „předválečným“ rokem 2021, kdy bylo zaznamenáno 1 730 stíhaných Ukrajinců, nárůst o 132,7 %). Občané Ukrajiny tak v roce 2025 tvořili 5,4 % z celkového počtu fyzických stíhaných osob, což ve srovnání s rokem 2024, kdy jejich podíl činil 5,1%, vykazuje meziroční nárůst o 0,3 procentního bodu (v roce 2021 činil jejich podíl 2,5 %). Výrazně vyšší počty stíhaných občanů Ukrajiny zaznamenané v období let 2022 až 2025 jsou odrazem vyššího počtu občanů Ukrajiny pobývajících na území ČR v souvislosti s konfliktem na Ukrajině.

Počet trestně stíhaných občanů Ukrajiny v letech 2016–2025

Zdroj: ÚSKPV

K trestné činnosti, za níž bylo v roce 2025 stíháno nejvíce občanů Ukrajiny, patří ohrožení pod vlivem návykové látky, opilství (865 stíhaných osob), padělání a pozměnění veřejné listiny (535 osob) a maření výkonu úředního rozhodnutí (507 osob). Za tuto trestnou činnost bylo v roce 2025 stíháno v souhrnu více než 47 % stíhaných občanů Ukrajiny.

Mezi další občany Ukrajiny častou páchanou trestnou činností v roce 2025 patřily dopravní nehody silniční nedbalostí (479 osob) a násilná trestná činnost, v jejímž rámci se nejvíce stíhaných občanů Ukrajiny, a to 226, dopustilo trestného činu úmyslné ublížení na zdraví (k většině z nich došlo v rámci komunity ukrajinských občanů a často pod vlivem alkoholu).

Nadprůměrné zastoupení měli státní příslušníci Ukrajiny v rámci pachatelů trestných činů padělání a pozměnění veřejné listiny (61,9 %), ohrožení pod vlivem návykové látky, opilství (12,2 %) a dopravní nehody silniční nedbalostí (9,2 %).

Největší meziroční procentuální nárůst trestně stíhaných občanů Ukrajiny, a to o 66,7 %, byl v roce 2025 zaznamenán v souvislosti s trestným činem krádež prostá – v obchodech (2024: 78 stíhaných osob, 2025: 130 osob).

Vybraná trestná činnost, pro kterou byli občané Ukrajiny trestně stíháni v letech 2022-2025

Vybraná trestná činnost	Počet stíhaných občanů Ukrajiny				Podíl občanů Ukrajiny v %			
	2022	2023	2024	2025	2022	2023	2024	2025
Celková kriminalita	2 389	3 477	3 842	4 025	3,2	4,4	5,1	5,4
Násilná	290	383	441	472	3,1	3,9	4,4	4,7
Vražda	13	16	6	12	9,5	9,9	3,9	8,1
Loupež	28	62	51	68	2,0	4,2	3,5	4,4
Úmyslné ublížení na zdraví	138	199	227	226	3,7	4,9	6,0	6,1
Mravnostní	42	52	47	63	1,1	2,5	2,8	2,5
Majetková	241	377	421	584	1,0	1,1	1,6	1,8
Hospodářská	214	547	899	761	3,7	8,9	14,2	12,2
Padělání a pozměnění veřejné listiny	111	404	724	535	26,0	48,4	65,2	61,9
Ohrožení pod vlivem návykové látky, opilství	796	988	949	865	6,3	9,4	11,8	12,7
Dopravní nehody silniční nedbalostní	365	445	492	479	6,4	7,9	9,2	9,2
Maření výkonu úředního rozhodnutí	329	439	399	507	2,7	3,8	3,8	4,6

Zdroj: ÚSKPV

XIV.1.2. Působení cizinců v oblasti organizovaného zločinu na území ČR

Napomáhání k nelegální migraci

V roce 2025, obdobně jako v předchozích letech, byl zaznamenán vznik nových organizovaných skupin, které se zaměřovaly na napomáhání nelegální migraci. Jejich členy tvoří z části státní příslušníci ČR, kteří mají za úkol obstarávat vozidla určená pro transport nelegálních migrantů, zajišťovat řidiče pro jednotlivé převozy, popřípadě se sami jako řidiči převozu nelegálních migrantů účastní. Dalšími členy těchto organizovaných skupin jsou cizinci s pobytovým oprávněním na území ČR. Organizované skupiny mají mezinárodní charakter, tzn. jsou tvořeny členy působícími v několika státech.

Obchodování s lidmi

V oblasti obchodování s lidmi dochází dlouhodobě pouze k dílčím změnám v konkrétních formách a způsobech jednání pachatelů a ani rok 2025 nebyl výjimkou. Způsoby páchaní této trestné činnosti v ČR korelují s aktuálními trendy zaznamenanými v jiných státech EU. ČR tak lze dlouhodobě považovat za zemi cílovou, tranzitní i zdrojovou.

Kriminální organizace páchající tento typ trestné činnosti na území ČR a/nebo dalšího státu zneužívají své oběti k prostituci, nuceným pracím i k jiným formám vykořisťování. Pachatelé k získávání obětí stále častěji používají lest a uvedení v omyl, budují a následně zneužívají závislost své oběti a využívají psychologickou manipulaci. Při udržování oběti ve vztahu podřízenosti se projevuje zřetelný odklon od přímého fyzického násilí, které je často nahrazováno pohrůzkou násilím. Přetrvává trend zaměření pachatelů na osoby s přidanou zranitelností (sociální nebo ekonomické znevýhodnění, zneužívání alkoholu či drog, psychické problémy); obchodníci s lidmi se zaměřují i na osoby s vývojovým a tělesným postižením.

Oblast obchodování s lidmi je stále výrazněji ovlivňována využíváním online komunikačních platform. Online platformy urychlují a do značné míry anonymizují komunikaci mezi obchodníky s lidmi a jejich případnými oběťmi a rovněž ztěžují možnosti orgánů činných v trestním řízení tuto komunikaci detekovat a dokumentovat.

V případech, kdy je ČR zemí zdrojovou, vyhledávají pachatelé oběti mezi osobami bez domova a lstí je přesvědčí k cestě do zahraničí za prací (v minulosti obvykle do Velké Británie, nověji např. do Německa). Tam pro ně zajistí fyzicky namáhavou a špatně placenou práci (např. myčky automobilů, třídírny ovoce a zeleniny, drůbežárny,

restaurace, stavby a různé výrobní podniky) a ze mzdy jim odebírají naprostou většinu prostředků. Ženy jsou alternativně nuceny k prostituci. V některých případech jsou oběti nuceny k uzavření sňatku s osobami ze zemí mimo EU. Sňatky jsou organizovány zejména na území Velké Británie a Irska, manželé pocházejí nejčastěji z Bangladéše, Afghánistánu a Pákistánu. Oběti jsou rovněž nuceny čerpat bankovní úvěry, vyplacené peníze pachatelé následně odebírají a splátky neplatí, čímž se závislost obětí na pachateli dlouhodobě prohlubuje.

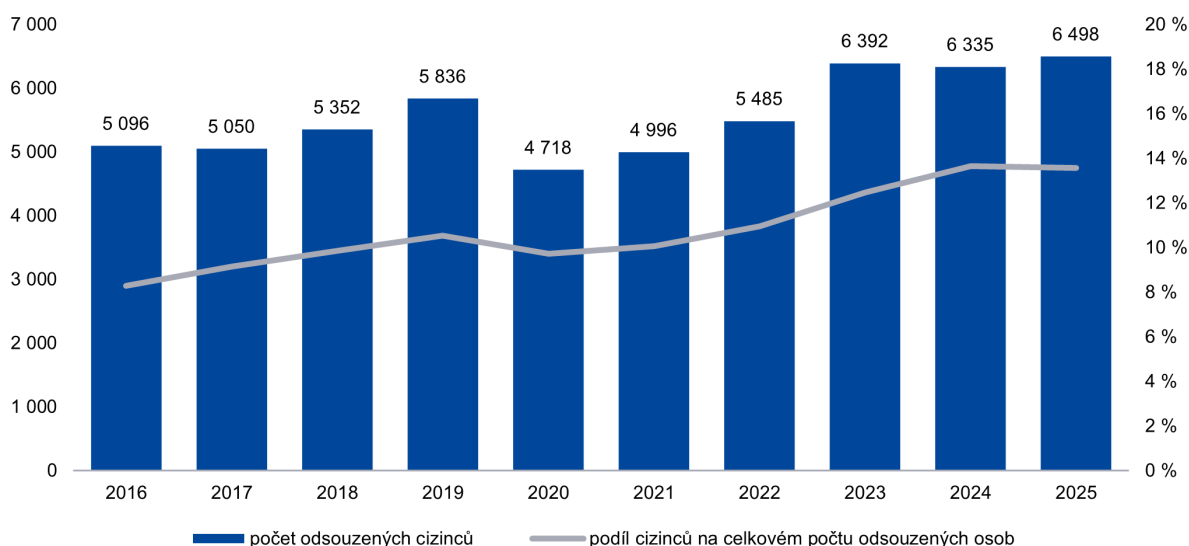
Na území ČR je obchodováno s lidmi především za účelem sexuálního zneužívání, pracovního vykořisťování a kuplířství. Pouliční prostitute a noční kluby jsou dlouhodobě na ústupu - tato aktivita se přesouvá do privátních prostor, apartmánů, a především do online prostředí, v offline prostředí se vyskytuje jen v menší míře a v konkrétních lokalitách. Oběti jsou do ČR lákány zpravidla pod záminkou legálního zaměstnání. V mnoha případech již dívky do ČR přijíždějí s vědomím, že budou vykonávat prostituci, jsou však k této činnosti lákány příslibem nereálně vysokého výdělku. Kromě kuplířství tak může v těchto případech docházet i k páčání trestného činu obchodování s lidmi.

Významnou zájmovou oblastí zůstává tzv. „agenturní zaměstnávání“, případně aktivity právnických osob s povolením ke zprostředkování práce. V oblasti zprostředkování zaměstnávání osob cizí státní příslušnosti dochází k vytlačování legálních agentur zastřenými organizacemi, což výrazně zvyšuje riziko vykořisťování.⁴²

XIV.2. ODSOUZENÍ CIZINCÍ

V roce 2025 bylo soudy v ČR pravomocně odsouzeno celkem 6 498 cizinců, což představuje meziroční nárůst o 163 osob (tj. 2,5 %). Z celkového počtu 47 928 odsouzených osob (včetně občanů ČR) tvořili cizinci 13,6 %; jejich podíl na celkovém počtu odsouzených stagnuje a meziročně se snížil o 0,1 procentního bodu. Stejně jako v předchozím roce přesáhl vývoj počtu odsouzených cizinců předcovidové hodnoty a koresponduje s nárůstem počtu trestně stíhaných cizinců.

Vývoj počtu odsouzených cizinců v letech 2016–2025

Zdroj: MS

⁴² Více informací k tématu obchodování s lidmi je dostupné na webových stránkách MV <https://mv.gov.cz/clanek/obchod-s-lidmi-dokumenty-924305.aspx>. Na těchto stránkách je k dispozici také každoročně zveřejňovaná Zpráva o stavu obchodování s lidmi v ČR.

Odsouzení cizinci v ČR v letech 2016–2025

Rok	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Celkem cizinců	5 096	5 050	5 352	5 836	4 718	4 996	5 485	6 392	6 335	6 498
Meziroční změna	219	-46	302	484	-1 118	278	489	907	-57	163
tj. %	0,9	-0,9	6,0	9,0	-19,2	5,9	9,8	16,5	-0,9	2,5

Zdroj: MS

Z pohledu státních příslušností byli stejně jako v roce 2024 nejčastěji odsuzováni občané Ukrajiny (2 870 osob), jejichž počet se meziročně zvýšil o 5,7 %. Následovali občané Slovenska s 1 549 odsouzenými, kteří tvořili 23,8 % všech odsouzených cizinců a meziročně rovněž zaznamenali nárůst (+9,4 %). O jednu příčku oproti předchozímu roku stouplo Polsko (275 odsouzených), které tak nahradilo Rumunsko – to s 228 odsouzenými kleslo na 4. místo a meziročně zaznamenalo pokles o 26 %. Pokles vykázalo i Moldavsko (196 osob, -12,1 %). Naopak nárůst zaznamenaly Maďarsko (91 osob, +11 %) a Rusko (85 osob, +10,4 %).

Odsouzení cizinci – srovnání roku 2024/2025

Rok	2024	tj. %	2025	tj. %	Změna oproti předchozímu období	
					v %	absolutní číslo
Celkem odsouzeno osob	46 385	100,0	47 928	100,0	3,3	1 543
Občané ČR	40 050	86,3	41 430	86,4	3,4	1 380
Cizinci	6 335	13,7	6 498	13,6	2,6	163
z toho TOP 10 (řazeno dle 2025):						
Ukrajina	2 715	42,9	2 870	44,2	5,7	155
Slovensko	1 416	22,4	1 549	23,8	9,4	133
Polsko	285	4,9	275	4,2	-3,5	-10
Rumunsko	308	4,5	228	3,5	-26,0	-80
Moldavsko	223	3,5	196	3,0	-12,1	-27
Vietnam	165	2,8	172	2,6	4,2	7
Bulharsko	175	2,6	169	2,6	-3,4	-6
Gruzie	96	1,5	96	1,5	0,0	0
Maďarsko	82	1,3	91	1,4	11,0	9
Rusko	77	1,3	85	1,3	10,4	8

Zdroj: MS

Nejvíce cizinců odsoudily soudy na území hl. m. Prahy (1 747 osob) a dále soudy na území Jihomoravského kraje (1 047). Následuje kraj Středočeský (857) a Západočeský (623 osob)⁴³.

Odsouzené osoby dle soudů v jednotlivých krajích v roce 2025

Kraj (soudní spořádání)	Praha	StČ	JČ	ZČ	SČ	VČ	JM	SM	Celkem ČR
Občané ČR	4 505	4 904	2 812	3 795	7 109	4 065	6 126	8 114	41 430
Cizinci	1 747	857	303	694	685	551	1 047	614	6 498
Celkem odsouzených osob	6 252	5 761	3 115	4 489	7 794	4 616	7 173	8 728	47 928

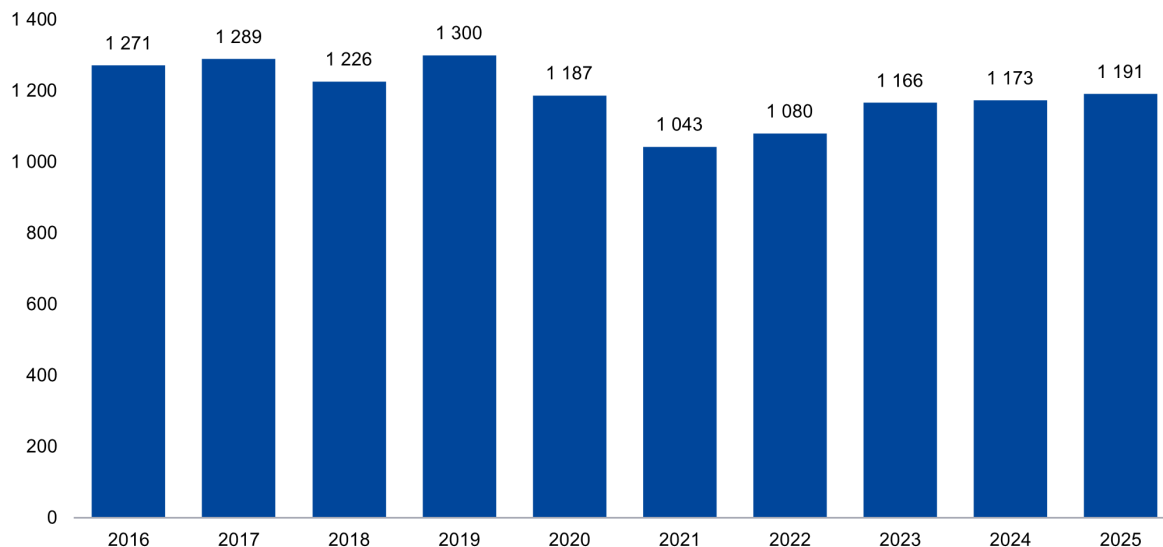
Zdroj: MS

⁴³ Ve smyslu soudního uspořádání.

XIV.3. CIZINCI OMEZENI NA OSOBNÍ SVOBODĚ

K 31. prosinci 2025 se ve věznicích v ČR ve výkonu vazby, výkonu trestu odnětí svobody nebo výkonu zabezpečovací detence nacházelo 1 657 cizinců, tj. o 60 osob více než na konci roku 2024 (+3,8 %). Z toho ve výkonu trestu odnětí svobody bylo 1 191 osob, což je o 18 osob více než v předchozím roce.

Vývoj počtu odsouzených cizinců ve výkonu trestu odnětí svobody v letech 2016–2025

Zdroj: MS – Vězeňská služba ČR

Z celkového počtu vězňených cizinců tvořili obvinění necelou třetinu (462 osob, tj. 27,9 %), chovanci stejně jako v předchozích letech jen malý podíl (4 osoby, tj. 0,2 %) a rozhodující podíl připadal na cizince v postavení odsouzených (1 191 osob, tj. 71,9 %).

Největší skupinou vězňených cizinců byli v roce 2025 tradičně občané Slovenska. Na druhém místě se stejně jako v předchozím roce umístili občané Ukrajiny, kteří meziročně zaznamenali nárůst o 29,4 %. Následovali občané Vietnamu, Polska a Moldavska.

Trestná činnost cizinců

Cizinci omezení na osobní svobodě – srovnání 2024/2025

Rok	2024	tj. %	2025	tj. %	Změna oproti přechodnému období	
					v %	absolutní číslo
Celkem cizinci	1 597	100,0	1 657	100,0	3,8	60
z toho:						
Obvinění	420	26,3	462	27,9	10,0	42
Odsouzení	1 173	73,4	1 191	71,9	1,5	18
Chovanci	4	0,3	4	0,2	0,0	0
z toho TOP 10 cizinců omezených na osobní svobodě (řazeno dle 2025):						
Slovensko	497	31,1	496	29,9	-0,2	-1
Ukrajina	354	22,2	458	27,6	29,4	104
Vietnam	115	7,2	100	6,0	-13,0	-15
Polsko	84	5,3	93	5,6	10,7	9
Moldavsko	74	4,6	85	5,1	14,9	11
Rumunsko	61	3,8	59	3,6	-3,3	-2
Srbsko	45	2,8	38	2,3	-15,6	-7
Gruzie	51	3,2	36	2,2	-29,4	-15
Bulharsko	30	1,9	28	1,7	-6,7	-2
Rusko	23	1,4	26	1,6	13,0	3

Zdroj: MS – Vězeňská služba ČR

XV. VNĚJŠÍ ROZMĚR MIGRACE

XV.1. MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE ČR V OBLASTI MIGRACE V GESCI MV

I přes pokračující trend zlepšení regionální migrační situace v souvislosti s tranzitní nelegální migrací ČR i v roce 2025 nadále situaci monitorovala a aktivně se angažovala zejména v oblasti potírání nelegální migrace ze západního Balkánu. Vedle opatření přímo v regionu se ČR účastnila jednání s nejbližšími sousedy a zeměmi ležícími na západobalkánské trase za účelem koordinace opatření na ochranu hranic a snížení migračního tlaku, ať už bilaterálně nebo v regionálních formátech (např. v rámci V4/V4+ nebo Salcburského fóra).

V rámci Salcburského fóra ČR v roli předsedajícího státu zorganizovala v září 2025 ministerskou konferenci věnovanou mj. dalšímu pokračování reformy evropské migrační a azylové politiky. Konference vyústila ve společnou ministerskou deklaraci, v níž se ministři zemí Salcburského fóra vyslovili pro pokračování migrační reformy, včetně operacionalizace inovativních řešení a posílení spolupráce se třetími zeměmi, zejména v oblasti návratů.

ČR se aktivně zapojovala do regionálních aktivit prostřednictvím Mezinárodního centra pro rozvoj migračních politik (ICMPD), zejména pak svou účastí na regionálních dialozích (Rabatský proces, Chartúmský proces, Budapešťský proces, Pražský proces), které ČR využila k prezentaci, budování partnerství a prosazování svých dlouhodobých cílů ve vztahu ke třetím zemím. ČR byla také aktivně zastoupena na několika jednáních seniorních úředníků v rámci výše uvedených procesů.

ČR v roce 2025 pokračovala ve své předsednické roli řídicího výboru Pražského procesu a společně se sekretariátem ICMPD se podílela na implementaci Akčního plánu na roky 2023–2027, přijatého na ministerské konferenci během českého předsednictví Rady EU. V rámci procesu implementace se ČR ve spolupráci s Moldavskem začala podílet na vedení aktivit pod tematickým komponentem zaměřeným na podporu readmisní spolupráce, dobrovolných návratů a udržitelné reintegrace. V roce 2026 čeká ČR jako předsedu Pražského procesu práce na aktualizaci akčního plánu a ministerské deklarace na roky 2028–2032. Tyto dokumenty by následně měly být přijaty na ministerské konferenci v lednu 2027 ve Vilniusu.

V oblasti bilaterálních vztahů se ČR i nadále zaměřovala na budování spolupráce v migrační agendě jak se členskými zeměmi EU, tak s dalšími migračně relevantními třetími zeměmi.

XV.2. SPOLUPRÁCE V OBLASTI MIGRACE NA ÚROVNI EU

Situace v oblasti migrace byla v Evropě i v roce 2025 zásadně ovlivněna dopady ruské invaze na Ukrajinu, pokusy o instrumentalizaci migrace a přetrvávajícími migračními tlaky v reakci na zdvojnásobení počtu ozbrojených konfliktů za posledních deset let.

Dopady války na Ukrajině

Vývoj situace na Ukrajině tak zůstával zásadním tématem, hlavní důraz byl v tomto ohledu kladen na stabilizaci vnitřně vysídlených osob na Ukrajině a na posilování kapacit a možností států přijímat příchozí z Ukrajiny, včetně otázky zajištění dostatečné finanční, materiální a technické pomoci.

Klíčovým nástrojem pomoci zůstalo provádění směrnice o dočasné ochraně, která umožnila členským státům se s velkým náparem nově příchozích vyrovnat. Na zasedání Rady JHA dne 13. června 2025 se ministři vnitra dohodli na prodloužení dočasné ochrany pro osoby prchající před ruskou agresí do 4. března 2027.

V průběhu roku 2025 nadále probíhaly diskuze o budoucnosti instrumentu dočasné ochrany, včetně možností přechodů do alternativních forem pobytu, a to jak na úrovni EU, tak v jednotlivých členských státech. V této souvislosti byl v ČR v rámci Lex Ukrajina VII zaveden tzv. zvláštní dlouhodobý pobyt, o který mohli držitelé dočasné ochrany v roce 2025 poprvé požádat.

Bezpečnost východní hranice EU

I v roce 2025 členské státy EU pokračovaly v koordinovaném úsilí o posilování bezpečnosti a ochrany východní hranice EU, konkrétně hranic s Ruskou federací a Běloruskem. Migrační aktivita na východní pozemní migrační trase oproti roku 2024 mírně poklesla (o 37 %), navzdory tomu však EU nadále čelí pokračující instrumentalizaci migrace na vnější hranici ze strany obou těchto států.

I přes klesající celkový trend byl meziroční nárůst pokusů o nelegální přechod zaznamenán na lotyšsko-běloruské hranici; nejvyšší počet těchto pokusů byl – stejně jako v předchozích letech – evidován na hranicích Polska. Exponované členské státy proto přistoupily k dočasnému uzavření hraničních přechodů a přijetí opatření, která jim z důvodu instrumentalizace migrace umožňují dočasně odmítat žádosti o azyl podávané na hranicích.

Reforma migrační a azylové politiky EU

V roce 2025 dále pokračoval proces reformy migrační a azylové politiky EU zaměřené na snížení migračního tlaku na EU, posílení ochrany vnějších hranic a zvýšení efektivity migračních a návratových procedur.

V rámci implementace reformy ČR vypracovala Vnitrostátní strategii v oblasti řízení azylu a migrace a Národní pohotovostní plán. Implementace si na národní úrovni vyžádala revizi zákona o azylu a dalších relevantních předpisů (viz kapitola II.3.2. *Zákon o azylu*). Zároveň se ČR v rámci diskuzí v pracovních platformách EU podílela na doplnění reformy o další klíčové legislativní úpravy a iniciativy.

V oblasti návratové politiky se doplnění reformy zaměřilo na projednávání návrhu návratového nařízení, který byl EK představen v březnu 2025. Návrh cílí na usnadnění a zefektivnění návratů a rovněž reaguje na poptávku členských států po implementaci inovativních řešení pro prevenci a potírání nelegální migrace (např. zřízení návratových center, tzv. return hubs). Formální schválení obecného přístupu Rady EU k tomuto návrhu proběhlo v rámci Rady JHA dne 8. prosince 2025. V roce 2026 bude po přijetí pozice Evropského parlamentu následovat interinstitucionální vyjednávání.

Současně probíhaly práce na návrhu nařízení o uplatňování seznamu bezpečných zemí původu a na revizi konceptu bezpečné třetí země. Oba tyto instrumenty cílí na zrychlení a zjednodušení azylového a následně návratového procesu. V prosinci 2025 bylo dosaženo shody mezi Radou EU a Evropským parlamentem a došlo k potvrzení shody na finálním kompromisu legislativních textů v Radě EU. Výbor Evropského parlamentu LIBE bude o těchto textech hlasovat v roce 2026.

Dalšími zásadními tématy na půdě Rady EU jak na technické, tak strategické a politické úrovni byla snaha o zlepšení vnitřních kapacit pro provádění návratů, doplněná aktivitami EU návratové koordinátorky, a zahájení debaty o budoucnosti vízové politiky EU, včetně debaty o revizi vízového suspenzivního mechanismu.

Paralelně ČR pracuje společně s dalšími podobně smýšlejícími státy EU na urychlení operacionalizace inovativních řešení. Dne 16. prosince 2025 odeslalo 19 členských států EU (vč. ČR) společný dopis adresovaný EK a ESVA na podporu rychlé operacionalizace inovativních řešení k předcházení a potírání nelegální migrace do Evropy.

V této souvislosti ČR aktivně podporuje debatu o přizpůsobení interpretace Evropské úmluvy o lidských právech v migračních otázkách současné bezpečnostní realitě tak, aby byla nalezena nová rovnováha mezi individuálními právy osob a možným bezpečnostním rizikem pro národní zájmy. Na okraj jednání ministrů spravedlnosti členských států Rady Evropy ve Štrasburku v prosinci 2025 bylo vydáno společné prohlášení 27 členských států (včetně ČR), vyzývající k přizpůsobení interpretace této úmluvy současné bezpečnostní a migrační realitě.

Boj proti pašování migrantů a obchodování s lidmi

V září 2025 byl v EU představen plán k narušení obchodního modelu pašeráků a obchodníků s lidmi, zahrnující cílené sankce proti pachatelům, zmražení jejich majetku a omezení pohybu. V prosinci 2025 se uskutečnila druhá mezinárodní konference „Globální aliance proti pašování migrantů“, na níž všichni účastníci (58 partnerů včetně ČR) podpořili společnou deklaraci. Ta zdůraznila důležitost prevence pašování migrantů, posílení operační spolupráce podél migračních cest pro efektivnější boj s tímto fenoménem, řešení příčin migrace v zemích původů, a zároveň rozvoj alternativních, legálních migračních cest.

V lednu 2025 byla ve spolupráci Evropského centra pro boj proti pašování migrantů a jednotky EU pro oznamování internetových nekalých obsahů Europolu spuštěna iniciativa DigiNeX, která řídí společné úsilí donucovacích orgánů v odhalování, analýzách, vyšetřování a odstraňování online obsahu spojeného s pašováním migrantů.

European Multidisciplinary Platform Against Criminal Threats vydala v roce 2025 analýzu rizik se zaměřením na organizovaný zločin (SOCTA), ve které identifikovala potírání zločineckých sítí zapojených do pašování migrantů jako jednu z hlavních priorit pro období 2026-2029.

Spolupráce s třetími zeměmi

Pozornost EU se nadále zaměřovala na tranzitní země severu Afriky. Probíhala implementace strategických komplexních partnerství s Tuniskem a Egyptem, pokračovala jednání s libyjskými orgány s cílem snížit počet odjezdů (zejména s ohledem na příjezdy na Krétu). Mandát European Union Border Assistance Mission Libya byl prodloužen do 30. června 2027 s cílem zajištění spolupráce v efektivním boji proti trestným činům souvisejícím s migrací. Dále bylo 9. dubna podepsané pracovní ujednání mezi Europolem a Egyptem.

V kontextu dynamického posouvání migračních tras a zvýšení frekvence Atlantické cesty a Západní středomořské cesty se EU zaměřila také na subsaharskou Afriku. Migrační partnerství navázané v roce 2024 s Mauretánií bylo uplynulý rok dále rozvíjeno – v lednu 2025 došlo k prvnímu formálnímu migračnímu dialogu s Mauretánií. Rovněž probíhají jednání směřující k uzavření komplexního partnerství mezi EU a Senegalem během roku 2026.

EU pokračovala v budování a utužování spolupráce v regionu Blízkého východu. Dne 29. ledna 2025 podepsaly Jordánsko a EU Společnou deklaraci o strategickém a komplexním partnerství. Uspokojivá spolupráce směřující k partnerství byla vedena také s Irákem.

XV.2.1. Agentura Evropské unie pro otázky azylu (EUAA)

Agentura Evropské unie pro otázky azylu (EUAA) poskytuje odbornou přípravu a operativní a technickou podporu členským státům při zavádění společného evropského azylového systému (SEAS), a tedy při harmonizaci postupů členských států v souladu se závazky EU.

Technická a specializovaná podpora agentury zahrnuje publikaci pokynů a informací o zemích původu, poskytování doporučení, sběr, analýzu a distribuci dat a prognóz či sběr informací o postupech členských států, vytváření praktických nástrojů a vývoj IKT platform. Agentura je také pověřena mechanismem monitorování dodržování povinností v oblasti azylu a přijímání; v roce 2025 byl proveden pilotní monitoring v Estonsku a Nizozemsku a v roce 2026 na základě poznatků z těchto cvičení dojde k úpravě metodiky pro následující monitorování.

ČR se v roce 2025 stejně jako v minulých letech nadále aktivně na všech výše zmíněných aktivitách podílela, a to především účastí na pravidelných zasedáních Správní rady EUAA a expertních jednáních v rámci tematicky zaměřených sítí a pracovních skupin.

Podpůrné mise agentury se v roce 2025 stejně jako v minulých letech zaměřovaly na zmírnění dopadů zvýšeného migračního tlaku v nejvíce zasažených členských státech. V roce 2025 poskytovala EUAA operativní a technickou podporu ve 12 členských státech (Belgie, Bulharsko, Irsko Itálie, Kypr, Litva Malta, Německo Nizozemsko, Rumunsko Řecko, Španělsko). Těchto misí se účastnilo celkem 94 expertů ze států EU+, přičemž za ČR bylo vysláno celkem 6 expertů (do Itálie, Německa, Rumunska a na Kypr). Čeští pracovníci působili v oblastech registrace žadatelů, poskytování informací a dublinského řízení. Kromě těchto misí je agentura schopná aktivovat rezervní skupinu pro otázky azylu, která čítá 500 odborníků z EU+ států a je určena pro případnou reakci na závažné migrační scénáře. Agentura také poskytuje podporu členským státům v rámci zařízení na podporu přesídlování a mechanismu dobrovolné solidarity.

Školení poskytovaná agenturou mají za cíl zajistit jednotnou a zároveň vysokou úroveň uplatňování standardů SEAS. Moduly jsou vyvíjeny v několika specializovaných oblastech právních předpisů EU zaměřených na otázky azylu a přijímání, přičemž účastníci školení jsou úředníci a národní instruktoři. V roce 2025 prošlo školeními 89 účastníků z ČR, a to v oblastech provádění pohovoru se zranitelnými osobami vč. dětí, identifikace dublinských případů, informací o zemích původu, komunikace s žadateli, metod azylového pohovoru a posuzování důkazů v řízení. Jedno z prezenčních školení se také konalo v Praze za účasti azylových úředníků z ČR a ze Slovenska. Dalších 20 osob se pak za ČR zúčastnilo školení souvisejících s aktuálními změnami azylových procedur. V červnu 2025 dále EUAA slavnostně otevřela akademii na Maltě, která se koncem roku 2024 stala oficiálním poskytovatelem kvalifikací a ve svém specializovaném školicím středisku bude nyní školit úředníky z národních orgánů EU+.

XV.2.2. Zapojení českých policistů do operací agentury FRONTEX

V roce 2021 byl poprvé nasazen stálý útvar Evropské pohraniční a pobřežní stráže za účelem zesílené ochrany vnějších hranic, do kterého jsou členské státy povinny přispívat stanoveným počtem příslušníků. ČR své závazky plní nad rámec povinné kvóty. Na konci roku 2025 měl český národní tým 220 policistů.

V rámci společných operací stálého útvaru zaměřeného na prevenci nelegální migrace bylo v roce 2025 nasazeno celkem 156 českých policistů (o 16 více než v roce 2024). Nejvíce z nich působil v Řecku (34), Albánii (32) a Bulharsku (18).

Také bilaterální aktivity postupně přecházejí pod kompetence agentury Frontex. V rámci operačních aktivit jsou policisté Policie ČR dlouhodobě kladně hodnoceni za profesionalitu a flexibilitu.

XV.2.3. Evropská migrační síť (EMN)

Evropská migrační síť (EMN) je síť kontaktních míst, které se zabývají migrací v členských státech EU (Dánsko se na aktivitách sítě nepodílí) a v několika pozorovatelských zemích (Albánie, Arménie, Černá Hora, Gruzie, Moldavsko, Norsko, Srbsko, Ukrajina a Severní Makedonie). Hlavním cílem EMN je shromažďování, výměna a analýza informací v oblasti migrace. Národním kontaktním místem je od roku 2008 odbor azylové a migrační politiky Ministerstva vnitra.

V průběhu roku 2025 publikovala EMN studii na téma Pracovní migrace v době nedostatku pracovní síly včetně národního příspěvku, který podrobně reflektuje situaci v ČR. Zároveň ČR odeslala národní příspěvky do studií *Podpora udržitelné integrace cizinců ze třetích zemí na trhu práce: politiky a nástroje pro sladění dovedností s požadavky trhu práce a Slučování rodin státních příslušníků třetích zemí*.

České kontaktní místo vypracovalo také Výroční zprávu o politice v oblasti azylu a migrace za rok 2024 za ČR, přispělo do zprávy o azylové a migrační politice za rok 2024 vydávané Evropskou komisí a zpracovalo příspěvky do informů (kratších informačních materiálů) na následující témata:

- Vývoj politik týkajících se povinností a přístupu k právům osob požívajících dočasnou ochranu
- Alternativy k poskytování ubytování v naturální formě žadatelům o mezinárodní ochranu
- Aktuálně platné azylové postupy na hranicích s ohledem na zavádění nového Paktu o migraci a azylu
- Překlenování digitální propasti – výzvy a příležitosti při využívání digitálních služeb v pobytových řízeních
- Děti migrantů, které byly odděleny od rodičů nebo zákonných zástupců
- Bezplatné právní poradenství v azylovém řízení
- Bezpečné země původu a bezpečné třetí země
- Zajištění ochrany základních práv státních příslušníků třetích zemí v rámci screeningu a hraničních postupů.

Významnou činností EMN je zpracování tzv. ad-hoc dotazů, jejichž prostřednictvím mohou členské státy nebo Evropská komise získat přehled o praxi ostatních států. V roce 2025 odpovědělo české kontaktní místo na 73 ad-hoc dotazů. Rovněž se zapojilo do zpracování pravidelných výstupů EMN jako jsou EMNews (čtvrtletně vydávaných dokumentů popisujících aktuální informace o vývoji v členských státech a na úrovni EU v oblasti azylu a migrace), Country Factsheet (stručný dokument podávající přehled o hlavních změnách v oblasti azylové a migrační politiky za konkrétní rok včetně statistické přílohy), aktualizace migračního slovníku EMN či komunikační strategie.

České kontaktní místo komunikuje své výstupy prostřednictvím účtu @EMNCzech na síti X, nově i na LinkedIn, a webu www.emncz.eu.

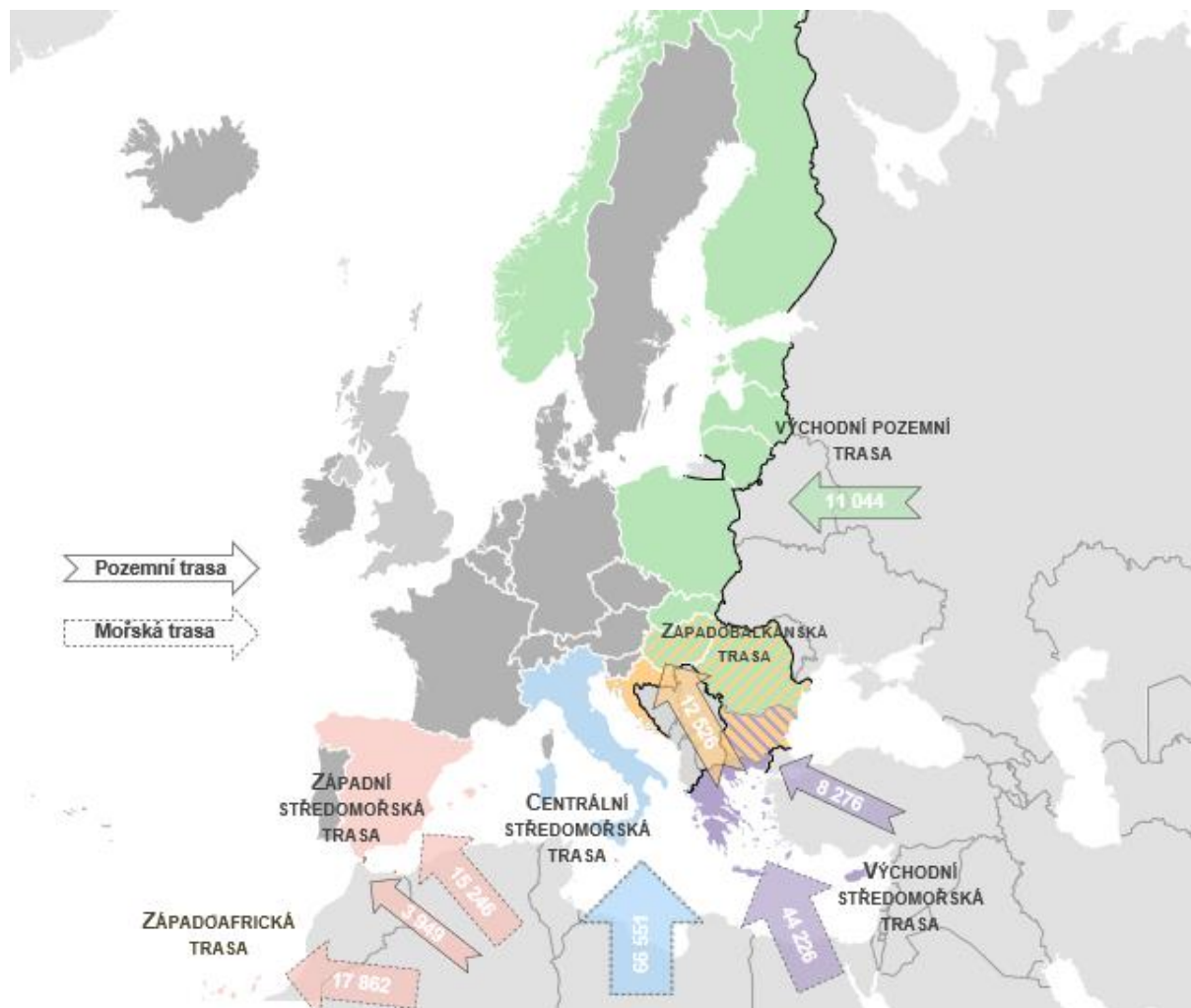
Dne 23. září 2025 se uskutečnil již 7. workshop zástupců detenčních center pro cizince, který vznikl ve spolupráci se Správou uprchlických zařízení MV a partnery z EMN Luxembourg. Setkání se zúčastnilo přibližně 50 odborníků z členských států EU. Diskuze se týkala aktuálních trendů v oblasti detencí, zpřísnění legislativního rámce v návaznosti na Pakt o migraci a azylu a sdílení praktických zkušeností.

Dne 10. října 2025 se uskutečnil workshop se vzdělávacím nástrojem Cílová stanice Evropa, poprvé využitý v českém překladu. Studenti Univerzity Palackého v Olomouci si formou hraní rolí vyzkoušeli vyjednávání o migrační politice na úrovni EU, národní i lokální.

Dne 23. října 2025 proběhla konference k integraci cizinců s více než 150 účastníky ze 14 členských států EU, zástupců české státní správy a samosprávy, mezinárodních organizací, akademické sféry a neziskového sektoru. Diskuze se zaměřila na proměny integračních politik v evropském i národním kontextu, mezinárodní srovnání, hodnocení české integrační politiky a její budoucí směřování.

XV.3. SITUACE V OBLASTI MIGRACE NA ÚROVNI EU

XV.3.1. Situace v oblasti nelegální migrace na úrovni EU⁴⁴

Zdroj: Evropská agentura pro pohraniční a pobřežní stráž

V roce 2025 bylo registrováno více než 180 tisíc nelegálních překročení hranic na vstupu do EU, což oproti 240 tisícům v roce 2024 představuje pokles o 25 %. Jedná se o další meziroční pokles navazující na trend z roku 2024, který následoval po soustavném nárůstu neregulérních příjezdů do EU po vrcholu pandemie v roce 2020.

Klesající trend zaznamenaných nelegálních příjezdů však nebyl napříč trasami jednotný. Na některých migračních trasách došlo k významnému poklesu, na jiných se počet nelegálních příjezdů zásadně neproměnil, ačkoliv i u nich bylo možné pozorovat dílčí změny, například v podobě přesměrování pohybů přes méně tradiční koridory.

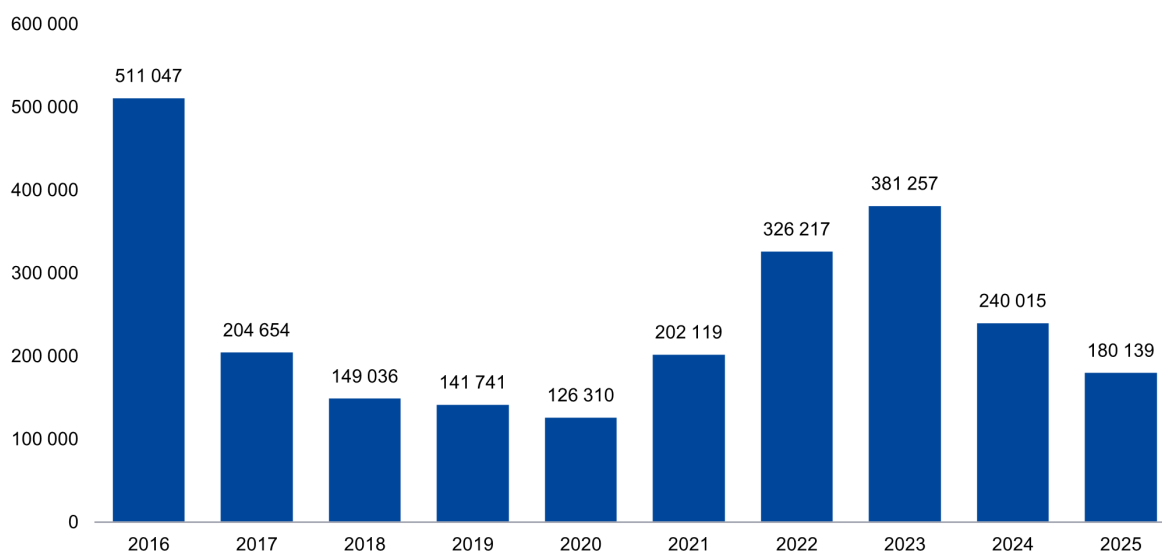
⁴⁴ Za zdroj dat byly pro tuto kapitolu použity statistické údaje Evropské agentury pro pohraniční a pobřežní stráž (Frontex) dostupné ke dni 3. února 2026.

Aktivita výrazně poklesla zejména na západoafrické trase, ale též na východní středomořské, východní pozemní či západobalkánské trase. Na centrální středomořské trase zůstal počet zjištěných nelegálních překročení hranic EU takřka identický s předchozím rokem, na západní středomořské trase se počet rovněž zásadně nezměnil, došlo zde však k nepatrnému nárůstu.

Celkový pokles detekcí na vnějších hranicích se promítl i do pohybů uvnitř Unie – meziročně byl zaznamenán pokles sekundárních pohybů, tj. nelegálních přesunů migrantů mezi členskými státy. Trend poklesu sekundárních pohybů započal již v roce 2024.

Nejistá situace zejména vně EU činí predikci budoucích migračních pohybů obtížnou. Politická nestabilita v některých státech v okolí EU a nepředvídatelnost některých globálních geopolitických aktérů budou i v roce 2026 zásadně přispívat k udržování zvýšené aktivity na migračních trasách a následným sekundárním pohybům uvnitř EU. Naproti tomu v návaznosti na rozšiřování a prohlubování migračních partnerství a s plánovanou plnou implementací Paktu o migraci a azylu však nelze pro rok 2026 vyloučit ani další pokles nelegálních příjezdů skrz migrační trasy do EU.

Vývoj nelegálních překročení vnější hranice na vstupu do EU v letech 2016–2025

Zdroj: Evropská agentura pro pohraniční a pobřežní stráž⁴⁵

Centrální středomořská trasa⁴⁶

Vývoj na centrální středomořské trase v roce 2025 navázal na trend z roku 2024 – po soustavném nárůstu v letech 2020–2023 pokračovala stabilizace a určité utlumení aktivity. Přesto dosáhla loni ze všech tras nejvyšší hodnoty nelegálních překročení hranic EU.

Do Itálie a na Maltu se uskutečnilo téměř 67 tisíc nelegálních příjezdů (naprostá většina do Itálie), což meziročně nepředstavuje žádnou významnou změnu a zároveň jde o nejnižší hodnotu od roku 2020. Jde o důsledek snah

⁴⁵ Celkové číslo nelegálního překročení vnějších hranic EU vychází z metodiky Frontexu a zahrnuje následující trasy: černomořská trasa; centrální středomořská trasa; cirkulární trasa z Albánie do Řecka, východní pozemní trasa; východní středomořská trasa, západoafrická trasa; Západobalkánská trasa a západní středomořská trasa.

⁴⁶ Trasa přes mořskou hranici Itálie a Malty.

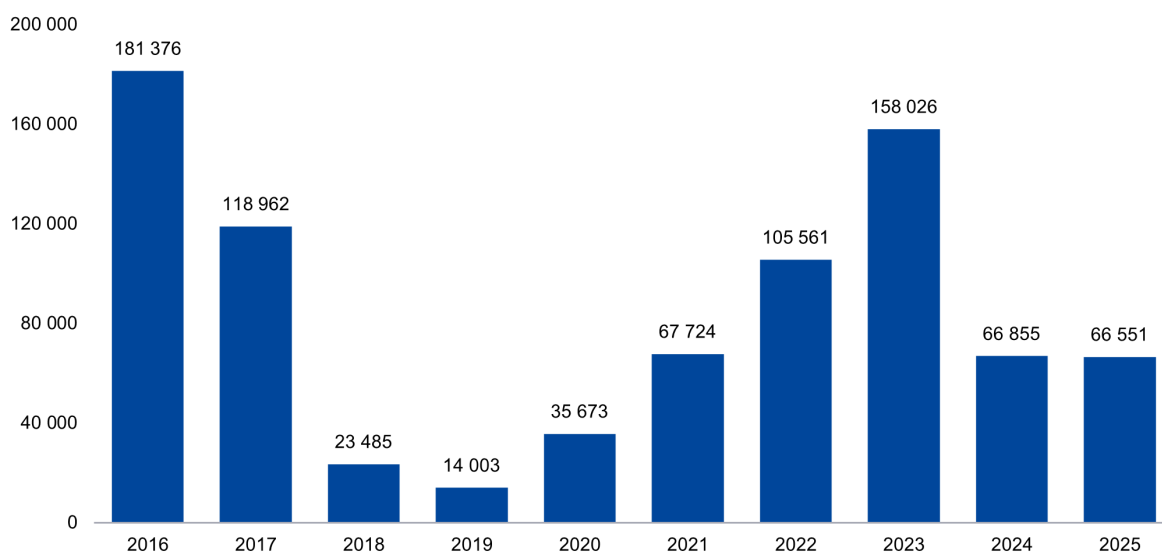
Vnější rozměr migrace

třetích zemí o prevenci odjezdů, dohod mezi EU a zeměmi původu a tranzitu (Tunisko, Egypt, Libye) a zvýšené aktivity tuniských a libyjských orgánů v narušování převaděčské činnosti.

Z hlediska státních příslušností registrovaly Itálie a Malta opět především příchody občanů Bangladéše (31 %), Egypta (14 %) a Eritrey (11 %). U všech těchto státních příslušností došlo k zásadnímu meziročnímu nárůstu, u Eritrejců dokonce o 250 %. Obdobně z regionu Afrického rohu výrazně vzrostl počet detekovaných občanů Somálska (+440 %). Velmi aktivní byli na trase také občané Pákistánu a Súdánu, jejichž počty se meziročně zdvojnásobily.

V roce 2025 došlo na trase rovněž k evidentní změně poslední země odplutí: odjezdy z Tuniska výrazně poklesly, zatímco odjezdy z Libye směrem do Itálie a na Maltu naopak značně vzrostly.

Vývoj nelegálních překročení vnější hranice EU na centrální středomořské trase v letech 2016–2025

Zdroj: Evropská agentura pro pohraniční a pobřežní stráž

Pozn.: Dne 17. 12. 2017 bylo podepsáno Memorandum o porozumění mezi Itálií a Libyí.

Východní středomořská trasa⁴⁷ a západobalkánská trasa⁴⁸

Na východní středomořské trase došlo po nárůstech v předchozích dvou letech v roce 2025 k utlumení migrační aktivity – do Řecka, na Kypr a z Turecka do Bulharska se uskutečnilo necelých 53 tisíc nelegálních příjezdů, z toho 84 % přes mořskou hranice a zbytek přes pozemní hranici. V meziročním srovnání jde o pokles o 25%.

Z hlediska státních příslušností se v roce 2025 jednalo zejména o občany Afghánistánu (27 %), Súdánu (18 %) a Egypta (16 %). Zatímco u Egyptanů byl zaznamenán mírný meziroční nárůst, u občanů Súdánu došlo k nárůstu o 441 %. Naopak výrazně poklesl počet občanů Sýrie (–88 %).

Stejně jako v roce předchozím čelilo z místních zemí největšímu tlaku Řecko. Významnou roli v tomto ohledu sehrálo bezprecedentní navýšení aktivity na koridoru z Libye na Krétu – tato subtrasa, jejíž využívání začalo růst

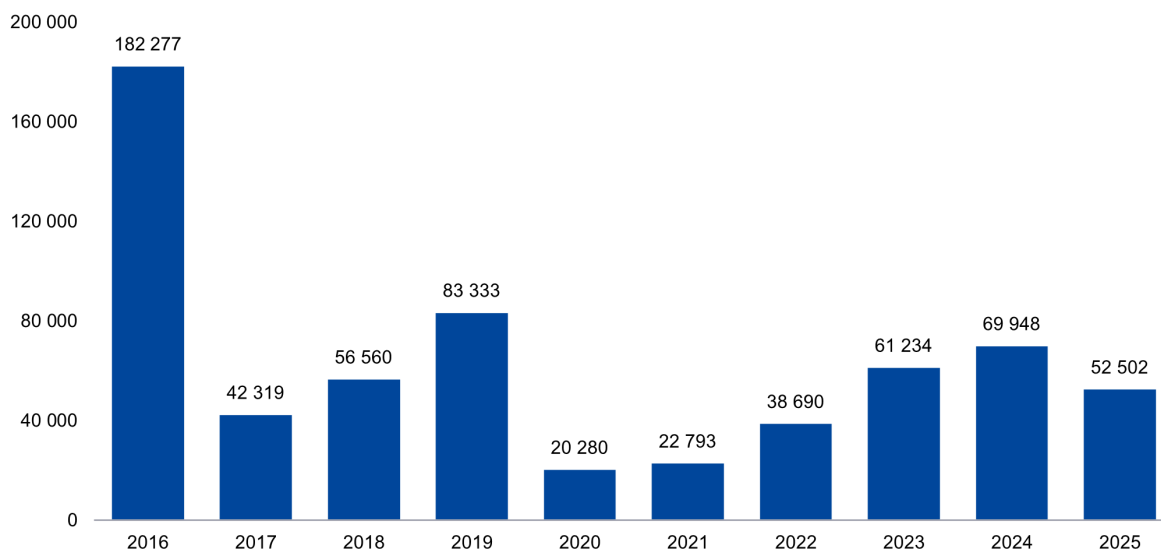
⁴⁷ Trasa přes mořskou hranici Kypru a Řecka a dále přes pozemní hranici Řecka a Bulharska s Tureckem.

⁴⁸ Trasa přes pozemní hranice Řecka, Bulharska, Rumunska, Maďarska a Chorvatska se státy regionu západní Balkánu.

již v roce 2024, loni zesílila zhruba trojnásobně. Tento koridor začali ve větší míře využívat především občané Egypta a Súdánu. Pozemní hranici s Řeckem překračovali zejména občané Afghánistánu, Iráku a Turecka.

Probíhající konflikty na Blízkém východě neovlivnily v roce 2025 počty nelegálních příjezdů na této trase – počty zaznamenaných Palestinců zůstaly nízké.

Vývoj nelegálních překročení vnější hranice EU na východní středomořské trase v letech 2016–2025

Zdroj: Evropská agentura pro pohraniční a pobřežní stráž

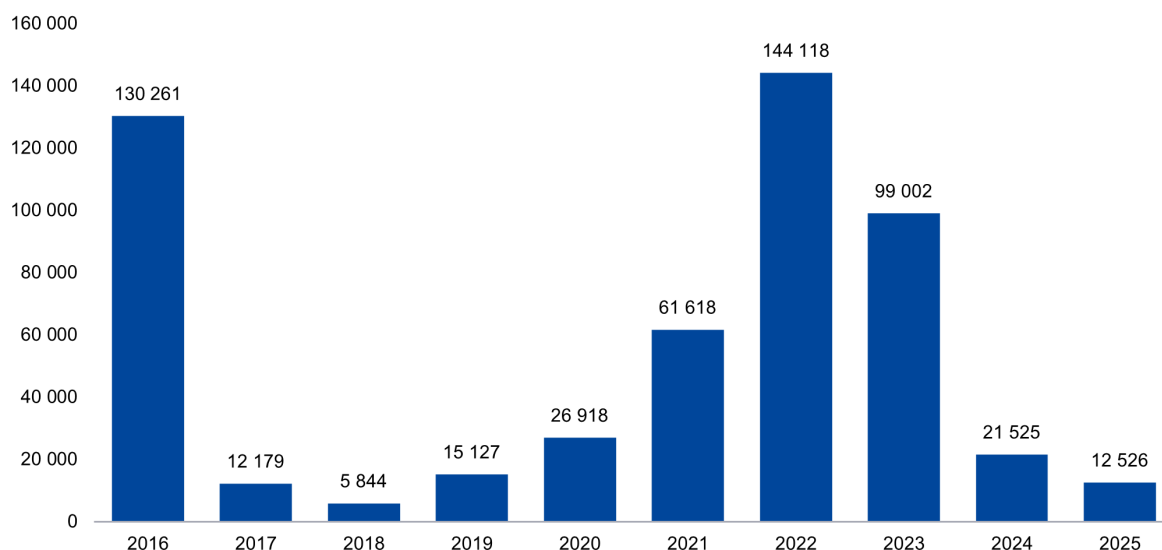
Pozn.: dne 18. 3. 2016 byla sjednána dohoda Evropské unie s Tureckem.

Navazující západobalkánská trasa je především tranzitní oblastí pro migranty na cestě z Turecka směrem do západní Evropy. Region obklopený státy EU je vysoce relevantní v souvislosti se sekundárními pohyby a neutuchající aktivitou organizovaných převaděčských skupin.

V roce 2025 zde počet zjištěných nelegálních příjezdů do EU opět poklesl – bylo zaznamenáno necelých 13 tisíc nelegálních překročení vnějších hranic EU, což představuje pokles o 42 % oproti roku 2024 a nejnižší hodnotu od roku 2018. Zásadní pokles přitom byl evidován již v roce 2024. Migrační tlak se v loňském roce projevoval nejvýrazněji na hranici mezi Chorvatskem a Bosnou a Hercegovinou. Naproti tomu počty nelegálních překročení na srbsko-maďarské hranici zůstaly stejně jako v roce 2024 relativně nízké, což lze stále přičítat probíhajícím aktivitám Srbska cíleným na boj s nelegální migrací.

Vnější hranici EU přes západobalkánskou trasu nelegálně překračovali nejčastěji občané Turecka (31 %), Afghánistánu a Sýrie (shodně po 13 %); u všech těchto skupin byl evidován velmi výrazný meziroční pokles.

Vývoj nelegálních překročení vnější hranice EU na západobalkánské trase v letech 2016–2025

Zdroj: Evropská agentura pro pohraniční a pobřežní stráž

Západní středomořská⁴⁹ a západoafrická trasa⁵⁰

Přes západní středomořskou a západoafrickou trasu se v roce 2025 celkem uskutečnilo více než 37 tisíc nelegálních příjezdů, což představuje meziroční pokles o 42 %, pokles však nebyl evidován na všech migračních koridorech. K poklesu došlo především u západoafrické trasy (na Kanárské ostrovy), naopak u západní středomořské trasy (do kontinentálního Španělska, Ceuty, Melilly a na Baleáry) příjezdy vykázaly meziročně mírný nárůst.

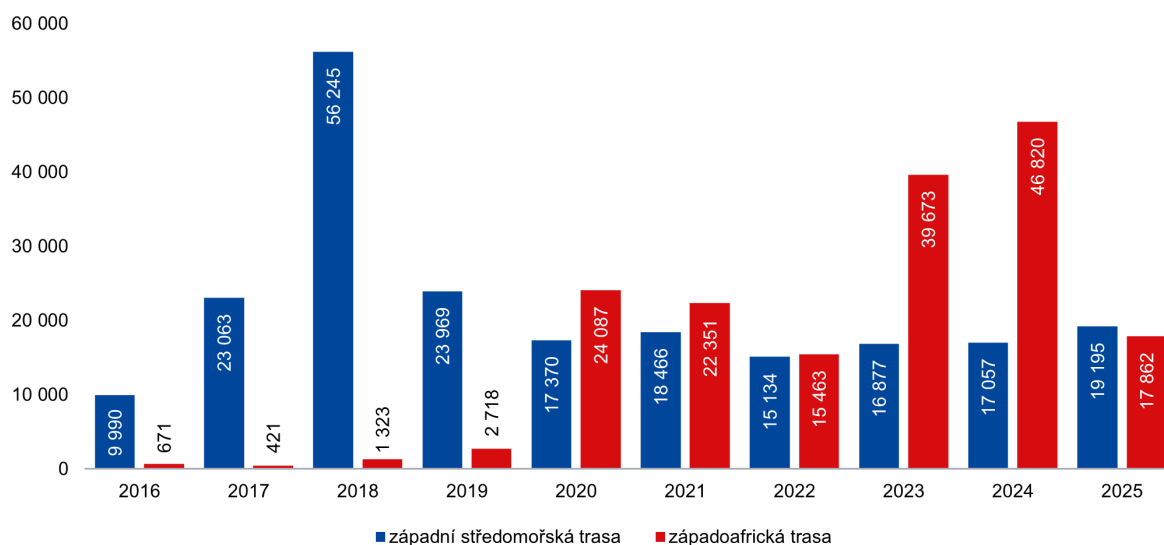
Na západní středomořské trase bylo v roce 2025 evidováno 19 tisíc příjezdů, což meziročně představuje nárůst o 13 %. Většina nelegálních překročení vnějších hranic EU se uskutečnila přes mořskou hranici (79 %). Při překračování pozemní hranice do Ceuty a Melilly došlo k meziročnímu navýšení příchodů o 67 % a zvýšil se i jejich podíl na cestách do Španělska. Ceuta a Melilla zaznamenaly historicky jedny z nejvyšších hodnot. Z hlediska státních příslušností převažovali na této trase stejně jako v předchozím roce občané Alžírsko (54 %). Následovali občané Maroka (19 %), jejichž počet meziročně mírně poklesl o 24 %. Tomu odpovídá i skutečnost, že Alžírsko již předloni nahradilo Maroko jako první zemi vyplutí na trase a v roce 2025 se tato změna dále prohloubila – téměř tři čtvrtiny vyplutí směřovaly z Alžírsko. Na trase se ve větší míře začali objevovat občané Somálska a občané zemí Sahelu – ačkoliv ti spíše stále v relativně nízkých počtech.

Na západoafrické trase bylo evidováno necelých 18 tisíc příjezdů, tj. meziroční pokles o 62 %. Po předloňském nárůstu na bezprecedentní hodnoty došlo v roce 2025 k určitému utlumení aktivity, která je však již od roku 2020 konstantně vysoká. Nadále zde hrála roli nepříznivá situace v mnoha zemích západního Sahelu. Podařilo se omezit počet vyplutí ze zemí jako Mauritánie, Maroko či Senegal, aktivita se však zároveň přesunula více na jih do Gambie a Guineje. Nejčastěji detekovanými státními příslušníky byli Senegalci (30 %), Malijci (30 %) a Guinejci (13 %); u všech těchto skupin však došlo k meziročnímu poklesu.

⁴⁹ Trasa přes mořskou a pozemskou hranici Španělska vyjma Kanárských ostrovů.

⁵⁰ Trasa přes mořskou hranici na Kanárské ostrovy.

Vývoj nelegálních překročení vnější hranice EU na západní středomořské a západoafrické trase v letech 2016–2025

Zdroj: Evropská agentura pro pohraniční a pobřežní stráž

Východní pozemní trasa⁵¹

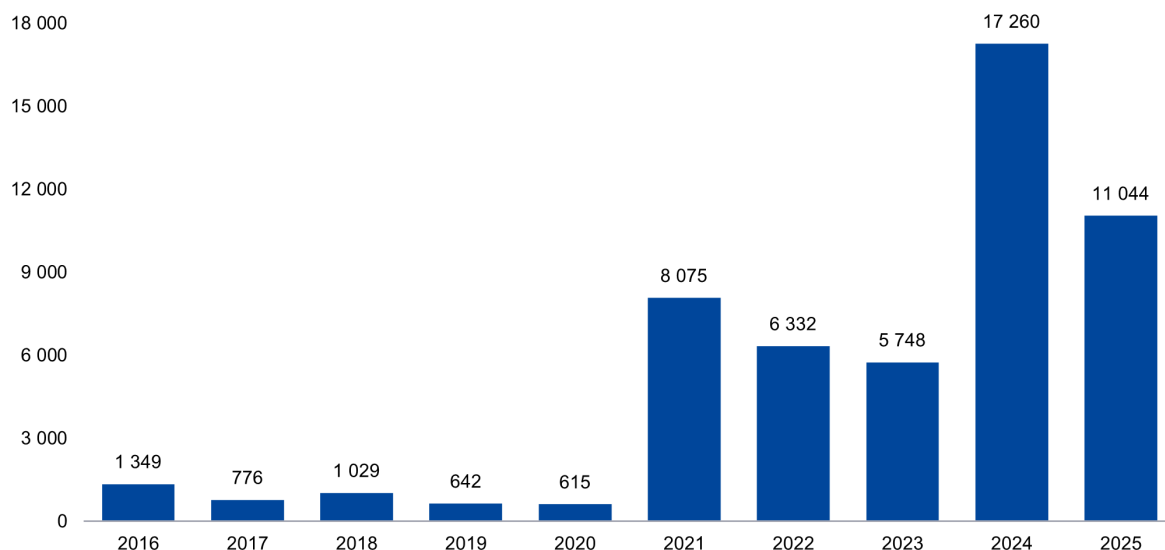
Na východní pozemní trase do EU došlo v roce 2025 k evidentnímu poklesu počtu nelegálních překročení vnějších hranic – bylo zaznamenáno více než 11 tisíc nelegálních příjezdů, tj. meziroční pokles o 36 %. Vzhledem k tomu, že hodnota za rok 2024 představovala historicky nejvyšší zaznamenanou úroveň od počátku monitoringu této trasy, zařadil se loňský údaj na druhé místo v historickém srovnání.

Většina zaznamenaných nelegálních příjezdů na této trase se odehrála na hranicích s Ukrajinou. Zejména u hranic s Polskem však bylo patrné pokračování instrumentalizace migrace – tlak z běloruské strany na Polsko, Litvu a Lotyšsko pokračoval a projevoval se stejně jako v předchozích letech mimo jiné vysokým počtem odepřených vstupů.

Z hlediska státních příslušností i v roce 2025 zcela dominovali občané Ukrajiny (94 %), kteří byli – stejně jako většina dalších skupin – na trase detekováni méně často než v roce 2024. S velkým odstupem následovali občané Somálska, Afghánistánu, Etiopie, Súdánu a Ruska (shodně po necelém 1 %).

⁵¹ Trasa přes pozemní hranice Rumunska, Maďarska, Slovenska, Polska, Litvy, Lotyšska, Estonska, Finska a Norska se státy východní Evropy (Moldavsko, Ukrajina, Bělorusko a Rusko).

Vývoj nelegálních překročení vnější hranice EU na východní pozemní trase v letech 2016–2025

Zdroj: Evropská agentura pro pohraniční a pobřežní stráž

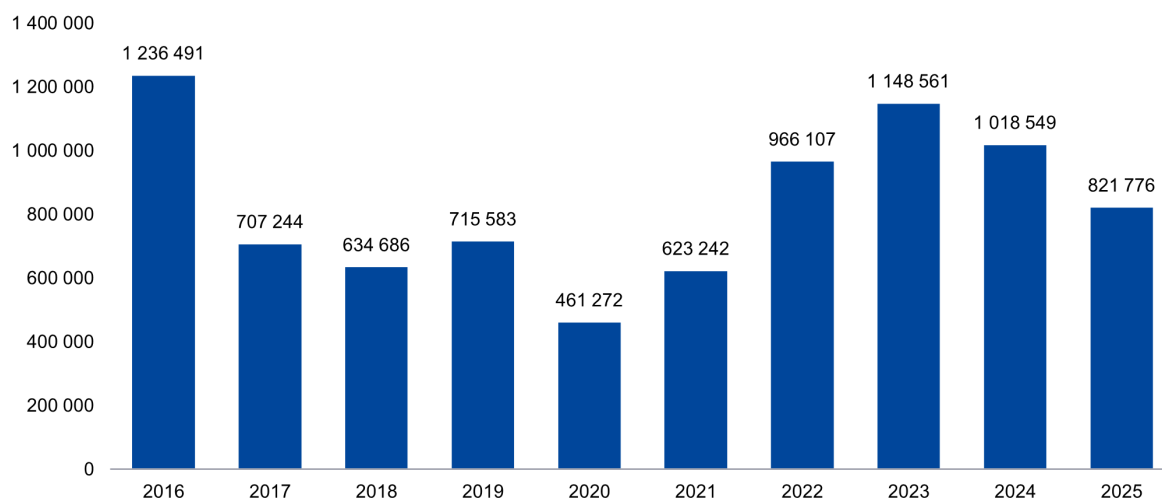
XV.3.2. Situace v oblasti mezinárodní ochrany v EU⁵²

V roce 2025 obdržely země EU+ 821 776 žádostí o mezinárodní ochranu, což představuje meziroční pokles o 19,3 %. Pokračoval tak klesající trend zaznamenaný již v předchozím roce, přičemž počet žádostí se snížil na nejnižší úroveň od roku 2021. Ve srovnání s rokem 2024 došlo k úbytku žádostí zejména v důsledku menšího počtu odhalených nelegálních překročení hranic, poklesu sekundární migrace a nižšího počtu žadatelů ze zemí s bezvízovým stykem. Podíl těchto tří skupin na celkovém počtu žádostí se však výrazně nezměnil, nadále představovaly téměř dvě třetiny všech nových případů. Současně znatelně vzrostl počet opakovaných žádostí, jejichž podíl dosáhl dosud rekordních 15 %.

Většina států EU+ obdržela ve srovnání s předchozím rokem žádostí méně nebo se jejich počty ustálily na stabilních hodnotách. Z tohoto trendu vybočovalo Maďarsko s meziročním nárůstem žádostí o 289,7 % (+84) a Lotyšsko s nárůstem žádostí o 41,8 % (+434).

⁵² Zdroj: EUAA („Annual Trend Analysis Report“ vydaný dne 23. 2. 2026).

Vývoj počtu žádostí o mezinárodní ochranu v zemích EU+ v letech 2016–2025

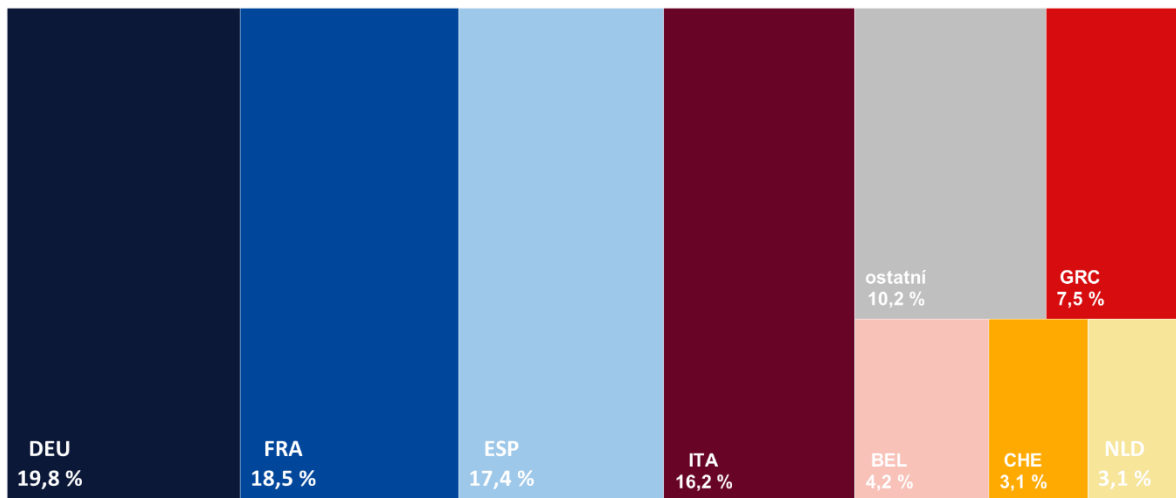

Zdroj: EUAA

Nejvíce žadatelů o mezinárodní ochranu v rámci EU+ směřovalo tradičně do Německa (162 664), kde počet žádostí meziročně klesl o 31,5 %. Tento pokles byl způsoben především snížením počtu syrských žádostí v důsledku svržení tamního režimu. Dalšími nejčastějšími cílovými zeměmi v roce 2025 byly Francie (152 291), Španělsko (143 170), Itálie (133 520) a Řecko (61 631). Tato pětice nejčastějších cílových zemí evidovala dohromady přes 79,5 % všech žadatelů. Ve všech zmíněných zemích došlo k meziročnímu poklesu; po Německu byl největší pokles zaznamenán v Řecku (–16,4 %) a Itálii (–16,0 %). V Řecku tento pokles souvisel s výrazným snížením počtu syrských žadatelů, zatímco v Itálii zůstalo národnostní složení žadatelů téměř neměnné a změnil se pouze celkový počet žádostí.

Přibližně čtvrtině všech podaných žádostí o azyl v roce 2025 předcházela sekundární migrace – obdobně jako v předchozím roce, přestože její absolutní počet meziročně výrazně poklesl. Pro rok 2026 se na úrovni EU+ předpokládá stabilizace tohoto trendu, a to i v souvislosti s pokračujícími přísnějšími kontrolami na vnitřních hranicích. Očekává se však částečné přeskupení mezi cílovými a tranzitními státy: relativní význam Německa jako cílové země může klesnout, zatímco Rakousko a Francie mohou posílit. V případě tranzitních zemí se předpokládá, že Řecko a Německo zůstanou nadále významné, přičemž lze očekávat nárůst významu Chorvatska jako tranzitní země.

Cílové země žadatelů o mezinárodní ochranu v zemích EU+ v roce 2025

Zdroj: EUAA

Nejpočetnější skupiny žadatelů o azyl v EU+ tvořili v roce 2025 občané Afghánistánu (117 113), Venezuely (91 030) a Sýrie (42 425). Následovali občané Bangladéše (36 901) a Turecka (33 202). U občanů Afghánistánu došlo oproti roku 2024 k nárůstu o 33,3 %, u občanů Venezuely o 23,1 %. Afghánci podávali žádosti ve více než polovině případů v Německu (54 %), Venezuelané pak ve většině případů ve Španělsku (94 %).

Významný nárůst podaných žádostí o azyl byl zaznamenán u občanů Súdánu, jejichž počet se zvýšil o 71,6 % na 17 564 osob. Převážná část súdánských žádostí byla podána v Řecku (47 %), následovaly Francie a Nizozemsko. Další nárůst byl registrován u žadatelů z Demokratické republiky Kongo (+26,0 %), kteří žádali především ve Francii, Belgii a Německu.

Naopak meziroční pokles vykázali občané Sýrie (-72,0 %), Bangladéše (-14,9 %) a Turecka (-40,4 %). Pokles byl zaznamenán rovněž u státních příslušníků Kolumbie (-57,1 %), Iráku (-32,6 %) a Peru (-27,1 %).

Žadatelé o mezinárodní ochranu v zemích EU+ dle státních příslušností – srovnání 2024/2025

Státní příslušnost	2024		2025		Změna oproti předchozímu období	
	počet žadatelů	tj. %	počet žadatelů	tj. %	v %	absolutní číslo
Celkem	1 018 549	100	821 776	100	-19,3	-196 773
z toho (řazeno dle 2025):						
Afghánistán	87 839	8,6	117 113	14,3	33,3	29 274
Venezuela	73 967	7,3	91 030	11,1	23,1	17 063
Sýrie	151 382	14,9	42 425	5,2	-72,0	-108 957
Bangladéš	43 375	4,3	36 901	4,5	-14,9	-6 474
Turecko	55678	5,5	33 202	4,0	-40,4	-22 476
Ukrajina	27 194	2,7	25 267	3,1	-7,1	-1 927
Egypt	25 508	2,5	25 091	3,1	-1,6	-417
Kolumbie	51 580	5,1	22 124	2,7	-57,1	-29 456
Maroko	25 385	2,5	21 002	2,6	-17,3	-4 383
Mali	17 246	1,7	19 935	2,4	15,6	2 689
Ostatní	459 395	45,1	387 686	47,2	-15,6	-71 709

Zdroj: EUAA

V roce 2025 bylo v EU+ celkem učiněno 874 416 rozhodnutí, což představuje meziroční nárůst o 9,2 % a nejvyšší počet od roku 2017. Vydalo se tak více rozhodnutí, než bylo v daném roce podáno žádostí. Počet probíhajících řízení činil 862 522, což představuje pokles o 12,5 %.

V rámci celé EU+ byla míra udělení mezinárodní ochrany 29 %, což představuje meziroční pokles o 13 % a jedná se o nejnižší hodnotu za posledních 13 let. Nejvyšší míra udělení mezinárodní ochrany byla zaznamenána u občanů Haiti (89 %), Mali (83 %) a Eritreje (76 %).

XV.3.3. Situace v oblasti dočasné ochrany v EU⁵³

V roce 2025 země EU+ vydaly 669 000 rozhodnutí o poskytnutí dočasné ochrany osobám prchajícím z Ukrajiny postižené válečným konfliktem vyvolaným ruskou agresí, což je o 10,3 % méně než v předchozím roce.

Po vysokých počtech příchozích osob na jaře 2022 počet udělených dočasných ochrann postupně klesal a od jara 2023 se stabilizoval na výrazně nižších hodnotách. V roce 2024 zůstával na obdobně nízké úrovni s výjimkou krátkodobého nárůstu v létě. V září 2025 došlo k dalšímu krátkodobému nárůstu – nejvyššímu za poslední dva roky – v návaznosti na změnu ukrajinské legislativy, která umožnila mladým mužům ve věku 18 až 22 let legálně opustit zemi. Již v listopadu se však počet udělených dočasných ochrann vrátil na předchozí úroveň.

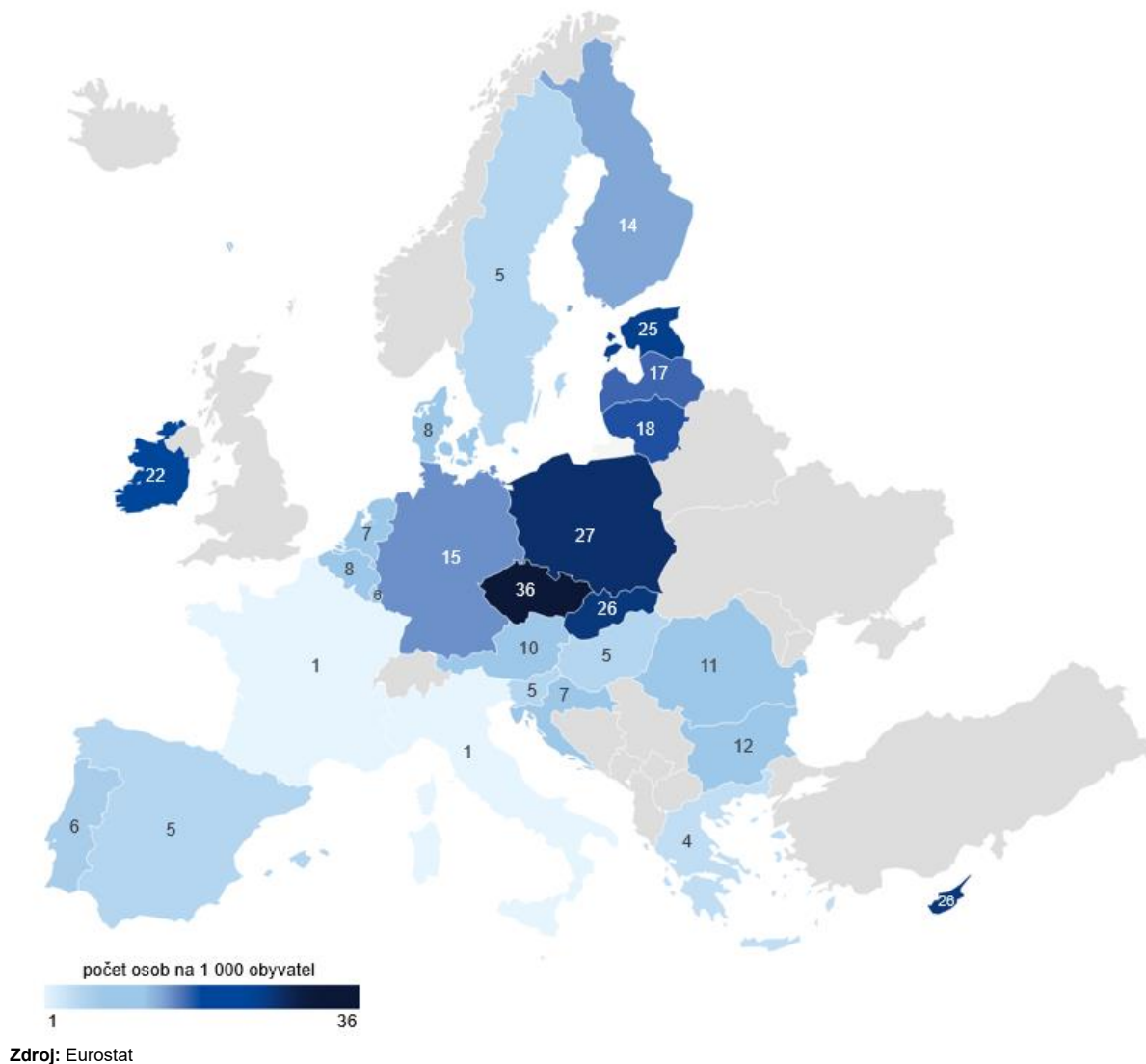
Obdobně jako v předchozím roce byla v roce 2025 dočasná ochrana nejčastěji udělena v Německu (174 790) a Polsku (152 720) – na tyto dvě země připadala téměř polovina všech rozhodnutí o udělení dočasné ochrany v EU. Vysoké počty udělených dočasných ochrann byly nadále evidovány i v ČR (89 510⁵⁴), ve Španělsku (30 555) nebo v Nizozemsku (27 790). Všechny uvedené země vydaly méně rozhodnutí než v předchozím roce.

V přepočtu na obyvatele udělila nejvíce dočasných ochrann v EU ČR (8 na 1 000 obyvatel). Následovaly Polsko, Estonsko a Litva, které vydaly 4 rozhodnutí o udělení dočasné ochrany na 1 000 obyvatel. Naopak nejméně rozhodnutí na obyvatele vydaly Francie, Itálie a Portugalsko, kde na každých 1 000 obyvatel připadalo méně než 1 udělení dočasné ochrany.

⁵³ Zdroj: EUAA („Annual Trend Analysis Report“ vydaný dne 28. 2. 2025).

⁵⁴ Pozn.: Statistika Eurostatu se může lišit od oficiálních dat vykazovaných ČR vzhledem k metodice sběru dat.

Osoby registrované k dočasné ochraně na počet obyvatel ve státech EU+ k 31. 12. 2025

REALIZACE KONCEPCE INTEGRACE CIZINCŮ V ROCE 2025

SAMOSTATNÁ ČÁST

1.	REALIZACE KONCEPCE INTEGRACE CIZINCŮ	156
1.1.	Koordinace integrace cizinců.....	156
1.2.	Mezinárodní spolupráce	156
1.3.	Statistika.....	157
1.4.	Indikátory integrace cizinců	157
1.5.	Financování integrace cizinců v ČR.....	157
2.	AKTIVITY RESORTŮ K INTEGRACI CIZINCŮ	159
2.1.	Ministerstvo vnitra	159
2.1.1.	Adaptačně-integrační kurzy.....	159
2.1.2.	Centra na podporu integrace cizinců	161
2.1.2.1.	Centra na podporu integrace cizinců provozovaná SUZ MV	161
2.1.2.2.	Centrum pro cizince Jihomoravský kraj	163
2.1.2.3.	Centrum na podporu integrace v Ústeckém kraji	165
2.1.2.4.	Integrační centrum pro cizince Hradec Králové	166
2.1.2.5.	Integrační centrum Praha o.p.s.	166
2.1.2.6.	Přehled míst, kde byly v roce 2025 poskytovány služby center na podporu integrace cizinců	167
2.1.3.	Podpora projektů obcí	170
2.1.4.	Podpora projektů nestátních neziskových organizací	180
2.1.5.	Posílení informovanosti	182
2.1.6.	Účast cizinců na veřejném a politickém životě	182
2.1.7.	Projekty na podporu integrace cizinců podpořené z AMIF	183
2.2.	Ministerstvo práce a sociálních věcí.....	184
2.2.1.	Zvyšování informovanosti.....	184
2.2.2.	Nástroje aktivní politiky zaměstnanosti	187
2.2.3.	Vzdělávání odborníků pracujících s cizinci	188
2.2.4.	Síťování a spolupráce s klíčovými aktéry integrace cizinců	189
2.2.5.	Projekty na podporu integrace cizinců podpořené z ESF	189
2.3.	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy.....	194
2.3.1.	Bezplatná jazyková příprava cizinců.....	194
2.3.2.	Podpora pedagogických pracovníků pracujících s cizinci ve školách	195
2.3.3.	Zkouška z českého jazyka pro účely získání povolení k trvalému pobytu	196
2.3.4.	Aktivity MŠMT v souvislosti s držiteli dočasné ochrany.....	197
2.3.5.	Integrace nezletilých cizinců bez doprovodu.....	198
2.4.	Ministerstvo pro místní rozvoj.....	199
2.5.	Ministerstvo průmyslu a obchodu	199
2.6.	Ministerstvo kultury	200
2.7.	Ministerstvo zdravotnictví	203
2.8.	Ministerstvo zahraničních věcí.....	205

1. REALIZACE KONCEPCE INTEGRACE CIZINCŮ

Integrační politika ČR vychází z *Koncepce integrace cizinců na území České republiky – Ve vzájemném respektu 2016*, která stanovuje 5 základních priorit integrace cizinců:

- znalost českého jazyka,
- ekonomická soběstačnost,
- orientace cizinců ve společnosti,
- rozvíjení vzájemných vztahů mezi komunitami a
- postupné nabývání práv v závislosti na délce pobytu.

MV každoročně předkládá vládě Postup při realizaci Konceptu integrace cizinců, který obsahuje konkrétní integrační opatření, kterými příslušné resorty odpovědné za realizaci integrační politiky v průběhu následujícího roku podpoří úspěšnou integraci cizinců v ČR. Následující rok pak MV předkládá vládě informaci o realizaci Postupu v rámci Zprávy o situaci v oblasti migrace a integrace cizinců na území České republiky.

V roce 2025 vycházela integrační opatření z dokumentu Postup při realizaci aktualizované Konceptu integrace cizinců – *Ve vzájemném respektu 2025*, který byl schválen usnesením vlády č. 930 ze dne 11. prosince 2024 (dále také „Postup“).

1.1. KOORDINACE INTEGRACE CIZINCŮ

MV je vládou pověřeno koordinací integrační politiky. Zároveň průběžně monitoruje a vyhodnocuje situaci a postavení cizinců v ČR i vzájemné vztahy mezi cizinci a majoritou na lokální, regionální a celostátní úrovni.

Na realizaci integrace cizinců se v rozsahu své gesce a působnosti podílejí rovněž další resorty. Jejich úkolem je předkládat do Konceptu a Postupu návrhy záměrů k realizaci integrační politiky a tyto úkoly následně realizovat. MV je jako koordinátor integrační politiky v pravidelném kontaktu s resortními koordinátory integrace, organizuje bilaterální jednání i jednání grémia se zástupci dotčených ministerstev a dalších aktérů.

V rámci snahy o informování odborné veřejnosti přednáší zástupci resortů na kurzu „Školení v oblasti integrace cizinců“, který každoročně pořádá Institut pro veřejnou správu. Kurz je určen především pracovníkům Center na podporu integrace cizinců a dalším aktérům věnujícím se integraci cizinců. V roce 2025 se uskutečnilo rovněž několik jednání se zástupci akademické sféry, Konsorcia nevládních organizací pracujících s migranty a výzkumných institucí.

1.2. MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE

MV se z pozice koordinátora integrace cizinců v ČR v roce 2025 aktivně zapojilo do mezinárodních diskusí a jednání k integraci cizinců. Uskutečnila se dvě zasedání pracovní skupiny Evropská integrační síť (EIN), zřízené v rámci DG HOME, a pokračovala činnost mezinárodní skupiny pod vedením organizace MPI, zaměřené na budoucnost a rozvoj integrace. V obou platformách byl aktivně sdílen pohled ČR. Dne 23. října 2025 se v Praze uskutečnila významná mezinárodní konference EMN věnovaná integraci cizinců a jejímu budoucímu směřování.

1.3. STATISTIKA

V rámci plnění Postupu Český statistický úřad připravil na základě dat z informačních systémů MV, MPSV, MPO, MS, MŠMT, MZ již dvacáté páté vydání publikace Cizinci v České republice (vydáno 12. prosince 2025).

Publikace nabízí komplexní statistické údaje o cizincích za rok 2024, doplněné srovnáním s předchozími lety. Pokrývá řadu oblastí týkajících se cizinců v ČR (demografie a státní občanství, mezinárodní ochrana, zaměstnanost, vzdělávání, kriminalita, nelegální migrace, zdraví), a to v časových řadách s aktuálními údaji za rok 2024, doprovázené metodickými texty a zhodnocením posledního vývoje.

1.4. INDIKÁTORY INTEGRACE CIZINCŮ

V roce 2025 pokračovalo kontinuální sledování a tvorba indikátorů integrace cizinců, které od roku 2010 zajišťuje Výzkumný ústav práce a sociálních věcí. Cílem projektu je prostřednictvím osvědčených nástrojů a metodik průběžně monitorovat integrační procesy. Získané kvantitativní i kvalitativní indikátory umožňují hodnotit průběh a účinnost integrace cizinců ze třetích zemí v ČR, případně řídit a plánovat další integrační opatření. Výstupy jsou diskutovány s realizátory výzkumu a dalšími odborníky.

Z indikátorů lze odvodit trendy současné migrace. Imigrace do ČR byla i v roce 2025 ovlivněna pokračujícím přílivem migrantů z Ukrajiny, dochází ke změně demografické struktury cizinců ve prospěch vyššího podílu žen a ve školství narostl počet žáků v mateřských a základních školách. Počet zaměstnaných cizinců stoupá; podíl sociálních dávek vyplácených cizincům je přitom stabilně nižší, než odpovídá jejich podílu na populaci ČR.

Od 1. 1. 2021 je pro část cizinců ze třetích zemí ze zákona povinné absolvování adaptačně-integračního kurzu, který je seznamuje s právy a povinnostmi vyplývajícími z jejich pobytu na území ČR, se základními hodnotami státu, s místními poměry a s kulturními zvyklostmi. Celkově jsou adaptačně-integrační kurzy hodnoceny kladně. Hloubková evaluace, kterou každoročně připravuje firma GEODAS s.r.o., potvrzuje vysokou celkovou spokojenost – podíl spokojených absolventů přesahuje 90 %. Pozitivně hodnotí kurzy i zástupci integračních center. Ze závěrečné zprávy vyplývá, že účastníci dostávají informace důležité pro život v ČR (ohledně pobytových záležitostí, bydlení, podnikání, školství) a z kurzu si mimo jiné odnášejí znalost, kam se v případě potřeby obracet o pomoc nebo s dotazy

1.5. FINANCOVÁNÍ INTEGRACE CIZINCŮ V ČR

V roce 2025 byla v rámci Koncepce integrace cizinců vyčleněna ze státního rozpočtu ČR na podporu integrace cizinců částka 54 290 290 Kč. Tyto finanční prostředky byly rozděleny následovně:

- Ministerstvo vnitra: 41 384 290 Kč
- Ministerstvo kultury: 356 000 Kč
- Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy: 12 300 000 Kč
- Český statistický úřad: 250 000 Kč.

Ostatní resorty zapojené do integrace cizinců (MPSV, MZV, MMR, MPO a MZ) si z této části státního rozpočtu nenárokovaly žádné prostředky.

Integrace byla dále financována z vlastních zdrojů ministerstev mimo Konceptci integrace cizinců, ale i z dalších zdrojů – např. ambasad, jednotlivých obcí, nadací a nadačních fondů.

Mezi další významné finanční zdroje patřil Azylový, migrační a integrační fond. Finanční zdroje na projekty, jejichž převažující cílovou skupinou byli cizinci, rovněž pocházely z Evropského sociálního fondu. Významná byla i pomoc UNHCR.

Přesnou celkovou částku alokovanou na integraci cizinců nelze v daném roce stanovit – projekty financované z prostředků EU jsou víceleté s rozdílným čerpáním v jednotlivých letech a řada projektů cílí i na jiné skupiny. Částku určenou na integraci cílové skupiny legálně pobývajících cizince ze třetích zemí tak nelze přesně vyselektovat. Kvalifikovaně lze nicméně předpokládat, že objem prostředků alokovaných na integraci cizinců v ČR v roce 2025 přesáhl 500 mil. Kč; významné prostředky byly současně vynaloženy na adaptaci a integraci osob s udělenou dočasnou ochranou.

2. AKTIVITY RESORTŮ K INTEGRACI CIZINCŮ

2.1. MINISTERSTVO VNITRA

MV realizovalo opatření na podporu integrace na základě vládou schváleného Postupu. V roce 2025 se mj. nadále podílelo na realizaci adaptačně-integračních kurzů (AIK), které musí od 1. ledna 2021 na základě novely zákona o pobytu cizinců absolvovat vybrané skupiny cizinců ze třetích zemí.

Dlouhodobou prioritou integrační politiky je její realizace na regionální a lokální úrovni, a to prostřednictvím tří klíčových nástrojů – sítě Center na podporu integrace cizinců, integračních projektů obcí a projektů nestátních neziskových organizací. Projekty obcí i NNO jsou každoročně metodicky a finančně podporovány MV prostřednictvím dotačních výzev.

2.1.1. Adaptačně-integrační kurzy

Za účelem zajištění realizace adaptačně-integračních kurzů byl MV v roce 2025 pro nestátní neziskové organizace opět vyhlášen dotační titul „Adaptačně-integrační kurzy 2025“, určený na realizaci AIK v Hl. m. Praze, Jihomoravském, Ústeckém a Královéhradeckém kraji. V ostatních krajích zajišťují kurzy Centra na podporu integrace cizinců provozovaná Správou uprchlických zařízení MV (viz kapitola 2.1.2. *Centra na podporu integrace cizinců*).

Do 31. 12. 2025 bylo v rámci dotačního titulu realizováno celkem 470 kurzů ve 45 obcích a městech, kterých se zúčastnilo 8 254 osob – z toho 7 307 v kurzech pro veřejnost a 947 v kurzech firemních (neveřejných). Průměrně se na jeden kurz hlásilo přibližně 18 klientů. Nejčastěji byly kurzy konány v angličtině (230), dále v mongolštině (58), ukrajinštině (48), ruštině (44) a vietnamštině (31); zastoupena byla rovněž thajština, korejština, arabština a francouzština. Jednalo se o celkem 5 projektů v souhrnné výši 24 101 989,40 Kč.

Přehled projektů pro zajištění pořádání adaptačně-integračních kurzů a výše dotace v roce 2025

Slovo 21

Vítejte v České republice 2025

6 199 099,00 Kč

Slovo 21 zajišťovalo v rámci projektu *Vítejte v České republice 2025* metodické vedení adaptačně-integračních kurzů na národní úrovni. Klíčovými aktivitami projektu bylo:

- expertní a metodické vedení AIK;
- zajištění dostatečného počtu a kvality lektorů a tlumočnicků zařazených do databáze pro integrační centra – jejich školení, trénink, supervize a certifikace;
- tvorba a aktualizace metodických a informačních materiálů (letáky, metodiky, powerpointové prezentace, brožury);
- informování cílové skupiny i široké veřejnosti o charakteru a průběhu projektových aktivit prostřednictvím webů www.vitejtevcr.cz a www.pristizastavkacr.cz, sociálních sítí (FB, IG), PR aktivit a tištěných materiálů.

V rámci Slova 21 působila expertní skupina složená ze zkušených a dlouholetých lektorů AIK, kteří školí, vedou a kontrolují další lektory. Dále se scházela tzv. Expertní tlumočnická skupina za účelem konzultací jazykové stránky projektu a školení a supervize tlumočnicků; jejími členy jsou dlouholetí spolupracovníci projektu v oblasti tlumočení i profesionální soudní tlumočnice a tlumočníci.

Cílem metodického vedení bylo udržení vysoké kvality lektorování a tlumočení AIK a zajištění dostatečného počtu certifikovaných lektorů a tlumočnicků tak, aby jich měla krajská integrační centra dostatek. V projektu působilo přibližně 50 aktivních certifikovaných lektorů, 130 tlumočnicků pro 9 projektových jazyků a dalších cca 30 tlumočnicků pro 11 raritních jazyků (počty se průběžně mění v důsledku individuálních životních změn jednotlivých spolupracovníků). Kapacita lektorů i tlumočnicků byla dostatečná, jejich zájem o lektorování a tlumočení dokonce poptávku integračních center převyšoval. Někteří certifikovaní tlumočníci proto neměli možnost se v práci pro AIK prakticky procvičit, čímž se jejich tlumočnická odbornost postupně snižuje; metodika projektu se proto v roce 2025 zaměřila i na cílenou práci s touto skupinou (zejména s tlumočnickými do francouzštiny, arabštiny a ukrajinštiny) za účelem kontinuálního udržování jejich odbornosti.

V rámci projektu byl realizován i projekt Příští zastávka, který cílí primárně na cizince, kteří ještě nepřijeli do České republiky, ale mají to v brzké době v plánu.

Součástí projektu je každoroční evaluace AIK. Evaluace za rok 2024 potvrdila spokojenost účastníků, lektorů i tlumočnicků s obsahem a organizací kurzů.

Centrum pro cizince Jihomoravského kraje

Adaptačně-integrační kurzy 2025 v Jihomoravském kraji
4 199 992,00 Kč

Aktivity projektu reflektovaly potřeby cílové skupiny – účastníci ocenili praktické informace z oblastí pobytové agendy, zdravotnictví, školství, zaměstnání a každodenního života a poskytnutý handout s kontakty. Neveřejné AIK představovaly pro Centrum příležitost k navázání spolupráce se zaměstnavateli a k většímu zapojení právnických osob do integrace cizinců; pozitivní přínos kurzů potvrdily i reakce cizinců, např. na akci Expat Brno Fair 2025. Celkový počet realizovaných veřejných a neveřejných kurzů byl 63 a celkový počet absolventů AIK byl 960 osob.

Diecézní katolická charita Hradec Králové

Adaptačně-integrační kurzy 2025 v Královéhradeckém kraji
2 000 000,00 Kč

Diecézní katolická charita Hradec Králové realizovala kurzy ve dvou učebnách v Hradci Králové průběžně po celý rok; realizovány byly kurzy s tlumočením do ukrajinštiny, ruštiny, turečtiny, mongolštiny a angličtiny. Cizinci z cílové skupiny byli informováni o své zákonné povinnosti absolvovat AIK. Pozornost byla věnována také podpoře při registraci do systému frs.gov. Byly distribuovány letáky s kontakty a informacemi o povinnosti absolvovat kurz. Celkem bylo vyhlášeno 14 kurzů, uskutečnilo se 12 (2 kurzy zrušeny z důvodu nenaplnění kapacity). Kurzy absolvovalo celkem 118 osob.

Integrační centrum Praha

AIK ICP 25
9 997 292,40 Kč

Integrační centrum Praha realizovalo kurzy v širokém spektru jazykových mutací odpovídajícím skladbě cílové skupiny – nejvíce v angličtině, dále v ruštině, vietnamštině a ukrajinštině, také v arabštině, srbštině a španělštině; nad rámec jazyků stanovených vyhláškou byly s ohledem na specifické potřeby cílové skupiny realizovány také

kurzy ve filipínštině, čínštině, japonštině, korejštině a turečtině. Celkem bylo realizováno 118 adaptačně-integračních kurzů, kterých se zúčastnilo 3 258 osob. Z toho 105 kurzů bylo realizováno jako veřejné (s počtem 2 980 účastníků) a 13 kurzů jako neveřejné (s počtem 278 osob).

Poradna pro integraci

Adaptačně integrační kurzy 2025 v Ústeckém kraji
1 705 606,00 Kč

Poradna pro integraci zaznamenala meziročně přibližně 86% nárůst účasti na AIK oproti roku 2024. Vedle samotných účastníků kurzů cílila i na zaměstnavatele prostřednictvím elektronických informačních materiálů šířených online, Informace o kurzech byly rovněž poskytovány prostřednictvím asistencí na pracovištích OAMP a tištěných letáků, handoutů a informačních tabulí umístěných na těchto pracovištích. Elektronická verze informačních letáků byla aktivně šířena online prostřednictvím sociálních sítí. V roce 2025 proběhlo celkem 18 kurzů, kterých se zúčastnilo 212 účastníků.

2.1.2. Centra na podporu integrace cizinců

Klíčovým nástrojem podpory integrace cizinců na regionální úrovni je celorepubliková síť osmnácti Center na podporu integrace cizinců působících ve všech krajích ČR. Centra monitorují situaci cizinců v regionu, sdílejí informace s dalšími aktéry a cizincům zajišťují rovný přístup k integračním službám a ke kvalifikované integrační podpoře na srovnatelné úrovni napříč kraji. Nabízejí tak celou škálu integračních služeb – kurzy českého jazyka, adaptačně-integrační kurzy, sociokulturní kurzy či sociální a právní poradenství. Při své činnosti se současně zaměřují i na většinovou společnost, síťování s orgány veřejné správy a dalšími aktéry integrace v dané lokalitě (NNO, obcemi, zaměstnavateli a školami).

2.1.2.1. Centra na podporu integrace cizinců provozovaná SUZ MV

Správa uprchlických zařízení MV (SUZ MV) provozovala v roce 2025 Centra na podporu integrace cizinců (dále „CPIC“ nebo „Centra“) v deseti krajích – Moravskoslezském, Pardubickém, Plzeňském, Zlínském, Karlovarském, Libereckém, Jihočeském, Olomouckém, Středočeském a v Kraji Vysočina. Středočeský kraj zahrnuje pět pracovišť (Mladá Boleslav, Příbram, Kutná Hora, Kladno, Benešov). Síť doplňuje devět detašovaných pracovišť (Opava, Litomyšl, Domažlice, Tachov, Cheb, Česká Lípa, Písek, Šumperk, Pelhřimov) a několik menších kontaktních míst (Jindřichův Hradec, Uherské Hradiště, Klatovy aj.).

Centra provozovaná SUZ MV jsou od 1. 7. 2020 financována ze státního rozpočtu na zákona o pobytu cizinců. V roce 2025 byl provoz Center spolufinancován z prostředků Azylového, migračního a integračního fondu (AMIF), a to ve dvou projektech – jednom zaměřeném na spolufinancování poskytovaných služeb a druhém na realizaci kurzů českého jazyka pro cizince ze třetích zemí.

Důležitou součástí činnosti Center je koordinační role, v jejímž rámci zajišťují výměnu informací a posilování spolupráce mezi zainteresovanými organizacemi na regionální úrovni, zejména mezi krajskými a obecními úřady, krajskými pobytovými pracovišti MV, cizineckou policií, státní a městskou policií, úřady práce, finančními a živnostenskými úřady, neziskovými organizacemi a dalšími aktéry. Hlavním nástrojem této koordinační činnosti jsou regionální poradní platformy.

K těmto pravidelným regionálním platformám, které se věnují problematice integrace všech dlouhodobě legálně pobývajících cizinců, byly i v roce 2025 nadále realizovány užší platformy (označovány jako 2. typu), zaměřené na koordinaci služeb pro držitele dočasné ochrany z Ukrajiny. Platformy 2. typu se scházejí 1x měsíčně a v řadě krajů navázaly na činnost krizových štábů.

Pracovníci Center pořádali v roce 2025 i mnoho dalších setkání a kulatých stolů, na kterých pomáhali řešit situaci nejen nově příchozích cizinců. Zástupci Center se také podílejí na komunitním plánování sociálních služeb a střednědobém plánu rozvoje sociálních služeb v některých krajích.

Klíčová role Center nadále spočívala v poskytování poradenství, podpoře klientů v rámci terénní práce, realizaci kurzů nebo monitoringu a podpoře zranitelných skupin. V roce 2025 se pracovníci Center věnovali také agendě změny ubytování v rámci humanitárního ubytování (tzv. reubytování). Nadále Centra poskytovala tlumočení a poradenství na KACPU. Největší skupinou cizinců, kteří využívají služeb Center jsou stále občané Ukrajiny, nicméně činnost Center se v roce 2025 vracela také k ostatním cizincům z jiných států, kteří přijížděli primárně na dlouhodobý pobyt za účelem zaměstnání.

Obecně Centra nabízela následující služby:

- Sociální poradenství probíhá ambulantní a terénní formou prostřednictvím sociálních pracovníků Center. Nejčastější dotazy směřují k pobytové problematice, zdravotnímu pojištění, bydlení, pracovnímu trhu nebo sociálním dávkám. Sociální poradenství probíhá v souladu se zákonem o sociálních službách (zákon č. 108/2006 Sb.).
- Právní poradenství je realizováno prostřednictvím smluvně zajištěných partnerů, kdy v každém Centru (včetně detašovaného pracoviště) je v určených hodinách přítomen právník, s nímž lze konzultovat pobytovou, pracovní právní nebo rodinnou problematiku či problematiku dluhů a exekucí.
- Kurzy českého jazyka jsou rozděleny na základní kurzy, které lze navštěvovat i jednorázově a bez předchozího přihlášení, a intenzivní kurzy, které jsou určeny pro dlouhodobější výuku českého jazyka. Pro děti i ostatní zranitelné skupiny jsou v odůvodněných případech organizovány individuální kurzy, případně kurzy pro dospělé se svěřeným dítětem, kdy je během výuky zajištěno hlídání dětí.
- Kurzy sociokulturní orientace jsou realizovány zejména ve formě tematicky zaměřených seminářů, přednášek a diskusí s odborníky na témata reagující na poptávku ze strany cizinců – české tradice a zvyky spojené se svátky, práva a povinnosti v oblasti zaměstnání, školství, sloučení rodiny, nostrifikace, zdravotnictví, na téma zkoušky z českého jazyka pro trvalý pobyt, českého občanství, aj.
- Adaptačně-integrační kurzy jsou organizovány ve dvou formách – jako kurz veřejný, kam se cizinci mohou libovolně přihlásit, nebo jako kurz neveřejný, tj. kurz realizovaný Centrem ve spolupráci s právnickou osobou, např. zaměstnavatelem, pro předem určené cizince. Tyto kurzy jsou zpoplatněny (veřejný kurz 1500 Kč, neveřejný kurz 800 Kč), vedeny odbornými lektory a tlumočeny certifikovanými tlumočníky. Cizinec po skončení kurzu obdrží doklad o jeho absolvování, čímž splní svou zákonem danou povinnost.
- V rámci výše uvedených aktivit a poskytovaných služeb jsou rovněž zajištěny tlumočení či překladatelské služby. Nejčastěji se tlumočilo do ukrajinského, ruského, vietnamského a mongolského jazyka. Pro usnadnění komunikace a spolupráce s cizinci jsou rovněž využívány služby tzv. komunitních pracovníků, tedy zástupců cizineckých komunit, kteří pomáhají zprostředkovávat informace ostatním cizincům nebo se podílejí na organizaci kulturních, společenských i vzdělávacích akcí. Díky této spolupráci se Centrum mnohem lépe daří oslovovat některé specifické cílové skupiny, především pak mladé cizince.
- Centra také organizují setkávání zástupců majority a cizinců v rámci společenských, sportovních nebo kulturních akcí, jejichž cílem je podpořit lepší vzájemné poznávání cizinců a široké veřejnosti a předcházet uzavřenosti cizineckých komunit.

Celkem bylo za rok 2025 poskytnuto ve všech Centrech provozovaných SUZ MV 123 893 služeb a evidováno celkem 51 034 klientů. Služby sociálněprávního poradenství byly poskytnuty 11 797 nových klientů a 2 902 nových

klientů chodilo na kurzy českého jazyka. V rámci terénní práce bylo osloveno 6 875 klientů. V rámci pomoci Ukrajině, tj. v rámci činnosti pracovníků CPIC přímo v Centru a dále pak na pracovištích KACPU a OAMP MV, bylo poskytnuto celkem 206 301 intervencí (osobní setkání, e-mailová a telefonická komunikace).

Centra dále zrealizovala celkem 265 adaptačně-integračních kurzů za účasti 3 802 cizinců. Nejpočetnější jazykovou mutací, do které byl kurz tlumočen, byl jazyk anglický, poté mongolský, ukrajinský, ruský, vietnamský, španělský a srbský. Též byly realizovány kurzy v několika raritních jazycích jako čínština, hindština, thajština, korejština a japonština. 89 procent realizovaných kurzů bylo veřejných, zbylých 11 procent byly kurzy neveřejné.

V roce 2025 Centra pokračovala ve vydávání Newsletteru CPIC, ve kterém každý měsíc informují partnery z řad odborné veřejnosti o aktuálních relevantních informacích z oblasti integrace a migrace cizinců, včetně představitelů měst a obcí, škol, zaměstnavatelů atd. Newsletter CPIC je rozesílán na více než 2 500 kontaktů.

V roce 2025 pokračovala spolupráce Center s Dětským fondem OSN (UNICEF), ukončená říjnu. Cílem projektu bylo posílení personálních kapacit CPIC v oblasti tlumočnických, koordinačních a psychosociálních služeb a činnosti zástupců mládeže. Díky této spolupráci bylo ve všech Centrech realizováno široké spektrum jednorázových i dlouhodobých aktivit zaměřených na děti a mladé lidi. Řada těchto aktivit, zejména v oblasti péče o duševní zdraví, podpory dětí a práce s mládeží, se stala dlouhodobou součástí činnosti Center.

2.1.2.2. Centrum pro cizince Jihomoravský kraj

Centrum pro cizince Jihomoravského kraje funguje jako samostatná krajská organizace od poloviny roku 2022 a v roce 2025 své aktivity financovalo z prostředků AMIF (projekty „Provoz Centra pro cizince MAS 2023–2025 a 2025–2027“), Ministerstva vnitra (státního rozpočtu), UNICEF a Jihomoravského kraje, který pokrýval provozní náklady, tlumočnické služby pro KACPU, intervence pro občany EU/EHP, informační kampaně či podporu při organizaci veletrhu pracovních příležitostí.

V roce 2025 Centrum svou činnost orientovalo na čtyři hlavní priority: posilování networkingu regionálních aktérů, podporu zaměstnávání odpovídající kvalifikaci klientů, rozvoj komunitních aktivit se zaměřením na mladé lidi a inovace ve službách, které zvyšují dostupnost a efektivitu podpory.

Důležitou roli plnilo informační centrum, fungující pět dní v týdnu. Poskytovalo základní poradenství, rozcestník ke specializovaným službám a důležité aktuální informace pro klienty i odbornou veřejnost. Prostřednictvím pravidelných setkání, monitoringu a vzdělávání Centrum propojovalo aktéry veřejné správy, neziskového sektoru a dalších oblastí, což významně posilovalo koordinaci regionální integrační politiky.

Nabídka služeb zahrnovala odborné sociální a právní poradenství, výuku českého jazyka pro různé úrovně i cílové skupiny, kurzy sociokulturní orientace, terénní práci v obcích a městech, multikulturní a komunitní aktivity podporující začlenění i komunitní soudržnost. Díky této komplexní nabídce mohli klienti využít služby průběžně, podle své životní situace – od rané orientace po příchodu do ČR, přes právní a pracovní poradenství, až po integraci do vzdělávacího systému a sociálních struktur.

V roce 2025 pokračovala rozsáhlá podpora osob s dočasnou ochranou, financovaná UNICEF. Díky tomuto partnerství Centrum nabídlo rozšířené kurzy češtiny pro zranitelné skupiny (rodiče s dětmi, děti, teenageři), intenzivní letní kurzy zaměřené na přípravu dětí na školní docházku, online kurzy pro rodiče pečující o malé děti, kariérové poradenství a komunitní aktivity pro rodiče i mládež (Youth club).

Kurzy sociokulturní orientace se v roce 2025 zaměřily na široké spektrum praktických oblastí, jako jsou rodičovské a mateřské dávky, důchody a důchodové pojištění, daňové povinnosti, zápis do mateřských a základních škol,

proces získávání českého občanství aj. Nově byly zařazeny kurzy bezpečného pohybu v silničním provozu. Celkem se všech kurzů zúčastnilo 286 unikátních klientů.

V roce 2025 Centrum představilo nový formát Job Speed Dating, jehož cílem bylo efektivně formou krátkých strukturovaných pohovorů propojit cizince hledající práci se zaměstnavateli v oborech odpovídajících jejich kvalifikaci. Akce probíhaly v sektorech IT a zdravotnictví. Podruhé se Centrum také podílelo na organizaci veletrhu Jobspin Job and Relocation Fair, kterého se účastnilo více než 1 600 návštěvníků z řad cizinců, firem a institucí. Tento veletrh patří k největším integračním pracovním akcím v regionu.

Během roku 2025 pokračovala činnost krajské koordinátorky pro adaptaci a integraci osob s dočasnou ochranou. Její role zahrnovala monitoring potřeb v kraji, koordinaci subjektů napříč školstvím, sociální oblastí a zdravotnictvím, řešení individuálních případů, návštěvy obcí a organizaci pravidelných měsíčních setkání regionální platformy. Nově realizovala tematická setkání reagující na konkrétní podněty (podpora duševního zdraví cizinců, prevence a řešení nelegálního zaměstnávání, zajištění následné zdravotní péče pro cizince).

Centrum aktivně šířilo informace institucím, které přicházejí do kontaktu s cizinci, a koordinovalo spolupráci napříč širokým spektrem partnerů. Mezi spolupracující subjekty patřili : Krajský úřad Jihomoravského kraje, samosprávy měst a obcí (zejména město Brno a vybrané lokality s vyšším počtem osob s dočasnou ochranou), úřad práce, oblastní inspektorát práce, odbor azylové a migrační politiky Ministerstva vnitra, služba cizinecké policie, policie ČR, mateřské, základní a střední školy, vysoké školy (Masarykova univerzita, Vysoké učení technické, Mendelova univerzita), hospodářské komory, CzechInvest, ImpactHub, Národní pedagogický institut, Všeobecná zdravotní pojišťovna, ochránce práv, Jihomoravské centrum pro mezinárodní mobilitu, Jihomoravské inovační centrum, Národní centrum ošetřovatelství a nelékařských zdravotnických oborů (NCO NZO), nemocnice, neziskové organizace v regionu (Diecézní Charita Brno, Organizace pro pomoc uprchlíkům, Ukrajinská iniciativa JM, Vesna, Adra, Ratolest, Romodrom aj.) a mezinárodní organizace IOM a UNICEF. Centrum je členem Regionální stálé konference pro Jihomoravský kraj a aktivně se podílí na setkáních poradního orgánu pro integraci cizinců města Brna.

V roce 2025 proběhlo celkem 63 adaptačně-integračních kurzů, které navštívilo celkem 960 účastníků. Největší počet kurzů byl realizován v anglickém jazyce, konkrétně 33 veřejných kurzů s celkem 536 absolventy a 9 firemních kurzů pro 173 účastníků. Následovaly kurzy v ukrajinštině (5 kurzů, 52 absolventů), mongolštině (3 kurzy, 67 absolventů), vietnamštině (3 kurzy, 51 absolventů) a ruštině (3 veřejné kurzy, 23 absolventů, a 1 firemní kurz s 16 absolventy). Výrazný zájem byl zaznamenán také o raritní jazyk s tlumočením do/z filipínštiny, kterého se zúčastnilo 25 účastníků. Dále proběhly kurzy v srbštině, španělštině, francouzštině a arabštině.

Služeb Centra využilo v roce 2025 celkem 5 051 registrovaných klientů a více než 10 000 dalších prostřednictvím telefonické či emailové podpory. Celkově bylo poskytnuto 39 192 služeb. Nejčastější zemí původu byla Ukrajina (73,6 %), následovaná Indií a Ruskem. Klienti řešili zejména legislativní změny spojené s dočasnou ochranou, humanitární dávky a prodloužení dočasné ochrany, hledání ubytování a zaměstnání, zdravotní péči, školní docházku a předškolní zařízení, psychologickou a materiální pomoc, roste také poptávka po nostrifikacích, rekvalifikacích a začátcích podnikání.

Centrum průběžně aktualizuje webové stránky www.cizincijmk.cz, které jsou určeny jak cizincům, tak i těm, kteří s cizinci úzce spolupracují. Informace jsou sdíleny také přes profily Centra na sociálních sítích Facebook, Instagram či Telegram (v ukrajinštině), příp. formou vícejazyčných letáků, které jsou distribuovány napříč regionem. Každý měsíc zasílá Centrum klientům newsletter informující o aktuální nabídce Centra i důležitých informacích v českém a ukrajinském jazyce.

2.1.2.3. Centrum na podporu integrace v Ústeckém kraji

Centrum na podporu integrace cizinců v Ústeckém kraji je provozováno neziskovou organizací Poradna pro integraci, z.ú. Financování v roce 2025 bylo zajištěno prostřednictvím Azylového migračního a integračního fondu a MV (státní rozpočet) a do 31.10. 2025 také prostřednictvím projektu Posílení kapacity integračních center pro poskytování sociálních služeb citlivých k dětem financovaným UNICEF.

Stěžejní služby centra byly zajišťovány sociálními, právními, vzdělávacími, sociálně-integračními pracovníky a interkulturními asistenty. V případě potřeby bylo využíváno služeb tlumočnicků nebo překladatelů.

Odborné sociální poradenství bylo poskytováno v sídle Centra v Ústí nad Labem a na detašovaném pracovišti v Teplicích, Chomutově a Kadani. Poradenství bylo na základě dohody či potřeby klientů zajišťováno i terénní formou, především v lokalitách se zvýšenou koncentrací žijících/pracujících cizinců z cílové skupiny. Převážně se jednalo o terénní práci na ubytovnách s vyšším počtem ubytovaných osob s dočasnou ochranou, příp. v některých městech.

Nejčastěji byla poskytována cizincům pomoc v oblasti pobytové problematiky, zdravotního pojištění, sociálních dávek, bydlení, uplatnění se na trhu práce a nostrifikace vzdělání. V případech přesahujících kompetence sociálních pracovníků bylo klientům k dispozici bezplatné právní poradenství, poskytované ambulantní formou v sídle Centra.

Kompetence cizinců vedoucí k sociální i pracovní integraci byly rozvíjeny pomocí vzdělávacích aktivit, mezi nimiž mají dominantní postavení kurzy českého jazyka a kurzy sociokulturní orientace. V daném roce bylo realizováno celkem 65 kurzů češtiny různých úrovní pro děti i dospělé, které navštěvovalo 963 účastníků. Kurzů sociokulturní orientace bylo zrealizováno 22 pro 208 účastníků.

Nedílnou součástí vzdělávacích aktivit jsou i přednášky a semináře pro cizince (např. Domácí násilí, Bezpečí na internetu, Zápisy do mateřských, základních a středních škol, aj.). V roce 2025 se uskutečnilo 17 setkání za účasti 166 osob.

Aktivity podporující vzájemné soužití cizinců s majoritní společností, měly různorodý charakter a respektovaly potřeby dospělých, dětí cizinců i většinové společnosti. V roce 2025 bylo zrealizováno 365 integračních aktivit pro cizince, zahrnujících např. dámské a pánské kluby, dětské kluby, klub mládeže, výtvarné dílny, sportovní akce, exkurze po regionu, prázdninový klub pro děti, aktivity pro rodiny s dětmi, příměstské tábory s výukou českého jazyka atp. Těchto aktivit se průběžně účastnilo 4 646 cizinců. Pro veřejnost bylo zrealizováno 14 aktivit (etnické akce, workshopy, projektové dny), kterých se zúčastnilo přes tisíc osob.

Cizinci pozitivně hodnotili zázemí informačního centra, které nabízí bezplatný přístup k informacím a zprostředkování kontaktu se zemí svého původu a rodným jazykem (internet, vícejazyčná knihovna). Prostory Centra využívaly komunity cizinců také ke svým vlastním aktivitám (schůzky klubu nebo nacvičování kulturního vystoupení).

Centrum iniciuje a podporuje integrační lokální politiku. Pracovníci Centra se proto účastnili koordinačních skupin komunitního plánování města Ústí nad Labem, Chomutov, Teplice a pracovních skupin měst Žatec a Děčín. Dále pracovníci síťovali subjekty podílející se na integraci cizinců (sdružení jednotlivých komunit, NNO i úřady). Nedílnou součástí činnosti Centra byla rovněž realizace platform k integraci cizinců. V roce 2025 bylo zrealizováno 4 setkání na téma Platforma pro adaptaci a integraci držitelů dočasné ochrany, Platforma sociálních a terénních pracovníků NNO.

V průběhu roku 2025 využilo služeb Centra celkem 3 820 cizinců ze třetích zemí. Celkově bylo klientům poskytnuto 31 976 služeb.

2.1.2.4. Integrační centrum pro cizince Hradec Králové

Integrační centrum pro cizince v Hradci Králové je provozováno Diecézní katolickou charitou Hradec Králové. Financování v roce 2025 zajišťovaly Azylový, migrační a integrační fond, státní rozpočet prostřednictvím MV, UNICEF, město Hradec Králové a Královéhradecký kraj. Centrum prezentuje svou činnost a publicitu na vlastním webu a na profilech na Facebooku a Instagramu.

Klíčovou službou Centra je sociální a právní poradenství poskytované ambulantní i terénní formou, registrované jako sociální služba. V jeho rámci probíhají asistence na pobytových pracovištích MV – v Hradci Králové pětkrát týdně a v Trutnově čtyřikrát měsíčně – doplněné tlumočnickými a překladatelskými službami zajišťovanými ve spolupráci s komunitními tlumočníky a interkulturními pracovníky. Poradenské služby v ambulantní a terénní formě využilo celkem 878 cizinců ze třetích zemí, jimž bylo poskytnuto 1 103 kontaktů a intervencí; další pomoc směřovala k anonymním klientům cílové skupiny zejména v rámci aktivit na KACPU Hradec Králové, kde byly asistence, tlumočení a poradenství zajišťovány po celý rok v otevíracích hodinách pracoviště a využilo jich přes 10 000 osob.

Vzdělávací nabídka Centra zahrnovala kurzy českého jazyka a kurzy sociokulturních dovedností realizované v širokém regionálním záběru. V průběhu roku 2025 se uskutečnilo 170 kurzů českého jazyka pro 1 287 účastníků a 55 kurzů sociokulturních dovedností pro 641 účastníků.

Realizovány byly rovněž adaptačně-integrační kurzy, a to v jazykových mutacích ukrajinština, angličtina a albánština. Ze 14 vyhlášených kurzů se uskutečnilo 12 (dva byly pro nízký počet zájemců zrušeny) a celkem v nich bylo proškoleno 118 osob; k informování cílové skupiny bylo distribuováno 1 500 kusů letáků. Realizaci kurzů ovlivnila migrační situace, zejména přetrvávající omezení pracovní migrace z Ukrajiny.

Doplňkovou složkou činnosti byly dobrovolnické aktivity zaměřené na individuální pomoc klientům v rámci akreditovaného programu „Rafael“, v němž jde převážně o doučování a domácí přípravu dětí cizinců do školy. V roce 2025 se do programu zapojilo 30 dobrovolníků, kteří 33 cizincům poskytli celkem 488 hodin dobrovolnické činnosti.

Centrum dále pořádalo multikulturní aktivity, aktivity pro rodiče, děti a mládež a besedy a přednášky. V listopadu 2025 se uskutečnil v Hradci Králové festival Setkání národů. Během celodenního programu a závěrečného hudebního a tanečního vystoupení se prezentovalo 25 národností a festival navštívilo přibližně 800 osob. Celkem proběhlo 53 multikulturních akcí (mimo jiné letní příměstský tábor pro děti, lyžařský kurz, výuka bruslení, workshopy, poznávací výlety, návštěvy divadelních představení a sportovní, taneční a výtvarné aktivity), kterých se zúčastnilo 3 385 osob – z toho 780 návštěv tvořila majoritní společnost a 2 602 návštěv cizinci.

V rámci Komunitního centra MOST probíhala pravidelná komunitní setkání (145 klientů, 4 072 návštěv), psychologická podpora a poradenství (94 klientů, 475 konzultací) a 115 multikulturních akcí (2 542 návštěv).

Podpora zájmových a svépomocných skupin cizinců probíhala ve spolupráci s Regionálním ukrajinským spolkem ve východních Čechách a se zahraničními studenty Univerzity Hradec Králové (sedm studentů v Centru absolvovalo studentskou praxi).

Pravidelně, čtyřikrát ročně, byly organizovány regionální platformy věnované integraci cizinců.

2.1.2.5. Integrační centrum Praha o.p.s.

Integrační centrum Praha (ICP) je obecně prospěšná společnost založená Magistrátem hlavního města Prahy. Financování v roce 2025 zajišťovaly především Azylový, migrační a integrační fond (AMIF), státní rozpočet prostřednictvím MV, Magistrát hlavního města Prahy a UNICEF.

Centrum realizovalo pestrou nabídku služeb – adaptačně-integrační a jazykové kurzy, kurzy sociokulturní orientace, komunitní setkávání, sociální, právní a kariérové poradenství, asistenci v běžných životních situacích, terénní a interkulturní práci, informační služby a workshopy na školách. Tyto služby měly pozitivní dopad na více než 21 000 klientů, mezi nimiž významnou skupinu tvořili uprchlíci z Ukrajiny.

Klíčovou složkou činnosti bylo poskytování přímých služeb klientům. Mimo účastníky adaptačně-integračních kurzů využilo služeb ICP dalších 9 780 klientů, kterým bylo poskytnuto 28 752 služeb; z tohoto počtu se 3 662 osob obrátilo na Centrum poprvé a více než 1 900 klientů mělo udělenou dočasnou ochranu. V rámci doprovodů a tlumočení pracovali interkulturní pracovníci s 1 418 klienty.

Telefonní ústředna Daktela zaznamenala 9 240 příchozích přijatých hovorů a 6 249 odchozích přijatých hovorů.

Vzdělávací nabídka zahrnovala kurzy českého jazyka, kurzy sociokulturní orientace a adaptačně-integrační kurzy. V roce 2025 Centrum zorganizovalo 47 kurzů českého jazyka pro 1 397 účastníků a kurzy sociokulturní orientace navštívilo 425 osob. Adaptačně-integračních kurzů se zúčastnilo celkem 3 186 osob v rámci 118 zrealizovaných kurzů.

Doplňkově proběhlo 55 dobrovolnických a integračních multikulturních akcí, do nichž se zapojilo přibližně 623 osob.

Terénní pracovníci prováděli depistáže na ubytovacích a pobytových pracovištích MV a dále v okolí KACPU na Praze 9, kde informovali klienty o službách a přispívali k zajištění pořádku v okolí pracoviště. Cílovou skupinu kontaktovali rovněž v restauracích a dalších objektech, kde se cizinci sdružují za účelem zaměstnání. Pracovníci tak oslovili celkem 5 257 osob na 1 597 místech v Praze.

Vedle přímé práce s cizinci se Centrum věnovalo také vzdělávacím a osvětovým aktivitám pro žáky škol a publikovalo relevantní informace v online prostoru i prostřednictvím tištěných materiálů. Workshopů na školách – zaměřených na práci s předsudky vůči cizincům, porozumění procesu integrace a ověřování informací o cizinecké komunitě – se zúčastnilo 1 955 studentů základních a středních škol a diagnostického ústavu.

Důležitým nástrojem koordinace a síťování byly krajské a regionální platformy, které podpořily výměnu informací, sdílení dobré praxe a spolupráci mezi zapojenými organizacemi a institucemi. Regionální poradní platforma se v roce 2025 uskutečnila čtyřikrát s průměrnou návštěvností 108 osob, z nichž zhruba třetinu tvořili – stejně jako v předchozím roce – cizinci; celkem se jí zúčastnilo 119 institucí a organizací, z toho 35 nově zapojených. Krajská platforma pro adaptaci a integraci osob s dočasnou ochranou se konala desetkrát s průměrnou účastí 18 osob.

2.1.2.6. Přehled míst, kde byly v roce 2025 poskytovány služby center na podporu integrace cizinců

Jihočeský kraj: České Budějovice, Bechyně, Borovany, Blatná, Bujanov, Černá v Pošumaví, České Velenice, Český Krumlov, Dačice, Frymburk, Hlavatce, Hluboká nad Vltavou, Horní Planá, Jindřichův Hradec, Kaplice, Kardašova Řečice, Kájov, Kunžak, Lásenice, Ledenice, Lišov, Milevsko, Nemyšl, Netolice, Nová Bystřice, Nové Hradce, Olešnice, Pivkovic, Písek, Planá nad Lužnicí, Prachatice, Protivín, Sezimovo Ústí, Skopytce, Slavonice, Soběslav, Strakonice, Strážný, Studánky, Tábor, Trhové Sviny, Třeboň, Týn nad Vltavou, Velešín, Větrník, Vimperk, Vlastiboř, Vodňany, Volary, Vyšší Brod, Zdíkov, Zlín

Karlovarský kraj: Karlovy Vary, Abertamy, Aš, Bečov nad Teplou, Boží Dar, Františkovy Lázně, Horní Blatná, Cheb, Chodov, Jáchymov, Jenišov, Královské Poříčí, Kraslice, Luby, Mariánské Lázně, Nejedek, Nová Role, Ostrov nad Ohří, Plesná, Potůčky, Rotava, Skalná, Sokolov, Staré Sedlo, Toužim

Liberecký kraj: Liberec, Bedřichov, Bezděz, Blatce, Blíževedly, Bohatice, Brniště, Bulovka, Cetenov, Cvikov, Černousy, Česká Lípa, Český Dub, Desná, Doksy, Dolní Řasnice, Dubá, Dubnice, Habartice, Hamr na Jezeře, Harrachov, Hlavice, Holany, Horní Libchava, Horní Police, Horní Řasnice, Hrádek nad Nisou, Hrubá Skála, Chlum, Chotovice, Jablonec nad Jizerou, Jablonec nad Nisou, Jablonné v Podještědí, Janovice v Podještědí, Janův Důl, Jestřebí, Jilemnice, Jindřichovice pod Smrkem, Josefův Důl, Kamenický Šenov, Karlovice, Kořenov, Kozly, Kravaře, Krásný Les, Krompach, Kryštofovo Údolí, Křižany, Kunratice, Kunratice u Cvikova, Lomnice nad Popelkou, Lučany nad Nisou, Luka, Mařenice, Mimoň, Mírová pod Kozákovem, Noviny pod Ralskem, Nový Bor, Nový Oldřichov, Okna, Okrouhlá, Osečná, Pertoltice, Pertoltice pod Ralskem, Polevsko, Poniklá, Proseč pod Ještědem, Provodín, Prusk, Radvanec, Ralsko, Rokytnice nad Jizerou, Rynoltice, Semily, Skalice u České Lípy, Skalka u Doks, Sloup v Čechách, Slunečná, Smržovka, Sosnová, Stráž nad Nisou, Stráž pod Ralskem, Stružnice, Stvolínky, Světlá pod Ještědem, Svojkov, Svor, Tanvald, Turnov, Tuhaň, Velký Valtinov, Višňová, Volfartice, Vrchovany, Všelibice, Zahrádky, Zákupy, Zdislava, Žandov, Ždírec

Moravskoslezský kraj: Ostrava, Andělská Hora, Bělá, Bílovec, Bohumín, Bohuslavice, Bolatice, Bravantice, Bruntál, Břidličná, Budišov nad Budišovkou, Český Těšín, Dobrá, Dolní Benešov, Dolní Moravice, Frenštát pod Radhoštěm, Frýdek-Místek, Frýdlant nad Ostravicí, Fulnek, Hať, Háj ve Slezsku, Havířov, Heřmanovice, Hlučín, Horní Benešov, Hradec nad Moravicí, Chuchelná, Jablunkov, Jakartovice, Jeseník nad Odrou, Jindřichov, Karlova Studánka, Karviná, Klimkovice, Kopřivnice, Kozmice, Kravaře, Krnov, Kujavy, Kunčice pod Ondřejníkem, Kunín, Lichnov, Litultovice, Lučina, Ludgeřovice, Malá Morávka, Město Albrechtice, Mikolajice, Mořkov, Návší, Nový Jičín, Odry, Oldřív, Opava, Orlová, Ostravice, Otice, Petrovice u Karviné, Petřvald, Píšť, Příbor, Pustá Polom, Pustějov, Rychvald, Rýmařov, Sedliště, Skotnice, Starý Jičín, Studénka, Suchdol nad Odrou, Svobodné Heřmanice, Šenov u Nového Jičína, Šilheřovice, Štítina, Štramberk, Těrlícko, Trojanovice, Třemešná, Třinec, Valšov, Velké Heraltice, Velké Hoštice, Vítkov, Vrbno pod Pradědem, Vřesina, Vyšní Lhoty, Zátor

Olomoucký kraj: Olomouc, Šternberk, Lipník nad Bečvou, Potštát, Prostějov, Brodek u Prostějova, Přerov, Litovel, Uničov, Hranice, Paseka, Dlouhá Loučka, Medlov, Bohutín, Bludov, Černá Voda, Česká Ves, Dolní Studénky, Dubicko, Hanušovice, Hoštejn, Hynčína, Jeseník, Jestřebí, Jindřichov, Klopina, Kosov, Krchleby, Libina, Lipová-lázně, Loštice, Lukavice, Malá Morava, Maletín, Mírov, Mohelnice, Nemile, Nový Malín, Oskava, Petrov nad Desnou, Postřelmov, Rapotín, Skorošice, Sobotín, Staré Město, Sudkov, Supíkovice, Štítý, Šumperk, Třeština, Úsov, Vápenná, Velká Kraš, Velké Losiny, Vidnava, Zábřeh, Zlaté Hory, Žulová.

Pardubický kraj: Pardubice, Albrechtice, Anenská Studánka, Banín, Benátky, Bezděčín u Trnávky, Bělá nad Svitavou, Bělá u Jevíčka, Biskupice, Bor u Skutče, Borušov, Brněnec, Březina, Březová nad Svitavou, Bučina, Bylany, Bystré, Cerekvice nad Loučnou, Cotkytle, Časy, Čenkovice, Červená Voda, Česká Rybná, Čistá, Dašice, Damník, Děřichov u Moravské Třebové, Dobříkov, Dolní Bezděkov, Dolní Čermná, Dolní Dobrouč, Dolní Morava, Dolní Ředice, Dřenice, Džbánov, Gruna, Hartmanice, Hejnice, Helvíkovice, Heřmanův Městec, Hlinsko, Hluboká, Horka, Horní Čermná, Horní Heřmanice, Horní Třešňovec, Honbice, Holetín, Hradec nad Svitavou, Hroubovice, Hrušová, Chmelík, Choceň, Choltice, Chornice, Choteč, Chotovice, Chroustovice, Chrudim, Chvaletice, Chvojenc, Janov, Jablonné nad Orlicí, Jaroměřice, Javorník, Jedlová, Jenišovice, Jevíčko, Kamenec u Poličky, Karle, Kočí, Kojice, Korouhev, Koruna, Kosořín, Kostelec u Heřmanova Městce, Krasíkov, Králíky, Křenov, Křižanovice, Kunčina, Kunětice, Květná, Labské Chrčice, Lanškroun, Lány, Lány u Dašic, Lavičné, Leština, Leštinka, Libecina, Lichkov, Liboměřice, Licibořice, Linhartice, Litomyšl, Líšnice, Lozice, Lubník, Lukavice, Luková, Malíkov, Makov, Míčovo-Sušice, Mladějov na Moravě, Mladkov, Mladoňovice, Moravany, Moravská Třebová, Morašice, Mrákov, Načešice, Nabočany, Nedvězí, Nové Hradky, Opatov, Opatovec, Orel, Ostrov, Perálec, Petrovice, Pohledy, Podhořany u Ronova, Pokříkov, Polička, Pomezí, Prachovice, Proseč, Prosetín, Pustina, Předhradí, Přelouč, Přestavlký, Přívrat, Rabštejnská Lhota, Radhošť, Radiměř, Raná, Ráby, Řečany nad Labem, Řestoky, Řídký, Rohozná, Rokytno, Rosice, Rozhraní, Rozstání, Rudoltice, Rychnov na Moravě, Sezemice, Sklené, Slatina, Slatiňany, Smrček, Sobětuchy, Sobkovice, Sruby, Stašov, Staré Hradiště, Staré Město, Stradouň, Strakov, Strážná, Studené, Svätý Jiří, Svitavy, Svídnice, Svojanov, Svojsice, Tatenice, Těchonín, Tisová, Tisovec, Trhová Kamenice, Trnávka,

Trpík, Trpín, Trstěnice, Trojovice, Třebařov, Třebovice, Třebřichy, Tuněchody, Týnišťko, Úhřetice, Vápenný Podol, Včelákov, Vejvanovice, Verměřovice, Vinary, Víška u Jevíčka, Voděrady, Vojtěchov, Vraclav, Vračovice-Orlov, Vranová Lhota, Vrbatův Kostelec, Všeradov, Vysoké Mýto, Výprachtice, Vyžice, Zádolí, Zaječice, Zájezdec, Zálší, Zámorsk, Zderaz, Žamberk, Žichlínek, Žumberk

Plzeňský kraj: Plzeň, Babylon, Bělá nad Radbuzou, Běšiny, Bezdržice, Blížejev, Blovice, Bor, Břasy, Bušovice, Černošín, Česká Kubice, Dlouhá Ves, Dnešice, Dobřany, Dobřív, Dolní Bělá, Dolní Lukavice, Domažlice, Dražkov, Dýšina, Ejpovice, Hartmanice, Heřmanova Huť, Holoubkov, Hora svatého Václava, Horažďovice, Horní Bělá, Horní Bříza, Horní Lukavice, Horšovský Týn, Holýšov, Hostouň, Hrádek u Rokycan, Hromnice, Hvozď, Cheznovice, Chlumčany, Chocomysl, Chodová Planá, Chotěšov, Chrást, Chudenice, Chudenín, Janovice nad Úhlavou, Kařez, Kašperské Hory, Kaznějov, Kbel, Kdyně, Klabava, Klatovy, Klenci pod Čerchovem, Koloveč, Kout na Šumavě, Kralovice, Kyšice, Letiny, Letkov, Lhůta, Líně, Loza, Měčín, Milavče, Mirošov, Mokrouše, Mrtník, Mýto, Nalžovské Hory, Nekmíř, Nevid, Nezvěstice, Nýrsko, Nýřany, Osek, Pačejov, Pec, Petrovice u Sušice, Planá, Plánice, Plasy, Poběžovice, Pocínovice, Přeštice, Příkladice, Přimda, Rabí, Radnice, Raková, Rokycany, Rybník, Smědčice, Spálené Poříčí, Srní, Starý Plzenec, Stod, Strašice, Strážov, Stříbro, Sušice, Svojkovice, Štáhlavy, Štěnovice, Tachov, Tlumačov, Trhanov, Trnová, Třemošná, Tymákov, Úherce, Újezd, Útušice, Velhartice, Veselá, Všeruby, Zbiroh, Zborovy, Zbůch, Zruč-Senec, Železná Ruda, Žilov

Zlínský kraj: Zlín, Napajedla, Otrokovice, Vizovice, Tečovice, Mysločovice, Lukov, Luhačovice, Pozlovice, Kašava, Dolní Lhota, Brumov-Bylnice, Slavičín, Valašské Klobouky, Kroměříž, Bystřice pod Hostýnem, Holešov, Hulín, Uherské Hradiště, Babice, Buchlovice, Kunovice, Boršice, Staré Město, Uherský Brod, Horní Němčí, Uherský Ostroh, Ostrožská Nová Ves, Vsetín, Valašské Meziříčí, Rožnov pod Radhoštěm, Zubří, Dolní Bečva, Prostřední Bečva, Rajnochovice

Kraj Vysočina: Jihlava, Červená Řečice, Golčův Jeníkov, Habry, Havlíčkův Brod, Horní Cerekev, Humpolec, Chotěboř, Kamenice nad Lipou, Kámen, Ledec nad Sázavou, Pacov, Pelhřimov, Počátky, Polná, Příbram, Světlá nad Sázavou, Třebíč, Žďár nad Sázavou, Ždírec nad Doubravou, Žirovnice

Středočeský kraj: Mladá Boleslav – Bakov nad Jizerou, Bělá pod Bezdězem, Benátky nad Jizerou, Bezděčín, Bradlec, Brandýs nad Labem, Dobruška, Dolní Bousov, Horní Počaply, Hořín, Kněžmost, Kosmonosy, Kralupy nad Labem, Luštěnice, Mělník, Mladá Boleslav, Mnichovo Hradiště, Mšeno, Neratovice, Obruby, Plazy, Předměřice, Radonice, Řepov, Veleň, Vinařice, Židněves, Kutná Hora – Břežany, Církvice, Čáslav, Červené Pečky, Český Brod, Dolní Bučice, Kolín, Koudelov, Kutná Hora, Lysá nad Labem, Milovice, Nové Dvory, Nymburk, Ovčáry, Poděbrady, Poříčany, Starý Kolín, Suchdol, Týnec nad Labem, Vrdy, Zbraslavice, Zruč nad Sázavou, Žiželice, Benešov – Říčany, Vlašim, Benešov, Světlá, Čechtice, Lešany, Jílové u Prahy, Senohraby, Sázava, Neveklov, Lštění, Krhanice, Veleň, Bystřice, Zlenice, Příbram – Beroun, Březnice, Čenkov, Černošice, Čím, Dobřichovice, Dobříš, Dolní Břežany, Hořovice, Hostomice, Chotětice, Jesenice, Jílové u Prahy, Jince, Komárov, Králův Dvůr, Krásná Hora, Lhota u Příbrami, Loděnice, Lochovice, Milín, Milevsko, Milešov, Mníšek pod Brdy, Mokrovraty, Nový Knín, Příbram, Rožmitál pod Třemšínem, Řevnice, Sedlčany, Sedlec-Prčice, Stará Huť, Trhové Dušníky, Ohrazenice, Vysoký Újezd, Zbuzany, Zdice, Žebrák, Kladno – Kladno, Rakovník, Buštěhrad, Lány, Slaný, Horoměřice, Libčice nad Vltavou, Lichoceves, Okoř, Roztoky, Velké Přílepy, Červený Újezd, Drahelčice, Chýně, Ptice, Unhošť, Dolany, Křivoklát, Račice, Roztoky, Sýkořice, Zbečno, Bělky, Dobrovíz, Dřetovice, Hostouň, Koleč, Beřovice, Kamenný Most, Neuměřice, Zlonice, Žižice, Pavlov, Svárov, Blevice, Knovíz, Podlešín, Slatina, Třebichovice, Zvoleněves, Pochvalov, Kralovice, Pálec, Stradonice, Třebíz, Zichovec, Hředle, Krupá, Nesuchyně, Svojetín, Velvary, Kmetiněves, Poštovice, Šlapanice, Vraný, Černuc, Hobšovice, Chržín, Sazená, Uhy, Lašovice, Městečko, Pustověty, Všetaty, Běleč, Braškov, Bratronice, Horní Bezděkov, Kamenné Žehrovice, Lhota, Žilina

2.1.3. Podpora projektů obcí

Integrace cizinců je komplexní proces, který se převážně odehrává v místech pobytu, zaměstnání, podnikání či studia cizinců v rámci jejich přímého soužití s majoritní společností. Podpora integrační politiky na lokální úrovni proto dlouhodobě patří mezi priority MV, které i v roce 2025 realizovalo dotační řízení určené pro projekty obcí a městských částí na podporu integrace cizinců na lokální úrovni.

Projekty obcí se realizují především v lokalitách s vysokým počtem cizinců a představují účinný nástroj, který napomáhá řešit či zlepšovat stávající situaci v dané lokalitě, předcházet případným konfliktům či mírnit napětí mezi cizinci a ostatními obyvateli. Místní samosprávy si jejich prostřednictvím mohou uzpůsobit integrační opatření svým specifickým poměrům a potřebám. Projekty se tak stávají účinným nástrojem prevence i eliminace krizového vývoje ve vztazích mezi cizinci a většinovou společností.

V roce 2025 bylo ve dvou kolech dotačního řízení, spolufinancovaného i UNHCR, podpořeno celkem 73 integračních projektů obcí, dobrovolných svazků obcí a městských částí v souhrnné výši 124 656 016,93 Kč. MV poskytovalo dotace až do výše 95 % nákladů projektu, obce se na jejich financování podílely minimálně 5 %. Projekty byly realizovány ve spolupráci s řadou dalších aktérů působících v dané lokalitě, především s mateřskými a základními školami, Centry na podporu integrace cizinců a nestátními neziskovými organizacemi, a jejich obsah byl vytvářen na základě znalosti místní situace a potřeb i ve spolupráci se samotnými cizinci.

Podpořené projekty pokrývaly široké spektrum integračních aktivit. Sociální, právní a interkulturní poradenství – často poskytované interkulturní pracovníci v terénu – patřilo k nejčastějším aktivitám a zahrnovalo tlumočení a doprovody na úřady, do škol a do zdravotnických zařízení, asistenci s pobytovou agendou, sociálními dávkami, bydlením a zaměstnáním. Jazykové vzdělávání zahrnovalo kurzy českého jazyka pro dospělé i děti, doučování ve školách a školkách a prázdninové či příměstské tábory zaměřené na přípravu dětí na školní docházku. Komunitní a multikulturní aktivity (festivaly, ochutnávky kuchyní, sportovní turnaje, kulturní vystoupení, mezigenerační setkání) podporovaly vzájemné poznávání cizinců a majoritní společnosti a předcházely uzavřenosti komunit. Samostatnou významnou složkou byla psychologická a psychosociální podpora pro zranitelné skupiny (děti, ženy, seniory) a terénní práce přímo na ubytovnách, v lokalitách s vyšší koncentrací cizinců a v okolí pobytových pracovišť MV. Řada projektů se zaměřovala také na koordinaci a síťování aktérů integrace v obci či ORP a na strategické plánování integrační politiky na lokální úrovni.

Cílovou skupinou projektů byli zejména cizinci ze třetích zemí, především držitelé dočasné ochrany, a majoritní společnost v příslušné obci či městské části. Součástí cílové skupiny mohou být rovněž občané zemí EU a držitelé mezinárodní ochrany (nad rámec podpory poskytované Státním integračním programem). Většina podpořených projektů probíhá dlouhodobě a přispívá ke zklidnění vztahů mezi většinovou společností a cizinci v dané obci. Projekty jsou pozitivně hodnoceny veřejností, samotnými cizinci i místní politickou reprezentací.

Přehled projektů obcí v roce 2025 a výše dotace

Statutární město Brno – Integrace cizinců ve městě Brně VI. | 1 267 445,00 Kč

Projekt podpořil přibližně 200 klientů, zejména ukrajinských uprchlíků, prostřednictvím poradenské činnosti, interkulturní práce, doprovodů, asistence při zápisech do škol a podpory zranitelných skupin. Dílčí aktivity zahrnovaly případové konference, odborná setkání interkulturních pracovníků a metodickou podporu institucí. Dva analytické výstupy – *Data a fakta o cizincích v Brně (2025)* a *Scénáře budoucího vývoje migrace a integrace v Brně* – slouží jako opora pro plánování integračních opatření a poskytují podklad pro formulaci nové strategie integrace cizinců v Brně.

Město Břeclav – Integrace cizinců ve městě Břeclavi 6 | 1 670 000,00 Kč

V rámci projektu probíhaly kurzy českého jazyka pro občany Ukrajiny a Vietnamu, a to v jarním a podzimním běhu. Nově byla dětem nabídnuta účast na letním pobytovém táboře. Na základě potřeby škol i orgánu sociálně právní ochrany dětí bylo v rámci projektu nabídnuto dětem i dospělým z Ukrajiny bezplatné pravidelné psychologické poradenství, psychologická podpora byla poskytována ukrajinskou psycholožkou a využilo ji cca 60 osob. Uskutečnily se 3 tradiční komunitní akce (*Hurá prázdniny*, 6. ročník *Ochutnávky mezinárodních kuchyní* se zástupci komunit a 5. ročník *Mezinárodního fotbalového AMATÉR CUPU*, které přilákaly téměř 1 600 účastníků.

Město Bučovice – Podpora integrace cizinců v lokalitě ORP Bučovice | 303 169,89 Kč

Projekt byl realizován ve spolupráci s Centrem pro cizince Jihomoravského kraje a zaměřil se na činnost interkulturní pracovníce v terénu (poskytování individuálního poradenství, tlumočení a doprovodu na úřady, do škol a zdravotnických zařízení). Obslouženo bylo 65 registrovaných klientů, další klienti využívali služby anonymně. Hlavními výstupy byly registrace dětí do škol, zprostředkování zdravotní péče a prohloubení spolupráce mezi městem, místními institucemi a neziskovým sektorem.

Město Buštěhrad – Plynulé pokračování integrace držitelů DO v Buštěhradě a okolí | 1 598 958,30 Kč

Město podporovalo cizince nejen na svém území, ale i v přilehlých obcích, kam se rodiny přesouvaly z místní ubytovny. Společné aktivity pro věkovou kategorii 5–75 let dosahovaly průměrné účasti 65 osob, příměstské tábory pro děti 5–13 let v průměru 52 dětí na turnus.

Město Česká Lípa – Integrace cizinců a držitelů dočasné ochrany v České Lípě v roce 2025 | 3 160 000,00 Kč

Projekt realizovalo 11 partnerů (příspěvkové organizace města a o.p.s. ADRA). Hlavními aktivitami bylo odpolední doučování českého jazyka pro děti a rodiče, podpora adaptačních koordinátorů ve školkách, volnočasové kroužky, exkurze, příměstské tábory a basketbalový turnaj pro dospělé. Přímě se zapojilo 246 Ukrajinců, 294 cizinců z třetích zemí a EU a 966 osob z majority.

Statutární město České Budějovice – Ukrajinské komunitní centrum NADIJA v roce 2025 | 1 100 000,00 Kč

Komunitní centrum doplňovalo integrační služby v regionu, poskytlo 530 sociálních poradenství, 370 individuálních psychologických intervencí a výuku češtiny pro 90 osob v rozsahu 120 lekcí (doplňenou o specifické motivační programy pro ženy se zaměřením na posílení psychické odolnosti). Volnočasové aktivity zahrnovaly 820 pravidelných lekcí a více než 900 účastí na jednorázových akcích; socio-kulturní programy pro 292 osob propojily uchování ukrajinských tradic s českou společností.

Dobrovolný svazek obcí Český Brod-Doubravčice – Českobrodsko společně III | 2 375 000,00 Kč

Projekt se zaměřil na jazykové dovednosti, orientaci v českém prostředí a duševní pohodu, aktivit projektu se zúčastnilo více než 950 osob. Klíčovým úspěchem bylo vyřešení bydlení – všichni držitelé dočasné ochrany z místní ubytovny se přestěhovali do pronajatých bytů. Zvýšená pozornost byla věnována seniorům, matkám s malými dětmi a osobám s nižšími příjmy. Spolupráce se nízkoprahovým zařízením pro děti a mládež Klub Zvonice a Leccos, z. s. přinesla řadu společných aktivit pro děti i dospělé, které napomohly odbourávání bariér a posílily komunitní soudržnost.

Město Český Krumlov – Infopoint Ukrajina – Koordinační centrum, Český Krumlov | 671 650,00 Kč

Koordinační centrum poskytlo přes 200 klientům služby ochranného charakteru a služby zaměřené na podporu socioekonomického začlenění – poradenství ohledně práce, sociální a humanitární podpory, vzdělávání, zdravotní péče, bankovních a právních otázek a hromadné dopravy. V roce 2025 byla zajištěna také pomoc ukrajinským žákům s přípravou na přijímací zkoušky na střední školy.

Statutární město Děčín – Integrace držitelů dočasné ochrany v roce 2025 v Děčíně | 1 209 213,20 Kč

Aktivity realizované v rámci projektu podpořily 153 osob z cílové skupiny v oblastech zaměstnání, bydlení, zdravotnictví a vzdělávání (106 osob), tlumočení a doprovodů (82 osob) a odborného poradenství (17 osob). Terénní pracovníce a tlumočnice působily přímo na ubytovnách, v bytech a při jednáních s úřady, lékaři, školami a zaměstnavateli. Navázána byla spolupráce se školami, magistrátem a úřadem práce.

Město Dvůr Králové nad Labem – Integroční aktivity pro držitele dočasné ochrany 2025 na území ORP Dvůr Králové nad Labem | 1 748 000,00 Kč

Projekt podpořil 485 klientů (249 žen, 149 mužů, 87 dětí) prostřednictvím jazykových kurzů, sociálního a právního poradenství, psychologické podpory, adaptačně-integročních akcí a doprovodů na úřady, do škol a k lékařům. Mnozí klienti se opakovaně vracejí, což potvrzuje dlouhodobou potřebnost služeb.

Město Frýdlant – Na odnomu korabli II | 1 575 632,00 Kč

Projekt realizovaný ve spolupráci s organizací MAS Frýdlantsko, z.s. podpořil 182 osob s dočasnou ochranou. Jednalo se zejména o administrativní a jazykovou podporu při zajišťování běžných životních potřeb (lékaři, bydlení, školy, zaměstnání). Proběhlo 213 setkání jazykových klubů a 156 komunitních setkání včetně terapeutických aktivit; do integračních aktivit se zapojilo 112 osob, z toho 36 v rozsahu nad 10 hodin.

Statutární město Havířov – Integrace držitelů dočasné ochrany v Havířově pro rok 2025 | 350 094,00 Kč

Projekt se zaměřil na zajištění bezplatných poradenských a odborných služeb, zvýšení informovanosti a sociokulturní orientace držitelů dočasné ochrany. Koordinátor pro ukrajinskou komunitu pomáhal s registrací k zvláštnímu dlouhodobému pobytu, s hledáním zaměstnání, podáváním elektronických žádostí o humanitární dávku a doprovody k lékařům. Aktivit projektu se zúčastnilo přibližně 270 osob; zvláštní pozornost byla věnována seniorům a nově příchozím při zápisech dětí do mateřských a základních škol.

Město Havlíčkův Brod – Sociální začleňování cizinců na území města Havlíčkův Brod XVII | 663 000,00 Kč

Mezi hlavní aktivity patřila výuka českého jazyka realizovaná na třech základních školách, ve čtyřech mateřských školách a v jazykové agentuře, výuky se zúčastnilo přibližně 110 osob. Festival menšin se zaměřením na Mongoly, Ukrajince a Vietnamce a působnost ukrajinské pracovníce v Nízkoprahovém klubu BAN! oslovily dalších cca 130 osob. Projekt celkem obsloužil přibližně 240 klientů.

Město Hodonín – Podpora integrace cizinců v lokalitě ORP Hodonín | 519 652,28 Kč

Projekt byl realizován ve spolupráci s Centrem pro cizince Jihomoravského kraje a zajišťoval činnost interkulturní pracovníce v terénu (individuální poradenství, tlumočení, doprovody). Služeb využilo 202 registrovaných klientů, další klienti využívali služby anonymně. Mezi hlavní přínosy patří zajištění kontinuální podpory rodin s dětmi, stabilizace krizových situací a posílení spolupráce mezi městem, školami, místními institucemi a neziskovým sektorem.

Město Holýšov – Podpora integrace občanů z Ukrajiny | 1 575 100,00 Kč

Projekt podpořil převážně romskou ukrajinskou komunitu na místní ubytovně – 75 osob, z toho 37 dětí. Pravidelný zájmový klub pro děti zahrnoval doučování a volnočasový program (vyrábění, deskové hry, romské tance); ve spolupráci se základní školou ZŠ Holýšov probíhala koordinovaná podpora vzdělávání a individuální pomoc s pobytovým oprávněním, humanitárním příspěvkem a překlady dokumentů.

Statutární město Hradec Králové – Podpora integrace držitelů dočasné ochrany v Hradci Králové 2025 | 2 704 769,00 Kč

Oblastní charita Hradec Králové poskytovala uprchlíkům poradenství, terénní informační činnost, tlumočení a doprovody na úřady a do zdravotnických zařízení. Dlouhodobá podpora byla poskytnuta 244 osobám, krátkodobá 398 osobám – celkem 642 podpořených.

Město Hustopeče – Podpora integrace cizinců v lokalitě ORP Hustopeče | 335 091,98 Kč

Projekt realizovaný ve spolupráci s Centrem pro cizince Jihomoravského kraje zajišťoval terénní činnost interkulturní pracovníce v oblastech pobytu, sociální podpory, bydlení, zaměstnání a zdravotní péče. Poradenství a asistence byly poskytnuty 90 registrovaným klientům a další klienti využívali služby anonymně. Projekt přispěl ke zlepšení orientace cílové skupiny v českém systému a snížil riziko sociálního vyloučení, zejména u rodin s dětmi.

Město Choceň – Pokračování v integraci ukrajinských spoluobčanů v Chocni | 237 500,00 Kč

V rámci projektu byla realizována řada komunitních akcí pro děti i dospělé (přednášky, společné akce), jejichž hlavním cílem byla podpora navazování nových sociálních kontaktů mezi českými a ukrajinskými obyvateli, prohlubování stávajících vztahů a upevňování komunity. Účast na jednotlivých akcích se pohybovala od 20 do 60 osob.

Město Chrudim – Koordinace a podpora pro držitele dočasné ochrany na území ORP Chrudim | 949 050,00 Kč

V období červen–prosinec 2025 poskytl projekt přímé služby 154 osobám v rámci koordinace služeb, sociálního a právního poradenství, individuální podpory ohrožených sociálním vyloučením a doprovodů s tlumočením. Realizace probíhala ve spolupráci s organizací Amalthea a městem Chrudim.

Město Ivančice – Integrace držitelů dočasné ochrany v ORP Ivančice | 968 050,00 Kč

Projekt zlepšil jazykové, sociální a pracovní kompetence držitelů dočasné ochrany prostřednictvím jazykových kurzů, komunitních programů, odborného poradenství a podpory zapojení dětí do školních a mimoškolních aktivit. Zapojilo se 951 účastníků napříč věkovými kategoriemi.

Statutární město Jihlava – Centrum humanitární pomoci v Jihlavě – 2025 | 998 016,00 Kč

V rámci projektu probíhaly zejména aktivity zaměřené na poskytování základního poradenství a předávání kontaktů a rovněž na usnadnění orientace a života ve městě. Centrum humanitární pomoci poskytlo poradenství a pomoc 702 klientům při celkem 2 514 návštěvách; realizováno bylo 8 vzdělávacích seminářů. Společenská místnost CHP se otevírala i mimo provozní dobu a stala se oblíbeným komunitním centrem cílové skupiny.

Město Kadaň – Multikulturní Kadaň 2025 | 4 362 849,35 Kč

Projekt zahrnoval jazykové kurzy, doučování dětí, interkulturní asistenci, komunitní a kulturní akce, volnočasové aktivity a výlety. Realizovány byly i dvě velké veřejné akce s účastí přes 200 osob. Interkulturní asistenti poskytli 1 604 úkonů 423 unikátním klientům, celkový počet obslužených v projektu se přiblížil tisícovce osob.

Město Klášterec nad Ohří – Klášterec nad Ohří: město diverzity a vzdělání | 969 475,00 Kč

Hlavními aktivitami byly interkulturní asistence, tlumočení, jazykové kurzy, volnočasové aktivity a komunitní integračně-adaptační akce. Největší zájem byl o interkulturní asistenci a tlumočení při úředních, zdravotních a každodenních záležitostech. Podpořeno bylo minimálně 201 osob z řad cizinců i majority.

Město Kopřivnice – Integroční aktivity pro ukrajinskou komunitu v Kopřivnici pro rok 2025 | 177 471,00 Kč

V rámci projektu byly realizovány kurzy českého jazyka pro 55 osob a 40 schůzek psychologického poradenství pro 6 osob a jejich rodiny. Ve spolupráci s CPIC proběhly semináře o českých realitách, zaměstnávání, školství a péči o osoby s demencí, dále tradiční akce *Vyšyvanky* a *Vánoční setkání*. Celkem se zúčastnilo přes 80 osob.

Obec Lednice – Integrujeme v Lednici III. | 1 377 120,00 Kč

Výuka českého jazyka pro mládež a dospělé probíhala v prostorách ZŠ Lednice dvakrát týdně po tři hodiny v celkovém rozsahu šesti měsíců. Letní pětidenní kurzy *Učíme se česky hrou* připravily děti na začlenění do školního kolektivu kombinací strukturované výuky a aktivit v přírodě. Aktivit projektu se zúčastnilo přes 800 osob.

Město Letohrad – Podpora integrace držitelů dočasné ochrany v roce 2025 | 1 600 000,00 Kč

Projekt podpořil 395 osob v rámci poradenství a terénní práce a 333 osob v rámci výuky českého jazyka. S ukončením projektu končí poskytování služby v dosavadní podobě; navázaná spolupráce a předání kontaktů na CPIC zajišťují klientům návaznou podporu.

Statutární město Liberec – Adaptační program pro cizince v Liberci na rok 2025 | 3 269 000,00 Kč

Projekt zaměřený na jazykové vzdělávání a volnočasové aktivity (kroužky pro děti, příměstské tábory, exkurze, dny ukrajinské kultury) byl realizován ve spolupráci s partnery Komunitní středisko KONTAKT, p.o. a VIVACITAS, z.s. Podpořeno bylo 1 166 dospělých a 199 dětí.

Obec Lipová – Svazek obcí SEVER pro Ukrajinu 2025 | 1 044 525,00 Kč

Na Šluknovsku projekt podpořil 232 osob (158 dospělých, 74 dětí) prostřednictvím sociálních služeb, poradenství, koordinace pomoci a příměstských táborů. Aktivity reagovaly na proměnu potřeb rodin – od akutní krizové pomoci k dlouhodobé stabilizaci a integraci.

Město Litomyšl – Žijeme zde spolu 2025 | 6 261 656,00 Kč

Projekt podpořil 588 osob v ORP Litomyšl a okolí prostřednictvím individuálního a psychologického poradenství, doprovázení, sociokulturních kurzů a výuky češtiny. Doplnkové aktivity zahrnovaly terénní programy pro děti a mládež, svépomocné skupiny, tlumočnické služby a příměstské tábory.

Obec Loukovec – Společně se setkávat a žít 2025 | 175 710,00 Kč

Realizovány byly společenské akce zaměřené na vzájemné poznávání: *Maškarní ples* (cca 80 účastníků), *Loukovecké kulturní léto* s promítáním filmů a hudbou (cca 200 osob v průběhu celého období) a *Posvícení* (cca 160 osob). Celkem se aktivit zúčastnilo přes 800 osob.

Statutární město Mladá Boleslav – Prohlubování integrace cizinců v okrese Mladá Boleslav | 2 590 823,00 Kč

Projekt reagoval na dlouhodobě vysoký počet cizinců ve městě prostřednictvím šesti na sebe navazujících podprojektů (sociálně-právní orientace, jazykové vzdělávání, psychologická pomoc, interkulturní koordinace a volnočasové aktivity), jejichž prostřednictvím byla poskytována komplexní podpora dětem, dospívající mládeži i dospělým. Osloveno bylo přibližně 3 080 klientů, počet unikátních klientů se odhaduje na 2 750.

Město Moravský Krumlov – Přímá práce s držiteli dočasné ochrany v Moravském Krumlově | 36 000,00 Kč

Hlavní aktivitou byly doprovody přibližně 30 uprchlíků na místa, kde se sami se základní znalostí češtiny nedomluví. Projekt měl velký ohlas u uprchlíků i českých institucí.

Statutární město Most – Podpora integrace cizinců v Mostě | 1 700 914,20 Kč

Projekt zaměřený na vzdělávací, poradenské a komunitní aktivity podpořil zejména děti, rodiny cizinců a pedagogické pracovníky škol. Přispěl ke snížení jazykových bariér, posílení sociálních dovedností a zlepšení orientace cizinců v českém prostředí. Posíleny byly kompetence pedagogů a zlepšeno klima ve třídách s kulturní a jazykovou rozmanitostí. Podpora se týkala zejména ukrajinské a mongolské komunity. Zapojilo se téměř 700 osob.

Statutární město Ostrava – Podpora adaptace a integrace držitelů dočasné ochrany v Ostravě 2025 | 1 741 790,00 Kč

Adaptačně-integrační pracovníci podpořili 607 osob, jednalo se především o poskytování informací o službách a právních předpisech a zprostředkování pomoci institucí. Letní tábory umožnily 15 dětem z Ukrajiny rozvíjet znalosti a sociální dovednosti. Podpůrné centrum nabízelo kurzy češtiny, doučování, workshopy a interkulturní doprovody pro 519 osob. Celkem projekt podpořil přibližně 1 139 osob.

Město Ostrov – Integrace držitelů dočasné ochrany z Ukrajiny na území ORP Ostrov v roce 2025 | 519 175,00 Kč

Koordinátorka poskytla komplexní podporu ukrajinským uprchlíkům v celém ORP, hlavní aktivity zahrnovaly pomoc se zaměstnáním, vzděláváním dětí, bydlením a zdravotní péčí. K 31. 12. 2025 se v ORP Ostrov nacházelo 437 osob s dočasnou ochranou. Výuky češtiny se účastnilo 24 studentů, výuka byla doplněna individuálním poradenstvím k přípravě na zkoušky B1 a B2.

Statutární město Pardubice – Podpora integračních aktivit – Pardubice 2025 | 2 082 400,00 Kč

Projekt se zaměřil na podporu mongolské komunity prostřednictvím tlumočnických služeb, sociální práce a podpory vzdělávání dětí. Tlumočením bylo podpořeno 175 osob, doučováním 70 dětí; další děti se účastnily integračních aktivit a pobytového tábora.

Statutární město Pardubice – Podpora integračních aktivit v Komunitním uprchlickém centru Kalyna – Pardubice 2025 | 469 775,00 Kč

Projekt zaměřený na pracovní a sociální integraci osob s dočasnou ochranou z Ukrajiny realizoval individuální konzultace, kariérní poradenství, jazykové kurzy a vzdělávací workshopy. Podpořeno bylo 313 klientů.

Město Písek – Adaptace a integrace ukrajinských uprchlíků v Písku V | 2 371 424,00 Kč

Projekt podpořil držitele dočasné ochrany i další cizince prostřednictvím komplexního systému poradenství, jazykového vzdělávání, volnočasových a komunitních aktivit. V jazykových kurzech bylo podpořeno 84 dospělých a 81 mladistvých, poradenské služby čerpalo 69 osob v rozsahu 100 hodin. Doplnkové aktivity zahrnovaly doučování a kroužky na základní škole, šest příměstských táborů a desítky integračních akcí pro veřejnost (brunche, koncerty, workshopy, pikniky). Celkový počet obslužených klientů přesáhl 500 osob.

Statutární město Plzeň – Integrace držitelů dočasné ochrany v Plzni 2025 | 2 432 019,00 Kč

Projekt podpořil více než 2 000 unikátních klientů, zejména z Ukrajiny. Hlavními aktivitami byly kurzy českého jazyka, volnočasové integrační aktivity a příměstské tábory pro děti, právní a krizová pomoc a integrační setkání a rukodělné kurzy pro dospělé.

Městská část Praha-Suchdol – Suchdolská půda pomáhá 2025 | 730 645,00 Kč

Projekt zahrnoval výuku českého jazyka v několika úrovních, odborné poradenství včetně psychologické a logopedické pomoci v rodném jazyce, doučování mládeže, letní campy, klub pro seniory a společenské aktivity. Aktivit se zúčastnilo 221 dospělých ukrajinských klientů (oproti 179 v předchozím roce).

Městská část Praha 1 – Praha – metropole všech 2025 | 2 263 900,00 Kč

Projekt kombinoval expertní konzultace s aktualizací *Akčního plánu Koncepce hl. m. Prahy pro oblast integrace cizinců na období 2026–2027*, jazykové a právní kurzy, výtvarné a VR workshopy, inscenační projekty a večery ukrajinské kultury a mezigenerační integrační programy. Celková návštěvnost se pohybovala v řádu tisíců osob.

Městská část Praha 3 – Praha 3 – Společné soužití 2025 | 2 191 886,00 Kč

Projekt zahrnoval kurzy češtiny, kulturně-společenské akce pro rodiny, koordinátory pomoci uprchlíkům, volnočasové aktivity, psychologické poradenství, doučování na školách a informační kampaň zaměřenou na majoritu. Aktivitami bylo podpořeno 2 124 osob.

Městská část Praha 4 – Žijeme na čtyřce společně 2025 | 3 024 415,00 Kč

Díličí projekty byly realizovány ve spolupráci s NNO (Centrum pro integraci cizinců, Slovo 21, InBáze, Romea, Magnus Academia, Divadelta, INFO-DRÁČEK a Městská knihovna v Praze) a zaměřily se na zvyšování informovanosti, orientaci v novém prostředí a upevňování vztahů s majoritou. V rámci díličích podprojektů byli podpořeni dospělí i děti v konverzaci v českém jazyce. Do projektu se zapojilo 19 841 osob.

Městská část Praha 4 - Libuš – Žijeme společně | 4 398 144,00 Kč

Ve spolupráci neziskových organizací POCTA a INFO-DRÁČEK bylo realizováno 8 turnusů příměstských táborů pro 200 účastníků (s tlumočením do vietnamštiny). Kurzy českého jazyka pro 140 účastníků (na jednotlivých kurzech 15–20 účastníků) se realizovaly ve spolupráci s pedagogy z místních mateřských a základních škol a neziskovou organizací INFO-DRÁČEK. Multikulturní veřejné akce na podporu komunitního života (Osłavy TET, Masopust, Jarní slavnosti, Jablkobraní, Drakiáda, Advent, Mikuláš, Vánoční trhy, Veselé stáří) přilákaly odhadem 7 000 účastníků.

Městská část Praha 4 – Modřany – Integrace cizinců MČ Praha 12 – rok 2025 | 2 639 171,25 Kč

Projekt sestával ze šesti díličích podprojektů realizovaných školami zřizovanými městskou částí a zahrnoval kurzy českého jazyka, doučování jazyka, workshopy (matematická gramotnost, logika), příměstské tábory, volnočasové aktivity a tematická setkávání s rodiči. Klub SPEKTRUM navštěvovalo 26 žáků (z toho 21 s odlišným mateřským jazykem); příměstského tábora se zúčastnilo 16 dětí.

Městská část Praha 5 – Integrace cizinců 2025 | 1 220 275,00 Kč

Největší zájem byl tradičně o doučování českého jazyka pro děti v mateřských a základních školách; vzrostl také zájem seniorů o společenské akce a poznávání cizích kultur. Projekt podpořil 139 dospělých (z toho 36 cizinců) a 470 dětí (z toho 311 dětí cizinců).

Městská část Praha 13 – Společná adresa – Praha 13 | 1 091 300,00 Kč

Projekt navázal na předchozí ročníky doučováním češtiny v sedmi mateřských a čtyřech základních školách, prázdninovými kurzy českého jazyka, online jazykovými kurzy pro dospělé a interkulturními konverzačními setkáními v knihovně, jazykové aktivity byly realizovány ve spolupráci s Centrem pro integraci cizinců a Integračním centrem Praha. Projekt se dále zaměřoval na terénní a komunitní práci pro ukrajinskou a ruskojazyčnou komunitu. Terénní sociální práce byla realizována prostřednictvím terénního programu Organizace pro pomoc uprchlíkům. Komunitní práci (doprovody, tlumočení, pomoc se zajišťováním služeb či vyplňováním formulářů, organizace komunitních akcí apod.) zajišťovaly dvě komunitní pracovnice s metodickou podporou prostřednictvím InBáze. Do projektu bylo zapojeno cca 1 500 osob.

Městská část Praha 6 – Výuka češtiny 100x jinak | 1 082 240,00 Kč

Projekt podpořil vzdělávání žáků s odlišným mateřským jazykem vydáním devíti dílů publikace zaměřené na výuku českého jazyka a sociokulturní realie. Do budoucna se plánuje online verze a doplňkové materiály.

Městská část Praha 6 – Čeština v písničkách | 1 082 200,00 Kč

Vytvořeny byly hudební doprovody a nahrávky písniček, básniček a rytmických cvičení pro výuku českého jazyka u žáků s odlišným mateřským jazykem. Doprovodná publikace je distribuována pedagogům v Praze i mimo ni.

Městská část Praha 7 – Podpora integrace cizinců na území MČ Praha 7 v roce 2025 | 3 634 879,93 Kč

Jedenáctý ročník projektu pokračoval v osvědčených opatřeních – výuka češtiny pro děti i dospělé, informování v radničních novinách a na sociálních sítích, podpora dětí s migračním původem ve vzdělávání. Nově byly rozšířeny volnočasové aktivity, psychologická pomoc na školách i mimo ně a participativní setkání aktivních cizinců. Zapojeno bylo více než 1 400 osob.

Městská část Praha 9 – Projekt na podporu integrace držitelů dočasné ochrany MČ Praha 9 (1. a 2. kolo) | 1 902 600,00 Kč a 318 000,00 Kč

Klíčovými aktivitami byly multikulturní festival *Barevná Devítka* s cca 8 000 návštěvníky, doučování českého jazyka v mateřských a základních školách, příměstské tábory (realizovány v menších skupinách v rozsahu 15-30 dětí) a interkulturní pomoc pro cca 100 klientů. Sportovní aktivity v září–prosinci a závěrečný sportovní den v prosinci za podpory SK Praga Vysočany se zúčastnilo 100 dětí ve věku 10–14 let.

Městská část Praha 14 – Integrace cizinců v Praze 14 v roce 2025 | 4 263 252,00 Kč

Projekt probíhal v několika klíčových oblastech. Jednalo se o terénní práce poskytující přímou podporu v rámci ukrajinské komunity na ubytovnách a u vietnamské komunity ve večerkách, malých obchodních provozovnách a nehtových studiích. Poskytováno bylo poradenství v oblasti komunikace s úřady, pracovněprávních povinností, vzdělávání dětí a přístupu ke zdravotní péči. Dalšími aktivitami byly výuka českého jazyka v menších skupinách, psychologická podpora pro ženy a seniory, letní tábory, sociokulturní orientace (daňová přiznání, pracovní právo) a komunitní akce. Zapojeny byly vyšší stovky osob.

Městská část Praha 10 – Komplexní integrační projekt MČ Praha 10 pro rok 2025 | 4 147 225,00 Kč

Projekt komplexně podpořil integraci držitelů dočasné ochrany napříč oblastmi volného času dětí, psychosociální podpory, komunitního života a jazykového vzdělávání. Realizovány byly příměstské tábory, kroužky, poradenství, psychologická podpora, jazykové kurzy a kulturní akce. Celkový přímý i nepřímý dosah činil přibližně 2 000 osob.

Městská část Praha 11 – Podpora integrace cizinců v MČ Praha 11 | 2 476 650,00 Kč

Projekt sestával z osmi podprojektů – multikulturní festival *Dialog kultur 2025* (75 osob), mimoškolní výuka češtiny pro 792 dětí, interkulturní pracovnice pro vietnamskou (100 osob) a ukrajinsko/ruskojazyčnou (200 osob) menšinu, nízkoprahová pomoc se školní přípravou v knihovně (29 osob), jazykové kurzy pro 120 dospělých, psychosociální podpora pro 7 osob a komunitní aktivizace pro 150 osob.

Statutární město Přerov – Podpora a integrace ukrajinských uprchlíků ve městě Přerově – 2025 | 118 676,00 Kč

V rámci projektu tlumočnické a aktivizační služby obsloužily 236 osob (z toho 17 dětí 0–4, 65 dětí 5–11, 24 mladistvých 12–17, 124 dospělých 18–59 a 6 seniorů 60+). Příměstského tábora se zúčastnilo 25 dětí, jazykového kurzu 15 dětí a zájmového kroužku 11 žáků.

Město Roztoky – Roztoky pro Ukrajinu 2025 (1. a 2. kolo) | 1 158 867,00 Kč a 165 262,00 Kč

Projekt podpořil 350 účastníků prostřednictvím nově zavedené skupinové psychologické pomoci, jazykového kurzu a kurzu pro zvláště zranitelné děti. Komunitní šatník provozovaný dvěma zaměstnanci (oba držitelé dočasné ochrany) a osmi dobrovolníky zaznamenal oproti předchozím rokům 50% nárůst návštěvnosti.

Město Rožnov pod Radhoštěm – Rožnovsko pomáhá a integruje 2025 | 2 792 050,00 Kč

Komplexní podpora osobám s dočasnou ochranou zahrnovala poradenství, vzdělávací aktivity, komunitní a volnočasové programy a psychologickou pomoc. Aktivity přispěly ke zlepšení orientace klientů v českém prostředí a posílily jejich soběstačnost. Obslouženo bylo přibližně 174 klientů.

Město Slavkov u Brna – Podpora integrace cizinců v lokalitě ORP Slavkov u Brna | 361 691,98 Kč

Hlavní aktivitou byla činnost interkulturní pracovnice, která poskytovala individuální poradenství, tlumočení, doprovody na úřady, do škol a zdravotnických zařízení a asistenci v oblasti pobytu, sociální podpory, bydlení, zaměstnání a zdravotní péče. Obslouženo bylo 103 registrovaných klientů, další klienti využívali služby anonymně. Významným přínosem byla registrace u lékařů, podpora při zápisech do škol a stabilizace rodinných situací.

Město Starý Plzeňec – Společnou prací k úspěšné integraci | 1 958 805,00 Kč

Otevřeny byly nové zájmové kroužky (zejména Mladý inženýr) a uskutečnil se společný výlet na Orlík v rámci letního tábora. Hernička Harmonička sloužila jako prostor pro setkávání ukrajinských maminek během programu pro děti. Dětem i dospělým bylo nabídnuto široké spektrum cíleně zvolených aktivit, které přispěly ke zlepšení jejich školních výsledků i uplatnění na trhu práce. Zapojilo se 350 osob.

Město Tachov – Koordinace, preventivní a aktivizační programy pro držitele dočasné ochrany a další skupiny cizinců v Tachově v roce 2025 | 1 789 837,00 Kč

Projekt přispěl ke stabilizaci životní situace klientů prostřednictvím koordinace sociálních služeb, intenzivní individuální práce a case managementu (420 intervencí). Poskytována byla sociální, informační a materiální pomoc, včetně podpory při řešení bydlení, zaměstnání a přístupu ke zdravotní péči. Významnou součástí byla terénní práce na ubytovnách a v lokalitách s vyšší koncentrací cizinců, doprovody a tlumočení při jednání s institucemi a doučování dětí cizinců. Projekt rovněž podpořil rozvoj komunitních aktivit. Došlo k založení Bezpečnostní platformy včetně „dobré adresy“ a pasportizace ubytoven, byl připraven vícejazyčný Welcome web.

Statutární město Teplice – Podpora integrace držitelů dočasné ochrany v roce 2025 – Teplice | 5 787 509,00 Kč

Projekt prostřednictvím čtyř partnerských organizací zajistil komplexní podporu zahrnující ubytování, humanitární pomoc, sociální a psychosociální poradenství, terénní práci, doprovody, tlumočení a vzdělávací a volnočasové aktivity. Rozsahem zasáhl více než 2 000 unikátních osob. Realizace projektu podpořila stabilizaci rodin, integraci dětí do škol a posílení sociální soudržnosti ve městě.

Obec Tři Sekery – Integrace ukrajinských cizinců na Mariánskolázeňsku 2025 | 910 985,00 Kč

Hlavními aktivitami projektu byly psychologická podpora, výuka českého jazyka, organizace příměstského tábora a rozvoj komunitních aktivit. Uskutečnil se online jazykový kurz (12 osob, v rozsahu 80 hodin výuky), příměstský tábor (12 dětí) se zaměřením na prohloubení znalostí českého jazyka a poznávání regionu. Poskytována byla psychologická pomoc prostřednictvím dvou ukrajinských psycholožek (přes 85 intervencí), certifikované zkoušky z češtiny na úrovni B2/C1 absolvovalo 9 osob. Probíhala měsíční setkání Spolku ukrajinských přátel na Mariánskolázeňsku, kterého se pravidelně účastnilo 10–20 osob včetně dětí.

Město Turnov – Jsme v tom společně | 1 118 910,00 Kč

Projekt obsahoval čtyři podprojekty: jazykové vzdělávání předškolních dětí, mládeže a dospělých; volnočasové aktivity včetně příměstských táborů (cca 30 dětí cizinců, 25 českých); podpora školní úspěšnosti s individuální přípravou na 1. třídu; komplexní rodinná podpora včetně cvičení rodičů s dětmi (pro více než 60 osob), sobotních rodinných dnů (vždy pro cca 20 osob) a pravidelných nedělních setkávání ukrajinských žen. Intervenční centrum poskytlo bezplatnou odbornou pomoc 12 rodinám.

Město Týnec nad Sázavou – Výuka českého jazyka pro dospělé cizince z Ukrajiny v Týnci nad Sázavou 2025 | 71 250,00 Kč

Výuka českého jazyka se zaměřením na gramatiku a výslovnost se uskutečnila pro 12 osob, které se vzdělávaly 1–2× týdně.

Statutární město Ústí nad Labem – Podpora integrace držitelů dočasné ochrany na území statutárního města Ústí nad Labem 2025 | 3 150 783,00 Kč

Projekt *Kulturní klub* zrealizoval 771 pravidelných akcí s účastí 5 364 osob a zapojil 255 unikátních účastníků prostřednictvím jazykových, volnočasových a vzdělávacích aktivit. Dílčí projekt *Komunikace je cesta* zajistil 1 579 úkonů interkulturních asistentek pro 536 unikátních klientů a doprovodný festival navštívilo přes 7 000 osob.

Město Valašské Meziříčí – Podpora integrace držitelů dočasné ochrany ve Valašském Meziříčí v roce 2025 | 1 706 810,00 Kč

Projekt se zaměřil zejména na děti a mládež – realizovány byly volnočasové a integrační aktivity, příměstské tábory, sportovní a taneční kempy a pravidelné pohybové a kreativní aktivity. Koordinátorky zajišťovaly tlumočení, doprovody na úřady a pomoc s vyřizováním sociálních dávek a ubytování. Podpořeno bylo přibližně 1 200 osob.

Město Veselí nad Moravou – Podpora integrace cizinců v lokalitě ORP Veselí nad Moravou | 335 091,98 Kč

Projekt realizovaný ve spolupráci s Centrem pro cizince Jihomoravského kraje zajišťoval terénní práci interkulturní pracovníce. Služeb využilo 61 registrovaných klientů a další klienti využívali služby anonymně. Projekt přispěl ke stabilizaci náročných životních situací u rodin s dětmi a k posílení spolupráce mezi městem, místními institucemi a neziskovým sektorem.

Město Vyškov – Podpora integrace cizinců v lokalitě ORP Vyškov | 461 819,89 Kč

Hlavními aktivitami projektu byla činnost interkulturní pracovníce (individuální poradenství, tlumočení, doprovody na úřady, do škol a zdravotnických zařízení), síťování s místními institucemi a realizace dvou kurzů českého jazyka pro 36 osob. Registrováno bylo celkem 133 klientů.

Statutární město Zlín – Podpora integrace držitelů dočasné ochrany v ORP Zlín III | 8 667 767,70 Kč

Projekt realizovaly tři partnerské organizace. *Centrum Inspirace* podpořilo 485 osob výukou češtiny, přímou asistencí, sociálním, právním i kariéřním poradenstvím, psychologickými službami a aktivitami pro děti (dětská herna, dětský klub, příměstské tábory). *Oblastní spolek Českého červeného kříže* poskytl 543 intervencí v terénní práci s rodinami a seniory (podpora rodin s dětmi se speciálními vzdělávacími potřebami, práce se seniory jako prevence mentálního a duševního zdraví). *HOMETOWN association* realizoval pravidelné klubové aktivity, jazykovou výuku češtiny, právní a psychosociální poradenství a tlumočení (do přímých aktivit bylo zapojeno orientačně 450 klientů, uskutečnilo se více než 90 klubových aktivit, 28 odborných seminářů, série workshopů, Job Club pro teenagery, 7 komunitních a městských akcí a přibližně 200 individuálních konzultací.

Město Znojmo – Tlumočnice a koordinátorka poskytování informací a pomoci držitelům dočasné ochrany v ORP Znojmo | 383 000,00 Kč

Hlavní činností v rámci projektu bylo poradenství v oblasti bydlení, práv a povinností, jednání s úřady, zaměstnaností, zdravotnictvím a vzděláváním. V rámci projektu bylo obslouženo téměř 1 200 klientů, dalších 450 mimo projekt.

Město Žatec – Barevný Žatec 2025 | 475 000,00 Kč

V rámci projektu se uskutečnila multikulturní akce *Barevný Žatec*, která nabídla kulturní program, prezentační stánky a ochutnávky národních jídel. Přilákala stovky návštěvníků a přispěla k posílení vztahů mezi komunitami.

2.1.4. Podpora projektů nestátních neziskových organizací

Nestátní neziskové organizace patří vedle Center na podporu integrace cizinců a místních samospráv k zásadním aktérům integrace na lokální i celostátní úrovni. V rámci své činnosti zajišťují mimo jiné přímou asistenci cizincům na pobytových pracovištích MV, metodicky dozorují adaptačně-integrační kurzy, poskytují sociální a právní poradenství či provozují asistenční tlumočnické linky v mongolském, vietnamském a ukrajinském jazyce.

V roce 2025 realizovalo MV dotační titul Integrace cizinců 2025 zaměřený na podporu integrace cizinců ze třetích zemí nestátními neziskovými organizacemi a veřejnými výzkumnými institucemi. Jeho prostřednictvím bylo možné žádat o dotaci na projekty v těchto oblastech: přímá asistence cizincům na odděleních pobytu cizinců MV a výzkum postavení žen-migrantek ve společnosti nebo/a výzkum v oblasti integrace cizinců, sledování a tvorba indikátorů integrace. Prostřednictvím tohoto dotačního titulu MV v roce 2025 podpořilo celkem 12 projektů částkou 33 866 810,00 Kč.

Podpořené projekty lze tematicky rozdělit do tří hlavních okruhů. Stěžejní část dotačního titulu tvořila asistence cizincům na pobytových pracovištích MV, kterou ve většině krajů zajišťovaly charitní a další nestátní organizace – Arcidiecézní charita Olomouc (pro pracoviště ve Zlíně), Arcidiecézní charita Praha, Diecézní charita Brno, České Budějovice a Plzeň, Diecézní katolická charita Hradec Králové, Centrum pro integraci cizinců (Středočeský kraj), Dobrovolnické centrum Kladno, MOST pro a Poradna pro integraci (Ústecký kraj). Aktivity zahrnovaly pomoc s vyplňováním formulářů a podání, asistenci u přepážek, tlumočení, sociální a právní poradenství, doprovody a navazující terénní práci v lokalitách s vyšší koncentrací cizinců. Druhým okruhem byly navazující integrační služby – sociální a právní poradenství, jazykové kurzy, komunitní akce a streetwork. Třetí okruh tvořil výzkum a tvorba indikátorů integrace zajišťovaný Výzkumným ústavem práce a sociálních věcí (VÚPSV).

Přehled projektů nestátních neziskových organizací v roce 2025 a výše dotace

Arcidiecézní charita Olomouc – Asistence na OAMP Zlín a integrační podpora cizinců | 4 713 106,00 Kč

Projekt zajišťoval asistenci na pracovišti OAMP Zlín, poradenskou, informační a integrační činnost, tlumočení a provoz integrační telefonické linky pro státní příslušníky třetích zemí včetně osob s dočasnou a mezinárodní ochranou. Aktivity reagovaly především na pobytovou problematiku, orientaci v institucích a socioekonomickou integraci. Celkem bylo obsluženo a projektem přímo dotčeno 27 253 osob cílové skupiny.

Arcidiecézní charita Praha – Asistence a poradenství cizincům v Praze | 6 724 330,00 Kč

Projekt poskytl bezplatné sociální a právní poradenství a asistenci na pracovištích pobytu cizinců MV v Praze. Sociální poradenství bylo poskytováno v úzké spolupráci s interkulturními pracovníky. Součástí projektu byl i monitoring zaměřený na eliminaci zprostředkovatelů zneužívajících zranitelnost cizinců spojenou s jazykovou bariérou a neznalostí zákona. Celkem bylo obsluženo 8 150 klientů při 10 518 intervencích – z toho asistence na pobytovém pracovišti pro 7 353 klientů (8 930 intervencí), sociální poradenství pro 755 klientů (1 441 intervencí) a právní poradenství pro 102 klientů (147 intervencí).

Centrum pro integraci cizinců – Asistence na pracovištích OAMP ve Středočeském kraji 2025 | 563 181,00 Kč

Sociální pracovnice Centra pro integraci cizinců, o.p.s. poskytovaly poradenství cizincům na pracovištích OAMP v Kladně a Kutné Hoře. Poradenství bylo vždy přizpůsobeno individuálním potřebám klientů, v indikovaných případech byla domluvena navazující podpora v poradnách centra v Praze, Kolíně, Mladé Boleslavi, Kladně, Mělníce, Kutné Hoře a Nymburce. Plánovaný počet klientů (600 ročně) byl výrazně překročen – poskytnuto bylo 1 435 intervencí, službu využilo průměrně 120 osob měsíčně (525 klientů v Kladně, 910 v Kutné Hoře).

Diecézní charita Brno – Asistenční služby na Oddělení pobytu cizinců Jihomoravský kraj XI. | 4 946 654,00 Kč

Projekt zajišťoval asistenci s vyplňováním formulářů a registrací do systému IPC, asistenci na přepážkách, základní pobytové, sociální a právní poradenství, terénní práci v lokalitách s vyšším počtem cizinců, asistenci a tlumočení při úkonech spojených s dočasnou ochranou a podporu v oblasti digitalizace. Klienti byli zároveň upozorňováni na rizika neregulérních postupů zprostředkovatelů a zaměstnavatelů. Pracováno bylo s 16 362 klienty (1 514 unikátních, 14 848 anonymních kontaktů).

Diecézní charita České Budějovice – Asistenční služby poskytované cizincům na pracovišti OAMP České Budějovice XIII. | 3 386 042,00 Kč

Projekt se zaměřil na zlepšení orientace cizinců v jejich právech a povinnostech a usnadnění jednání na pracovišti pobytu cizinců MV při zajišťování legálních pobytů. V rámci projektu došlo k 22 353 kontaktům (některým klientům bylo poradenství poskytováno opakovaně) a bylo realizováno 6 jazykových kurzů českého jazyka.

Diecézní charita Plzeň – Asistenční služby na pracovišti OAMP MV ČR v Plzni XI. | 1 922 800,00 Kč

V rámci projektu byla cizincům poskytována komplexní asistence přímo na pracovišti OAMP v Plzni při vyřizování záležitostí spojených s pobytovým oprávněním – sociální poradenství, pomoc s formuláři a dokumenty, asistence a tlumočení u přepážek a podpora uprchlíkům z Ukrajiny při prodloužení dočasné ochrany. Celkem byla poskytnuta podpora přibližně 32 800 cizincům, odborné sociální poradenství 962 klientům (a dále téměř 2 400 krátkých komunikací) a asistenční služby interkulturních pracovníků 29 450 uprchlíkům z Ukrajiny a dalším cizincům.

Diecézní katolická charita Hradec Králové – Podpora integrace cizinců | 1 973 809,00 Kč

Projekt podpořil proces adaptace a integrace cizinců v Královéhradeckém kraji prostřednictvím asistenčních služeb, sociálně-právního poradenství, tlumočení, streetworku a informační činnosti. Služeb využilo 725 osob a bylo poskytnuto celkem 831 konzultací (kontaktů a intervencí).

Dobrovolnické centrum Kladno – Integrace cizinců v regionu Kladna a okolí 2025 | 2 831 152,00 Kč

Komplexní podpora cílové skupině zahrnovala tlumočení, poradenství, doprovody, jazykové aktivity, streetworking a komunitní akce. Na OAMP bylo obslouženo 1 888 osob, pravidelně proběhlo 49 hodin tlumočení měsíčně a 143 hodin doprovodů; poradenství využilo 109 osob a jazykových aktivit se dlouhodobě účastnilo 31 klientů. V rámci terénní práce bylo navázáno přibližně 3 200 kontaktů a komunitních akcí se zúčastnilo okolo 550 osob.

MOST pro – Poradna pro cizince | 1 232 760,00 Kč

Projekt podpořil integraci cizinců prostřednictvím odborného poradenství, terénní práce, tlumočení a asistence na pracovištích OAMP. Poradna řešila pobytové a sociální otázky 923 klientů a realizovala 917 doprovodů a tlumočení k zajištění přístupu ke zdravotní péči. Na pracovišti OAMP byli dostupní tlumočníci pro 5 jazyků, vždy dvakrát týdně pro každý jazyk. Významnou cílovou skupinou se stali nově příchozí pracovníci z Filipín a zranitelní senioři z Ukrajiny.

Poradna pro integraci – Asistence cizinců ze třetích zemí na pracovištích OAMP v Ústeckém kraji | 4 497 712,00 Kč

Projekt poskytl přímou asistenci a poradenství cizincům na pracovištích OAMP v Ústí nad Labem a Chomutově. Jednalo se o pomoc s komunikací s úřady, vyřizováním pobytových oprávnění a řešením specifických životních situací. Službu využilo 2 004 klientů, pobytová pracoviště OAMP navštívilo celkem 61 225 osob, z nichž pracovníci projektu poskytli asistenci minimálně 70 %, tj. 42 856 klientům. V rámci projektu byly zajištěny 4 relokace pro 8 osob s dočasnou ochranou (z důvodů zdravotního stavu, slučování rodiny a zajištění ubytování pro dítě narozené v ČR).

Výzkumný ústav práce a sociálních věcí – Zapojení zaměstnavatelů do procesu integrace cizinců z třetích zemí v ČR | 1 075 264,00 Kč

Projekt zmapoval postoje a zkušenosti českých zaměstnavatelů ve vztahu k integraci cizinců ze třetích zemí, a to formou dotazníkového šetření mezi 81 respondenty, 15 hloubkových rozhovorů se zástupci zaměstnavatelů a odborových svazů a kulatých stolů a diseminačních seminářů (45 účastníků). Zaměstnavatelé byli osloveni prostřednictvím Hospodářské komory ČR, Svazu průmyslu a obchodu ČR a Konfederace zaměstnavatelských a podnikatelských svazů ČR. Důraz byl kladen na identifikaci „dobrých praxí“ v personální politice zaměstnavatelů vůči cizincům, které se staly součástí *Příručky pro zaměstnavatele*.

Výzkumný ústav práce a sociálních věcí – Výměna znalostí a zkušeností v oblasti integrace | 1 075 264,00 Kč

Projekt zajišťoval sběr a analytické zpracování dat z partnerských institucí státní a veřejné správy a akademické obce, aktualizaci databáze pololetních dat *Soustavy kvantitativních ukazatelů monitorujících integraci cizinců ze třetích zemí v ČR*, výpočet srovnávacích ukazatelů vůči českému obyvatelstvu a průběžný monitoring tisku k tématu cizinců z třetích zemí a uprchlíků z Ukrajiny. Hlavní výstupy byly předány OAMP v termínech dle harmonogramu a doplněny kulatým stolem s dodavateli statistických dat a zástupci OAMP MV.

2.1.5. Posílení informovanosti

Pro úspěšnou integraci cizinců je potřebné, aby měli cizinci dostatek informací. Je tak nezbytné zprostředkovávat cizincům informace týkající se náležitostí legálního pobytu, zaměstnávání či podnikání a seznamovat je se základními hodnotami a pravidly soužití v ČR. Stejně důležité je poskytovat cizincům kontakty na organizace, které jim nabízejí podporu a pomoc, a omezit tak riziko jejich závislosti na zprostředkovatelích.

Informace jsou cizincům poskytovány ve třech fázích – v zemi původu před odjezdem, po příchodu do ČR a v průběhu dlouhodobého či trvalého pobytu.

V před-migračním období jsou cizincům v zemi původu poskytovány online základní informace o podmínkách pobytu v ČR spolu s upozorněním na případná rizika spojená s nedodržováním zákonů. Tomuto účelu slouží elektronická příručka a film „Příští zastávka – ČR“. Oba materiály byly v roce 2025 aktualizovány a byl zřízen nový web <https://www.pristizastavkacr.cz> v několika jazykových mutacích.

Po příjezdu do ČR nově přichozí cizinci získávají informace o svých právech a povinnostech, místních poměrech a základních zvyklostech, právním řádu, systému institucí a úřadů i o historii a politickém uspořádání státu prostřednictvím adaptačně-integračních kurzů Vítejte v ČR, jejichž absolvování je od 1. 1. 2021 pro vybrané skupiny cizinců ze třetích zemí povinné. Kurzy jsou v Hl. m. Praze, Jihomoravském, Ústeckém a Královéhradeckém kraji realizovány NNO podpořenými dotačním titulem Adaptačně-integrační kurzy 2025, v ostatních krajích je organizují Centra na podporu integrace cizinců provozovaná Správou uprchlických zařízení MV.

Cizincům s dlouhodobým či trvalým pobytem jsou k dispozici kurzy sociokulturní orientace a na některých pobytových pracovištích MV také asistenční služby při vyřizování pobytových záležitostí. Potřebné informace lze rovněž dohledat na internetových stránkách Ministerstva vnitra; OAMP i v roce 2025 nadále poskytoval informační služby prostřednictvím Klientského centra pro poskytování informací cizincům (viz kapitola *VII.2. Poskytování informací cizincům*).

2.1.6. Účast cizinců na veřejném a politickém životě

V ČR sice regionální a místní samosprávy nezřizují poradní orgány cizinců, cizinci jsou však v řadě míst aktivními členy poradních a jiných orgánů, platforem a pracovních skupin krajů i municipalit. Tato členství jim umožňují podílet

se na tvorbě komunitních plánů a integračních strategií daných míst. Touto formou se cizinci mohou přímo zapojit do rozhodování o věcech veřejných na krajské a místní úrovni a podílet se tak na tvorbě veřejné politiky.

Cizinci se aktivně účastní také činnosti občanského sektoru – pracují v Centrech na podporu integrace cizinců, jsou členy platform (například regionální poradní platformy Hl. m. Prahy) a podílejí se na činnosti nestátních neziskových organizací, především jako pracovníci, asistenti, tlumočníci či dobrovolníci NNO nebo Center. Některé z NNO jsou přímo organizacemi cizinců žijících v ČR. Cizinci se rovněž aktivně podílejí na realizaci integračních projektů obcí. Zástupci cizinců, zejména druhé generace, participují na diskusních setkáních s představiteli samospráv a dalších institucí o situaci, problémech a vztazích na místní úrovni.

2.1.7. Projekty na podporu integrace cizinců podpořené z AMIF

Azylový, migrační a integrační fond (AMIF) představuje významný zdroj financování integrace cizinců ze třetích zemí, v jeho rámci jsou v ČR realizovány zejména projekty na podporu integračních služeb, výuky českého jazyka, uplatnění cizinců na trhu práce, podpory bydlení či výzkumu. Řídícím orgánem OP AMIF je Ministerstvo vnitra.

V rámci specifického cíle *Integrace* OP AMIF byla v roce 2025 zahájena realizace 15 projektů v celkové finanční podpoře z AMIF přesahující 331 mil. Kč (celková hodnota projektů přes 373 mil. Kč). V roce 2025 bylo zároveň ukončeno 18 projektů v celkové finanční podpoře z AMIF přesahující 272 mil. Kč (celková hodnota přes 306 mil. Kč), zaměřených především na provoz integračních center, podporu bydlení vysídlených osob z Ukrajiny a výuku českého jazyka.

Projekty zahájené v roce 2025 v rámci specifického cíle Integrace OP AMIF

Žadatel	Název projektu	Podpora z AMIF (Kč)	Celková hodnota (Kč)
Diakonie ČCE – Středisko celostátních programů a služeb	Integrace osob s dočasnou ochranou na trh práce	8 626 910,40	9 585 456,00
Poradna pro integraci, z.ú.	Výuka českého jazyka pro držitele dočasné ochrany	13 163 971,86	14 626 635,40
Poradna pro integraci, z.ú.	Podpora uplatnění na trhu práce pro držitele dočasné ochrany	7 793 003,52	8 658 892,80
Centrum pro cizince Jihomoravského kraje, z.ú.	Podpora využití kvalifikace a pracovního potenciálu osob s dočasnou ochranou v JMK	8 997 111,05	9 996 790,06
Cmi CEE z.ú.	Nový domov: Podpora bydlení vysídlených osob z Ukrajiny v ČR	37 011 556,80	41 123 952,00
Meet 2 Grow z.s.	Naděje pro lepší bydlení osob vysídlených z Ukrajiny ve Středočeském kraji	20 093 572,80	22 326 192,00
Tatry, z.s.	Nový domov v Libereckém kraji s Krajanou	14 976 576,00	16 640 640,00
Romodrom, o.p.s.	Nový začátek: Cesta k udržitelnému bydlení	8 264 851,20	9 183 168,00
Integrační centrum Praha o.p.s.	Integrační centrum Praha XI.	98 986 383,99	109 984 871,10
Poradna pro integraci, z.ú.	Centrum na podporu integrace cizinců v Ústeckém kraji	30 599 943,66	33 999 937,40
Centrum pro cizince Jihomoravského kraje, z.ú.	Provoz Centra pro cizince Jihomoravského kraje 2025–2027	41 399 834,10	45 999 815,67
Diecézní katolická charita Hradec Králové	Integrační centrum pro cizince	26 999 996,95	29 999 996,61
Organizace pro pomoc uprchlíkům, z.s.	Domov v nové zemi IV	3 371 737,11	4 495 649,48
Výzkumný ústav práce a sociálních věcí, v.v.i.	VEIC II – Výzkum a evaluace integrace cizinců z třetích zemí	5 998 356,00	7 997 808,00
Konsorciium nevládních organizací pracujících s migranty v ČR, z.s.	Výzkum k podpoře strategického rozvoje integrační politiky v ČR	5 993 150,10	7 990 866,80

Projekty ukončené v roce 2025 v rámci specifického cíle Integrace OP AMIF

Žadatel	Název projektu	Podpora z AMIF (Kč)	Celková hodnota (Kč)
Organizace pro pomoc uprchlíkům, z.s.	Domov v nové zemi III	2 189 504,52	2 919 339,36
Integrační centrum Praha o.p.s.	Integrační centrum Praha X.	55 795 414,81	61 994 905,34
Poradna pro integraci, z.ú.	Centrum na podporu integrace cizinců v Ústeckém kraji	18 895 113,90	20 994 571,00
Diecézní katolická charita Hradec Králové	Integrační centrum pro cizince	17 099 999,98	18 999 999,98
Centrum pro cizince Jihomoravského kraje, z.ú.	Provoz Centra pro cizince Jihomoravského kraje 2023–2025	25 193 640,35	27 992 933,72
Integrační centrum Praha o.p.s.	V Praze jsme doma: Společná cesta k integraci	3 791 011,65	5 054 682,20
Slovo 21, z.s.	Nejsme si cizí	4 496 962,50	5 995 950,00
Člověk v tísni, o.p.s.	Integrační kompas	3 445 005,00	4 593 340,00
META, o.p.s. – Podpora příležitostí ve vzdělávání	Informace na dosah – podpora adaptace rodin s dětmi v ČR	4 499 351,59	5 999 135,45
Diecézní charita Brno	Ubytování pro osoby z Ukrajiny v Kraji Vysočina	4 576 176,00	5 084 640,00
Diecézní charita České Budějovice	S Charitou jako doma	14 560 560,00	16 178 400,00
KOTEC o.p.s.	Zabydlování – Karlovarský kraj	23 296 896,00	25 885 440,00
Arcidiecézní charita Praha	Pryč z ubytovny	15 392 592,00	17 102 880,00
Spolek RAZOM pro Ukrajinu	Z ubytovny do bytu	10 358 798,40	11 509 776,00
Centrum pro cizince Jihomoravského kraje, z.ú.	Podpora bydlení pro vysídlené osoby z Ukrajiny v JMK	10 123 056,00	11 247 840,00
Spolek PORTAVITA	Podpora bydlení vysídlených osob v Moravskoslezském kraji PORTAVITA	27 734 400,00	30 816 000,00
Poradna pro integraci, z.ú.	Podpora bydlení držitelům dočasné ochrany v Ústeckém kraji	15 558 998,40	17 287 776,00
NAVIGO Praha z.s.	Výuka českého jazyka pro držitele dočasné ochrany z Ukrajiny	15 432 639,30	17 147 377,00

2.2. MINISTERSTVO PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ

MPSV plnilo v roce 2025 v oblasti integrace cizinců úkoly jemu zadané Postupem při realizaci aktualizované Koncepce integrace cizinců – Ve vzájemném respektu v roce 2025. Prioritou MPSV v oblasti integrace cizinců je zajištění a posílení ekonomické a sociální soběstačnosti cizinců na území ČR. Aspekty integrace cizinců MPSV zohledňuje při vytváření a úpravě politik ve své gesci.

2.2.1. Zvyšování informovanosti

MPSV se v roce 2025 systematicky zaměřovalo na posilování informovanosti cizinců, mladých lidí i zaměstnavatelů o právních normách, změnách v pracovněprávní oblasti a možnostech legálního a bezpečného zaměstnávání na českém trhu práce.

Osvěta v oblasti pracovního práva a digitalizace služeb

Významnou část aktivit tvořila osvěta zaměřená na pracovněprávní změny účinné od 1. 6. 2025, zejména v souvislosti s tzv. flexinovelou zákoníku práce (náležitosti pracovní smlouvy, práva a povinnosti zaměstnanců i zaměstnavatelů a rizika nelegální práce). Informace byly zpracovány do přehledných vícejazyčných textů, infografik a letáků pro online i offline využití a distribuovány mezi relevantní aktéry včetně neziskových organizací,

zaměstnavatelů a poradců v terénu. Součástí byla také podpora digitalizace veřejných služeb (videonávod k aplikaci Jenda byl doplněn o anglické titulky a prostřednictvím sociálních sítí EURES cíleně šířen mezi cizince jako praktický nástroj pro komunikaci s Úřadem práce ČR).

Cílené kampaně a prevence nelegální práce

Prostřednictvím informačních kanálů projektu EURES MPSV vyvracelo nejčastější mýty cizinců v pracovněprávní oblasti a realizovalo dílčí kampaně zaměřené na prevenci nelegálního zaměstnávání a pracovního vykořisťování. Dlouhodobě byla posilována informovanost o službách ÚP ČR pro cizince – zejména o roli specialistů pro práci s osobami s migrační zkušeností a poradců EURES. Zvláštní důraz byl věnován vícejazyčné komunikaci a cílenému sdílení informací v uzavřených facebookových skupinách cizinců. Na tvorbě a distribuci vícejazyčných příspěvků EURES úzce spolupracoval s Generálním ředitelstvím ÚP ČR.

Prezentace dobré praxe a odborné vzdělávání

Na sociálních sítích EURES byly systematicky prezentovány příklady dobré praxe individuálního poradenství poskytovaného poradci EURES a specialisty pro práci s osobami s migrační zkušeností. Tyto příklady byly následně zpracovány do dokumentu Praktické příklady řešení reálných situací cizinců specialisty pro práci s osobami s migrační zkušeností a poradci EURES, který je sdílen se státními institucemi i neziskovými organizacemi a je dostupný na sociálních sítích EURES i webu MPSV.

MPSV ve spolupráci s ÚP ČR připravili a realizovali také sérii odborných přednášek EURES Talk určených zaměstnavatelům a odborníkům pracujícím s cizinci se zaměřením na správné přeshraniční zaměstnávání a prevenci rizik. Tyto aktivity zaznamenaly pozitivní ohlas v krajích a byly prezentovány v rámci evropských pracovních skupin EURES, kde se staly inspirací pro další členské státy.

Spolupráce s neziskovým sektorem a prevence pracovního vykořisťování

MPSV ve spolupráci s ÚP ČR dále rozvíjelo spolupráci s neziskovým sektorem (zejména s IOM, UNICEF a Konsorciem nevládních organizací pracujících s migranty) s cílem posilovat povědomí o férových pracovních podmínkách. V rámci projektu EURES+3Z Up! proběhlo několik běhů vzdělávacích akcí zaměřených na prevenci a rozpoznávání pracovního vykořisťování, realizovaných ve spolupráci s experty MV, NCOZ, SÚIP a organizace La Strada. MPSV se na základě doporučení Analýzy pracovního vykořisťování v Plzeňském kraji aktivně zapojovalo do regionálních pracovních skupin v sedmi krajích, což přispělo k posílení meziinstitucionální spolupráce a rozvoji systémových opatření v oblasti prevence pracovního vykořisťování.

Na webových stránkách MPSV jsou zároveň dostupné informační materiály zaměřené na prevenci pracovního vykořisťování, dostupné v několika jazykových verzích.

Strategický rozvoj komunikace

V roce 2025 byla aktualizována komplexní Komunikační strategie EURES, která reflektuje nové cílové skupiny, změny v pracovněprávní oblasti, posilování prevence vykořisťování a rostoucí význam digitálních a vícejazyčných kanálů. Strategie slouží jako rámec pro systematickou a dlouhodobou komunikaci v oblasti zahraniční zaměstnanosti. Současně byly připraveny scénáře animovaných videospotů, které budou realizovány v roce 2026 formou veřejné zakázky. Intenzivně byly využívány animované videomanuály a hrané videospoty vytvořené formou veřejné zakázky v roce 2024.

Portál Práce cizinců v ČR

Výzkumný ústav práce a sociálních věcí zajišťuje provoz portálu Práce cizinců v ČR, který formou otázek a odpovědí poskytuje srozumitelné informace o podmínkách legální práce a pobytu na území ČR, o výhodách legálního zaměstnání, rizicích a důsledcích nelegální práce a o právech cizinců v oblasti zdravotní péče a sociálního zabezpečení.

Úřad práce ČR

Pracovníci poboček ÚP ČR úzce spolupracují se zaměstnavateli v jednotlivých regionech. Pro zaměstnavatele úřady práce pořádají informační semináře o možnostech zaměstnávání cizinců a zákonných povinnostech zaměstnavatelů, schůzky pro poskytování informací a řešení specifických případů. Poradenství poskytují rovněž přímo cizincům a institucím, které s cizinci pracují.

Obecné informace k zahraniční zaměstnanosti jsou k dispozici na webu www.uradprace.cz. V rámci podpory proklientského přístupu jsou na webu a sociálních sítích (Facebook, Instagram, YouTube) k dispozici návodné videospoty v češtině, angličtině a němčině. Na webových stránkách Úřadu práce ČR je rovněž k dispozici sekce zaměřená na pomoc občanům Ukrajiny a jejich zaměstnavatelům v české i ukrajinské jazykové verzi.

V roce 2025 došlo v agendě zahraniční zaměstnanosti k částečné digitalizaci procesů – zejména v oblasti plnění informační povinnosti zaměstnavatelů vůči Úřadu práce ČR při zaměstnávání cizinců. V procesu bude pokračováno i v dalších letech s cílem usnadnit zaměstnavatelům komunikaci s Úřadem práce ČR a plnění jejich legislativních povinností.

Státní úřad inspekce práce

Státní úřad inspekce práce (SÚIP) a oblastní inspektoráty práce (OIP) v souladu se zákonem č. 251/2005 Sb., o inspekci práce poskytují zaměstnancům i zaměstnavatelům bezúplatné základní poradenství a informační servis vztahující se k jejich kontrolním kompetencím (zejména k problematice zaměstnanosti, pracovněprávních vztahů a bezpečnosti práce). Poradenství je veřejnosti poskytováno primárně osobní formou na pracovištích SÚIP nebo OIP, případně prostřednictvím elektronické a telefonické komunikace. V roce 2025 bylo poskytnuto pracovněprávní poradenství ve více než 11 000 případech a prostřednictvím bezplatné telefonní linky více než 7 000 poradenství.

Na webových stránkách SÚIP (<https://www.suip.cz>) jsou k dispozici informace o pracovněprávních vztazích, zaměstnanosti a bezpečnosti práce. Pravidelně jsou publikovány aktuální údaje z kontrolní činnosti inspekce i zprávy reflektující mimořádné události, k dispozici jsou rovněž informační letáky (včetně anglické verze). Kromě anglické verze stránek jsou k dispozici také mutace v ukrajinštině, polštině, němčině, francouzštině, bulharštině a rumunštině. Tyto jazykové verze poskytují základní informace o orgánech inspekce práce, jejich kontrolních pravomocích a obsahují překlady vybraných informačních letáků.

K již existujícímu registračnímu portálu vyslání zahraničních pracovníků (<https://www.mpsv.cz/app/suip-vysilani-zamestnancu>), prostřednictvím kterého plní zahraniční zaměstnavatelé oznamovací povinnost v souvislosti s vysláním svých zaměstnanců v rámci nadnárodního poskytování služeb zaměstnavatelem usazeným v jiném členském státu EU do ČR, začal SÚIP od 22. 8. 2025 provozovat také portál inspekce práce (<https://www.mpsv.cz/app/suip-portal>). Tento portál umožňuje bez návštěvy inspektorátu podat podnět ke kontrole, žádost o poradenství i žádost o potvrzení o neuložení sankce; od 1. 1. 2026 i ohlášení pracovního úrazu a zaslání záznamu o něm. Portál umožňuje přepnutí do anglické jazykové mutace, čímž lépe zpřístupňuje podání ke kontrole a poradenství cizincům, a obsahuje sekci s nejčastěji kladenými otázkami a uživatelskou příručku.

2.2.2. Nástroje aktivní politiky zaměstnanosti

Projekt EURES+3Z Up!

Doba realizace: 1. 1. 2023 – 30. 6. 2027

Dopad: celá ČR

Celkové způsobilé výdaje: 295 mil. Kč

Od začátku roku 2023 realizuje MPSV spolu s Úřadem práce ČR čtyřletý projekt EURES+3Z Up!, financovaný z OPZ+ (specifický cíl 1.4, výzva č. 2 Rozvoj institucí a služeb trhu práce). Projekt reaguje na dlouhodobě identifikovaný nedostatek kapacit veřejných služeb zaměstnanosti při práci s osobami s migrační zkušeností a zaměřuje se na modernizaci a rozšíření služeb zaměstnanosti poskytovaných cizincům – občanům EU/EHP, Švýcarska i třetích zemí – se zvláštním důrazem na osoby s dočasnou ochranou.

Hlavním cílem projektu je zlepšit kvalitu a efektivitu poskytovaných služeb prostřednictvím individualizace, digitalizace a odborného rozvoje pracovníků ÚP ČR a MPSV, podpořit integraci cizinců na trh práce, posílit jejich ekonomickou soběstačnost a přispět k rovnováze mezi nabídkou a poptávkou na trhu práce i ke konkurenceschopnosti české ekonomiky.

Klíčové aktivity projektu zahrnují rozvoj individualizovaných služeb zaměstnanosti, posílení odborných kompetencí zaměstnanců, podporu digitalizace, tvorbu efektivní komunikační strategie a rozvoj přeshraniční spolupráce. Rozvoj individualizovaných služeb zaměstnanosti systematicky zpřístupňuje a přizpůsobuje služby potřebám klientů s migrační zkušeností – zaměřuje se na individualizaci poradenských postupů, zapojení prvků case managementu, zavedení komunitního tlumočení do portfolia služeb ÚP ČR a posilování provázanosti služeb zaměstnanosti s dalšími aktéry integrace na regionální úrovni. Primární cílovou skupinou jsou zaměstnanci MPSV a ÚP ČR, především ti, kteří se věnují problematice zahraniční zaměstnanosti a práci s cizinci.

Stěžejní inovací projektu je nová odborná pozice specialista pro práci s osobami s migrační zkušeností (Specialista 3Z) na pobočkách ÚP ČR. Specialisté působí ve všech krajích ČR v rámci krajských realizačních týmů společně s EURES poradci. Poskytují cizincům komplexní a individualizovanou podporu při vstupu a uplatnění na trhu práce – informace a asistenci při hledání zaměstnání, kariérové poradenství, zprostředkování rekvalifikačních kurzů a dalšího vzdělávání včetně kurzů češtiny, podporu při řešení obtížných životních a pracovních situací a v případě potřeby bezplatné tlumočení. Nejčastěji se na realizační tým obracejí občané Ukrajiny.

Rok 2025 představoval pro pozici Specialisty 3Z období stabilizace a etablování v rámci standardních služeb zaměstnanosti. Specialisté se stali přirozenou součástí poradenských týmů ÚP ČR a jejich role byla lépe ukotvena směrem k liniovému řízení i k dalším projektům a agendám ÚP ČR. Důraz byl v rámci jejich práce kladen na individualizované poradenství a systematickou práci s klientem prostřednictvím case managementu, aktivní síťování a prohlubování komunikačních kanálů se vzdělávacími institucemi, NNO, integračními centry, zaměstnavateli a dalšími veřejnými institucemi. Ve spolupráci s MŠMT byla v roce 2025 věnována zvýšená pozornost zejména rozvoji výuky českého jazyka na vyšších jazykových úrovních, které jsou klíčové pro dlouhodobé uplatnění na trhu práce a prevenci pracovní dequalifikace.

Součástí projektu je rovněž správa a rozvoj mnohojazyčné mobilní aplikace Smart Migration (včetně ukrajinské verze), jejíž hlavní funkcí je zvýšení dostupnosti služeb zaměstnanosti a podpora integrace cizinců. Projekt je aktivní také v osvětových činnostech na sociálních sítích – zveřejňuje videospoty a videomanuály zaměřené na životní a pracovní podmínky v ČR, agenturní zaměstnávání nebo ochranu před vykořisťováním. Realizační tým průběžně aktualizuje informace o zahraniční zaměstnanosti na www.mpsv.cz, www.uradprace.cz a www.cizinci.cz, a to i v anglické, ruské a ukrajinské jazykové verzi.

Projekt Integrace na trh práce a podpora cizinců v ČR

Doba realizace: 1. 10. 2024 – 31. 5. 2028

Dopad: celá ČR

Celkové výdaje: 460 mil. Kč

Projekt aktivně podporuje cizince v ČR při začleňování na pracovní trh a postupném zapojení do české společnosti. Zaměřuje se na odstraňování bariér prostřednictvím jazykového vzdělávání a dalších služeb Úřadu práce ČR.

V roce 2025 byly pro účastníky k dispozici poradenství, rekvalifikace, český jazyk pro cizince (okrajově i profesní rekvalifikace) a zprostředkování zaměstnání prostřednictvím nástrojů a opatření aktivní politiky zaměstnanosti. Jedním z pilířů bylo také informování cizinců o činnostech ÚP ČR. Silná informační kampaň – zejména na síti Telegram – vedla k velkému zájmu cílové skupiny a k naplnění indikátorů projektu vázaných na rekvalifikace.

Obecné cíle projektu zahrnují zvýšení zaměstnatelnosti cílových skupin prostřednictvím:

- informační kampaně a poradenství zejména pro zájemce o zaměstnání a osoby neaktivní,
- odstraňování bariér v uplatnění na českém trhu práce – možnost využití služeb tlumočnicka a následná jazyková podpora, poskytování rekvalifikačních jazykových kurzů, příspěvek na zpracování administrativních podkladů pro nostrifikační zkoušky,
- podpory související se zprostředkováním zaměstnání a dalších doprovodných opatření.

Hlavním přínosem projektu je individuální a komplexní přístup ke znevýhodněným skupinám na trhu práce prostřednictvím nástrojů a opatření aktivní politiky zaměstnanosti a integrace cizinců na český trh práce.

2.2.3. Vzdělávání odborníků pracujících s cizinci

Pracovníci MPSV, ÚP ČR, SÚIP a pracovníci v sociálních službách se průběžně vzdělávají ke zdokonalení svých odborných znalostí a dovedností.

K hlavním vzdělávacím aktivitám SÚIP a OIP v roce 2025 patřila čtvrtletní online setkání metodiků SÚIP s inspektory specializovanými na zahraniční zaměstnanost a zastřené zprostředkování zaměstnání, dva navazující semináře k zastřenému zprostředkování a zaměstnávání zahraničních pracovníků (s účastí MPSV a OAMP MV), účast zástupců OIP na regionálních platformách Center na podporu integrace cizinců v jednotlivých krajích, školení „Posílení interkulturních kompetencí inspektorů SÚIP a OIP“ zajištěné organizací Slovo 21, účast na semináři Policie ČR k pracovnímu vykořisťování a webinář k zákoníku práce. Inspektorům je k dispozici informační materiál vytvořený Evropským orgánem pro pracovní záležitosti (ELA) pro odhalování pracovního vykořisťování. Vybraní metodici-inspektoři SÚIP se zúčastnili také mezinárodních vzdělávacích akcí a školení školitelů.

V roce 2025 vydalo MPSV Metodickou informaci k zajištění ochrany nezletilým dětem bez doprovodu přicházejícím z Ukrajiny, jejímž cílem bylo sjednocení postupu orgánů sociálně-právní ochrany dětí (OSPOD) v rámci všech krajů a zajištění odpovídající ochrany práv nezletilých bez doprovodu přicházejících z Ukrajiny. Na metodiku navázala školení pracovníků OSPOD, která MPSV realizovalo ve spolupráci s KVOP, La Stradou, UNHCR a MV. Školení se zaměřovalo na identifikaci rizik po příjezdu a následně zajištění systematické podpory a péče během pobytu těchto dětí na území ČR. Jejich cílem bylo zvýšit povědomí a znalosti pracovníků OSPOD o ochraně nezletilých bez doprovodu se zaměřením mimo jiné také na identifikaci možných obětí vykořisťování a obchodování s lidmi mezi nezletilými bez doprovodu. V prosinci 2025 byla realizována školení pro pracovníky OSPOD z Moravskoslezského kraje, Prahy a Středočeského kraje. V roce 2026 budou navazovat školení v dalších krajích.

Kromě výše uvedených školení si pracovníci OSPOD musí každoročně zvyšovat kvalifikaci v rámci povinného průběžného vzdělávání, které jim ukládají standardy kvality SPOD, jimiž jsou pracovníci OSPOD povinni se řídit. Průběžné vzdělávání zaměstnanců OSPOD je zajišťováno formou účasti na vzdělávacích kurzech akreditovaných MPSV. Vzdělávání zaměstnanců OSPOD vychází z individuálních plánů dalšího vzdělávání a je zaměřeno na rozšíření odborné kvalifikace, dle agendy, kterou vykonávají. V případě zaměstnanců, kteří mají ve své agendě děti – cizince, jsou tedy v rámci povinného vzdělávání relevantní vzdělávací kurzy s touto tematikou.

2.2.4. Síťování a spolupráce s klíčovými aktéry integrace cizinců

Pracovníci MPSV a ÚP ČR se v roce 2025 setkávali na společných schůzkách s ostatními zainteresovanými úřady a institucemi – s resorty, NNO, magistráty, městskými úřady, obcemi, komunitními centry a Centry na podporu integrace cizinců – zejména za účelem výměny zkušeností v rámci regionálních platform. Odborníci z MPSV a ÚP ČR spolupracovali také se školami a vzdělávacími institucemi (zejména v souvislosti s výukou českého jazyka) a vzájemně si vyměňovali informace se SÚIP, cizineckou policií a OAMP MV, a to především za účelem zefektivnění kontrol zaměstnávání cizích státních příslušníků a odhalování nelegálního zaměstnávání a porušování pracovních podmínek.

MPSV se v roce 2025 pravidelně účastnilo jednání a pracovních skupin ke koordinaci adaptace a integrace uprchlíků z Ukrajiny při Úřadu vlády ČR, případně i krajských koordinačních skupin. Pravidelně se setkávalo s ÚMPOD při řešení specifických témat sociálně-právní ochrany dětí-cizinců, zejména ve vztahu k potenciálně ohroženým dětem z Ukrajiny přicházejícím bez doprovodu nebo v doprovodu jiných osob než zákonných zástupců, a k umístění dětí-cizinců do náhradní rodinné péče. MPSV se rovněž účastní meziresortních setkání k dětem bez doprovodu organizovaných Kanceláří veřejného ochránce práv a svolává pravidelná metodická setkání se zástupci krajských úřadů, na nichž se podle potřeby řeší i situace dětí-uprchlíků z Ukrajiny, nezletilých bez doprovodu a dalších skupin ohrožených dětí.

2.2.5. Projekty na podporu integrace cizinců podpořené z ESF

MPSV poskytuje dotace na podporu integrace cizinců a dalších cílových skupin (mezi něž patří imigranti a azylanti) ze státního rozpočtu na sociální služby nebo z Evropského sociálního fondu prostřednictvím Operačního programu Zaměstnanost plus (OPZ+), který MPSV spravuje. V roce 2025 byly v realizaci nebo ukončeny projekty z následujících výzev.

V roce 2025 MPSV prostřednictvím OPZ+ podporovalo či ukončilo realizaci přibližně 105 projektů se zaměřením na integraci cizinců nebo na cílovou skupinu migrantů a azylantů, a to v rámci tří klíčových tematických oblastí: sociální začleňování a komunitní podpora osob z Ukrajiny, bydlení a integrace na trh práce.

Výzva č. 03_22_043 – Podpora sociálního začleňování cílových skupin (1)

Cílem výzvy byla podpora sociálního začleňování specifických cílových skupin spadajících pod osoby ohrožené sociálním vyloučením nebo osoby sociálně vyloučené; jednou z podpořených cílových skupin byli „migranti a azylanti“. Cílová skupina zahrnovala žadatele o azyl, uznané azylanty a cizince s uděleným vízem k pobytu nad 90 dnů či s dlouhodobým nebo trvalým pobytem v ČR.

V roce 2025 byly v realizaci 3 projekty v celkovém objemu přibližně 25,3 mil. Kč zaměřené na komplexní podporu osob s migrační minulostí (poradenství, jazykové vzdělávání, terénní práce a komunitní aktivity) v Praze, Středočeském, Plzeňském, Ústeckém, Jihomoravském a Moravskoslezském kraji a na specifickou podporu vietnamských a sociálně vyloučených rodin.

Aktivity resortů k integraci cizinců

Realizátor	Projekt	Trvání	Náklady celkem (Kč)
Organizace pro pomoc uprchlíkům, z.s.	Integrační aktivity pro cizince	1. 1. 2024 – 31. 12. 2026	8 605 312,50
R-Mosty, z.s.	Husitská pomáhá	1. 11. 2023 – 31. 10. 2026	8 745 725,00
South East Asia – liaison, z.s.	Vietnamské centrum pro zdravou rodinu	1. 9. 2023 – 31. 8. 2026	7 975 850,00

Výzva č. 03_22_101 – Podpora sociálního bydlení zejména osob z Ukrajiny

Cílem výzvy bylo zajistit podporu sociálního začleňování osob v bytové nouzi nebo bytovou nouzí ohrožených, spočívající v přímé podpoře zabydlování do bytů, podpoře sociální práce a integrovaného řešení bytové nouze včetně systémového ukotvení.

V roce 2025 bylo v realizaci 8 projektů v celkovém objemu přibližně 111,7 mil. Kč zaměřených na zabydlování ukrajinských rodin a žen bez domova, podporu konceptu Housing First a provoz nájemních agentur v Krnově, Litoměřicích, Mostě, Ústí nad Labem, Liberci a Jihomoravském kraji.

Realizátor	Projekt	Trvání	Náklady celkem (Kč)
Město Krnov	Sociální začleňování osob v bytové nouzi na území města Krnova	1. 4. 2023 – 31. 3. 2026	16 631 720,00
NADĚJE	Bydlení pro ukrajinské rodiny a ženy bez domova – NADĚJE Litoměřice	1. 5. 2023 – 30. 4. 2026	19 663 345,80
Romodrom o.p.s.	Housing first pro uprchlíky z Ukrajiny	1. 7. 2023 – 30. 6. 2026	11 217 220,00
R-Mosty, z.s.	Férové bydlení	1. 6. 2023 – 31. 5. 2026	10 325 428,40
Organizace pro pomoc uprchlíkům, z.s.	Podpora uprchlíků v oblasti bydlení v Jihomoravském kraji	1. 9. 2023 – 30. 6. 2026	9 501 282,00
Dobrovolnické centrum, z.s.	Bydlím v Ústí nad Labem	1. 7. 2023 – 30. 6. 2026	13 151 093,20
Sociální bydlení Sever, z.s.	Sociální bydlení v Mostě a Ústí nad Labem	1. 8. 2023 – 31. 1. 2026	21 435 120,00
Statutární město Liberec	Liberecká nájemní agentura	1. 9. 2023 – 30. 6. 2026	9 736 300,00

Výzva č. 03_22_099 – Služby na podporu sociálního začleňování osob z Ukrajiny

Cílem výzvy byla podpora sociálního začleňování osob z Ukrajiny. Jedná se o podporu zranitelných osob a skupin osob z odlišného sociokulturního prostředí, které vstoupily na území ČR v souvislosti s bezpečnostní situací na Ukrajině.

V roce 2025 byla ukončena realizace 29 projektů v celkovém objemu 186,4 mil. Kč a v realizaci zůstal již jen 1 projekt za 1,6 mil. Kč. Podpořené aktivity pokrývaly širokou škálu integračních služeb – tlumočnické a překladatelské služby, interkulturní práci, kurzy českého jazyka, komunitní aktivity a sociokulturní orientaci, doprovody na úřady, sociální, právní a finanční poradenství, psychologickou a psychoterapeutickou podporu, podporu orientace na trhu práce, podporu přístupu k bydlení, potravinovou a materiální pomoc, volnočasové aktivity pro děti a hlídání/dětský klub. Projekty pokryly celé území ČR od velkých měst (Praha, Brno, Plzeň, Liberec, České Budějovice, Jihlava) až po menší obce v Olomouckém, Pardubickém, Libereckém, Jihočeském, Středočeském, Karlovarském, Moravskoslezském a Ústeckém kraji.

Projekt	Žadatel	Náklady (Kč)	Místo realizace
Ukrajinské centrum Brno – dostupná podpora pro osoby prchající před válkou	Ukrajinská iniciativa jižní Moravy z.s.	8 042 160,00	Brno
Charita Hvězda pomáhá ukrajinským rodinám	CHARITA HVĚZDA z.s.	1 827 493,92	Horoměřice
HNÍZDO – začleňování mladistvých z Ukrajiny v Praze	Armáda spásy v ČR, z. s.	9 982 560,00	Praha
Sociální začleňování držitelů dočasné ochrany z Ukrajiny	RATOLEST BRNO, z.s.	4 452 000,00	Brno, Hustopeče, Kuřim, Židlochovice, Pohofelice
Podpora lidem z Ukrajiny na Jesenicku	Darmoděj z.ú.	9 867 900,00	Jeseník
Routa – žijeme v ČR	Rodinné centrum ROUTA, z.s.	4 486 588,40	Čelákovice
Komplexní podpora ukrajinských uprchlíků na Prostějovsku	Žebřík, z.s.	5 685 120,00	Prostějov
Podpora ukrajinských uprchlíků v Žamberku	Cesta pro rodinu, z.ú.	1 638 339,64	Žamberk
F POINT Plus	F POINT z.s.	7 595 212,80	Jihlava
Poskytování informací a asistence uprchlíkům z Ukrajiny	Romodrom o.p.s.	9 845 539,20	celá ČR (14 lokalit)
Komunitní a Asistenční centrum pro uprchlíky z Ukrajiny Plzeň	Diecézní charita Plzeň	9 999 920,00	Plzeň
Podpora a pomoc lidem z Ukrajiny v Bohumíně, Havířově a Karvině	Armáda spásy v ČR, z. s.	9 386 630,40	Bohumín, Havířov, Karviná
Integrační a komunitní centrum Svít	Diecézní charita Litoměřice	7 650 720,00	Litoměřice
Začátek v cizí zemi	Regionální klub podnikatelek a manažerek, z.s.	1 805 860,00	Jihočeský kraj
Integrační služby Střediska pomoci	Charita Písek	4 807 824,00	Písek, Milevsko
Interkulturní podpora pro osoby z Ukrajiny	Teen Challenge International ČR	3 860 808,00	Brno
Prostor pro adaptaci	Prostor plus o.p.s.	7 112 618,24	Kutná Hora, Kolín
Společně silné – Vesna jako kotva integrace	Ženský vzdělávací ústav Brno, z.ú.	6 406 344,00	Brno
Sociální služby pro lidi na spektru autismu v Praze	Za sklem o.s.	9 372 837,60	Praha
Ukrajinci mezi námi	Charita Zábřeh	2 230 200,00	Loštice, Zábřeh, Mohelnice, Svojanov, Doubravice
Pomoc uprchlíkům z Ukrajiny	LEADER ACADEMY o.p.s.	5 871 600,00	Kadaň, Podbořany, Žatec
InBáze pro Ukrajinu	InBáze, z. s.	8 750 319,76	Praha
Pomáháme společně – ORP Chrudim	Amalthea z.s.	8 985 925,20	Chrudim
Integrace osob z Ukrajiny v mikroregionu LBC – JBC	EDUCA QUALITY, z.s.	7 972 070,40	Liberec, Jablonec n. N.
Pomoc osobám z Ukrajiny při začleňování	Spolek Krumlovské maminky	7 559 479,20	Český Krumlov a okolí
Komplexní podpora uprchlíků a jejich rodin v TULIPANu	Sdružení TULIPAN, z.s.	3 624 056,80	Liberec, Jablonec n. N.
Na odnomy korabli	MAS Frýdlantsko, z.s.	5 603 808,00	Frýdlantsko
Společně to zvládneme	Meridiem o.p.s.	6 860 504,00	Říčany
KOLEJE – začleňování lidí z Ukrajiny v Praze	Armáda spásy v ČR, z. s.	4 389 840,00	Praha
Charita integruje ukrajinské uprchlíky na jihu Čech	Diecézní charita České Budějovice	9 945 630,80	České Budějovice

Výzva č. 03_23_054 – Služby na podporu sociálního začleňování osob z Ukrajiny (2)

Cílem výzvy byla podpora sociálního začleňování osob z Ukrajiny na území těch obcí, kde potřeba řešení sociální situace válečných uprchlíků nebyla dostatečně řešena – zejména na územích s vysokou koncentrací osob s přiděleným nouzovým ubytováním.

V roce 2025 byla ukončena realizace 45 projektů v celkovém objemu 168,4 mil. Kč. Podpořené aktivity zahrnovaly sociální služby (zejména odborné sociální poradenství, terénní programy a nízkoprahová zařízení pro děti a mládež), interkulturní práci a komunitní tlumočení, terapeutickou a poradenskou podporu včetně krizové intervence, podporu orientace na trhu práce, integrace v oblasti bydlení, jazykové kurzy, sociokulturní orientaci, podporu vzdělávání dětí a mladistvých, doprovody na instituce a úřady, právní a finanční poradenství a koordinaci aktivit na lokální úrovni.

Aktivity resortů k integraci cizinců

Projekt	Žadatel	Náklady (Kč)	Místo realizace
UA Pixla – nízkoprahové sociální služby pro ukrajinské děti a mládež	Ponton, z.s.	3 711 309,84	Plzeň
Jsmo připraveni Vám pomoci	Spolek Oberig CZ	1 766 268,00	Brno, Brno-venkov, Plzeň, Hodonín
Sociální integrace válečných uprchlíků	VIVACITAS CZ, z.s.	5 071 501,68	ORP Liberec a Jablonec n. N.
Společně to zvládneme II.	Meridiem o.p.s.	1 227 912,00	okres Praha-východ
Vesna – bezpečný přístav pro rodiny prchající před válkou	Ženský vzdělávací ústav Brno, z.ú.	7 119 840,00	Brno a okolní ORP
Interkulturní práce a komunitní tlumočení na Blanensku a Třebíčsku	Diecézní charita Brno	2 628 668,00	Třebíč, Blansko
Integrační program KOTEC	KOTEC o.p.s.	4 736 466,00	Mariánské Lázně
InBáze pro rodiny z Ukrajiny	InBáze, z. s.	3 043 309,92	Praha 5
Podpora integrace ukrajinských uprchlíků a uprchlých Romů	RomPraha, z. s.	4 847 780,00	Praha
HÁJOVNA – lokální centrum podpory a integrace osob z Ukrajiny	Spolek Hájovna, z. s.	3 591 275,80	Praha 5
Podpora sociálního začleňování osob z Ukrajiny na Třinecku	Kvalifikační a personální agentura, o.p.s.	3 005 912,00	Třinec
Podpora integrace uprchlíků z Ukrajiny	Arcidiecézní charita Praha	6 146 840,00	Praha
Projekt DUMKA: multioborová podpora duševního zdraví uprchlíků z Ukrajiny	AMIGA, z.s.	8 078 504,00	Praha
Terénní program pro ukrajinskou mládež	RATOLEST BRNO, z.s.	3 402 000,00	Brno
Integrační linka pro Ukrajince v ČR	Charita Česká republika	6 481 750,38	celá ČR
F POINT PRIM	F POINT z.s.	1 451 702,04	Jihlava
Svitlo	Junák – český skaut, Skautský institut, z.s.	6 731 928,00	Praha
Náhradní domov	Charita Most	3 675 218,40	Most
Podpora pro osoby z Ukrajiny	Organizace pro pomoc uprchlíkům, z.s.	2 187 864,00	Praha, Plzeň
Podpora sociálního začleňování osob z Ukrajiny sboru XXI. století, BJB	Sbor BJB v Praze – Církev XXI. století	3 351 045,60	Praha 13, 5, 6, Zličín
Pomoc uprchlíkům v ORP Ústí nad Labem	Člověk v tísni, o.p.s.	1 856 719,20	ORP Ústí nad Labem
Poskytování informací a asistence uprchlíkům z Ukrajiny II.	Romodrom o.p.s.	9 845 539,20	celá ČR
Podpora integrace uprchlíků z Ukrajiny v Karlových Varech	Člověk v tísni, o.p.s.	5 028 418,08	Karlovy Vary
Snazší integrace v Olomouckém kraji (SIVOK)	Člověk v tísni, o.p.s.	4 179 924,00	Olomouc
Most k integraci	Člověk v tísni, o.p.s.	2 755 851,84	Plzeň
Zvládneme to	Člověk v tísni, o.p.s.	2 755 851,84	Liberec
Práce s dětmi a rodinami migrantů z Ukrajiny – Proxima Sociale	Proxima Sociale o.p.s.	3 055 500,00	Praha 4, 9, 12, 13, 15, 16
Rozvoj služeb na podporu začleňování osob z Ukrajiny	Lumpíkov z.ú.	3 849 434,40	Frydek-Místek, Ostrava
Přátelské prostředí	Potravinová banka Praha a Středočeský kraj, z.s.	4 238 302,32	Praha 18 (Letňany)
Podpora sociálního začleňování zranitelných osob z Ukrajiny	META, o.p.s.	5 703 332,04	Mariánské Lázně
Interkulturní centrum Charita Teplice	Charita Teplice	7 970 840,64	Teplice
Než válka skončí – komunitní práce v Brně	Tripitaka, z.s.	3 412 080,00	Brno
Pomoc občanům Ukrajiny v Mostě	MOSTÁČEK.CZ z.s.	3 365 349,12	Most
Podpora lidem z Ukrajiny na Jesenicku II	Darmoděj z.ú.	1 196 160,00	Jeseník
Služby na podporu sociálního začlenění občanů Ukrajiny na Krmovsku	Lexikona, z.s.	4 977 000,00	ORP Krmov
Podpora adaptace příchozích z Ukrajiny	Česká asociace streetwork, z.s.	8 766 576,00	Praha
Multikulturní centrum pro ukrajinské uprchlíky Hodonín	Diecézní charita Brno	3 034 295,60	ORP Hodonín
Podpora sociálního začlenění/integrace osob z Ukrajiny v Praze	Komunikujeme o.p.s.	4 370 100,00	Praha 10 a 17
Charita pro Ukrajinu	Charita Moravská Třebová	2 306 278,80	ORP Svitavy a Mor. Třebová
Cytilometodějské centrum poradenství a pomoci	EUROPEAN INITIATORY INSTITUTE, z.s.	3 478 104,00	Teplice
Pomoc v nouzi	Carpe Bohemia z.s.	2 689 260,00	Praha
Česko-ukrajinské centrum Krajanka v Jablonci nad Nisou	Tatry, z.s.	3 610 042,80	Jablonec nad Nisou
Poskytování sociální služby TOSP občanům Ukrajiny	Diecézní charita Brno	1 402 262,40	ORP Židlochovice, Pohořelice, Rosice, Ivančice, Šlapanice
Podpora sociálního začlenění osob z Ukrajiny v Plzeňském kraji	Komunikujeme o.p.s.	4 370 100,00	Plzeňský kraj
U-CARE	Armáda spásy v ČR, z. s.	6 942 600,00	Praha

Projekty podpořené v rámci specifického cíle 1.1 OPZ+

V roce 2025 pokračovala realizace regionálních a národních individuálních projektů Úřadu práce ČR – 13 regionálních individuálních projektů (RIP) z výzvy č. 23 Realizace nástrojů politiky zaměstnanosti na regionální úrovni, 3 národní individuální projekty (NIP) z výzvy č. 15 Realizace nástrojů politiky zaměstnanosti na národní úrovni a 1 národní individuální projekt z výzvy č. 28 Záruky pro mladé. V těchto projektech byli podpořeni i migranti či občané EU a třetích zemí za podmínky splnění vstupních kritérií. Žádný z těchto projektů však není zaměřen výhradně na cizince jako jedinou cílovou skupinu.

Od 1. 10. 2024 je samostatně realizován projekt Integrace na trh práce a podpora cizinců v ČR za 460 mil. Kč, který cílí výhradně na cizince, migranty a azylanty (více viz kapitola 2.2.2. *Nástroje aktivní politiky zaměstnanosti*).

V rámci soutěžních výzev č. 19 Podpora osob znevýhodněných na trhu práce (1), č. 32 Integrované územní investice – zaměstnanost, č. 52 Podpora zaměstnanosti v rámci regionálních partnerství paktů zaměstnanosti a č. 56 Podpora osob znevýhodněných na trhu práce (2) bylo v roce 2025 v realizaci nebo ukončeno 16 projektů pro nestátní sektor v celkovém objemu přibližně 130,6 mil. Kč, zcela nebo částečně zaměřených na cílovou skupinu migrantů a azylantů. Projekty se zaměřovaly na integraci na trh práce prostřednictvím poradenství, motivace, aktivizace, vzdělávání a zprostředkování zaměstnání.

Žadatel	Projekt	Náklady (mil. Kč)	Trvání
Moravskoslezský pakt zaměstnanosti, z.s.	Pomoc ukrajinským uprchlíkům v Moravskoslezském kraji	6,4	1. 9. 2023 – 31. 8. 2025
JHS – CENTRE, o.p.s.	Podpora zapojení osob ukrajinské národnosti na trhu práce	4,0	1. 9. 2023 – 31. 8. 2025
Centrum pro podporu podnikání a zaměstnanosti, z.ú.	Nová kariéra pro Ukrajince	3,5	1. 6. 2023 – 31. 5. 2025
InBáze, z.s.	Nová práce	4,8	1. 5. 2023 – 30. 4. 2025
EDUCA QUALITY, z.s.	Adaptační program pro cizince	6,0	1. 5. 2023 – 30. 4. 2025
ANNO ČR	Nová cesta pomoci	3,5	1. 5. 2023 – 30. 4. 2025
Centrum lidských zdrojů Plzeňského kraje, z.ú.	Integrace cizinců v Plzeňské aglomeraci	19,6	1. 5. 2023 – 30. 4. 2026
Statutární město Brno	Adaptace na pracovní pozice v rámci dostupného zaměstnávání	15,4	1. 7. 2023 – 30. 6. 2026
Sdružení pro rozvoj Libereckého kraje z.s.	Adaptabilita s Paktem zaměstnanosti Libereckého kraje	13,9	1. 10. 2023 – 30. 9. 2025
Moravskoslezský pakt zaměstnanosti, z.s.	Podpora zaměstnanosti v rámci regionálních partnerství paktů zaměstnanosti	13,6	1. 12. 2023 – 30. 11. 2025
PRO EDUCA, z.s.	ASISTENČNÍ CENTRUM DOPOMOCI	9,6	1. 4. 2024 – 31. 3. 2026
InBáze, z.s.	Zaměstnání nebo podnikání	4,4	1. 9. 2024 – 31. 8. 2026
Human face z.s.	Pojď mezi nás	5,4	1. 9. 2024 – 31. 8. 2026
Meet 2 Grow z.s.	Stabilita, jistota a odbourávání základních bariér cizinců	8,0	1. 5. 2024 – 30. 4. 2026
Contact Line, o.p.s.	Centrum vzdělávání a práce	8,3	1. 5. 2024 – 30. 4. 2026
Centrum pro podporu podnikání a zaměstnanosti, z.ú.	Nová kariéra pro Ukrajince 2	4,2	1. 10. 2024 – 30. 9. 2026

Projekty podpořené v rámci specifického cíle 1.4 OPZ+

V rámci specifického cíle 1.4 OPZ+ se sekce zaměstnanosti MPSV ve spolupráci s ÚP ČR zaměřuje na nedostatečné kapacity služeb zaměstnanosti při práci s osobami s migrační zkušeností. Od 1. 1. 2023 je z výzvy č. 2 Rozvoj institucí a služeb trhu práce v realizaci klíčový projekt **EURES+3Z Up!** s celkovými způsobilými výdaji 295 mil. Kč, jehož partnerem s finančním příspěvkem je ÚP ČR (více viz kapitola 2.2.2. *Nástroje aktivní politiky zaměstnanosti*).

2.3. MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

MŠMT plnilo úkoly v oblasti integrace cizinců schválené usnesením vlády ČR č. 930/2024, o postupu při realizaci aktualizované Koncepce integrace cizinců – Ve vzájemném respektu v roce 2025. MŠMT je věcně příslušné za integraci cizinců prostřednictvím jejich vzdělávání. Jedním z hlavních předpokladů úspěšné integrace cizinců je znalost češtiny.

MŠMT financuje v rámci své rozpočtové kapitoly jazykovou přípravu cizinců v mateřských, základních i středních školách. Podpora aktivit zaměřených na integraci cizinců do vzdělávacího systému byla rovněž součástí zjednodušených projektů v rámci Operačního programu Jan Amos Komenský.

2.3.1. Bezplatná jazyková příprava cizinců

Systém jazykové podpory cizinců ve školách prošel v posledních letech postupným rozšiřováním. Od školního roku 2021/22 funguje v předškolním a základním vzdělávání, od školního roku 2022/23 byla v souvislosti s integrací ukrajinských uprchlíků nároková jazyková podpora cizinců dostupná také ve středních školách (od školního roku 2024/25 natrvalo ukotvena do právních předpisů). Od školního roku 2025/26 mají nárok na jazykovou přípravu v předškolním a základním vzdělávání rovněž čeští občané, kteří mají obdobné potřeby k začlenění jako cizinci.

Mateřské školy

Jazyková podpora se v předškolním vzdělávání poskytuje v rámci běžné výuky, ve školách s větším zastoupením dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka v povinném předškolním vzdělávání probíhá navíc cílená jazyková podpora v rámci skupin pro jazykovou přípravu.

Základní školy

Jazyková podpora se odehrává v základních školách určených krajským úřadem – buď na základě kritérií vyhlášky, nebo na vlastní žádost školy. Financování zajišťuje MŠMT prostřednictvím krajských úřadů. Nárok na bezplatnou jazykovou přípravu má každý nově příchozí cizinec nebo občan ČR s nedostatečnou znalostí vyučovacího jazyka, který plní povinnou školní docházku v ČR nejvýše 24 měsíců. Nárok se vztahuje i na děti z přípravných tříd, které jsou přiřazeny do skupin v základních školách za obdobných podmínek. Rozsah jazykové přípravy činí 100 – 400 hodin podle potřeby s maximální dobou poskytování 20 měsíců. Skupiny lze zřizovat samostatně pro žáky 1. a 2. stupně, pokud jsou splněny minimální počty žáků. Nenárokově se mohou jazykové přípravy účastnit i žáci s delším pobytem v ČR, pokud se zapojí do již fungující skupiny. Ve školním roce 2025/26 probíhá jazyková příprava na základních školách v celkem 1 762 skupinách a zapojeno je 11 827 žáků.

Střední školy

Nárok na jazykovou přípravu ve středních školách mají cizinci, kteří se vzdělávají na území ČR nejvýše 36 měsíců, v maximálním rozsahu 400 hodin po dobu nejdéle 30 měsíců výuky – pokrytí jazykovou přípravou tak může zasáhnout téměř celé středoškolské studium. Jazyková příprava probíhá ve středních školách určených krajským úřadem ve skupinách 5–15 žáků, přednostně mimo dobu vyučování. Pokud to není na úkor vzdělávání žáků s nárokem, mohou se jí účastnit i ostatní žáci, kteří jazykovou přípravu potřebují. Nenárokově se mohou zapojit i žáci, kteří kritérium pro nárok nesplňují (vzdělávají se v ČR již déle nebo mají české občanství), pokud se připojí k již fungující skupině. Ve školním roce 2025/26 probíhá jazyková příprava na středních školách v celkem 84 skupinách se zapojením 928 žáků.

2.3.2. Podpora pedagogických pracovníků pracujících s cizinci ve školách

MŠMT ve spolupráci s Národním pedagogickým institutem ČR (NPI ČR) i v roce 2025 pokračovalo v podpoře pedagogických pracovníků vzdělávajících cizince a prostřednictvím služeb adaptačních koordinátorů a tlumočnicků také v podpoře samotných dětí a žáků cizinců. Cílem je koordinovat aktivity týkající se začleňování cizinců a jejich vzdělávání, propojovat jednotlivé aktéry, zpřístupňovat informace k tématu vzdělávání cizinců a poskytovat tak systematickou a cílenou metodickou a vzdělávací podporu školám, školským zařízením, pedagogickým pracovníkům, dětem a žákům cizincům i jejich rodinám a zároveň zabezpečit kontinuitu a dostupnost komplexní podpory na území celé ČR.

Ve všech krajích působí krajsí koordinátoři podpory pedagogických pracovníků pracujících s dětmi a žáky cizinci (a s odlišným mateřským jazykem), kteří poskytují spolu s odbornými externími spolupracovníky informační, metodickou a odbornou pomoc. Je zajištěna organizace vzdělávacích aktivit k dané problematice a zároveň poskytována konzultační a další podpora pedagogickým pracovníkům škol a jejich dětem a žákům, a to zejména při navazování spolupráce s odborníky a partnery ze škol a dalších školských zařízení, s nestátními subjekty a neziskovými organizacemi.

NPI ČR v roce 2025 provozoval sjednocený webový portál pro pedagogickou veřejnost <https://zapojevsechny.cz/>. Podstránka odlišný mateřský jazyk je průběžně doplňována informacemi, aktualitami, odbornými materiály a články ze všech oblastí vzdělávání cizinců. Vzhledem k tomu, že podpora žáků s odlišným mateřským jazykem je součástí tématu heterogenní kolektiv, návštěvníkům je v rámci webu nabízen synergicky širší obsah. Tím dochází k oslovení dalších cílových skupin. Web obsahuje všechny důležité informace, jsou na něm zveřejňovány novinky, informace o metodické podpoře, soupisy učebnic, videí a dalších materiálů, které nabízí NPI ČR nebo jiné organizace. Jsou rozesílány pravidelné newslettery s informacemi a nabídkami podpory pedagogů.

NPI ČR realizoval v oblasti podpory pedagogických pracovníků pracujících s dětmi – žáky cizinci v roce 2025 celkem 124 vzdělávacích akcí (prezenčních i distančních) s tématem vzdělávání a integrace cizinců s počtem 5 993 účastníků. Byla nadále pořádána diskusní setkání a platformy pro sdílení dobrých praxí a nově ve větší míře též stáže. Webináře i semináře byly pedagogickým pracovníkům nabízeny bezplatně.

V roce 2025 pokračovala podpora diskusní facebookové skupiny Učíme cizince – pojďme se poradit, která má v současnosti 1 800 členů a slouží jako jeden z dalších komunikačních kanálů tohoto tématu. V rámci přípravy nových aktuálních modulů dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků byly připraveny tyto moduly:

- Klasické hry v kooperativním a nesoutěžním provedení pro rozvoj nejen češtiny jako druhého/cizího jazyka,
- CLIL a digitální nástroje pro vícejazyčné třídy,
- Myšlenkové mapy ve výuce na základních a středních školách – praktická opora (nejen) pro žáky s odlišným mateřským jazykem,
- Jak učit žáky s odlišným mateřským jazykem čtení a psaní s porozuměním napříč stupni základní školy – Webinář Čeština jako druhý jazyk IV,
- Specifika práce asistenta pedagoga při podpoře žáků s odlišným mateřským jazykem,
- Webinář Spolupráce s rodiči-cizinci a podpora dětí s odlišným mateřským jazykem v mateřské škole.

Byl realizován diskusní panel na téma podpory výuky češtiny jako druhého jazyka, který se věnoval hlavně předávání zkušeností mezi pedagogy, což je důležitý nástroj, jak zpřístupňovat téma široké pedagogické veřejnosti.

Dále byla realizována tradiční konference *Přijímáme, začleňujeme a vzděláváme děti/žáky cizince IX* v online formátu, která se věnovala aktualitám v tématu vzdělávání cizinců. V roce 2025 byla nově doplněna v následujícím týdnu sérií Konferenčních follow-upů navazujícími na témata konference.

V průběhu celého roku byly zdarma distribuovány do škol učebnice češtiny jako druhého jazyka Hezky česky I a II. NPI ČR dále také distribuuje bezplatně tištěné materiály Krabička první záchrany pro učitele – první dny a týdny s žákem bez znalosti češtiny ve třídě, Hrou k jazykovým dovednostem dětí předškolního věku (publikace pro mateřské školy) a Spolu to zvládneme (sada pracovních listů). Byl vytvořen videomateriál poskytující základní informace pro ukrajinské rodiče a žáky, kteří se hlásí na střední školy.

V roce 2025 pokračovala realizace aktivit na podporu procesu přijímání a začleňování dětí a žáků cizinců, kterými jsou tzv. adaptační koordinátoři do škol a tlumočnické a překladatelské služby.

Adaptační koordinátoři ve školách poskytují dítěti/žákovi cizinci podporu při jeho adaptaci na nové kulturní prostředí a odlišné životní podmínky. Adaptační koordinátor je dítěti/žákovi cizinci k dispozici po dobu prvních 4 týdnů výuky od jeho nástupu do školy. Dítěti/žákovi cizinci poskytuje pomoc s adaptací na české školní prostředí a se začleňováním do třídního kolektivu i se základy češtiny.

Služba adaptační koordinátor je školami, které ji využívají, pozitivně hodnocena. V roce 2025 bylo řešeno 289 žádostí o tuto službu. Tito koordinátoři byli v některých případech přidělováni k více žákům, tímto způsobem bylo podpořeno více než 464 žáků. Jednalo se převážně o žáky základních škol. Podpora se zaměřila na to, aby se cizinci co nejdříve a co nejefektivněji zapojili do vzdělávacího procesu, popřípadě aby se dostalo pomoci žákům tam, kde adaptační proces zásadně selhává.

Bezplatně jsou nabízeny rovněž překladatelské a tlumočnické služby, které jsou mimo škol využívány rovněž v pedagogicko-psychologických poradnách a speciálně pedagogických centrech. Tato služba byla zajištěna zejména v případech, kdy není vhodné používání běžných překladačů (při vyšetření v poradnách, třídních schůzkách, řešení výchovných problémů apod.). V roce 2025 pokračoval největší zájem o tlumočení i překlady z a do ukrajinského jazyka, ale také do vietnamštiny, angličtiny, mongolštiny, ruštiny, korejštiny či maďarštiny. V roce 2025 proběhlo 619 objednávek překladů a tlumočnických služeb (realizováno 229,5 normostran a 1 439 hodin tlumočení). V roce 2025 se zvýšil zájem o tlumočnické služby a překladatelských služeb ubylo.

Metodická, informační a poradenská činnost byla poskytována pro cílovou skupinu dětí/žáci cizinci a s odlišným mateřským jazykem rovněž v rámci projektu NPI ČR Podpora rovných příležitostí prostřednictvím nabízené podpory vybraným školám a webové aplikace www.zapojmevsechny.cz.

V rámci projektu UNICEF Ukrajina probíhalo vzdělávání a podpora pedagogů hlavně v základních a středních školách, zejména na podzim pak i terénních pracovníků zaměřených na práci s mladými migranty, zejména Ukrajinci. Probíhala tematická jednání, sdílení informací a dobrých praxí s relevantními partnery v jednotlivých krajích. Bylo zapojeno 741 škol vzdělávajících žáky s dočasnou ochranou a 82 dalších organizací. Nabízeny byly také zacílené programy na podporu adaptace na středních školách a doučovací aktivity přímo pro tyto žáky. Bylo realizováno 561 lekcí doučování, kterých se zúčastnilo 561 žáků. Tento projekt v roce 2025 skončil a jeho aktivity, které se osvědčily, budou zakomponovány do agendy NPI ČR.

2.3.3. Zkouška z českého jazyka pro účely získání povolení k trvalému pobytu

Zkouška z českého jazyka je jednou ze zákonem stanovených podmínek pro získání povolení vybraných druhů trvalého pobytu již od roku 2009. Od 1. 9. 2021 došlo k navýšení požadované úrovně zkoušky z úrovně A1 na A2 dle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky. Pro účely získání státního občanství ČR je zákonem stanovena povinnost složit zkoušku z českého jazyka na úrovni B1.

V srpnu 2023 bylo novelizováno nařízení vlády č. 31/2016 Sb., o prokazování znalosti českého jazyka pro účely získání povolení k trvalému pobytu, ve znění nařízení vlády ze dne 19. dubna 2021. Novelizací byl rozšířen počet zkoušek uznávaných jako prokázání znalosti českého jazyka pro účely trvalého pobytu o aprobační zkoušky pro

lékaře, zubní lékaře a farmaceuty a o zkoušku z českého jazyka pro státní občanství. Současně byla úhrada za zkoušku navýšena na 3 200 Kč a v souladu s usnesením vlády č. 643/2023 MV s okamžitou platností ukončilo vydávání poukazů na bezúplatnou zkoušku z českého jazyka pro účely povolení trvalého pobytu na území ČR.

V roce 2025 bylo vypsáno celkem 32 termínů zkoušky, vyjma července a srpna byly realizovány tři termíny zkoušek měsíčně. Zkoušku je oprávněno realizovat 31 škol (nově ji mohou organizovat i vysoké školy), po celý rok 2025 však zkoušelo 29 škol (z organizačních důvodů na straně škol). Vyzkoušeno bylo 13 620 uchazečů (oproti 12 153 v roce 2024 a 9 441 v roce 2023) s průměrnou úspěšností 80 %. Nejčastěji zastoupenými státními příslušnostmi mezi úspěšnými uchazeči byly Ukrajina, Rusko, Vietnam, Bělorusko a Srbsko. S ohledem na rostoucí počet cizinců, kteří žijí v ČR déle než pět let a mají nárok na trvalý pobyt, vzrostl zájem o zkoušku zhruba o 22 %. Čekací lhůta nebyla předmětem dotazů, což naznačuje, že se registrační systém – včetně listiny náhradníků a omezení manuálně vytvářených přihlášek – stal běžnou součástí přihlašování se na zkoušku. Je rovněž evidován zájem dalších institucí stát se zkušebními pracovišti, ty budou do procesu zařazovány během podzimu 2026.

V roce 2025 byla zahájena informační kampaň k novému formátu přibližně poloviny zkoušky (zaveden od 11. 4. 2026). Informování byli uchazeči, neziskový sektor, MV, MŠMT i veřejnost, a to prostřednictvím webových stránek a Facebooku. Uchazeči měli již v průběhu roku 2025 k dispozici dvě modelové verze zkoušky a interaktivní test, další materiály jsou postupně doplňovány; některé přípravné materiály jsou dostupné i v tištěné podobě.

V rámci přípravy na zkoušku mohou cizinci bezplatně navštěvovat jazykové kurzy organizované ve všech krajích Centry na podporu integrace cizinců a některými NNO, případně využít placené služby jazykových škol a dalších institucí. Doporučuje se účast alespoň na 50hodinovém kurzu nebo věnování odpovídajícího času samostudiu s využitím online podpory. Na webových stránkách <https://cestina-pro-cizince.cz/trvaly-pobyt/a2>, která je dostupná v sedmi jazykových mutacích, je k dispozici metodická podpora a Syllabus 50hodinového kurzu s rozpisem jednotlivých výukových bloků, určený zejména pro uchazeče, kteří jsou již téměř na úrovni A2 a potřebují se důkladně seznámit s formátem zkoušky či zlepšit v dílčích dovednostech. Syllabus dále rozvíjí Koncepti vzdělávání a přípravy cizinců na zkoušky z českého jazyka pro integrační účely, v jejímž rámci již byly vytvořeny dokumenty Kurikula a Metodiky. Veškeré informace o zkoušce včetně online přihlášky a přípravných materiálů jsou dostupné na oficiálních webových stránkách <https://zkouskaA2.cz> a propagovány také prostřednictvím facebookové stránky Zkouška z češtiny pro trvalý pobyt.

2.3.4. Aktivity MŠMT v souvislosti s držiteli dočasné ochrany

Vedle aktivit zaměřených na všechny cizince MŠMT v roce 2025 pokračovalo i v cílené podpoře ukrajinských uprchlíků zaměřené na jejich úspěšnou integraci do českého vzdělávacího systému.

Základní právní rámec pro integraci ukrajinských uprchlíků je dán zákonem č. 67/2022 Sb., o opatřeních v oblasti školství v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaným invazí vojsk Ruské federace („Lex Ukrajina-školství“), který umožňuje specifickou úpravu podmínek vzdělávání pro uprchlíky z Ukrajiny. Novela zákona vyhlášená pod č. 24/2025 Sb. s účinností od 11. února 2025 přinesla zejména tyto změny:

- Umožnila prodloužení dočasné ochrany a návazně prodloužila platnost všech pravidel obsažených v Lex Ukrajina pro oblast regionálního školství na dobu neurčitou.
- Působnost zákona se rozšířila i na osoby s novým typem pobytu „zvláštní dlouhodobý pobyt“. Pokud se v zákoně hovoří obecně o „cizinci“ bez bližšího upřesnění, myslí se tím vždy i osoba s novým typem pobytu. Pokud některá ustanovení hovoří o cizinci, který požívá dočasné ochrany po dobu kratší než 12 měsíců, pak dané ustanovení nezahrnuje osobu s novým typem pobytu.

- Umožnila konat tzv. zvláštní zápis do prvních tříd základních škol pro děti s dočasnou ochranou (na základě Nálezu Ústavního soudu č. 30/25 byla tato možnost následně zrušena).
- Zavedla povinnost krajského úřadu evidovat a případně předat údaje o cizincích s hlubokým mentálním postižením ministerstvu.

V září 2025 evidovalo MŠMT 37 tříd základních škol, ve kterých se vzdělávali výhradně ukrajinští žáci (celkem 642 žáků), z toho se jednalo o 19 tříd tvořených pouze ukrajinskými azylanty (celkem 331 žáků).

Mezi cílenou podporu MŠMT zaměřenou specificky na ukrajinské uprchlíky patřilo v roce 2025 zejména finanční podpora adaptačních a integračních aktivit škol s největším zastoupením ukrajinských uprchlíků v celkovém objemu 104,2 mil. Kč.

Ve spolupráci s UNICEF byl financován provoz mobilních týmů, které se zaměřovaly na přístup k formálnímu i neformálnímu vzdělávání zejména pro nescholarizované ukrajinské děti a na žáky-uprchlíky na středních školách. Mobilní týmy rovněž zajišťovaly psychosociální podporu ve školách s vyšším počtem uprchlických dětí. Z prostředků UNICEF bylo dále podpořeno vzdělávání pedagogů v oblasti inkluzivního přístupu, podpora ukrajinských občanů při získání kvalifikace asistenta pedagoga a vytvoření sylabu pro pokročilé kurzy češtiny umožňujícího jejich akreditaci a proplácení Úřadem práce ČR. Ve spolupráci s UNICEF byl rovněž zajištěn provoz telefonické a emailové poradny v ukrajinštině pro otázky vzdělávání a vzdělávacího systému, doplněný informační podporou na sociálních sítích a na webu www.edu.cz.

Na úrovni vysokoškolského vzdělávání MŠMT realizovalo dotační výzvu na jazykovou podporu ukrajinských migrantů prostřednictvím rozvoje jejich komunikačních kompetencí v českém jazyce obecného i odborného zaměření, vedoucí k jejich potenciálnímu studiu na veřejné vysoké škole v českojazyčném studijním programu, a poskytovalo stipendia pro studium ukrajinských studentů na českých vysokých školách.

2.3.5. Integrace nezletilých cizinců bez doprovodu

MŠMT je zřizovatelem Zařízení pro děti – cizince (dále jen „Zařízení“), které v rámci sítě pro výkon ústavní a ochranné výchovy poskytuje plné přímé zaopatření a další odborné služby nezletilým cizincům bez doprovodu. Zařízení provozuje diagnostický ústav, středisko výchovné péče a základní školu a plní zejména diagnostické, terapeutické, zdravotní a výchovně vzdělávací úkoly.

Během prvních dvou měsíců pobytu v zařízení je u klienta provedena komplexní diagnostika (psychologická, speciálně pedagogická, školská, sociálně právní a zdravotní) a je vypracován individuální výchovně vzdělávací plán a plán rozvoje osobnosti klienta, jehož cílem je integrace do českého vzdělávacího systému a české společnosti. Zařízení poskytuje klientům soustavné základní vzdělávání s důrazem na zlepšování znalosti českého jazyka a získání základních znalostí a dovedností tak, aby mohli být co nejdříve integrováni do běžného vzdělávacího proudu v ČR. Po získání dostatečných kompetencí jazykových a vědomostních jsou klienti zařazováni do běžných mateřských a základních škol, případně jsou přijati ke středoškolskému vzdělávání.

Pro klienty, kteří již splnili povinnou školní docházku, umožňuje Zařízení ve své diagnostické třídě systematickou přípravu pro vstup na střední školu. Úspěšnost přijetí ke studiu na střední škole byla v roce 2025 stoprocentní – všichni klienti, kteří projeví studijní ambice a dostatečné předpoklady, byli přijati na zvolené střední školy. Klientům studujícím střední či vysokou školu je umožněno zůstat v Zařízení na základě smluvního vztahu až do 26 let, tedy i po vypršení platnosti soudního rozhodnutí o ústavní výchově.

V rámci integračního procesu poskytovalo Zařízení po celý rok všem dětem nadstandardní doučování českého jazyka, a to jak vlastními učiteli, tak externími lektory. Dle studijních potřeb jednotlivých klientů bylo poskytováno i doučování odborných předmětů. Externí lektori vedli rovněž řadu workshopů k zvládnutí samostatného života –

mezi témata patřily mimo jiné hospodaření s penězi a finanční gramotnost, bezpečnost na trhu práce, vztahy, partnerství a sexualita, právní povědomí, zvládání agrese, prevence on-line hráčství, prevence kouření a užívání alkoholu, kyberšikana na sociálních sítích, reakce na projevy xenofobie a prevence rizik obchodování s lidmi.

Kromě toho se klienti měli možnost v rámci pravidelných výletů a několikadenních výjezdů seznámit s historií a kulturními a společenskými zvyky v ČR. V případě dosažení zletilosti či ukončení studia bylo klientům vždy zajištěno následné ubytování a sjednán pracovní poměr s řádnou pracovní smlouvou.

K zajištění zdárného procesu integrace slouží také tzv. tréninkový byt, ve kterém se klienti připravují na odchod ze Zařízení, postupně se začleňují do většinové společnosti, učí se samostatnosti v péči o svěřený majetek, hospodaření s financemi a přebírají plnou odpovědnost za své studijní výsledky i svůj osobní život. V roce 2025 zde bydleli 4 klienti, všichni jsou studenty vysoké školy.

Zařízením v roce 2025 prošlo celkem 37 nezletilých migrantů, z toho 22 chlapců a 15 dívek; 23 klientů bylo ve věku do 15 let a 14 přesáhlo hranici 15 let.

Z hlediska zemí původu tvořili nejpočetnější skupinu klienti z Ukrajiny (15) – většinou pocházejících ze selhávající rodinné nebo pěstounské péče, která vedla k rozsáhlým absencím ve škole, útekům z domova, závadovému způsobu života, užívání návykových látek či trestné činnosti. Druhou větší skupinou byly děti ze Švédska (8), v jejichž případě se jednalo o děti zavlčené. Po dvou klientech přicházelo z Německa, Rumunska, Ruské federace a Sýrie, po jednom z Gruzie, Kazachstánu, Maďarska, Mongolska, Somálska a Vietnamu. Z hlediska pobytového statusu mělo 15 klientů dočasnou ochranu, 4 klienti požádali o udělení mezinárodní ochrany; ostatním byl pobyt legalizován na základě nařízení ústavní výchovy.

2.4. MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ

Usnesením vlády ze dne ze dne 11. prosince 2024 č. 930 o postupu při realizaci aktualizované Koncepce integrace cizinců – Ve vzájemném respektu v roce 2025 je MMR uloženo zpřístupňovat cizincům informace v jazyce pro ně srozumitelném. MMR tento úkol plní prostřednictvím anglické verze webových stránek ministerstva, jež je k dispozici zde: <https://mmr.gov.cz/en/homepage>.

MMR v roce 2024 zahájilo projekt Obec pro všechny, financovaný z Operačního programu Zaměstnanost+, který podporuje obce při řešení latentních či existujících konfliktů mezi skupinami obyvatel včetně etnických menšin a cizinců; jeho realizace pokračovala v roce 2025. V rámci projektu v roce 2025 MMR realizovalo 13 vzdělávacích seminářů pro samosprávy (např. v Ostravě, Polepech, Vrdech, Litvínově), ve 13 případech poskytlo obcím individuální poradenství při deeskalaci napětí (např. Děčín, Brno-sever, Benešov nad Ploučnicí, Moravský Beroun), zorganizovalo 7 veřejných setkání za účelem deeskalace napětí (např. ve Šternberku, Budišově, Šluknově, Teplicích). Bližší informace o projektu jsou k dispozici na <https://www.socialni-zaclenovani.cz/projekt-obec-pro-vsechny/>.

2.5. MINISTERSTVO PRŮMYSLU A OBCHODU

V rámci realizace integrace cizinců plnilo MPO v roce 2025 v kontextu Postupu při realizaci aktualizované Koncepce integrace cizinců – Ve vzájemném respektu úkoly spojené zejména se zajištěním dostatečné informovanosti cizinců o jejich právech, povinnostech a podmínkách života v ČR.

Na webových stránkách MPO jsou k dispozici informace z různých oblastí působnosti resortu, určené všem, kdo působí nebo hodlají působit v oblasti průmyslu a obchodu, tedy i cizincům. V rámci webu je dostupný Portál živnostenského podnikání, který funguje ve třech pilířích. Prvním je *Živnostenský rejstřík*, umožňující přístup k veřejným údajům podnikatelů s možností získání výpisu na konkrétního podnikatele. Druhým je *Živnostenské podnikání*, obsahující průvodce živnostenským podnikáním, adresář úřadů, odkazy na statistické údaje a technickou podporu. Třetím pilířem je *Elektronické podání*, které prostřednictvím interaktivních formulářů umožňuje přímo ohlásit živnost, podat žádost o koncesi či oznámit změny v provozování živnosti nebo v údajích podnikatele a bezpečně tato podání zaslat do datové schránky živnostenského úřadu. Portál disponuje anglickou jazykovou verzí a poskytuje informace zahraničním fyzickým i právnickým osobám.

Pod záložkou *Jednotný registrační formulář* je ke stažení formulář, na kterém se povinně ohlašuje živnost nebo žádá o koncesi, včetně informací k jeho použití. Formulář nahrazuje různé typy podání, která podnikatel musí učinit před vstupem do podnikání – na živnostenském úřadě, příslušné správě sociálního zabezpečení, zdravotní pojišťovně a v případě vstupu do paušálního systému i u finančního úřadu.

Zahraniční osoby mohou dále využít Jednotné kontaktní místo (JKM), zřízené u vybraných živnostenských úřadů, kde je možné komunikovat v anglickém jazyce.

2.6. MINISTERSTVO KULTURY

V souladu s usnesením vlády č. 930 ze dne 11. prosince 2024, o postupu při realizaci aktualizované Koncepce integrace cizinců – Ve vzájemném respektu v roce 2025, podpořilo MK integrace cizinců 3 projekty v celkové výši 356 000 Kč, jejichž realizátory byly příspěvkové organizace MK. Projekty se zaměřily na prezentaci české kultury, zvyklostí a tradic, na zvýšení mezikulturních kompetencí pracovníků v kulturních zařízeních a na seznamování cizinců s hodnotami ČR a EU. V roce 2025 probíhaly rovněž akce, které napomáhají uprchlíkům z Ukrajiny zorientovat se v českém kulturním prostředí a zapojit se do kulturního dění.

Nad rámec Koncepce podpořilo MK v dalších výběrových dotačních řízeních, která každoročně vyhlašuje, také projekty částečně postihující tematiku integrace cizinců. Jednalo se především o projekty v rámci programů vyhlašovaných odborem umění, knihoven a kreativních odvětví, odborem médií a audiovizí, odborem regionální a národnostní kultury a odborem muzeí a galerií. Všechny tyto projekty přispěly k poznání odlišné kultury a tradic cizinců i k jejich aktivnímu zapojení do života společnosti.

Projekty podpořené v rámci Koncepce integrace cizinců

V rámci Koncepce integrace cizinců podpořilo MK v roce 2025 celkem **3 projekty v celkové výši 356 000 Kč**, jejichž realizátory byly příspěvkové organizace MK.

Czech-in | Moravské zemské muzeum | 96 000 Kč

Moravské zemské muzeum systematicky zpřístupňuje českou kulturu cizincům prostřednictvím komentovaných prohlídek pro zahraniční návštěvníky. V roce 2025 byly realizovány prohlídky v anglickém a ukrajinském jazyce pro dospělé i dětské návštěvníky. Prohlídek se zúčastnilo 58 zájemců (27 ukrajinsky a 31 anglicky mluvících). Propagace probíhala prostřednictvím sociálních sítí muzea, ve skupinách brněnských cizinců a distribucí letáků do cizineckých center, vysokých škol a hotelů. Součástí komentovaných prohlídek byly doprovodné materiály k výstavám, které shrnovaly klíčové informace a umožnily další studium témat i po skončení prohlídky.

My Moravian Gallery | Moravská galerie v Brně | 200 000 Kč

Projekt cílil na cizince žijící v ČR prostřednictvím doprovodných programů v českém, slovenském, anglickém, německém a ukrajinském jazyce. Moravská galerie rozesílala do škol Jihomoravského kraje a Kraje Vysočina tištěné brožury a elektronické newslettery s nabídkou edukačních programů včetně programů v angličtině a intenzivně spolupracovala s externisty pocházejícími ze Slovenska, Ukrajiny, Ruska a Íránu (stážisté z USA průběžně přicházejí prostřednictvím programu Czechmates Internship Program), kteří se seznamovali formou stáže s českým galerijním provozem. Na propagaci dlouhodobě kooperují Brno Expat Centrum, Jihomoravské regionální centrum na podporu integrace cizinců, Asociace Babylon a statutární město Brno.

Nabídka interkulturních služeb v Masarykově veřejné knihovně Vsetín | Národní knihovna ČR | 60 000 Kč

Dlouhodobý kooperační projekt Národní knihovny ČR s Masarykovou veřejnou knihovnou ve Vsetíně, která úzce spolupracuje s CPIC Zlínského kraje. Projekt průběžně pořizuje cizojazyčný fond (beletrii, učebnice, slovníky, didaktické pomůcky k výuce češtiny) pro klienty integračních center a uprchlíky z Ukrajiny, zejména v anglickém a ukrajinském jazyce. Z prostředků projektu byly podpořeny také přednáška reportéra ČT Jakuba Szántó Novinařina pod palbou, beseda Jak se žije cizincům ve Vsetíně (své osobní příběhy přiblížili Egypťan, Libanonec, Mongolka a Nepálec) a obdobná beseda v rámci Živé knihovny pro studenty středních škol.

Výběrová dotační řízení

V dalších výběrových dotačních řízeních, která MK každoročně vyhlašuje, byla podpořena řada projektů částečně postihujících tematiku integrace cizinců – v oblasti profesionálního umění, knihovnictví, kinematografie a médií, regionální a národnostní kultury a muzeí a galerií. Při hodnocení projektů ve výběrových dotačních řízeních je rozhodující umělecká či odborná kvalita, nikoli vztah k problematice cizinců. Následující výběr (uváděný namátkou) přispěl k naplnění úkolů MK v oblasti rozvíjení vzájemných vztahů mezi komunitami.

Profesionální umění

Oblast	Projekt	Předkladatel	Dotace (Kč)	Místo / termín
Tanec	420PEOPLE 2025	420PEOPLE, z.ú.	5 249 000	Praha + ČR, celoročně
Divadlo	Činnost Divadla Feste – Žal / Жаль / The Grief	Divadlo Feste	250 000	Brno, celoročně
Divadlo	Studio Hrdinů 2025 – Nhung Dang a kol.: Motherland	Studio Hrdinů, z.s.	1 700 000	Praha 7, celoročně
Hudba	Festival RESPECT PLUS 2025	Rachot Production, s.r.o.	1 500 000	Praha, celoročně
Hudba	Respect world music festival 2025	Rachot Production, s.r.o.	2 800 000	Praha, celoročně
Hudba	International Shakhachi Festival Prague 2025	NEIRO Association for Expanding Arts, z.s.	1 305 000	Praha, celoročně
Hudba	Mezinárodní festival pravoslavné hudby Archaion Kallos	spolek Philokallia	130 000	Praha, celoročně
Výtvarné umění	Umění Ukrajiny (publikace)	Galerie moderního umění v Hradci Králové	250 000	Hradec Králové, celoročně
Výtvarné umění	Display 2025	Display, z.s.	1 900 000	Praha, celoročně

Knihovnictví

V rámci dotačního řízení *Knihovna 21. století* je v prioritě č. 1 (Podpora práce s národnostními menšinami a integrace cizinců) prioritizována realizace projektů podporujících knihovnickou, informační a kulturně vzdělávací činnost pro cizince, příslušníky národnostních menšin a občany se zdravotním postižením. V roce 2025 byl v této prioritě podpořen a realizován jeden projekt zaměřený na integraci cizinců – celoroční projekt realizovaný Knihovnou Jiřího Mahena v Brně s názvem *Knihovna pro Brňany ze všech koutů světa* s dotací 55 000 Kč. Cílem projektu je prostřednictvím integračních volnočasových aktivit budovat komunitu čtenářů z řad cizinců a národnostních menšin, zpřístupňovat služby knihovny této cílové skupině, budovat fond cizojazyčné literatury

Aktivity resortů k integraci cizinců

podle jazykového zastoupení komunit v osídlení města Brna a pokračovat v síťování v brněnském integračním prostředí.

Kinematografie a média

V roce 2025 byly podpořeny projekty, které se převážně zaměřují na dokumentární tvorbu zaměřenou na aktuální problémy společnosti a lidskoprávní problematiku v různých částech světa. Dále jsou podporovány projekty, které prezentují české veřejnosti situaci a život v jiných zemích celého světa, seznamují s kulturními aktivitami jiných národů s vědomím, že poznání těchto kultur přispívá k lepšímu vzájemnému pochopení a soužití s rozdílnými národy. Žádný z podpořených projektů není zaměřen primárně pro uprchlíky z Ukrajiny, ale některé programové sekce se touto problematikou zabývají.

Projekt	Realizátor	Dotace (Kč)	Místo / termín
Dokumentární tvorba a lidská práva			
Jeden svět – 27. ročník MF dokumentárních filmů o lidských právech	Člověk v tísni, o.p.s.	7 000 000	Praha + ČR, 12. 3. – 27. 4. 2025 + online
29. MF dokumentárních filmů Jihlava 2025	DOC.DREAM services, s.r.o.	6 500 000	Jihlava, 24. 10. – 2. 11. 2025 + ozvěny
Boskovice 2025 – festival pro židovskou čtvrť, filmová část	UNIJAZZ, z.s.	80 000	Boskovice, 10. – 13. 7. 2025
Kinematografie a kultura jiných národů			
FILMASIA (21. ročník)	AXMAN PRODUCTION, s.r.o.	100 000	Praha, Brno, Olomouc, XII/2025 – III/2026
Festival indického filmu 2025	Bollywood, z.s.	80 000	Praha, 30. 10. – 2. 11. 2025
Das Filmfest 2025	LUCERNA-BARRANDOV, s.r.o.	150 000	Praha, Brno, Olomouc, Ústí n. L., 14. – 23. 11. 2025
Cine Argentino 2025 (14. ročník)	LUCERNA-BARRANDOV, s.r.o.	50 000	Praha, 10. – 14. 10. 2025
32. dny evropského filmu 2025	EUROFILMFEST, s.r.o.	750 000	Praha + regiony, 2. – 16. 4. 2025
12. ročník MF soutěžního festivalu 3KinoFilm Fest	3KINO, z.s.	200 000	Praha, 10. – 16. 11. 2025
Aussie a Kiwi Film Fest (12. ročník)	AKFF, z.s.	80 000	Praha, 14. – 21. 11. 2025

Regionální a národnostní kultura

V programu Podpora kulturních aktivit národnostních menšin žijících v ČR byl podpořen celoroční projekt Dramatický kurz pro ukrajinskou mládež – United by theatre společnosti DW7, o.p.s., částkou 150 000 Kč; cílem bylo vytvořit platformu pro setkávání mladých dospělých z ukrajinské komunity v Olomouckém kraji včetně společných návštěv kulturních akcí a vystoupení skupiny United by theatre pro 500 diváků. V programu Podpora regionálních tradic byly podpořeny další dva projekty:

Projekt	Žadatel	Místo	Termín	Dotace (Kč)
Dušan Zbavitel 100	Slovensko-český klub, z.s.	Praha	1. 7. – 31. 12. 2025	80 000
Mosty kultury 800 let Hradce Králové	Regionální ukrajinský spolek ve východních Čechách	Hradec Králové	1. 8. – 19. 10. 2025	70 000

Aktivity muzeí a galerií přispívající k integraci cizinců

Aktivity příspěvkových organizací MK – muzeí a galerií se v roce 2025 zaměřovaly na zpřístupnění expozic a programů cizincům žijícím v ČR, podporu vzájemného poznávání kultur a vstřícnou nabídku pro uprchlíky z Ukrajiny. Jednotlivé instituce přispívají k integraci cizinců prostřednictvím několika typových oblastí.

- **Cizojazyčné zpřístupnění expozic a informací** představuje stěžejní část aktivit napříč všemi muzei. Webové stránky, propagační letáky, audioprůvodci, mobilní aplikace, popisky exponátů a informační systémy jsou standardně k dispozici minimálně v anglickém jazyce, často také v němčině, francouzštině, polštině nebo

ukrajinštině. Některá muzea poskytují průvodcovské materiály v sedmi až deseti jazykových mutacích a u vybraných výstav i v širším spektru světových jazyků.

- **Komentované prohlídky a edukační programy v cizích jazycích** představují individualizovanou nabídku pro zahraniční návštěvníky, mezinárodní školy a studenty programu Erasmus+. Programy jsou nejčastěji realizovány v angličtině, podle profilu instituce také v dalších evropských jazycích. Celkový dosah těchto aktivit napříč muzei se v roce 2025 pohyboval ve vyšších stovkách až tisících účastníků.
- **Výstavy a kulturní akce s integračním přesahem** přibližují české veřejnosti kultury a tradice cizinců žijících v ČR a naopak – realizovány byly mimo jiné festivaly a kulturní programy zaměřené na asijské, latinskoamerické a další národnostní komunity, ukrajinskou tematiku nebo židovské kulturní dědictví.
- **Specifická opatření pro uprchlíky z Ukrajiny** patří k novým prvkům nabídky od roku 2022 a v roce 2025 v nich pokračovala většina muzeí a galerií, které jsou příspěvkovými organizacemi MK. Standardně zahrnují bezplatné nebo zlevněné vstupné, jednorázové volné vstupenky pro rodiny s dětmi, překlad informačních materiálů a audioprůvodců do ukrajinštiny a cílené edukační aktivity pro ukrajinské žáky a školní skupiny.
- **Vzdělávací a vědecké aktivity** zahrnují výzkumné projekty, mezinárodní konference, partnerství se zahraničními institucemi a stáže. Příkladem dlouhodobého výzkumu je pětiletý projekt NAKI III *Národní a kulturní identita českých komunit na Ukrajině* realizovaný od roku 2023 v Národním muzeu, jehož součástí byla mezinárodní konference *Muzea a migrace*.
- **Mezinárodní soutěže a výměnné pobyty** otevírají integrační prostor zejména mladší generaci – v Památníku Lidice se každoročně konají *Mezinárodní vědomostní soutěž Lidice pro 21. století* a *Mezinárodní dětská výtvarná výstava Lidice* s průměrnou účastí 75 zemí ročně, doplněné o stáže německých studentů a výměnné pobyty s partnerskými institucemi v Německu a Itálii.

2.7. MINISTERSTVO ZDRAVOTNICTVÍ

Ministerstvo zdravotnictví (MZd) se v oblasti integrace cizinců zaměřuje především na uznávání kvalifikací zahraničních zdravotnických pracovníků a jejich úspěšné začlenění do českého zdravotnického systému, na zajištění rovného přístupu cizinců ke zdravotní péči a na podporu jazykové a odborné připravenosti zdravotníků ze třetích zemí. Stěžejní agenda byla v roce 2025 realizována prostřednictvím přímo řízených organizací ministerstva, zejména Národního centra ošetřovatelství a nelékařských zdravotnických oborů (NCO NZO) a Institutu postgraduálního vzdělávání ve zdravotnictví (IPVZ), a doplněna projekty financovanými z OPZ+, UNICEF a WHO.

Národní centrum ošetřovatelství a nelékařských zdravotnických oborů

Kontaktní centrum - cizinci (<https://www.nconzo.cz/cs/kontaktni-centrum>) NCO NZO poskytuje informativní pomoc nelékařským zdravotnickým pracovníkům, lékařům, zubním lékařům a farmaceutům ze třetích zemí, kteří chtějí na území ČR vykonávat zdravotnické povolání. Centrum slouží zároveň jako informační kontakt pro poskytovatele zdravotních služeb, kteří mají zájem obsadit volná místa pracovníky ze třetích zemí. Kontaktní centrum spolupracuje s Centry na podporu integrace cizinců a dalšími neziskovými organizacemi zaměřenými na integraci cizinců. Stěžejní informace na webových stránkách Kontaktního centra jsou kromě češtiny dostupné v angličtině, ukrajinštině, němčině, ruštině a francouzštině. V neposlední řadě se Kontaktní centrum – cizinci podílí na projektech určených pro cizince.

NCO NZO nabízí zájemcům o složení aprobační zkoušky přípravné e-learningové kurzy češtiny, a to jak obecného jazyka, tak češtiny pro zdravotníky. Mimo kurzy českého jazyka jsou nabízeny podpůrné e-learningové kurzy zaměřené na systém zdravotnictví v ČR (určené pro všechny odbornosti nelékařských zdravotnických pracovníků, připravují na druhý písemný test aprobační zkoušky) a přípravné e-learningové kurzy na aprobační zkoušky pro praktické a všeobecné sestry, zdravotnické záchranáře, fyzioterapeuty a zdravotní laboranty (připravují na první písemný test aprobační zkoušky a poslední část – ústní odbornou zkoušku).

Projekt Ověření dílčího řešení personální stabilizace ve zdravotnictví prostřednictvím pracovníků ze zahraničí

V říjnu 2023 byla v rámci OPZ+ zahájena realizace projektu cíleného na pracovníky ze zahraničí – Ověření dílčího řešení personální stabilizace ve zdravotnictví prostřednictvím pracovníků ze zahraničí, který potrvá do března 2026. Cílem projektu je navržení a pilotní ověření systému, který bude více inkluzivní při zachování kvalitativních požadavků na pracovníky. V rámci projektu bylo podpořeno celkem 140 zahraničních zdravotnických pracovníků. Podpora byla zaměřena také na poskytovatele zdravotnických služeb, a to prostřednictvím webinářů a workshopů.

V roce 2025 se v rámci projektu uskutečnilo 10 online setkání uchazečů o aprobační zkoušku s úspěšnými absolventy za účasti 109 cizinců a 20 víkendových modulových kurzů pro zahraniční pracovníky připravující se na aprobační zkoušku za účasti 197 osob. Pro poskytovatele zdravotnických služeb proběhlo v roce 2025 celkem 6 odborných setkání zaměřených na podporu spolupráce klíčových aktérů. Jednalo se o setkání s personalisty věnujícím se náboru a adaptačním programům pro zahraniční zdravotníky a dále o setkání se zástupci integračních center.

Vzdělávací materiály z projektu UNICEF

V rámci projektu UNICEF bylo v minulosti pro ukrajinské pracovníky natočeno 22 informačních webcastů (k dispozici na <https://www.nconzo.cz/cs/podpora-ukrajinskych-zdravotniku>) zaměřených na:

- Právní předpisy pro uznávání kvalifikace pro výkon zdravotnického povolání, realizaci aprobační zkoušky, podmínky získání práce ve zdravotnictví, fungování českého zdravotnického systému, užitečné odkazy a kontakty usnadňující orientaci v celém procesu uznávání kvalifikace zdravotnického pracovníka; poslední dvě epizody přinášejí osobní zkušenost všeobecné sestry z Ukrajiny s prací v českém zdravotnictví.
- Aprobační zkoušky (seznámení s procesem aprobačních zkoušek pro nelékařská zdravotnická povolání - přihlášení na zkoušku, poplatky se zkouškou spojené, jednotlivé části aprobační zkoušky).

Dále bylo připraveno 29 dílů odborných webinářů pro praktické a všeobecné sestry. Webináře nabízely rozšíření odborných vědomostí zejména v oblasti kojení, očkování, výživy a péče o novorozence. Pět dílů bylo věnováno motivačním upoutávkám pro certifikované kurzy dostupné v ČR. Webináře jsou nyní aktualizovány.

Na stránkách NCO NZO jsou veřejně dostupné i další výukové materiály (na téma vzácná onemocnění, ochranné krytí, oblékání osobních ochranných prostředků, prevence poškození kůže při užívání osobních ochranných prostředků, mytí rukou a další), z nichž mohou čerpat zahraniční pracovníci ve zdravotnictví, kteří chtějí či již vykonávají své povolání v ČR.

Institut postgraduálního vzdělávání ve zdravotnictví

Kariérové centrum při Institutu postgraduálního vzdělávání ve zdravotnictví, které zahájilo činnost 1. 1. 2024, sehrálo v roce 2025 významnou roli v systematické podpoře a integraci zahraničních zdravotnických pracovníků do českého zdravotnictví. Rozvoj a realizace aktivit Kariérového centra byly v roce 2025 umožněny finanční podporou projektu WHO ve výši 2 mil. Kč. Jeho činnost byla zaměřena na zvyšování informovanosti, dostupnosti služeb v regionech a prohlubování meziinstitucionální spolupráce

Centrum realizovalo síť networkingových setkání v Praze a regionech (Karlovy Vary, Plzeň, Ostrava, Brno, Ústí nad Labem, Hradec Králové), která podporovala orientaci zahraničních zdravotníků v systému, vysvětlovala procesy aprobačních zkoušek a posilovala vazby se zaměstnavateli a místními institucemi. Důležitou roli hrála také účast na odborných veletrzích a konferencích (například Medidays a Jobspin Job & Relocation Fair), kde byly poskytovány individuální konzultace pro zdravotníky ze třetích zemí.

Významnou součástí činnosti centra byly vzdělávací aktivity. Centrum realizovalo odborné webináře pro zahraniční zdravotníky i pro zaměstnavatele a HR pracovníky, zaměřené na legislativu zaměstnávání cizinců, personální řízení ve zdravotnictví a mezikulturní komunikaci. V oblasti jazykové integrace proběhlo 20 kurzů českého jazyka se zdravotnickou terminologií pro 173 osob.

Kariérové centrum rovněž posilovalo systémovou spolupráci s Úřadem práce ČR, integračními centry, magistráty a dalšími partnery. V roce 2025 bylo jeho prostřednictvím podpořeno přibližně 1 800 osob a databáze evidovala přes 2 100 klientů.

V září 2025 Kariérové centrum vydalo příručku „Zdravotníkem v Česku“ ve čtyřech jazykových mutacích (čeština, angličtina, ruština, ukrajinština), která je volně ke stažení na webu centra, stejně jako další studijní materiály. Webové stránky a sociální síť (Facebook, Instagram) centra jsou rovněž spravovány ve čtyřech jazycích. Ve spolupráci s portálem Medijob.cz došlo k propojení webových stránek centra s tímto portálem, čímž se zlepšila dostupnost pracovních nabídek pro klienty.

Dalšími významnými projekty IPVZ jsou online a prezenční kurzy jazykové a odborné přípravy k aprobačním zkouškám, v jejichž rámci mohou zahraniční zdravotníci získat finanční podporu pro zajištění praxe v akreditovaném zdravotnickém zařízení.

2.8. MINISTERSTVO ZAHRANIČNÍCH VĚCÍ

Úkoly MZV vyplývající z Postupu při realizaci aktualizované Koncepce integrace cizinců – Ve vzájemném respektu v roce 2025 se týkaly následujících oblastí: orientace cizince ve společnosti, informovanosti cizinců i majority, komunikace a koordinace. MZV úkoly vyplývající z uvedených oblastí plní dlouhodobě, tj. jejich průběžná realizace probíhala i v roce 2025.

Zapojení MZV, resp. jeho zastupitelských úřadů, spočívá především v tzv. předmigrační fázi a je spojeno s předáváním informací týkajících se předmigrační přípravy cizinců, zprostředkovávání kontaktů na instituce zapojené do integrace cizinců v ČR, případně v prezentaci integračních aktivit a programů probíhajících v ČR při jednáních se zahraničními partnery.

Předmětné informace MZV a zastupitelské úřady průběžně zveřejňují na svých webových stránkách, případně ve spolupráci s již zmíněnými institucemi v ČR byly nápomocny při distribuci informačních materiálů ve věci předmigrační přípravy či informovanosti o ČR.

TABULKOVÁ ČÁST

LEGÁLNÍ MIGRACE DO ČR	208
Řízení o udělení víza a povolení k pobytu na území ČR.....	208
Počty žádostí a udělených krátkodobých víz v letech 2016–2025	208
Počty žádostí, udělených a zamítnutých krátkodobých víz dle účelu pobytu v roce 2025	208
Počty žádostí a udělených krátkodobých víz v roce 2025 dle státní příslušnosti	209
Vývoj počtu žádostí podaných na ZÚ ČR v letech 2016–2025.....	209
Vývoj počtu žádostí podaných na území ČR v letech 2016–2025.....	210
POBYT CIZINCŮ NA ÚZEMÍ ČR	211
Cizinci s povoleným pobytem na území ČR	211
Cizinci s povoleným pobytem na území ČR – vývoj v letech 2016–2025	211
Cizinci s povoleným přechodným pobytem na území ČR k 31. 12. 2025	211
Cizinci s povoleným trvalým pobytem na území ČR k 31. 12. 2025	212
Cizinci s dočasnou ochranou na území ČR k 31. 12. 2025.....	212
Ekonomické aktivity cizinců v ČR	213
Počet cizinců na trhu práce 2016–2025	213
Občané států EU/EHP a Švýcarska, vč. rodinných příslušníků, s volným vstupem na trh práce v ČR k 31. 12. 2025	213
Cizinci nečlenských států EU/EHP a Švýcarska s volným vstupem na trh práce v ČR k 31. 12. 2025	214
Držitelé zaměstnaneckých karet podle státního občanství k 31. 12. 2025	215
Držitelé povolení k zaměstnání podle státní příslušnosti k 31. 12. 2025	216
Držitelé karet vnitropodnikově převedeného zaměstnance k 31. 12. 2025.....	216
Držitelé modrých karet podle státní příslušnosti k 31. 12. 2025	217
Přehled cizích státních příslušníků v postavení zaměstnanců podle krajů k 31. 12. 2025	217
Podnikání cizinců v ČR v letech 2016–2025.....	218
Cizinci podnikatelé dle krajů k 31. 12. 2025.....	218
Cizinci podnikatelé dle státní příslušnosti a pohlaví k 31. 12. 2025.....	219
Cizinci s živnostenským oprávněním dle státní příslušnosti a pohlaví k 31. 12. 2025	220
Vzdělávání cizinců v ČR	221
Počet cizinců ve vzdělávacích zařízeních v letech 2016–2025.....	221
Vzdělávání dětí – cizinců v mateřských školách v roce 2025.....	221
Vzdělávání dětí – cizinců v přípravných třídách ZŠ a v přípravném stupni speciálních ZŠ v roce 2025	222
Vzdělávání žáků – cizinců na základních školách v roce 2025	223
Vzdělávání žáků – cizinců na středních školách v roce 2025	224
Vzdělávání žáků – cizinců na konzervatořích v roce 2025.....	225
Vzdělávání studentů –cizinců ve vyšších odborných školách v roce 2025	226
Vzdělávání studentů – cizinců na veřejných a soukromých vysokých školách v roce 2025.....	227
MEZINÁRODNÍ OCHRANA A DUBLINSKÉ ŘÍZENÍ	228
Žádosti a rozhodnutí MV o mezinárodní ochraně v ČR v letech 2016–2025	228
Žádosti o mezinárodní ochranu dle místa podání v letech 2016–2025	228
Žádosti a rozhodnutí MV o prodloužení doplňkové ochrany v letech 2016–2025.....	228
Počet osob s platnou mezinárodní ochranou v letech 2016–2025	228
STÁTNÍ OBČANSTVÍ.....	229
Počet udělených občanství dle § 11 zákona o státním občanství ČR v letech 2016–2025	229
Udělená státní občanství ČR podle státní příslušnosti v roce 2025.....	229
SPECIFICKÉ PROJEKTY V OBLASTI MIGRACE A AZYLU	230
Program podpory a ochrany obětí obchodování s lidmi MV	230
Oběti v Programu v roce 2025 dle pohlaví.....	230
Počet obětí obchodování podle státní příslušnosti v letech 2016–2025	230

NELEGÁLNÍ MIGRACE V ČR	231
Nelegální migrace v ČR v letech 2016–2025	231
Nelegální migrace přes vnější schengenskou hranici v roce 2025	231
Nelegální pobyt v roce 2025	231
KONTROLNÍ ČINNOST A REPRESIVNÍ OPATŘENÍ	232
Kontroly a zjištěné nelegálně zaměstnané osoby v letech 2016–2025	232
Počet kontrol zaměřených na zastřené zprostředkování práce	232
Povinnost opustit území – srovnání 2024/2025	232
Správní vyhoštění – srovnání 2024/2025	233
Trest vyhoštění – srovnání 2024/2025	233
NÁVRATOVÁ POLITIKA A PRAXE	234
Readmisní řízení se sousedními státy v letech 2016–2025	234
Rozhodnutí o vycestování z území v letech 2016–2025	234
Realizace vyhoštění v letech 2016–2025	234
Dobrovolné návraty v letech 2016–2025	234
Dobrovolně navrácené osoby dle státní příslušnosti (programy asistovaných dobrovolných návratů) v roce 2025	235
TRESTNÁ ČINNOST CIZINCŮ	236
Trestně stíhaní cizinci v ČR v letech 2016–2025	236
Vývoj trestné činnosti cizinců v ČR v letech 2016–2025	236
Vývoj počtu stíhaných cizinců na území ČR za období let 2016–2025	236
Vývoj počtu skutků spáchaných cizinci* dle jednotlivých druhů kriminality v letech 2016–2025	237
Vývoj počtu cizinců omezených na osobní svobodě v letech 2016–2025	237

LEGÁLNÍ MIGRACE DO ČR

Řízení o udělení víza a povolení k pobytu na území ČR

Počty žádostí a udělených krátkodobých víz v letech 2016–2025

Rok	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Počet žádostí	489 911	623 506	663 089	740 217	177 467	207 700	117 750	139 013	150 626	172 879
Počet udělených krátkodobých víz	470 706	595 329	631 573	698 390	167 261	199 059	100 513	114 295	126 693	148 695

Zdroj: MZV

Počty žádostí, udělených a zamítnutých krátkodobých víz dle účelu pobytu v roce 2025

Účel pobytu	Počet žádostí	Počet udělených víz	Zamítnuto
Celkem	172 879	148 695	24 341
z toho:			
Turistika	112 530	95 283	16 823
Obchodní	20 929	16 282	1 351
Pozvání	9 906	7 883	2 043
Jiné	7 079	8 823	857
ADS vízum udělované občanu Číny	6 705	6 762	8
Návštěva rodiny nebo přátel	4 611	3 993	789
Zaměstnání	3 538	3 736	1 175
Sportovní	2 311	2 050	325
Kulturní	2 004	1 369	243
Studium (školení, stáž)	1 906	1 738	158
Sezónní zaměstnání	495	10	471
Oficiální (politický)	444	429	4
Zdravotní	328	239	77
Zácvik	75	95	9
Tranzit (průjezd)	10	3	3
Letištní tranzit (letištní průjezd)	8	0	5

Zdroj: MZV

Počty žádostí a udělených krátkodobých víz v roce 2025 dle státní příslušnosti

Státní příslušnost	Počet žádostí	Počet udělených víz	Zamítnuto
Celkem	172 879	148 695	24 341
z toho TOP 20:			
Indie	32 993	27 508	5 520
Turecko	24 298	20 468	4 148
Čína	18 996	18 558	530
Kazachstán	13 833	11 153	2 681
Saúdská Arábie	12 857	12 756	26
Ázerbájdžán	6 693	6 318	362
Filipíny	5 636	4 531	1 100
Kuvajt	4 873	4 798	82
Uzbekistán	4 851	3 942	899
Arménie	4 514	3 957	498
Vietnam	4 071	3 415	673
Egypt	3 827	3 344	424
Mongolsko	3 701	2 500	1 198
Jižní Afrika	2 783	2 733	47
Pákistán	2 760	1 780	971
Thajsko	2 304	2 184	113
Indonésie	2 061	2 046	43
Jordánsko	1 809	1 540	254
Omán	1 803	1 774	10
Libanon	1 561	1 358	205

Zdroj: MZV

Vývoj počtu žádostí podaných na ZÚ ČR v letech 2016–2025

Rok	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Dlouhodobé vízum										
Počet žádostí	16 153	19 049	21 263	23 362	14 007	21 220	15 535	14 106	13 359	14 407
Počet kladných rozhodnutí	13 704	15 588	17 184	18 805	12 258	17 927	13 798	11 603	11 151	11 808
Dlouhodobý pobyt										
Počet žádostí	11 048	20 973	34 637	44 792	29 735	42 579	23 916	17 010	20 691	21 802
Počet kladných rozhodnutí	8 890	17 785	30 166	36 948	28 150	40 673	24 566	15 964	18 344	19 528

Zdroj: MV

Vývoj počtu žádostí podaných na území ČR v letech 2016–2025

Rok	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Dlouhodobý pobyt										
Počet žádostí	39 142	44 173	46 187	58 784	71 660	84 028	90 991	107 842	92 924	89 716
Počet kladných rozhodnutí	33 498	37 803	41 504	48 201	69 175	78 727	79 425	99 135	91 372	82 639
Přechodný pobyt občana EU										
Počet žádostí	15 562	16 071	17 024	16 462	19 438	15 792	12 442	12 765	13 274	14 188
Počet kladných rozhodnutí	14 382	14 663	16 003	15 257	17 633	14 593	11 689	11 650	12 191	13 114
Přechodný pobyt rodinného příslušníka občana EU										
Počet žádostí	3 212	4 170	4 862	5 291	4 261	4 755	4 477	4 208	4 405	4 576
Počet kladných rozhodnutí	2 122	2 905	3 622	4 381	3 714	3 935	3 563	3 405	3 585	3 876
Trvalý pobyt										
Počet žádostí	19 988	19 459	18 105	19 167	17 816	24 113	23 428	29 017	35 385	34 444
Počet kladných rozhodnutí	17 836	17 226	16 076	16 959	15 141	20 681	20 031	25 116	31 961	31 741

Zdroj: IS CIS

POBYT CIZINCŮ NA ÚZEMÍ ČR

Cizinci s povoleným pobytem na území ČR

Cizinci s povoleným pobytem na území ČR – vývoj v letech 2016–2025

Stav k 31. 12. daného roku	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Celkem cizinci s povoleným pobytem	496 413	526 811	566 931	595 881	634 790	660 849	1 116 154	1 065 740	1 094 089	1 131 197
Trvalý pobyt	273 399	282 732	290 679	300 684	309 608	321 892	334 154	349 995	372 216	394 265
podíl z celku (v %)	55,1	53,7	51,3	50,5	48,8	48,7	30,0	32,8	34,0	34,9
Přechodný pobyt	223 014	244 079	276 252	295 197	325 182	338 957	348 460	341 103	332 994	343 876
podíl z celku (v %)	44,9	46,3	48,7	49,5	51,2	51,3	31,2	32,0	30,4	30,4
Dočasná ochrana	-	-	-	-	-	-	433 540	374 642	388 879	393 056
podíl z celku (v %)	-	-	-	-	-	-	38,8	35,2	35,6	34,7

Zdroj: IS CIS

Cizinci s povoleným přechodným pobytem na území ČR k 31. 12. 2025

Státní příslušnost	Stav k 31. 12. 2025	tj. %	Z toho ženy
Celkem cizinci s povoleným přechodným pobytem	343 876	100,0	139 561
z toho TOP 20:			
Ukrajina	101 902	28,6	42 539
Slovensko	51 618	14,5	22 953
Filipíny	13 912	3,9	4 330
Rumunsko	12 472	3,5	3 816
Vietnam	12 321	3,5	6 663
Rusko	10 844	3,0	6 068
Indie	9 717	2,7	3 113
Bulharsko	9 356	2,6	2 936
Maďarsko	7 681	2,2	2 783
Mongolsko	7 653	2,2	3 228
Spojené státy	6 874	1,9	3 308
Kazachstán	6 841	1,9	3 386
Německo	6 271	1,8	1 546
Polsko	6 022	1,7	2 503
Čína	5 313	1,5	2 277
Turecko	4 831	1,4	1 610
Moldavsko	4 344	1,2	1 456
Velká Británie	4 226	1,2	1 222
Itálie	3 644	1,0	966
Bělorusko	2 856	0,8	1 400
Celkem občané EU	110 686	32,2	41 902
Celkem občané třetích zemí	233 190	67,8	97 659

Zdroj: IS CIS

Cizinci s povoleným trvalým pobytem na území ČR k 31. 12. 2025

Státní příslušnost	Stav k 31. 12. 2025	tj. %	Z toho ženy
Celkem cizinci s povoleným trvalým pobytem	394 265	100,0	186 072
z toho TOP 20:			
Ukrajina	118 718	30,1	57 386
Slovensko	73 662	18,7	38 189
Vietnam	57 324	14,5	26 201
Rusko	26 385	6,7	14 990
Polsko	11 609	2,9	7 236
Rumunsko	8 815	2,2	3 566
Bulharsko	8 206	2,1	3 387
Mongolsko	7 254	1,8	4 153
Čína	5 013	1,3	2 486
Německo	4 790	1,2	1 493
Maďarsko	4 430	1,1	1 911
Bělorusko	4 275	1,1	2 418
Spojené státy	4 250	1,1	1 479
Moldavsko	3 931	1,0	1 786
Velká Británie	3 661	0,9	648
Kazachstán	3 587	0,9	2 078
Srbsko	3 036	0,8	1 078
Itálie	2 842	0,7	560
Chorvatsko	2 248	0,6	817
Indie	1 826	0,5	565
Celkem občané EU	125 904	31,9	60 002
Celkem občané třetích zemí	268 361	68,1	126 070

Zdroj: IS CIS

Cizinci s dočasnou ochranou na území ČR k 31. 12. 2025

Státní příslušnost	Stav k 31. 12. 2025	tj. %	Z toho ženy
Celkem cizinci s dočasnou ochranou	343 876	100,0	215 185
z toho TOP 10:			
Ukrajina	392 333	99,8	214 857
Rusko	295	0,1	185
Moldavsko	116	0,0	45
Ázerbájdžán	44	0,0	10
Vietnam	40	0,0	21
Gruzie	40	0,0	10
Stát neuveden	34	0,0	18
Bělorusko	26	0,0	14
Arménie	20	0,0	8
Uzbekistán	15	0,0	4

Zdroj: IS CIS

Ekonomické aktivity cizinců v ČR

Počet cizinců na trhu práce 2016–2025

Rok	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Počet cizinců na trhu práce	382 889	472 354	568 676	621 870	644 164	701 830	793 290	823 945	845 468	935 322

Zdroj: MPSV

Občané států EU/EHP a Švýcarska, vč. rodinných příslušníků, s volným vstupem na trh práce v ČR k 31. 12. 2025

Státní příslušnost	Celkem	Z toho ženy
Celkem	416 993	152 210
z toho TOP 20:		
Slovensko	229 014	93 414
Rumunsko	45 326	11 892
Polsko	44 417	15 972
Bulharsko	34 750	11 321
Maďarsko	22 768	8 453
Itálie	6 095	1 550
Německo	5 697	1 494
Francie	4 800	1 367
Velká Británie a Severní Irsko	4 400	841
Španělsko	3 257	1 003
Litva	2 020	733
Řecko	2 016	560
Chorvatsko	1 927	695
Nizozemsko	1 699	386
Portugalsko	1 506	375
Lotyšsko	1 376	456
Rakousko	1 216	294
Belgie	880	203
Irsko	733	150
Švédsko	632	175

Zdroj: MPSV

Cizinci nečlenských států EU/EHP a Švýcarska s volným vstupem na trh práce v ČR k 31. 12. 2025

Státní příslušnost	Celkem	Z toho ženy
Celkem	401 644	221 348
z toho TOP 20:		
Ukrajina	298 078	173 431
Rusko	21 159	12 960
Vietnam	19 405	9 038
Kazachstán	6 400	3 655
Indie	4 545	1 323
Moldavsko	4 274	2 205
Mongolsko	4 081	2 292
Bělorusko	4 016	2 465
Čína	3 619	1 765
Spojené státy	2 353	781
Turecko	2 012	502
Srbsko	1 948	725
Uzbekistán	1 513	493
Tunisko	1 305	103
Egypt	1 262	99
Filipíny	1 156	626
Severní Makedonie	1 074	376
Ázerbájdžán	1 013	363
Arménie	1 007	522
Sýrie	922	194

Zdroj: MPSV

Držitelé zaměstnaneckých karet podle státního občanství k 31. 12. 2025

Státní příslušnost	Celkem	Z toho ženy
Celkem	105 460	29 216
z toho TOP 20:		
Ukrajina	55 370	15 662
Filipíny	12 715	3 665
Mongolsko	5 710	2 201
Indie	3 741	294
Vietnam	3 180	858
Čína	2 633	903
Rusko	2 215	781
Srbsko	2 081	519
Moldavsko	2 067	343
Bělorusko	1 582	405
Uzbekistán	1 478	51
Turecko	1 319	171
Kazachstán	1 314	382
Thajsko	1 149	1 036
Gruzie	812	147
Nepál	658	76
Severní Makedonie	643	96
Ázerbájdžán	543	65
Arménie	519	162
Kolumbie	463	148

Zdroj: MPSV

Držitelé povolení k zaměstnání podle státní příslušnosti k 31. 12. 2025

Státní příslušnost	Celkem	Z toho ženy
Celkem	8 977	1 993
z toho TOP 20:		
Ukrajina	4 162	1 212
Moldavsko	861	153
Indie	625	56
Bělorusko	432	5
Čína	372	26
Vietnam	370	135
Uzbekistán	197	13
Pákistán	182	3
Kazachstán	176	88
Nepál	153	7
Bangladéš	120	1
Filipíny	105	53
Japonsko	97	4
Nigérie	78	17
Šrí Lanka	73	16
Turecko	73	7
Tunisko	72	8
Rusko	66	25
Arménie	57	25
Korejská republika	57	0

Zdroj: MPSV

Držitelé karet vnitropodnikově převedeného zaměstnance k 31. 12. 2025

Státní příslušnost	Celkem	Z toho ženy
Celkem	69	15
z toho:		
Indie	21	4
Japonsko	9	2
Turecko	8	0
Korejská republika	7	0
Tchaj-wan	6	3
Čína	4	1
Velká Británie a Severní Irsko	4	0
Ukrajina	3	2
Malajsie	2	1
Spojené státy	2	0
Mexiko	1	1
Moldavsko	1	1
Srbsko	1	0

Zdroj: MPSV

Držitelé modrých karet podle státní příslušnosti k 31. 12. 2025

Státní příslušnost	Celkem	Z toho ženy
Celkem	2 179	589
z toho TOP 20:		
Rusko	482	127
Indie	471	96
Ukrajina	201	67
Turecko	192	56
Bělorusko	99	26
Egypt	54	15
Írán	43	11
Kazachstán	43	18
Vietnam	40	17
Brazílie	39	9
Filipíny	38	11
Spojené státy	31	7
Mexiko	29	8
Srbsko	27	7
Čína	25	6
Izrael	25	5
Korejská republika	23	4
Arménie	20	10
Ázerbájdžán	20	3
Velká Británie a Severní Irsko	19	2

Zdroj: MPSV

Přehled cizích státních příslušníků v postavení zaměstnanců podle krajů k 31. 12. 2025

Kraj	Celkem	Z toho		
		informační karty občanů EU/EHP a Švýcarska	informační karty cizinců, kteří nepotřebují pracovní oprávnění	pracovní oprávnění *
Celkem	935 322	416 993	401 644	116 685
z toho:				
Praha	313 892	141 591	139 025	33 276
Středočeský kraj	152 858	70 142	60 518	22 198
Jihočeský kraj	32 849	11 282	16 020	5 534
Plzeňský kraj	84 540	36 850	37 225	10 435
Karlovarský kraj	21 077	6 028	12 569	2 480
Ústecký kraj	28 524	8 508	14 816	5 185
Liberecký kraj	26 611	10 270	12 983	3 349
Královéhradecký kraj	31 287	15 300	12 696	3 287
Pardubický kraj	32 508	11 695	13 774	7 033
Vysočina	22 188	8 001	10 405	3 782
Jihomoravský kraj	105 400	54 541	40 230	10 629
Olomoucký kraj	20 459	8 285	9 957	2 211
Zlínský kraj	19 802	8 674	8 010	3 108
Moravskoslezský kraj	43 327	25 826	13 386	4 115

Zdroj: MPSV

*Zahrnuje povolení k zaměstnání, modré karty a zaměstnanecké karty.

Podnikání cizinců v ČR v letech 2016–2025

Rok	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Podnikatelé	85 628	87 228	89 843	93 781	97 803	102 422	111 693	118 383	131 738	145 537
Držitelé živnostenského oprávnění	111 034	113 817	118 173	124 568	131 155	138 346	151 244	161 827	181 327	202 078

Zdroj: MPO

Cizinci podnikatelé dle krajů k 31. 12. 2025

Kraj	Cizinci	Z toho ženy
Hlavní město Praha	62 829	21 400
Středočeský kraj	18 068	5 663
Jihomoravský kraj	12 825	3 551
Moravskoslezský kraj	6 181	1 581
Ústecký kraj	9 248	2 504
Jihočeský kraj	3 686	1 118
Plzeňský kraj	7 758	2 399
Olomoucký kraj	3 097	896
Zlínský kraj	2 580	706
Královéhradecký kraj	3 706	916
Pardubický kraj	3 901	962
Kraj Vysočina	2 481	651
Liberecký kraj	3 593	949
Karlovarský kraj	5 584	2 057
Celkem	145 537	45 353

Zdroj: MPO

Cizinci podnikatelé dle státní příslušnosti a pohlaví k 31. 12. 2025

Státní příslušnost	Cizinci podnikatelé	Z toho ženy
Celkem	145 537	45 353
z toho TOP 20:		
Ukrajina	52 441	14 919
Slovensko	27 701	8 837
Vietnam	21 260	8 530
Rusko	5 855	3 293
Rumunsko	3 650	586
Německo	3 336	571
Polsko	3 167	1 021
Bulharsko	2 132	489
Maďarsko	2 055	426
Spojené státy	1 733	656
Velká Británie a Severní Irsko	1 731	297
Itálie	1 474	268
Bělorusko	1 169	583
Uzbekistán	1 067	93
Kazachstán	1 063	539
Moldavsko	971	302
Francie	966	212
Španělsko	668	187
Rakousko	491	97
Chorvatsko	491	145

Zdroj: MPO

Cizinci s živnostenským oprávněním dle státní příslušnosti a pohlaví k 31. 12. 2025

Státní příslušnost	Cizinci s živnostenským oprávněním	Z toho ženy
Celkem	202 078	62 229
z toho TOP 20:		
Ukrajina	70 093	19 640
Vietnam	39 822	15 670
Slovensko	35 880	11 011
Rusko	7 553	4 220
Rumunsko	4 650	730
Polsko	3 897	1 235
Německo	3 652	634
Bulharsko	2 850	617
Maďarsko	2 678	526
Velká Británie a Severní Irsko	1 843	308
Uzbekistán	1 822	116
Spojené státy	1 821	676
Itálie	1 778	291
Bělorusko	1 549	760
Kazachstán	1 409	690
Moldavsko	1 385	389
Francie	1 058	223
Turecko	755	79
Španělsko	731	197
Arménie	721	201

Zdroj: MPO

Vzdělávání cizinců v ČR

Počet cizinců ve vzdělávacích zařízeních v letech 2016–2025

Rok	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Cizinci ve vzdělávacích zařízeních celkem	83 475	86 575	90 653	95 732	101 422	106 169	163 068	164 557	173 829	184 123
z toho:										
Mateřské školy	9 494	10 469	11 343	11 942	11 864	12 103	19 567	19 409	20 371	21 597
Přípravné třídy	234	233	219	374	356	431	810	777	706	675
Základní školy	20 237	21 992	24 026	26 527	28 380	30 543	72 748	70 662	74 355	76 726
Střední školy	9 063	9 195	9 305	9 496	9 751	10 053	14 128	17 184	21 227	24 993
Konzervatoře	214	208	209	219	210	210	281	269	265	277
Vyšší odborné školy	611	647	705	732	737	721	762	762	907	896
Vysoké školy	43 622	43 831	44 846	46 442	50 124	52 108	54 772	55 494	55 998	58 959

Zdroj: MŠMT

Pozn.: Hodnoty jsou vztaheny k 30. 9. daného roku; u VOŠ k 31. 10. a u VŠ k 31. 12.

Vzdělávání dětí – cizinců v mateřských školách v roce 2025

Státní příslušnost	Celkem	Z toho		
		divky	s trvalým pobytem	azylanti, poživatelé doplňkové ochrany, osoby s dočasnou ochranou
Cizinci celkem	21 597	10 176	13 287	6 110
z toho TOP 20:				
Ukrajina	12 484	5 803	5 380	6 047
Slovensko	2 609	1 244	2 193	0
Vietnam	2 144	1 010	2 081	1
Mongolsko	547	289	448	7
Rumunsko	485	233	429	0
Rusko	462	225	426	7
Maďarsko	273	128	217	0
Bulharsko	231	123	203	0
Polsko	201	104	163	0
Moldavsko	183	93	142	5
Indie	180	89	142	1
Bělorusko	92	44	81	3
Kazachstán	89	39	81	2
Srbsko	84	34	77	0
Čína	81	30	75	2
Itálie	80	34	67	0
Německo	79	28	58	0
Uzbekistán	76	39	71	1
Turecko	66	33	50	2
Spojené státy	54	28	42	0

Zdroj: MŠMT (hodnoty k 30. 9. 2025)

Vzdělávání dětí – cizinců v přípravných třídách ZŠ a v přípravném stupni speciálních ZŠ v roce 2025

Státní příslušnost	Celkem	Z toho		
		dívky	s trvalým pobytem	azylanti, poživatelé doplňkové ochrany, osoby s dočasnou ochranou
Cizinci celkem	675	240	299	282
z toho TOP 20:				
Ukrajina	388	129	82	276
Vietnam	91	35	87	0
Slovensko	60	26	37	0
Mongolsko	29	13	20	0
Rusko	13	1	10	1
Moldavsko	10	1	4	1
Rumunsko	8	5	7	0
Indie	6	1	5	0
Polsko	6	3	6	0
Ázerbájdžán	3	1	1	1
Bulharsko	3	3	3	0
Bělorusko	3	1	2	0
Izrael	3	0	1	0
Sýrie	3	2	1	0
Turecko	3	2	1	1
Afghánistán	2	1	1	1
Arménie	2	2	2	0
Myanmar	2	1	0	1
Čína	2	1	2	0
Chorvatsko	2	1	0	0

Zdroj: MŠMT (hodnoty k 30. 9. 2025)

Vzdělávání žáků – cizinců na základních školách v roce 2025

Státní příslušnost	Celkem	Z toho		
		dívky	s trvalým pobytem	azylanti, poživatelé doplňkové ochrany, osoby s dočasnou ochranou
Cizinci celkem	76 726	37 320	28 738	39 774
z toho TOP 20:				
Ukrajina	52 342	25 505	10 116	39 555
Vietnam	6 788	3 265	6 261	12
Slovensko	6 261	3 021	4 515	0
Mongolsko	1 583	805	941	12
Rusko	1 582	740	1 295	33
Rumunsko	1 010	501	752	0
Maďarsko	679	324	420	0
Moldavsko	637	299	421	17
Bulharsko	559	285	459	0
Polsko	521	267	358	0
Čína	404	200	341	1
Bělorusko	378	196	262	10
Indie	310	155	155	2
Kazachstán	205	97	146	11
Uzbekistán	178	95	125	4
Německo	146	60	111	0
Srbsko	140	78	104	0
Itálie	137	62	122	0
Filipíny	135	61	59	2
Spojené státy	135	70	98	1

Zdroj: MŠMT (hodnoty k 30. 9. 2025)

Vzdělávání žáků – cizinců na středních školách v roce 2025

Státní příslušnost	Celkem	Z toho		
		dívky	s trvalým pobytem	azylanti, poživatelé doplňkové ochrany, osoby s dočasnou ochranou
Cizinci celkem	24 993	11 963	13 007	9 424
z toho TOP 20:				
Ukrajina	15 768	7 441	5 158	9 381
Slovensko	2 794	1 378	2 093	0
Vietnam	2 575	1 263	2 501	2
Rusko	759	351	695	6
Mongolsko	356	188	303	5
Rumunsko	298	150	263	0
Bulharsko	234	118	210	0
Maďarsko	209	97	162	0
Polsko	208	97	157	0
Čína	202	94	196	0
Moldavsko	194	88	169	3
Bělorusko	153	91	129	5
Kazachstán	104	44	77	5
Srbsko	59	29	49	1
Německo	47	18	37	0
Uzbekistán	46	21	42	1
Itálie	44	24	32	0
Ázerbájdžán	43	18	34	1
Arménie	43	24	30	1
Chorvatsko	43	24	41	0

Zdroj: MŠMT (hodnoty k 30. 9. 2025)

Vzdělávání žáků – cizinců na konzervatořích v roce 2025

Státní příslušnost	Celkem	Z toho		
		divky	s trvalým pobytem	azylanti, poživatelé doplňkové ochrany, osoby s dočasnou ochranou
Cizinci celkem	277	179	82	89
z toho TOP 20:				
Ukrajina	144	92	26	89
Slovensko	64	42	14	0
Rusko	16	10	14	0
Japonsko	10	8	1	0
Vietnam	5	2	5	0
Bělorusko	4	3	2	0
Čína	3	3	2	0
Itálie	3	3	2	0
Kazachstán	3	2	1	0
Spojené státy	3	3	3	0
Německo	2	0	0	0
Rumunsko	2	1	1	0
Srbsko	2	1	2	0
Ázerbájdžán	1	1	0	0
Arménie	1	0	0	0
Bolívie	1	1	0	0
Bosna a Hercegovina	1	0	1	0
Bulharsko	1	0	0	0
Kostarika	1	1	0	0
Gruzie	1	1	1	0

Zdroj: MŠMT (hodnoty k 30. 9. 2025)

Vzdělávání studentů –cizinců ve vyšších odborných školách v roce 2025

Státní příslušnost	Celkem	Z toho		
		dívky	s trvalým pobytem	azylanti, poživatelé doplňkové ochrany, osoby s dočasnou ochranou
Cizinci celkem	896	674	319	114
z toho TOP 20:				
Slovensko	336	278	91	0
Ukrajina	317	255	132	112
Rusko	114	63	41	0
Kazachstán	49	26	6	0
Bělorusko	16	10	9	0
Maďarsko	8	7	3	1
Vietnam	7	5	3	0
Moldavsko	6	3	5	0
Bulharsko	5	4	3	0
Kyrgyzstán	5	2	0	0
Uzbekistán	5	2	3	0
Ázerbájdžán	3	1	3	0
Kolumbie	3	3	3	0
Rumunsko	3	1	2	0
Afghánistán	2	1	1	1
Mongolsko	2	2	2	0
Severní Makedonie	2	1	2	0
Arménie	1	0	0	0
Bosna a Hercegovina	1	1	1	0
Kanada	1	1	1	0

Zdroj: MŠMT (hodnoty k 31. 10. 2025)

Vzdělávání studentů – cizinců na veřejných a soukromých vysokých školách v roce 2025

Státní příslušnost	Celkem	Z toho		
		dívky	s trvalým pobytem	azylanti, poživatelé doplňkové ochrany, osoby s dočasnou ochranou
Cizinci celkem	58 959	32 879	8 222	18 015
z toho TOP 20:				
Slovensko	23 999	13 391	3 863	6 860
Ukrajina	8 442	6 765	323	1 369
Rusko	3 904	2 425	160	1 330
Kazachstán	3 453	2 964	59	430
Indie	2 005	247	439	1 321
Bělorusko	1 336	1 089	9	239
Itálie	951	476	76	399
Německo	922	434	135	353
Vietnam	835	157	374	304
Čína	612	350	39	225
Írán	608	378	27	203
Turecko	589	330	51	208
Bangladéš	557	66	280	211
Izrael	549	64	459	27
Spojené státy	465	158	12	296
Ázerbájdžán	442	46	207	189
Pákistán	404	41	59	305
Nigérie	385	108	11	266
Polsko	383	167	25	191
Kyrgyzstán	364	302	6	57

Zdroj: MŠMT (hodnoty k 31. 12. 2025)

MEZINÁRODNÍ OCHRANA A DUBLINSKÉ ŘÍZENÍ

Žádosti a rozhodnutí MV o mezinárodní ochraně v ČR v letech 2016–2025

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Počet žádostí	1 478	1 450	1 702	1 922	1 164	1 411	1 694	1 425	1 363	1 197
Počet rozhodnutí	1 410	1 508	1 731	2 137	1 455	1 642	1 669	1 633	1 517	1 222
Azyl udělen	148	29	47	61	42	191	92	56	54	70
Doplňková ochrana udělena	302	118	118	86	72	120	387	268	149	127
Negativní rozhodnutí	530	635	750	961	804	783	453	622	608	571
Řízení zastaveno	430	726	816	1 029	537	548	737	687	706	454

Zdroj: MV

Žádosti o mezinárodní ochranu dle místa podání v letech 2016–2025

Místo podání	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
PřS Zastávka	1 102	1 059	1 148	1 181	441	354	1 157	1 044	1 077	929
PřS Praha Ruzyně	67	155	301	466	23	41	64	41	29	40
ZZC	113	119	14	169	113	147	63	265	158	152
Věznice	44	33	42	39	24	22	31	19	31	41
Privát	131	59	46	44	34	34	35	45	59	34
Nemocnice	8	10	15	7	6	15	7	5	2	0
Ostatní azylová zařízení	11	15	136	16	523	798	337	6	7	1

Zdroj: MV

Žádosti a rozhodnutí MV o prodloužení doplňkové ochrany v letech 2016–2025

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Počet žádostí	652	578	693	461	530	143	394	543	414	635
Počet rozhodnutí	527	508	668	504	457	318	177	424	477	471
Doplňková ochrana prodloužena	516	393	551	396	405	279	166	414	452	446
Doplňková ochrana neprodloužena	11	115	96	103	45	35	11	9	3	8
Řízení zastaveno	-	-	21	5	7	4	-	1	22	17

Zdroj: MV

Počet osob s platnou mezinárodní ochranou v letech 2016–2025

Stav k 31. 12. daného roku	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Celkem osob s mezinárodní ochranou	2 186	2 058	1 922	1 923	2 214	2 496	2 552	2 510
ve formě azylu	928	954	958	1 064	1 113	1 268	1 359	1 371
ve formě doplňkové ochrany	1 258	1 104	964	859	1 101	1 228	1 193	1 139

Zdroj: MV

STÁTNÍ OBČANSTVÍ

Počet udělených občanství dle § 11 zákona o státním občanství ČR v letech 2016–2025

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Počet udělených státních občanství	3 897	5 006	3 757	2 973	2 656	4 298	3 949	4 428	4 330	5 258
Meziroční změna (v %)	48,7	28,5	-25,0	-20,9	-10,7	61,8	-8,1	12,1	-2,2	21,4

Zdroj: MV

Udělená státní občanství ČR podle státní příslušnosti v roce 2025

Stát	Počet cizinců, s uděleným občanstvím dle § 11 zákona o státním občanství ČR	Počet cizinců s mezinárodní ochranou s uděleným občanstvím dle § 11 zákona o státním občanství ČR	Celkem
Celkem udělených státních občanství	5 249	9	5 258
z toho TOP 20			
Ukrajina	1 811	0	1 811
Slovensko	1 399	0	1 399
Rusko	636	3	639
Bělorusko	202	2	204
Vietnam	170	0	170
Kazachstán	132	1	133
Moldavsko	89	0	89
Polsko	76	0	76
Rumunsko	66	0	66
Sýrie	40	2	42
Ázerbájdžán	39	0	39
Severní Makedonie	39	0	39
Srbsko	39	0	39
Bulharsko	34	0	34
Maďarsko	33	0	33
Arménie	31	0	31
Uzbekistán	27	0	27
Mongolsko	26	0	26
Spojené státy	25	0	25
Velká Británie	22	0	22

Zdroj: MV

SPECIFICKÉ PROJEKTY V OBLASTI MIGRACE A AZYLU

Program podpory a ochrany obětí obchodování s lidmi MV

Oběti v Programu v roce 2025 dle pohlaví

Pohlaví	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Celkem
Muži	11	6	6	25	10	5	24	87
Ženy	4	7	5	8	8	5	7	44
Celkem	15	13	11	33	18	10	31	131

Zdroj: MV

Počet obětí obchodování podle státní příslušnosti v letech 2016–2025

Země	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Celkem
Česká republika	2	9	6	8	4	5	9	9	8	28	88
Filipíny	-	2	9	6	1	-	8	-	-	-	26
Ukrajina	2	5	-	-	4	-	3	3	1	1	19
Slovensko	2	1	-	1	-	-	4	1	1	1	11
Rumunsko	7	-	1	-	-	-	1	1	-	-	10
Mongolsko	-	-	-	-	1	6	-	-	-	-	7
Moldavsko	-	5	-	-	-	-	1	-	-	-	6
Bulharsko	1	-	-	-	2	-	1	-	-	-	4
Polsko	-	-	-	-	-	-	4	-	-	-	4
Venezuela	-	-	-	-	-	-	-	3	-	-	3
Kolumbie	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	2
Vietnam	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Nigérie	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Lotyšsko	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1
Honduras	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1
Sierra Leone	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1
Pákistán	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1
Celkem	14	24	17	15	13	11	33	18	10	31	186

Zdroj: MV

Pozn.: Statistické údaje v tabulce neodráží celkovou situaci v oblasti obchodování s lidmi v České republice. Program je nutné vnímat jen jako jedno z možných opatření pro oběti obchodování s lidmi.

NELEGÁLNÍ MIGRACE V ČR

Nelegální migrace v ČR v letech 2016–2025

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Celkem zjištěno osob	5 261	4 738	4 992	5 677	7 093	11 170	29 237	13 898	9 461	10 838
Nelegální migrace přes vnější schengenskou hranici	222	250	339	503	448	335	201	368	302	400
Nelegální pobyt	5 039	4 488	4 653	5 174	6 645	10 835	29 036	13 530	9 159	10 438
z toho tranzitní NM	511	172	191	266	486	1 330	21 841	4 742	420	148

Zdroj: ŘSCP

Nelegální migrace přes vnější schengenskou hranici v roce 2025

Státní příslušnost	Zjištěno osob	tj. %
Celkem	400	100,0
z toho TOP 12:		
Gruzie	69	17,3
Uzbekistán	42	10,5
Velká Británie	33	8,3
Moldavsko	32	8,0
Ukrajina	19	4,8
Albánie	18	4,5
Turecko	14	3,5
Čína	13	3,3
Pákistán	12	3,0
Saudská Arábie	11	2,8
Indie	11	2,8
Írán	11	2,8

Zdroj: ŘSCP

Nelegální pobyt v roce 2025

Státní příslušnost	Zjištěno osob	tj. %
Celkem	10 438	100,0
z toho TOP 10:		
Ukrajina	4 052	38,8
Moldavsko	1 544	14,8
Vietnam	1 108	10,6
Uzbekistán	824	7,9
Gruzie	386	3,7
Kazachstán	314	3,0
Rusko	276	2,6
Turecko	189	1,8
Indie	118	1,1
Čína	102	1,0

Zdroj: ŘSCP

KONTROLNÍ ČINNOST A REPRESIVNÍ OPATŘENÍ

Kontroly a zjištěné nelegálně zaměstnané osoby v letech 2016–2025

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Počet kontrol	9 308	9 707	8 339	8 160	5 557	5 222	6 571	6 537	6 328	6 278
Celkový počet osob zjištěných při nelegální práci	2 290	2 918	4 583	4 342	3 110	3 295	2 560	2 767	1 802	2 484
občané ČR	760	767	763	622	556	312	474	548	540	713
občané EU	193	234	225	207	141	288	79	49	87	97
státní příslušníci třetích zemí	1 337	1 917	3 595	3 513	2 413	2 695	2 007	2 170	1 175	1 674

Zdroj: MPSV

Počet kontrol zaměřených na zastřené zprostředkování práce

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Kontroly zaměřené na zastřené zprostředkování	268	261	195	197	302	420	412	472
Celkový počet odhalených případů zastřeného zprostředkování	242	278	208	199	259	309	263	320
případy zastřeného zprostředkování	116	125	101	71	131	198	185	246
případy zastřeného zprostředkování v rámci jiných kontrol	126	153	107	128	128	111	78	74

Zdroj: MPSV

Povinnost opustit území – srovnání 2024/2025

	2024	tj. %	2025	tj. %	Změna oproti předchozímu roku	
					v %	absolutní číslo
Počet osob, kterým bylo vydáno rozhodnutí o povinnosti opustit území	1 435	100,0	1 887	100,0	31,5	452
z toho TOP 10 (řazeno dle 2025):						
Ukrajina	509	35,5	771	40,9	51,5	262
Vietnam	141	9,8	272	14,4	92,9	131
Uzbekistán	202	14,1	247	13,1	22,3	45
Rusko	59	4,1	61	3,2	3,4	2
Moldavsko	52	3,6	51	2,7	-1,9	-1
Kazachstán	45	3,1	50	2,6	11,1	5
Gruzie	39	2,7	36	1,9	-7,7	-3
Turecko	16	1,1	33	1,7	106,3	17
Sýrie	58	4	26	1,4	-55,2	-32
Indie	12	0,8	26	1,4	116,7	14

Zdroj: ŘSCP

Správní vyhoštění – srovnání 2024/2025

	2024	tj. %	2025	tj. %	Změna oproti předchozímu roku	
					v %	absolutní číslo
Počet osob, kterým bylo vydáno rozhodnutí o správním vyhoštění*	4 325	100,0	4 691	100,0	8,5	366
z toho TOP 10 (řazeno dle 2025):						
Ukrajina	1 463	33,8	1 725	36,8	17,9	262
Moldavsko	1 262	29,2	1 216	25,9	-3,6	-46
Vietnam	372	8,6	571	12,2	53,5	199
Uzbekistán	261	6	328	7	25,7	67
Kazachstán	104	2,4	115	2,5	10,6	11
Gruzie	197	4,6	108	2,3	-45,2	-89
Turecko	114	2,6	84	1,8	-26,3	-30
Rusko	55	1,3	61	1,3	10,9	6
Indie	21	0,5	40	0,9	90,5	19
Albánie	46	1,1	39	0,8	-15,2	-7
Počet osob s realizovaným správním vyhoštěním ze ZZC*	424	100,0	623	100,0	46,9	199
z toho TOP 3 (řazeno dle 2025):						
Vietnam	75	17,7	195	31,3	160,0	120
Moldavsko	129	30,4	138	22,2	7,0	9
Uzbekistán	84	19,8	123	19,7	46,4	39

Zdroj: ŘSCP

* Počty osob, které byly v daném období zaevidovány do IS CIS dle data realizace správního vyhoštění.

Trest vyhoštění – srovnání 2024/2025

	2024	tj. %	2025	tj. %	Změna oproti předchozímu roku	
					v %	absolutní číslo
Počet evidovaných osob s trestem vyhoštění uloženým soudem*	1 038	100,0	942	100,0	-9,2	-96
z toho TOP 10 (řazeno dle 2025):						
Ukrajina	156	15,0	209	22,2	34,0	53
Rumunsko	143	13,8	104	11,0	-27,3	-39
Slovensko	112	10,8	101	10,7	-9,8	-11
Moldavsko	105	10,1	83	8,8	-21,0	-22
Gruzie	81	7,8	74	7,9	-8,6	-7
Polsko	61	5,9	73	7,7	19,7	12
Vietnam	32	3,1	48	5,1	50,0	16
Sýrie	51	4,9	25	2,7	-51,0	-26
Bulharsko	42	4,0	22	2,3	-47,6	-20
Nigérie	14	1,3	21	2,2	50,0	7
Počet osob s realizovaným trestem vyhoštění*	167	100,0	150	100,0	-10,2	-17
z toho TOP 3 (řazeno dle 2025):						
Slovensko	55	32,9	54	36	-1,8	-1
Ukrajina	15	9	22	14,7	46,7	7
Rumunsko	21	12,6	13	8,7	-38,1	-8

Zdroj: ŘSCP

* Počty osob, které byly v daném období zaevidovány do IS CIS dle data realizace správního vyhoštění.

NÁVRATOVÁ POLITIKA A PRAXE

Readmisní řízení se sousedními státy v letech 2016–2025

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Celkem předáno/ převzato osob podle readmisních smluv	381	612	888	1 085	710	409	3 221	2 687	220	265
z toho předáno/ převzato:										
sousedními státy	151	126	105	144	79	46	1 110	1 958	62	86
stranou ČR	230	486	783	941	631	363	2 111	729	158	179
Celkem převzetí odmítnuto	79	75	75	95	203	117	3 157	452	64	32
z toho:										
sousedními státy od ČR	6	2	9	13	42	37	3 028	273	9	7
stranou ČR od sousedních států	73	73	66	82	161	80	129	179	55	25

Zdroj: ŘSCP

Rozhodnutí o vycestování z území v letech 2016–2025

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Počet osob s povinností opustit území	818	725	794	893	883	1 105	956	1 320	1 435	1 887
Počet cizinců s vydaným správním vyhoštěním	3 539	5 119	5 713	7 067	6 385	4 987	6 449	5 240	4 325	4 691
Cizinci s uloženým trestem vyhoštění	1 278	1 613	1 722	1 746	1 234	1 288	1 185	1 047	1 038	942

Zdroj: ŘSCP

Realizace vyhoštění ze zařízení pro zajištění cizinců v letech 2016–2025

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Realizace správních vyhoštění ze ZZC	207	460	444	394	729	389	477	450	424	623
Realizace trestního vyhoštění	261	292	298	281	207	271	189	176	167	150

Zdroj: ŘSCP

Dobrovolné návraty v letech 2016–2025

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Dobrovolné návraty	331	793	529	487	1 060	513	668	674	791	1 090
Meziroční změna (v %)	-12,2	139,6	-33,3	-7,9	117,7	-51,6	30,2	0,9	17,4	37,8

Zdroj: MV

Dobrovolně navracené osoby dle státní příslušnosti (programy asistovaných dobrovolných návratů) v roce 2025

Státní příslušnost	Celkový počet státních příslušníků navracených v rámci programů DN		
	realizováno MV ČR	realizováno SUZ MV ČR	realizováno IOM
Dobrovolně navracené osoby celkem	1 002	56	32
z toho TOP 20:			
Vietnam	289	18	3
Moldavsko	180	2	
Uzbekistán	161	2	15
Mongolsko	111	1	11
Gruzie	53		
Kazachstán	32	2	
Turecko	23	3	
Albánie	19		
Filipíny	16	2	
Kyrgyzstán	13	1	
Rusko	11	3	
Srbsko	10		
Ukrajina	9		
Indie	8	1	
Tunisko	7		
USA	6		
Nigérie	5	1	
Irák	3	3	
Ázerbájdžán	3	2	
Kolumbie	3	2	

Zdroj: MV

TRESTNÁ ČINNOST CIZINCŮ⁵⁵

Trestně stíhaní cizinci v ČR v letech 2016–2025

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Trestně stíhané osoby celkem	93 093	86 787	84 620	85 730	75 009	69 373	75 160	78 969	75 478	74 898
<i>meziroční změna (v %)</i>	-8,4	-6,8	-2,5	1,3	-12,5	-7,5	8,3	5,1	-4,4	-0,8
Z toho cizinci	7 552	7 708	7 817	8 122	6 367	6 434	7 897	9 345	9 113	9 027
<i>meziroční změna (v %)</i>	4,0	2,1	1,4	3,9	-21,6	1,1	22,7	18,3	-2,5	-0,9
Podíl na celkovém počtu trestně stíhaných osob	8,1	8,9	9,2	9,5	8,5	9,3	10,5	11,8	12,1	12,1

Zdroj: ÚSKPV

Vývoj trestné činnosti cizinců v ČR v letech 2016–2025

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Stíhané osoby	7 552	7 708	7 817	8 122	6 367	6 434	7 897	9 345	9 113	9 027
Spáchané skutky	8 090	8 044	7 932	8 197	6 350	6 340	8 427	9 134	9 441	8 642
Objasněné skutky včetně dodatečně objasněných	9 246	9 317	9 127	9 441	7 708	7 834	9 967	11 792	11 314	10 804

Zdroj: ÚSKPV

Vývoj počtu stíhaných cizinců na území ČR za období let 2016–2025

Druh kriminality	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Násilné činy	999	1 035	1 024	1 025	809	808	986	1 084	1 211	1 188
Mravnostní činy	133	132	144	129	104	125	142	190	156	204
Majetkové činy	1 717	1 898	1 777	1 855	1 316	1 144	1 507	1 876	1 824	1 959
Ostatní kriminální činy	1 635	1 633	1 751	2 024	1 529	1 727	2 212	2 491	1 998	2 142
Zbývající kriminalita	1 932	1 910	2 143	2 355	2 227	2 208	2 758	3 063	2 901	2 755
Hospodářské činy	1 577	1 567	1 482	1 272	844	794	794	1 271	1 565	1 360
Celková kriminalita	7 552	7 708	7 817	8 122	6 367	6 434	7 897	9 345	9 113	9 027

Zdroj: ÚSKPV

Pozn.: Celková kriminalita je rozdílná od součtu druhů kriminality.

⁵⁵ Statistické výpočty stíhaných osob prodělaly v roce 2016 zásadní změnu. Není již počítána pouze nejzávažnější, ale veškerá trestná činnost, a to jak co do druhů spáchané trestné činnosti (pachatel je stíhán, a tedy i započítán v rámci jednoho čísla jednání pro více skutků), tak do místa spáchaní (pachatel spáchal svou trestnou činnost a je započítán na území více útvárů). Vzhledem k těmto změnám je s minulým obdobím srovnatelný za roky 2016 až 2025 pouze celkový počet stíhaných osob v ČR.

Vývoj počtu skutků spáchaných cizinci* dle jednotlivých druhů kriminality v letech 2016–2025

Druh kriminality	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Násilné činy	1 030	1 059	1 044	1 042	862	837	1 042	1 111	1 259	1 250
Mravnostní činy	147	160	156	154	117	148	176	235	208	239
Majetkové činy	2 247	2 407	2 241	2 270	1 934	1 787	2 482	3 337	2 629	2 778
Ostatní kriminální činy	1 710	1 717	1 778	2 045	1 528	1 811	2 318	2 523	2 150	2 211
Zbývající kriminalita	1 973	1 927	2 211	2 424	2 274	2 284	2 825	3 136	2 958	2 821
Hospodářské činy	2 139	2 046	1 693	1 505	990	966	1 123	1 447	2 106	1 505
Celkem	9 246	9 317	9 127	9 441	7 708	7 834	9 967	11 792	11 314	10 804

Zdroj: ÚSKPV

* včetně dodatečně objasněných skutků registrovaných v předchozích letech

Pozn.: Celková kriminalita je rozdílná od součtu druhů kriminality.

Vývoj počtu cizinců omezených na osobní svobodě v letech 2016–2025

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Obvinění	535	522	542	491	344	349	374	484	420	462
Odsouzení	1 271	1 289	1 226	1 300	1 187	1 043	1 080	1 166	1 173	1 191
Celkem	1 806	1 811	1 768	1 791	1 531	1 392	1 454	1 654	1 597	1 657

Zdroj: MS